

ГАЛИНА ТАРАСЮК

ЦІНЬ ХУАНЬ ГОНЬ

РОМАН-АНТИУТОПІЯ

*Видання здійснюється за
Програмою сприяння діяльності і
розвитку відділень та осередків
національних творчих спілок
Київської області*

Київське обласне творче об'єднання “Культура“
“Відродження“
Бровари
2008

**ББК 84.4УКР6
Т 19**

Роман-антиутопія “Цінь Хуань Гонь” – успішна спроба автора подивитися на нашу дійсність крізь призму сміху, іронії, сарказму і гротеску. “Такого ще в українській літературі не було! Це сучасна “Енеїда”! Її фабула захоплює, її здоровий сміх зцілює, її просто-таки геніальні герої не відпускають із свого товариства навіть тоді, коли перегортавши останню сторінку цього шедевру”! – така думка кожного, хто читав скорочений варіант роману, надрукований у журналі “Березіль” під назвою “ГуляйТроя”.

Нарешті і Ви, шановний читачу, маєте змогу сповна насолодитися цим іскрометним веселим “коктейлем”, завітавши у не таку вже й міфічну козацьку корчму.

**Редактор Галина Гай
Художник Олеся Сандига**

ISBN 978-966-7195-79-3

© Тарасюк Г.Т.,
Сандига О.Ю. (художнє оформлення),
“Буква”, 2008

Абсурд у тому, що абсурд править світом.
Дуридемос Фігул Еротосфан.
ІІІ ст. до н.е.

Розділ перший

НІЧ ФІОЛЄТОВА

КОРЧМА. В ЧЕКАННІ МАРУСЯКА

— Який нині день? — спитав Ільо, але ніхто не озвався. — Ци повімірали всі, ци поглухли, що вже вп’єте валую, яке нині число, а всі чисто поніміли альбо щезли с концами, єк той Марусек?! І ви, пане Мірчо, в тім числі, бо ж наче киваєтеси, гейби живий, а — ні телень, то в чим річ?! Ци, може, я ніхто тут, коли всі водно мовче, який нині день?

— Та який день, коли ніч?! Ілю! Дурне питает, а хоч, аби тобі мудре відказували! Най Бог милує, що за народ пішов!

— Не кажіт... Ти би, чоловічку, ще місяць і рік спитав! Та хіба я пан Варцаба, абись знати, який день, тим не менше — число, що ти вчіпивси? Я що — історію пишу, як пан Варцаба, чи газету видаю “Час і пора”, як пан Бевко-Славославський, аби той час рахував? Чи мож’, як пан вічний депутат Хамуленко, вібори пазю, аби знати, скілько ся зостало до них, раз по раз на дзигарок позираючи? Угій!

— Пане Мірчо, вібачіть, але я, перепрошую, не до вас! Бо те, що ви собі з тим часом нарізно триваєте і, слава Йсу, при гараздах, то доконечний і всім відомий факт! Інакше ви би знали, що пан Бевко-Славославський упокоїлись разом з газетов як неактуальні ще, відей, аж на поза тих вібарах, коли всі ми з паном Каправкою на чолі не відали чи йти... мой, Зенику, куди то ми позатогід ішли? В парламент? Отож чи йти туди списком чи маржина... ритарно... тьху, поодинці...

— Мой, Ілю, тобі лиш в політику з твоїв плутанинов у голові! Правду святу хтось мудрий писав, що на

внуках борців природа спочиває! Але на тобі, Ілю, си здає, природа так вже спочила, що твої преславна мандаринова революціонерка баба Параска з ганьби в гробу перевиртаються сто раз на дні! Та де ти видів, турку небесний, аби маржина на пашу йшла по одній штуці?! Лиш чередов, чи, тъху, як ти кажеш, списком! А на рахунок пана Славославського, то, перепрошю, але не пригадую собі, чи такий коли був, а як і був, то не за мої пам'єти, а точніше, ще за червоних чи малинових, дай Боже розум, або ти підкажи, Зенику, які тоді фани майоріли над управов?

— І ти туди, Николайчику, чи, може, то Васьо, бо ж не виджу ніц ніч! Ніч! І то така густа, братчику, єк кулеша, лиш ліліякова до чорного, коби не звізди на небі, то думав би-м, що в пивниці заперли або вмер! А він — про фани! Най Бог милує! Та ци я тобі, чоловіче, президент, най здоров буде, ци, приміром, пан отаман Каправка, щоби всі toti, єк він мовит, політичні спектри в голові тримати, коли я забув, яке нині знамено розвіваєси над управов, хоч стрельни в мене?!. Йдучи сюди завидна, думав: най, думаю, ся подив'ю, єка нині фана над управов! І шо ви думаєте?!. Єк увидів, так і забув! Лиш знаю, що скоро вібори. Ото й усьо! І вгадайте, поважне товариство, звідки?

— Та що тут вгадувати, коли вони не кінчаються! Леда не щорік! Лиш тра вгадати, в котру пору з двох: восени чи весною, хоч трапляєси і в зимі.

— Єк то — леда не щогід, коли зелізно — що щогід! Так і в Конституції записано: щогід! Інша річ — вгадати, кого вібираєм: знов у козацькі депутати пана Хамуленка, най шлек'го трафит, чи вже президента, най здоров буде?

— А я про що рую, бідачина, єк тиле у шанці?! Чим я згризаюся? Та же тим самим: ци знов перевібираєм до строково в козацькі депутати Хамуленка, най 'го качка копне, ци самого президента?

— А я, пане хоружий, про що? Лиш про те, що то дві ріжні гет зовсім ріжниці! Бо якщо енергетична криза починається навесні і катма в корчмі світла, а на кухні газу, то вібори — восени, а коли навпаки — то навпаки! Це — раз! А друга прикмета: якщо в корчмі зоріє масним

писком коздеп Хамуленко, то перевібори – за него, а коли, як нині, тим лайдаком тут і не чути, то... відей, відей... Ну маєш! Знов зблудив, як вівца в соснині! І все через цу темноту безпросвітну в корчмі! І де той в дідка Мирикичтян завіяви, намість того, абись усе то залагодити, і знов, як у людий, була електрика?!

– Але ж ти, Штефку, й темнота! Бо то криза була, дай Боже пам'єть, раньше, років з... от, видите, ша-новні пани-брати, що то голова забита політиков: з рахунків збивси! Та ще на п'єтім чи шестім витку нашої перла... мер... ла... нентної, угій, пер...манентної революції! А нині те, що ся діє, то все – теракти! Лиш – теракти! І я на тім стою!

– Та тільки так, газдо Николюк, і не инак, лиш мус уточнити, що ті теракти нам робит, перепрошую, не хто інший, як сам Мркчт...чт...тьху! тян! Та же треба так ся називати, щоби ніхто не вімовив! Оце гевойт!

– Та ви що?!

– Тільки таким чином і ні жодним іншим: Миркичтян!

– А-а-ади!!! А я гадав – Покукальський! Він, най його лихе озме, як той хамельйон – яка б не була вла-да, він – при кермі! Це ж треба таким віродитись!

– А він що – не за тих, за кого корчма?!

– Хто? Поку-ка-а-а-льський?! Та ти що, Николайчику, чи, може, то Васьо, бо не виджу? Ти що? Корчма і Покукальський – то настілько, перепрошую, ріжні речі, що гріх і до купи тулити! Та же той вічний перекинчик Покукальський – перший проти корчми!

– А корчма за кого, коли хто знає і не воєнна тайна?

– Ма-м-ммко мо-о-я! На що я жітє стратив, мой, Митре теменний? День і ніч – на віборах! Світа не виджу – борюси, а ти не відаєш за кого корчма?!

– Прошу пана осавула не здоймати голос, бо не один ви світа не видите у сім перманенті! Он пан Цімборський маєтки почерез ту борню стратив лиш так! О, видите? Сидит, за груди ймивси! Або Васьо! Чуй, Цильку, а де нині твої мамка, в якій Італії, що на ті, сараку, одне рам'є, єк на сироті циганській?! А ви, пане осавуле, дивлячись на сю бідачину непригріту, стидались би своїх мамку кликати!

— Ше один правди волає! Та же кажу, єк до поредніх: шукаймо вже пана отамана, бо може, як казав світлої пам'єті той самий, вже не пригадую хто, — “час і пора!” а ми не готові! І знов буде те саме, що й тогід на минулих і позатогід на позаминулих віборах — доки пан Каправка розібралася, яку фану вивішувати над корчмов, як вже й по віборах!

— І ми знов, перепрошено поважне товариство, зосталиси, єк на цідилку! Ні тобі жодної посади не посіли в жодній управі, а відповідно — жодної копійки не пепрапо: ані інвестицій на розвиток економіки, ні субвенцій — на духовність! Коби не корчма, то вімерли б! Угій! Лиш билис задурно!

— Зате — як би-и-ились! До нині боки болят!

— Але ж і би-ились!.. Єк на храму в Топорівці! А що вже Марусе-ек... То най Бог милує! Хто не був синім — то став з його ласки! Виділи-сте, єк той червоний москаль Культяпкін кособока ходит по сей день?! Чисто морський краб! Виділи? То Марусек йому поміг! Так ребра, братчику, рахував, що з рахунків збивси!

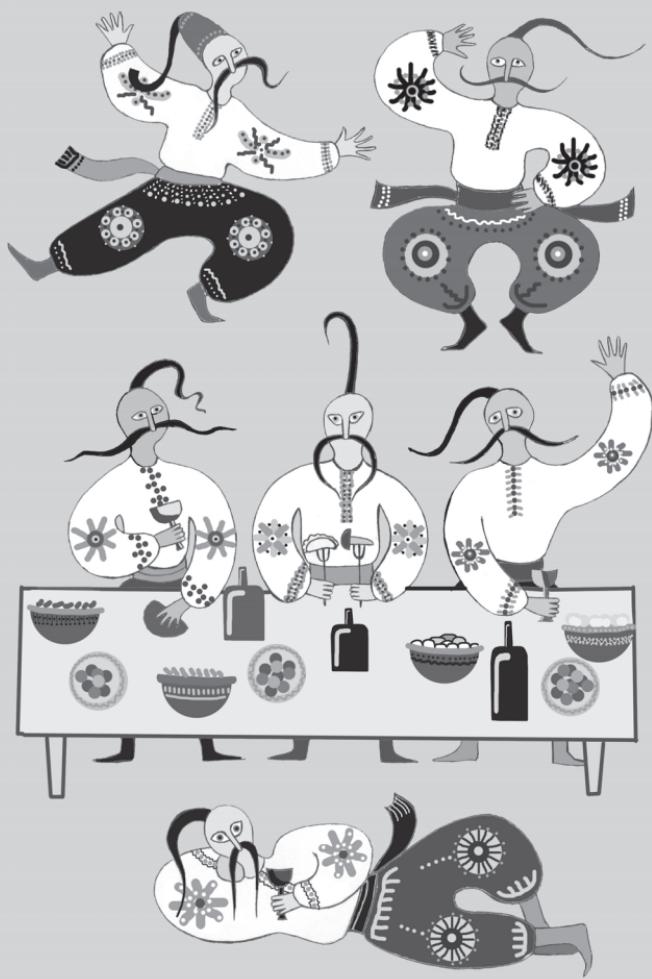
— І шо, скажіть мені, пане сотнику, те москальське каліцтво нам дало, коли врешті виявилося, що опозиція — не хто інший, як свій, тут рожденний автохтонний, як пише пан Варцаба, титульний країнець Покукальський?! Той самий, котрий не раз отут-о, братчику, в корчмі (!), чарку з козаками хилив, горівочку пив, а поза корчмов лигався з китайціми по буренах, аби за їхні шанхрайські гроші сісти на управі!

— Ади — перекинчик гнилий! Я ж бо думав, що він лиш з москалями й румунами заодно, а, віходить, вже й — з китайцями?! І як він їх видит у тих буренах?!

— А я вам кажу, що то все — Миркичітян! Тілько таким чином і ні жодним інчим!

— А причім тут Маракачатян, пане осавуле Черчілю, коли сам пан отаман Каправка казали-сте, що він Козацьку партію на виборах спонсорує? Значит — наш!

— А притім, що гроші — одне, а те, що думати, — друге. І вже зовсім третє — за кого боротися! Тим не менше, коли ти — начальник штабу і всі гроші твої... — з тухою в серці і образою на всіх начальників виборчих

штабів, що після кожних виборів прикуповують собі по іномарці та по новій хаті ставлять, озвався газда Николюк.

— Маєте слухність, пане, по голосу чую, Дьоргію чи Штефку, бо то таки не мало важило для краю — на чийм боці і під якими прaporами битись, та — що

робити, коли нема що казати та й шлюс?! Але я теж на тім стою, що – або гукаймо, або шукаймо за паном отаманом, най би уточнив і про штандарт, а з ним і про політичну ситуацію. Бо знов пролетимо, як фанера над Парижом, і невідомо під якими фанами май гепнемо! А як не під тими, то – або депортація добровільна в яку Камбоджу, або внутрішня еміграція – в корчмі! А це – голод, ганьба, і ніхто в келішок не крапне, бо ти – ніхто!

– І де той Марусєк?.. Бо коби був тут, то й чарка би була повна і ситуація з фанов ясна, хоч і ніч. Але ж і ніч! Такої ще чорної, єк піднебінне в Марусекової тещі, кілько живу, не видів!

– Ти би, Ілю, менше язиком гонив, а більше – ногами! Та же, Ілю, стидайся, ти ж молодий, єк казали мої дідо, легінь, а тут до тої управи два скоки! Скокни по-дивись і товариству скажеш – що то за фана і якої барви! Бо, може, пана отамана покликано де на яку нараду чи й конгрес, може, й до самого президента чи прем'єра, най здорові будуть, а може, вже й войську віступати в похід пора, а ми – не куєм і не мелем!

– От що не люб'ю – то шоби мнов командували! А ше більше – строїли без жодної на то причини! Я шо вам, китаєць, аби під команду робити? Ци москаль, шоби за гвера хапатися та йти отчізну в якийсь Гондурас боронити?! Та же ніч! Хоч в око стрель! Як я те знамено у темені розрізню?! Це – раз. А друге: чи я заєць, що ти мені, Зенику, про ті два скоки?! Та же до тої управи доки доблиндаєш згори, доки під гору, доки там роздивися, то й ніч мине... А по всьому дивись – я вже забув, по що ходив до тої сільради: ци на Калатайла ся подивити, ци з візитою до самого китайського перекинчика Покукальського? Най його заєць копне! А вібори ж не чекают!

– Авжеж! Але ж, поважне панство-козацтво, по-при політику, хотілос би таки прояснити: чого ми тут сидимо, чей німець в дикунку, а не машеруєм на плечу, єк того потребує політична ситуація?

– Ну й кальвін ти, Зенику! Я ше не видів, шоби войсько та само себе зицерувало без старшого над ним! У даній ситуації – пана отамана Каправки!

– Тогда кажи, что робити!
– А нічо! Лиш чекати!
– Кого? Марусєка?!
– Ранку! Бевку!! А єк ся розвиднит, тоді й стане ясно і з фанов, і з Марусєком, і з паном Каправков, котрий, може десь, сараку, по трудах тежких, про нарід думаючи, місця собі не находит, а ми тут, най Бог милує, зачнем термосити його з тов політичнов ситуаційов, гейби вона нам конче треба серед ночі!

– Маєте рацію, пане полковнику Мірчо! От я – скілько живу, то все ся дивую, звідки ви такий мудрий і чом досі не в чолових провідниках і то не лиш краю, а й цілої Країни? Może, тогди би й порєдок хоч якийсь та був!

– Та Господь з вами таке казати, пане чотовий! Та де в мене стіко гизунду, аби за всіх думати? Ще й кірувати! Най вже пан отаман Каправка справуєси. Він на те, кажу вам, не лиш вчений, а й рождений!

– А я кажу: Марусєка кличмо, бо шлюс... – до останнього не сходив з позицій зборений дрімотою Ільо, засинаючи.

На цих словах поважна чоловіча бесіда й урвалася, мов кулеметом скошена. І стало тихо-тихо й темно-фіолетово.

Від автора:

...Ішов 101 рік Великої Перманентної Революції і перший виток її 26 виборчого циклу. Над Країною низьким фіолетовим шатром висіла глупа весняна ніч, від чого все здавалося фіолетовим, навіть невидимі соловейки, що вищебечували фіолетові рулади у невидимих бузково-фіалкових садах, навіть розбуджені весною цвіркуни і зайці, що водили свої шлюбні хороводи у волошкових полях, півкаючи від плотської втіхи і відбиваючи радісний дріб задніми лапками. Безхмарним фіолетовим сном спали рідні рахманні терени, прозвані місцевими козаками-автохтонами з великою любов'ю – Гуляйполем. І лише нечисленних, загартованих у боротьбі і правдиво питомих патріотів уся та фіолетова гармонія надихала потужно на

РОЗМИСЛИ О ДЕРЖАВУ, КАЗАЦЬКУЮ СЛАВУ І ВЕЛИКИЙ ПЕРМАНЕНТ

Не спав цієї ночі й останній романтик борні та (за добровільним сумісництвом) кошовий козацький отаман адмінодиниці Козацька Корчма Західного регіону, а віднедавна ще й очільник Козацько-визвольної партії пан Каправка. Задумливий та невеселий сидів він непоміченим через суцільну темряву рештою свого воїнства на західному кранці Духовного центру “Корчма”, вдивляючись у глибину віків і просторів рідного Гуляйполя, що спочивало під хисткою габою весняного фіолету.

Яко кожен великий полководець і державний достойник, пан отаман час від часу між баталіями, чи то пак січами-виборами, жадав усамітнення, щоби з висоти його споглядати минулу козацьку славу, обсервувати теперішнє та зазирати краєм ока у будучину. Звісно, в товаристві збудженого очікуванням грядущих перевиборів козацтва абстрагуватись було непросто, та й цоркіт келішків тлумив у душі брязкіт шаблюк, навіваючи резигнацію про марність не лишень щось робити, а й думати про те.

Тому-то пан Каправка частенько, як повертало за північ, пересувався зі східного кранцу корчми на західний, аби мати чистий спокій і нормальні умови для високих помислів, без яких тяжко куди-небудь спрямовувати військо, тим паче вести до побідного кінця.

Так і цього разу. Незбагненна розтривожена розтрояність не давала пану Каправці злитися воєдино з цілою Країною в солодкому фіолетовому сні-забутті. З одного боку трепетну душу питомого патріота начебто й тішила 100 (сота) щорічна і 25-а циклічна перемога демократії на минулих виборах, поголовне єднання і суцільне відродження, особливо **титульних країнців**, до яких числив себе і сам пан Каправка з діда-прадіда. Тим паче, що це, як переконували фіолетові (провладні) засоби масової інформації, був останній шанс нарешті усім відродитися і в будучині зажити стабільно. Але тут же, з другого боку і з других каналів бузкова опози-

ція заявляла, що тільки вона, прийшовши до влади, дасть останній шанс нарешті усім поголовно й остаточно відродитися і зажити стабільно. З усього того людський фактор став боятися стабільноті й остаточного відродження, а найбільше довгої павзи між виборами, в якій треба буде щось робити, бодай зорати бур'яни.

Від подібного аналізу політичної ситуації в Країні і висновку щодо поточного моменту пана Каправку охопила легка моторощ.

– Господи! – вигукнув подумки. – І як той пан Варцаба-Самовидець дає собі раду з цілою рідною історією, коли тут із коротким її сучасним відтинком не годен справуватись? А тут ще й китайці лякають з бур'янів крилатими фразами своїх конфуціїв на кшталт: **“Не дай Боже вам жити в епоху перемін”!**

Якими ще такими перемінами ті китайці страхали призвичаєну до перманентної революції корчму, конфуцій їх знає, але сумніви сіяли. Зокрема нутром полководця пан Каправка відчував, що то тільки зверху здається, ніби Країна спить під щебет невидимих у нічному фіолеті слов'їв і барабанний дріб ледь видимих зайців. Насправді ж, двигтять у мобілізаційних процесах і передислокаційних маневрах народні нурти, невпинно і нестримно шикуючись у ряди, гуртуючись в гурти та клонуючись у клани. Електорат пере-латає старі і шиє-вишиває нові фани, зорганізовує штаби, складає слогани і пише гасла на кшталт: **“З новим президентом (парляментом) – до нового відродження! Цього разу – докорінного!”**.

Хоча, як на козацький розум пана отамана Каправки, куди вже далі відроджуватись, коли й так скрізь і повсюдно поголовне відродження. А віднедавна ще й суцільна революційна ситуація, яка на 3-му витку 24-го циклу Великого Перманенту розгорілася у справжню інтелектуальну війну через букву **У**, що випала нібито випадково з назви “Україна”, коли депутати парламенту вдесяте переписували Конституцію.

Про цю надзвичайну подію донині говорять і пишуть різне. Але, на думку пана отамана і самого автора, найправдивіше написав у часописі **“Незборима**

нація” Марко Самописець-Нечитайло у гостро-полемічній статті

ВЕРБАЛЬНА ВІЙНА ЗА “У”, або **Як нас, українців-козаків, “у-безголовили”, змусивши шукати самим собі назви**

...Битва за літеру “У” триває! Продовжив її відомий мовознавець професор Кирило Мефодіївський, надрукувавши в часописі “Козацька слава” відозву до чинного на цей час президента з вимогою зупинити репресії супроти українського алфавіту і його окремих літер, а також статтю про те, що вже подібні акти вандалізму траплялися в рідній історії раніше. Зокрема двісті років тому смерди тогочасного антинародного режиму “прибрали” з українського правопису букву Г лише тому, щоб іменник **грати** (тюремні) звучав так само музично і гармонійно, як і дієслово **грати** (на гармошці, мандоліні, почуттях). Однак мотивували цю буквенну в буквальному сенсі слова депортацію прихвосні режиму тим, що нібито невластива для м’якої української мови літера “Г”, яку малороси “позичили” у “старшого брата”, псує її милозвучність. Ale сам український народ так не думав і підпільно беріг її у рідній мові аж доти, доки на зорі Великої Перманентної Революції, на її Оксамитовім витку незалежності і демократії нарешті повернув репресовану літеру назад у алфавіт.

Тому, пише професор К. Мефодіївський, нам треба боротися за кожну букву, а то скоро їх зовсім не зостанеться в рідному алфавіті, окрім найбільш уживаних у лексиконі нашої еліти та інших VIP-персон, наприклад, у вигуках: “йомайо!”, “блін!”, “ні фіга!”, “фіг – вам, тіпа, а нам – дерібан!”, “атас!”, “кааліція”, “дззз-дзум-дзум-бджж-плям-плям!”. Що ж до У – то тут набагато серйозніше, бо вже не в депутатсько-чиновницькому неофіційному бляблямкані, а в офіційних доленоносних документах виходить чиста нісенітниця, якесь масло масляне: **“Конституція країни Країни і її народу –**

країнців”. Однак, на нашу думку, в цій нісенітниці на-справді закладена бомба сповільненої дії – серйозна загроза державному суверенітету і престижу в очах світу, який і так мало цікавився Україною, загубленою в центрі Європи, а тепер зовсім втратить її через тавтологію і скорочення. Та й жінкам, що повижджали з дому у світ, соромно буде квиток назад брати! Бо якими очима на тебе подивляться в касі на вокзалі десь в Італії, Канаді чи Ботсвані, коли ти скажеш: “Дайте мені квиток у країну Країну”! Звісно, що квадратними! Бо це все одно, що сказати: “Дайте мені квиток у зімбабве Зімбабве, ботсвану Ботсвану, або в тупі-тупі Тупі-Тупі”.

Тому й не дивно, що полум’я вербалної війни скоро перекинулось зі шпалт газет на народні маси і охопило всю Україну. Так, у чорносотенській газеті “Нехай їм!” якийсь Трахтенштуцер зі знанням справи натякав, що боротьба за букву не що інше, як перша зачистка масонами території для репатріантів із сектора Газа.

У національно-патріотичній газеті “Незборима нація” патріоти теж переконували, що це удар, але з боку москалів! Притому – другий! Перший був тоді, коли вони назуву Русь укraли, намагаючись залишити нас, питомих русичів, на окраїні історії, і нам нічого не зоставалося, як переназвати рідний край Украєм, який трансформувався в Україну, самим Богом нам украєну, і ні ким іншим. Однак, як писав Козак Мамай у часописі “Козацька слава”: **“У-безглавили, та не обезглавили!”**

Буквально за тиждень всенародні протести охопили всю країну, оскільки їх очолила опозиція, тобто, вчо-рашня владна коаліція, звісно, приховавши, що на по-передньому витку сама ініціювала переіменування України на Країну з метою об’єднання лівих і правих, східних і західних, північних і південних, одно слово, грішних і праведних ...

Хитрі ж ліберали, щоб догодити “і вашим і нашим” та уникнути конфронтації, запропонували взагалі у всіх словах, що починаються на **У**, замінити цю букву на **В** або **Ю**. Наприклад: ультиматум – юльтиматум, або вультиматум, ультра – юльтра, або вультра, улюблений – юлюблений, або вулюблений, Ужгород – Южгород, або Вужгород і т.д.

Врешті, все скінчилося новими позачерговими перевиборами і перемогою опозиції, яка, прийшовши до влади, стала коаліцією і – висунула на всенародне обговорення проект альтернативної **“Конституції козаків”**, у якій, як обурювалася у свою чергу нова опозиція, про козаків і не згадувалось. Отож революційна ситуація, що було притахла, знову розгорілася, спопеливши в народних масах останні надії взятися за рала-орала і, нарешті, почати сіяти, бо тепер постало перед ними важливіше завдання: негайно визначитися згідно з новою Конституцією з новою назвою держави.

Козацько-визвольна партія пана Каправки першою запропонувала три назви на вибір: **Козакія**, **Козацька Січ** та **Козацька вольниця**. Партія незалежних патріотів, до яких був пристав (за чутками) і Марусяк, лиш – за **Гуляйполе**. Партія шахтарів-стахановців “в піку махновцям” Гуляйполе перекопилила на свій лад – **“Гуляй втрое”**, що звучало як **“Гуляйтромя”**. “Сходняк” **“Молода гвардія”** домагався відродження **“Золотої орди”**, а блок **“Наступ і оборона”** – народження **“Нескореного П’емонту”**. Партія любителів пива і Джулії Робертс та чоловіче крило блоку Жанни Дарської одностайно вимагали відновлення давно забутого бренду **“Оболонь”**, сама ж лідерка відстоювала символ – **“Вітчизна”**. Президентсько-парламентський блок скромно відстоював щиру і просту, як правда, назву **“Наша Країна”**. Від дрібніших партійних об’єднань громадян надходили пропозиції: **Арія-Оріана** (конгрес гуманістів-гуманітаріїв), **Роксоланія** (партія західних патріотів за підтримки турецьких фундаменталістів-султаністів), **Парасковія** (молодіжна екстремістська організація “Пора Баби Параски”), **Русь Карпатсько-Донецька** (кондомініум політичних справедливців), **Сполучені регіони колишньої України** (профспілка латифундістів). Народовці-русофіли забажали назви **“Родіна”**, а народовці-русофоби – **“Тернисті терени”**. Селянська партія мріяла поширити на всю державу абревіатуру **“КСП”**. Були й романтичні нонсенси і політичні ляпсуси, як-от **“Сходняк”**, **“Корчма”**, **“Пасіка”**, **“Рахмані”**, **“Волхвія”**, **“Едем-Комунія”**, **“Солов’їна Країна”**, **“Украєна Рів’єра”**.

Найбільший резонанс викликала вимога якоєсь “Гламурної тусні приколістів-іроністів” назвати Україну навиворіт, точніше “задом наперед” – **Аніарку**. Але по-заяк ця назва звучала дещо страшнувато і по-африканськи, то побоялися, аби картографи та не заперли територію України взагалі десь в Африку, бо тоді вже можна й безкінечну панахиду панотцеві Миколаю замовляти.

Особисто пан Каправка, тоді ще вільний поет, під псевдом Боян узяв участь у всенародному конкурсі “Назви свою державу”, запропонувавши найменувати рідні рахмани простим і милозвучним символом квітучої в будучині цивілізованої європейської країни – **Гвадалквівір**. До пропозиції додав ще й текст державного славню такого змісту (цитуємо з пам’яті):

*О земле лілових ночей, золотих помаранчів –
Гвадалквівір наших сонячних марень,
Донкіхотів безстрашних і пансо-санчів,
Поетів, жінок і книгарень.
Де ранки бузкові і дні променисти,
І вибори раз у п’ять років...
Я славень співаю тобі урочистий,
Мій голос дзвінкий і високий.*

Приспів (*тричі*):

*Повір у свій Гвадалквівір!
Прошу тебе – повір!
Не спи! До праці уставай!
Роби, твори свій рай!*

Та не судилося! Переміг у конкурсі самосійний історик та самозваний літописець козацької слави пан Варцаба, який під псевдо Самовидаць подав назву – **Крайна Козакія**. Сиромудрі ліберали, що, як той Калатайло, завше при владі трутися, щоби було і вашим і нашим, а головно – собі, підтримали одностайно пана Варцабу, але вкоротивши назву на останнє слово, бо саме на ту пору збурилися патріоти-радикали, питуючи

резонно: яких козаків – чи запорозько-дунайських чи донбасько-донських?!? Чи, може, кубансько-уральських?

Отож знову через сумнославне партійне різнодум'я почалися всенародні хвилювання, що логічно мали би скінчитися третіми в тому році достроковими перевиборами, але врятували ситуацію турки з татарами, звинувативши країнців у плагіаті і перекрученні історичної правди, оскільки нібито слово **козак** – тюркське і означає воно – **вільна людина**, а це нібито жодного відношення не має до населення вашої, тобто нашої Країни.

Отоді вже не витримав наруги і сам Гетьман усієї Руси-України пан Скоровстанський, оголосивши похід на Стамбул. Та не встигли козаченьки за світ встати, тим паче засвистати, як співається в другому варіанті всіма знаної народної пісні, як на тобі! за турками і поляки із сербами, чорногорцями, хорватами та іншими братами-слов'янами ноти протесту стали слати, нібито і слова **крайна** – **Україна** не країнські, а їхні. Тому пікети під Верховною Радою, Кабміном і Адміністрацією президента знову перейшли у міждержавні словесні дискусії.

Та все ж був у цьому негатив і позитив, бо вся ця міжнародна вербална блокада, як писав очільник Братства захисників рідної мови пан професор Кирило Мефодіївський, так дісталася титульну націю, що вона стала себе називати на зло усім тільки – козаками, а далі формуватися у десятки, сотні, курені, паланки, коші і полки, одягати амуніцію, брати в руки штандарти і з піснями на вустах відроджувати похерену давнім давно і забуту козацьку славу, що котилася раніше Диким полем, а відтак – і Гуляйполем, де-не-де переінакшеним на Гуляйцю...

А тепер щодо особи пана отамана Каправки, яка вже стала історичною, – звідки він взявся, що опинився на чолі козацького війська цілого краю? Справа в тому, що мирного чоловіка пана Каправку, тоді вільнного Бояна, велика отаманська слава, а з нею ще більший чин, перестріли посеред білого дня у вигляді хаотично сформованих у юрбу козаків, що марширували туди-сюди

Майданом Свободи у самім центрі обласної адмінодиниці, шукаючи охочого їх очолити. Нагодившись, пан Каправка не противився, а затим і погодився стати на козацькім чолі, звісно, затаївши мрію перейменувати, нарешті, Україну на омріяний Гвадалквівір. Якщо ж панові Каправці так неждано долею судилося – з безіменного поета стати знаменитим полководцем, то з Гвадалквівіром нічого не вийшло, бо скоро дійшло до референдуму, а позаяк на нього не було грошей, то змирилися з указом новообраного за третім разом президента все-таки узаконити нейтральну назву **Країна** як таку, що відповідає новим реаліям суспільно-політичного буття країни, задовольняє всі внутрішні політичні сили і не ображає інтересів зовнішніх.

Одно слово, як казав перший в історії України Президент ще на Оксамитовім витку синьо-жовтого циклу, хотіли як ліпше, а вийшло як завжди!

На цій напруженій державній ноті поки що уриваю дискурс-обсервацію **Епохи Українського Відродження** з надією продовжити її в наступному номері.

Марко Самописець-Нечитайло.

Від автора:

На цій високій державотворчій ноті обірвав свої спогади-тревоги тої ночі не один питомий патріот, зокрема і пан отаман Каправка... мимоволі задрімавши та злившись із цілою Країною у фіолетовім сні-забутті.

Але так вже мудро влаштований білий світ, що, коли полководці й вожді сплять, на чати історії стають літописці. Саме в цю хвилину бог дрімоти Морфей неждано покинув колихати канапу знаного історика і теренознавця пана Варцаби-Самовидця і випурхнув крізь кватирку в причільному вікні. Пан Варцаба нагло стрепенувся, молодечо зіскочив з постелі, намацав під подушкою самописку, сірники і свічку з натурального воску, запалив, сів за стіл і, поблукавши поглядом по темних вікнах і тъмявій стелі, написав заголовок статті для часопису “Козацька слава”:

ДЕЯКІ УТОЧНЕННЯ З ПРИВОДУ ДЕЯКИХ НЕТОЧНОСТЕЙ,

якими зловживають сьогодні певні антинародні сили в трактуванні рідної історії, зачерпнуті віймково з фундаментальної 15-томної авторської “Рідної історії” академіка Хризантія Варцаби”, для ясності та орієнтації читачів у вище і нижче викладених подіях.

Отже:

АДМІНОДИНИЦЯ – так після адмінреформи на абрикосово-бурячковому витку ВелПерРев’у стали називатися усі поголовно села, хутори аж до селищ міського та міст обласного підпорядкування.

АДМІНРЕСУРС – можливості тих, що при владі.

АДМІНУПРАВА – сільська рада адмінодиниці Козацька Корчма і раз на рік – виборчий штаб владної коаліції.

ВЕЛИКИЙ ПЕРМАНЕНТ, або **ВЕЛИКА ПЕРМАНЕНТНА РЕВОЛЮЦІЯ** (скорочено – ВелПерРев) – національно-визвольна боротьба країнського населення (застаріла назва: український народ) за свободу, демократію і відродження, яка почалася ще в ХХ столітті і продовжується досі, хоч уже давно XXI-е.

ВИБОРИ – традиційне щорічне волевиявлення народонаселення – символічного носія влади щодо того, кому її вручити, яке переросло у фольклорні фестини “Козацькі забави”.

За Конституцією Країни мали би відбуватися раз у чотири роки, однак, зазвичай, надто в роки особливо-го політичного піднесення, бувають і двічі, і навіть тричі на рік.

ГУЛЯЙПОЛЕ – термін, який був занесений на наші рахмани вітрами Відродження із південних степів і прижився тут настільки, що став символізувати новий ракурс революційного розвитку країнського суспільства, а надто його предковічну суть. Тобто те ж саме, що РІДНІ РАХМАНИ, РАХМАННІ ТЕРЕНИ і ЛАНИ ШИРОКОПОЛІ, тобто розпайовані на зорі Великого Перманенту поля колишнього колгоспу “Радянське життя”, коротше, все, що знаходиться за межами

адмінодиниці Козацька Корчма, тим паче Духовного центру “Корчма”.

ГУЛЯЙТРОЯ – за версією деяких новочасних “творців альтернативної історії” – нібіто першоназва не тільки передгір’я Карпат, а й усієї споконвічної території України.

ІНТЕРНЕТ-КАФЕ “КОРЧМА” – місце перебування піарщиків та інших політтехнологів на випадок екстрених перевиборів і для зв’язку зі світом.

КИТАЙЦІ – народна назва усіх нелегалів, які раніше мігрували через Країну з Азії в Європу й далі, а зараз переважно осідають на наших рахманах. Згодом з причин політкоректності замінено академіком Варца-бою (читай 10-й том “Рідної історії” Х. Варцаби) на **гастарбайтери**.

КОЗДЕП – (скор.) козацький депутат.

КОЗАКИ – або КРАЇНЦІ, або ТИТУЛЬНЕ НАСЕЛЕННЯ, або АВТОХТОНИ (застарілий термін) – різні варіанти самоназви аборигенів-українців, які раніше густо, а нині зрідка населяють Країну.

КОЗАЦЬКА КОРЧМА – назва адмінодиниці, або, по-давньому, села, на історичний досвід якого опирається у своїй авторській “Рідній історії” академік Х. Варцаба.

КОЗАЦЬКА ВОЛЬНИЦЯ – спосіб життя і мислення населення Козацької Корчми і насельників (завсідників) Духовного центру “Корчма”.

КОЛЛІКНЕПИ – коледжі з ліквідації колективної титульної непам’яті, або недільні школи для дітей і дорослих при духовних центрах (Інтернет-кафе, корчмах тощо).

КОРЧМА – просто корчма, ще – генделик, забігайлівка, розливайка, кафе, але в нашому разі – Духовний центр адмінодиниці Козацька Корчма і раз або два на рік – виборчий штаб опозиції.

КРАЇНА – нова назва України (читай авторську 15-титомну “Рідну історію” Х. Варцаби і старі підшивки “часописів “Час і пора”, “Незборима нація”).

ЛИЦАРИ – застарілий синонім слова “герої”, тобто ті, як писав боян і отаман пан Каправка, “по кому давно подзвін”.

ОЛІГАРХИ – політично-бізнесова еліта, яку ще називають (залежно від того, хто називає, з якою метою і підтекстом): батьки нації, сучі діти, меценати, цвіт Країни, моротворці, влада предержащи, любі друзі, братва, латифундисти, а вуже загаданій вище **корчмі** – “ті, по кому тюрма та ще турман Мірча плаче”. Детальніше про це – в наступних розділах.

РІДНІ РАХМАНИ, РАХМАННІ ТЕРЕНИ – термін, введений у науковий обіг теж академіком Х. Варцабою на означення рідних рахманних чорноземів, смарагдових лісів і смерекових гір, в т.ч. і Кримських, себто те саме, що й **ГУЛЯЙТРОЯ** і **ГУЛЯЙПОЛЕ**, в т.ч. і давно неоране поле за околицями Козацької Корчми.

САФАРІ народне – по-нашому: заячі лови, тобто козацькі забави, які переходять у чергові позачергові вибори і навпаки.

САФАРІ королівське (царські лови) – полювання на вепра, лося, ведмедя та інші релікти дикої природи, на яких перепочиває еліта нації у коротких паузах між виборами.

СЕГРЕГАЦІЯ (не плутати з расовою дискримінацією) – добровільний демократичний поділ електорату (населення, людського фактора) за кольоровими брендами політичних партій, що сприяє боротьбі з проявами сепаратизму – за соборність (єдність) будь-якої країни.

СОБОРНІСТЬ – духовна і територіальна єдність держави.

ФАКТОР ЛЮДСЬКИЙ – народ як факт.

ФЕСТИНИ – різновид сафарі з елементами місцевої етнографії та козацьких бойових мистецтв.

ЦІНЬ ХУАНЬ ГОНЬ – після довгих вислідів і навіть звукових контактів з нелегальними представниками східних цивілізацій на наших теренах нами достежено, що даний вислів на одному з тамтешніх діалектів залежно від інтонації має зовсім різні значення. Прикладом, якщо наголос падає на перше слово ЦІНЬ, то фраза перекладається як – КОЗАЦЬКА ВОЛЯ, якщо ж на третє ГОНЬ – то КОЗАЦЬКА НЕВОЛЯ, а якщо посередині – то щось таке, від чого вони шаріються і стидливо хіхікають. А коли переставляти слова, то

виходить народна пісня жителів провінції Хуань про рідну землю.

Для повної ясності до цього короткого тлумачного словничка слід додати трохи місцевого епосу, записаного з вуст тутешніх автохтонів відомим далеко за межами літописцем і теренознавцем, а тепер вже й фольклористом академіком **Х. Варцабою**, тобто мною, а саме:

ЗВІДКИ ПІШЛА І Є КОЗАЦЬКА КОРЧМА,
або
Історично-географічна бліц-довідка,
записана з народних вуст
Самовидцем Варцабою
ще на 60-м витку Великого Перманенту

Про заснування села Козацька Корчма народні перекази кажуть різне. Одні – що основана вона ще бозна-коли, приблизно у 1621 році козаками, які, повертаючись додому після перемоги військ Сагайдачного над турками під Хотином, зачепилися за тутешніх дівчат і вдовиць. На користь цього факту свідчить те, що серед жителів Козацької Корчми популярні вислови: “Ти, турку небесний!”, “Турок – не козак!”, “Пре, як татарва”, “Гірше бусурмана!”, а також ґрунтова польова дорога під назвою Турецький путівець, яка перетинається з трасою під назвою Козацький шлях.

В інших легендах йдеться про те, що розрослося поселення з козацького дозору, які Богдан Хмельницький через тридцять років потому розставляв під виглядом корчми задля української безпеки на західних землях під час свого переможного Молдавського походу. На користь останньої гіпотези говорить те, що в селі не тільки ростуть волоські горіхи, а й досі живуть колись полонені волохи (молдовани чи румуни), як от пан Мірча, але про своє коріння навіть не здогадуються, настільки розчинились у місцевих козаках.

Але той факт, що автор цих трудів нещодавно власноруч розкопав на околиці адмінодиніці Козацька Корчма скотомогильник, наштовхує на думку, що

поселення основане ще до навали Золотої орди, в епоху Трипільської культури, а під час навали тут відбувся рукопашний бій, інакше звідки там стільки конячих кісток і черепів з черепками?! Підтверджує нашу думку про поталу цих країв золотоординцями також існування на території Козацької Корчми кутка Ординівка, де колись жило багато людей, а нині тільки одна стара Варгулиха з монголоїдним виразом лица, а також знайдена під руїнами колишньої колгоспної конюшні перетліла ремінна упряж. Останні політичні події в державі, а саме – зародження руху “Золота орда” у східних і південних регіонах України, теж потверджують цілком можливу правдивість народної легенди.

Недавно в пресі з’явилася ще одна байка – безпідставний, а тому безплідний виплід нездороної уяви якогось лжеісторика під псевдо Васян Кожуплян, який величає себе родоначальником альтернативної рідної історії, про те, нібіто Козацьку Корчму заснували не питомі козаки, наши славні предки, а якийсь мандрівний опальний філософ Дуридемос Фігул Еротосфан. Нібіто той самий, який нібіто почувши міф (міт), через яку дурницю почалася Троянська війна і загинула Троя, нібіто спересердя вигукнув: “Через тутоу к..., пардон, козу Єленку?! Не! Точно світом править абсурд!”.

Закохані у Єлену Прекрасну древні греки, а надто літописці-міфотворці не могли простити незалежному філософу зневаги до жінки і її ролі в історії демократичної цивілізованої Еллади, а тому камінням вигнали Дуридемоса за акваторію Егейського моря, тобто у безлюдній дикі Причорноморські степи, звідки він благополучно приблудив у наші благословенні краї. А приблудивши, нібіто побачив той міфічний і беспідставний виплід нездороної уяви пана історичного альтернативіста – Еротосфан Фігул Дуридемос (чи на-впаки?) на тлі фіолетових гір рахманні терени, покриті густою соковитою рослинністю, в якій вистрибували (як нині зайці) отари веселих різномастіх кіз і, звісно, згадавши спочатку Єлену Прекрасну, а відтак зруйновану рідну Трою, знову вигукнув пророчу фразу, якій судилося стати крилатою: “Геть козачий кошмар! Тут буде нова Троя!”.

Згодом цей спонтанний вигук, стверджує альтернативіст Кожуплян, місцеві слов'янські племена нібито трансформували на милозвучніше – “Козача корчма “Гуляйтром!”, а останнє чужоземне слово нібито само перелицовалося у рідне – “Гуляйполе” і поширилось на решту скіфських (згодом українських) степів аж до Херсонеса, Херсона і відлунило між копрами-териконами Донеччини, як відомо, ще безглаздішою вимогою тамтешніх лжепатріотів-кожуплянів називати Країну на Гуляйтрою.

От якими антикраїнськими бумерангами можуть повернутися на практиці різні безвідповідальні теорії різних безвідповідальних перед історією альтернативістів!!!

Єдиним раціональним зерном з вигадок Кожупляна можна вважати те, що наші предки, дивлячись на працелюбного філософа-аграрія, вирішили й собі розвивати натуральне фермерство, а головно – корчмарський бізнес.

Доводить ці свої лжевисліди згаданий автор геть чисто алогічним аргументом: начебто й досі місцеві жінки, ті, що не виїхали з невідомих причин у Європу, побачивши своїх чоловіків у корчмі, починають традиційно лаятись: “Козли! Кошмар!”, натомість, звісно, чуючи відповідно у відповідь теж традиційне: “Киш, Єленко, з гуляйполя, бо нас уже, вважай, троє...”

У тому, що наведені вище рядки не просто антинаукова теорія, а взагалі дурня несосвітенна, ми переконалися ще задовго до її народження згаданим автором. Адже нічого подібного ніколи не чули ані від власних жінок, ані з вуст жодної, які проживають нині в Козацькій Корчмі, а саме – Варгулихи і Марусякової тещі, лайливий лексикон яких набагато багатший, ніж хвора уява Кожупляна.

Та менше з тещею, а повернімося до наших чи то пак Фігулових кіз і нібито основаної ним на наших теренах Нової Трої під назвою Козача Корчма. Виходячи з наслідків довголітніх археологічних підкопів горба під корчмою в пошуках міфічної Трої, мусимо констатувати, що опуси пана альтернативіста Кожупляна не відповідають історичній дійсності, а тому мушу рішуче

заявити: “Ганьба хворим брехням і нездоровим фанта-
зіям, які принижують рідну Країну та її геройчу істо-
рію в очах світової спільноти!”.

На цім стою,
незалежний історик і теренознавець,
академік Х. Варцаба-Самовидаець.

ДУМА ОТАМАНА о рідну Фудзіяму, козацькі фестини і сафарі для бушменів

Від автора:

Кажуть, коли літописці історії кладуть крапку, тоді прокидаються вожді і полководці, щоби ту історію творити далі, аби у свою чергу була літописцям робота. Отакий світовий колообіг і коловорот!

Тож не встиг академік пан Варцаба-Самовидаець покласти крапку і дійти до ліжка у своїй хаті, як натомість у корчмі пробудився пан отаман. Не знайшовши в голові кінця обірваної дрімотою думки, пан Каправка став заново думати про поспільне відродження на ріднім вільнім гуляйполі, що не складало жодного труду, оскільки те саме гуляйполе гуляло-клекотало зовсім поруч, на веранді корчми, розхлюпуючи веселоші разом із фіалковим літеплом ночі за далекі небокраї.

— О, а я що казав! — усміхнувся пан отаман, наслухаючи, як за пару кроків клекоче-цоркоче келішками вольниця козацька! Коли не знати, де ти на дану хвилю знаходишся і як дзенькотять повнії чари, то можна подумати, що десь далеко під Хотином гримить січа, дзвенять шаблі і свистять кулі, із пістолів вилітаючи. Час від часу з бойовиська чутно сповнені снаги молодечі кличі-вигуки: “Віват! Слава! Ганьба! За отамана-гетьмана! Будьмо! Абись були моцні!”.

Пан отаман впізнає голоси потомственого революціонера, бунчужного Парасчиного Іля, сотенного Зеника, хорунжого Митра, чотових Штефка, Войтека та Николайчика з Васьом... А поміж них величаво громами Саваофовими грімкотить патріарший голос

самого пана полковника Мірчі, спогадаючи, як виток за витком, цикл за циклом Великого Виборчого Перманенту відродились і устаканилися славні традиції згадувати за чаркою по корчмах, перейменованих на “духовні центри”, легендарне козацьке минуле, а на вроочисті державні свята та на Покрову – їздити поклонитися прахові Запорозької Січі на Хортицю, а на Великдень і День Свободи – сходити всенародно на священну, хоч і символічну, рідну Фудзіяму – довільну карпатську вершину або на будь-який горб поблизу. Це – в гористім Західнім регіоні. А на рівниннім Східнім – вибиратися масово на рукотворні вершини гірничих териконів, які бовваніють могилами козацько-стаханівської слави по степах Донецьких. Що ж до Криму, то там за віковічною традицією місцем святкувань залишалися морські пляжі, на яких місцеве населення на всі свята влаштовувало міжетнічні рукопашні бої за кожну п’ядь рідного півострова. Зазвичай, після бою переможці під грім салютів з кораблів російського флоту вигонили переможених із золотого узбережжя на сірі скелі кримських гір-аюдагів аж до наступного свята, коли все повторювалося знову. І так ось уже котре століття...

Якщо вірити пану академікові Варцабі, то усі ці рвайні прагнення місцевої людності, не зважаючи на партійно-кольорову принадлежність, пнутися вгору, дертися на висоти і вершини – атавістичний наслідок давньої традиції українців підійматися у дні радісних свят на легендарну, як Фудзіяма в японців, гору Говерлу, оспівану в коломийках, думах історичних та у відчитах пана Варцаби в часописах минулих *витків*, якої, на жаль превеликий, уже давним-давно нема ані на карті-мапі, ані на лоні терпеливої матінки Природи. Стопали попередні покоління в патріотичному пориві ще на бозна-якому витку бозна-якого циклу ВелПерРев’у...

Пан отаман зітхнув, переклав задумливо голову з лівої на праву руку, посуворішав. Перед його внутрішнім зором проминали одна за одною події, дати, картини звитяжного минулого, з якого найбільше запам’яталися якраз сходження на вершини. Однак скоро той всенародний підйом обірвався. Спочатку забили тривогу

екологи, далі журналісти. В газетах, на радіо й телебаченні почалися дискусії про доцільність подібних традицій, сіючи сумнів у масах. Далі на всіх маршрутах до святих місць відмінили автобусні рейси і рух поїздів, а відтак пішли чутки-плітки, нібито стривожена поголовним ідейним потоптом священних верховин, а також заради збереження їх для своїх дітей і внуків, чинна влада разом з іншими “великими українцями” прийняла доленосне рішення: негайно передати “зелені перлини” – піднебесні самородні гори-скелі разом з полонинами і віковічними лісами, а також саморобні терикони-могили разом з надрами земнimi – у приватну власність. А щоб не було обидно “українцям маленьким”, то підлісок і те каміння, що скотилося з вершин до підніжжя, а також старі, але ще повні антрациту шахти – у власність всенародну, громадську й територіальну.

Так спільними зусиллями згори і знизу відновили на рідних рахманах торжество справедливості, класовий мир і суспільну злагоду. Тож тепер, коли великі українці між черговими перевиборами рубали на горах правічні ліси і скелі собі на маєтки, трохи нижче, у підліску в підніжжі, маленькі українці влаштовували на честь перманентних виборів козацькі забави-сафарі, гуцульські фестини і всенародні гуляння, на яких з піснями та вигуками – “Ой дід-ладо, начувайся, владо!” – водили хороводи довкіл священних кострищ, а тутешні народні умільці тут же з уламків каміння і трісок тисових-ялинових різьбили люльки-файки, сакральні обереги та дороге намисто, яким себе прикрашали їхні жінки і дочки. Часом біля них зупинялася проїздом на королівське полювання і царські лови чинна влада, але більше опозиція, туристи і фольклористи. І лишень, розказували, один з місцевих автохтонів, здалеку схожий на Марусяка, начебто нагорнув каміння повну тайстру, збираючись, як приспіував собі коломийкою, перетворити його на зброю окрадених лохів, але його помітили і забрали просто з місця подій, посадивши у гвинтокрил. Стільки того сарачину з тайстрою, здалеку на Марусяка схожого, й бачили... А скоро й взагалі забули, а як хто і згадував, то лиш у зв'язку з надзви-

чайними ситуаціями, аваріями на залізниці, пограбуваннями банків, крадіжками в супермаркетах й іншими терактами – як ворога демократії і відродження. Один тільки Ільо Парасчин тримав постійно у пам'яті фантомний образ буревного Марусяка, час від часу питуючи усіх:

– І де той клятий Марусєк ходит?

– О! А я що казав! – вдоволено усміхнувся пан отаман, чуючи, як за якийсь метр від нього у суконнім фіолеті ночі не хто інший, як Ільо Парасчин, роздратовано перепитував:

– Люде, агов! Хто мені скаже, повторюю вкотре, де той дідчий Марусєк дівси?!

Природно, що ніхто Ільові і не збирався відповідати, тож пан отаман знову без перешкод поринув у спогади і споглядання реальної дійсності довкіл себе, зокрема і згаданих вище громадських підгірків-підлісків, які віднедавна разом із окружками скель і спогадами про Говерлу орендував у місцевих автохтонів та зачав відроджувати інвестор і меценат, славний нащадок гуцулів, котрі ще бозна-коли емігрували в Канаду, Герман Анна-Марія Гуц-Розенкранц-фон Рашеноф. Засадивши затоптані на камінь толоки тутешніми бриндушками та привозними (з Голландії) тюльпанами, забудувавши готелями-мотелями, а для колориту – колибами, бунгало, вігвамами та іглу, при вході на територію встановив табличку, золотом писану: “Тут була колись священна Фудзіяма місцевої нації”, і взявся возити туди чужинецьких туристів – подивитися, а тубільних патріотів – поклонитися.

І знову потягнулися перед внутрішнім зором пана отамана попри Козацьку Корчму каравани туристів і патріотів. Чимало з них, зачаровані чистими плесами озер, повними риби, що вилискували свічадами в густих заростях верболозу, розкішшю рослинного та тваринного світу на їх берегах, осідали на лоні природи зразу ж за Козацькою Корчмою, забувши про символічну Фудзіяму-Говерлу. Але справжнє життя починалося після оголошення СТАРТУ ВИБОРІВ, коли з усіх сторін світу починали з’їжджатися в рідне гуляйполе міжнародні спостерігачі, журналісти, феміністки,

біженці із сектора Газа, туристи-ескімоси та озброєні дротиками африканські бушмени – на заяче сафарі, а всілякі радники, агенти й резиденти – на свої королівські лови, приховані від людського ока.

Але допіру, у цю ніч фіолетову, пану отаману Каправці було не до ігрищ-забав. Йому головно було подивитися, під фаною якої барви хто куди йде, і собі приїднатися до одних проти інших, бо щось уже треба було робити, інакше фертик, шлюс і по всьому!

Та головне, що починали вирувати

РЕВНАСТРОЇ,

нехочячи започатковані паном Мірчою
і продовжені етнографом Дерипаскою
під клекіт народних нуртів, рокотання
увявних бандур і дзвін козацьких шаблів
та в передчутті грядущих виборів і змін
на краще...

– От ви, пани-брати, прете проти того сараки Миркичтяна, – зачав некванно співати свою звичну хвалу олігархам пан Мірча, – а я вам кажу, що йому вже пам’єтник треба ставити і то коло кожної корчми! Скілько лих він добра свого стратив, єк пише повсюдно писучий, єк халера, Самописець, він же Трахтенштуцер, Козак Мамай і решта індепендентів усіляких, на все зростаючий добробут козацтва... мой-мой-мой... Силу силенну! Я ся дивую, єк він, добродійник наш, альбо точніше – спонсор-меценат, ше з торбами не пішов через свою повагу до козаків-нетяг!

– Пане Мірчо, я розумію, що тежко, коли нема що віпити, але щоб так мозги відобрало та ще й такому велемудрому, єк ви, – то біда! – спробував ізсадити пана полковника з улюбленого “коника” чутливий до соціальної справедливості Зеник, але на нього зашикали з темряви аж кілько разу:

– Не збивай пана полковника, Зенику, най розвивають думку! Шос же мус гуторити, а то й так сидимо, як сичі, надувшись... Та віборів, най вони горєт синою ватрою, ждемо-візираємо!

— Та хто проти... най кажут, мож' шос і доброго скажут... Та й ніч за бесідов скорше мине...

— А як на мене, то я Миркитяна того лиш віватую, бо коби не корчма, то де б ми ся збирали? А ніде! Сиділи би-м собі на печі, а тим часом китайці чи ті самі латифундисти їхніми руками та нагло собі наші рахмани присвоювали і робили, що хтіли!

— Маєте, пане газдо Николюк, і ви, пане фермер Цімборський, велику, як каже пан Маркитан, рацію...

— почав було чотовий Митро, але його перебив запалений Ільо:

— Чуй, Митрику, і решта, хто є ще притомний у цій корчмі! Та чи нема у Країні чоловіка над того Мркчт... тъху! килиминепреситифе, аби ти його, Митре, цитував, а я слухав?! І за що таке ми його віватуємо, коли він вже добрий місяць ніц не дбає о нас, ще й фінансування припинив?!

— Стули, чоловічку, писок і не пискуй на чоловіка, бо він нам вже котрий год за тата рідного!

— І я про те ж, бо він хоч і олігарх, а за нарід дбає!.. Ади, у кожнім селі – корчма, а по містах – ще й казино з рестораніями! А що має, то лиш тому, що робит! Як віл! Ади, ми собі леда киваємось у корчмі, а він – десь, бідачу, оре! Та пазить кожну копійчину, абись ми в теплі і при чарці про Країну думали!

— І де ви, пане Мірчо, чи, дідько вже зна в цій темені, хто, того Мирчикитяна за плугом бачили чи в плузі, альбо де в шахті якій на Донбасі, цікавий я знати?!

— А хіба стількома корчмами заправляти – то менший труд, єк у штолльні?! Я от, сидячи тут, – втомивси! А він, біднятко, гарує, єк наші Катрінки, йой не годен!.. та Півоньки по тих Італіях – Канадах! А тепер вже й по Африках та Австраліях... Йой-йой-йой-йой-йой-йой!

— Маєте велику рацію, як каже пан Маркитан...

— Знов ти з тим Маркитаном! От біда! Де моя шабля, бо вже не годен! Най зітну того корчмаря, єк сонещник, абись не ліз зі своїм казанням та на наш амвон!

— Темна темното! Та же пан Миркитичан не хто інший, як кандидат від блоку бузково-бузькових на пост президента Країни! І його крилаті цитати вже давно

цитує пан писар Нечитайло у статтях своїх під прізвиськом Самописець!

– Він теж – олігарх?

– Само-о-опи-и-сець?! А дідько його зна! Може, вже й в пір’є вбрали коло тих багачів, доки ми ‘го, свято-го та непідкупного, по газетах читали!

– Та не Самописець! Мирки...чан!

– Штефку, ти як зо смереки впав! А хто?! Де ти бачив претендента на президента не олігарха?!

– Воно то так, але, як пише пан Варцаба в бознакотрім фоліянті “Рідної історії” для коледжів з ліквідації історичної непам’єти, а я йому вірю, усі олігархи вийшли з народу! – вперся на своєму пан Мірча.

– Маєте рацію, пане, не знаю, як вас величати, але вийшли з різних його прошарків і в різні періоди, – озвався переконливий голос, в якому всі запізнали столичного етнографа пана Дерипаску, якого тільки-но що вчора привела в Козацьку Корчму невтоленна спрага народних джерел і їх витворів. У силу своєї професії пан Дерипаска до цього мало говорив, та багато слухав, все вбираючи та вбираючи у себе духовні скарби. І от – не втримався. Тому корчма з цікавістю притихла. А заохочений увагою столичний гість продовжував:

– Наприклад! В епоху Великої Приватизації олігархами, а по-народному скоробагатьками ставали, як правило, діти-комсомольці партійної номенклатури, директорів заводів та голів колгоспів, а за ними – діти-піонери комсомольців останнього призову, внуки молодогвардійців, шахтарські сироти, виплекані з фезешної шпани ракетири-рейдери епохи Реприватизації... Тому й називали їх по-різному в різних регіонах. Спочатку – крутими, братками, любими друзями, потім – елітою, але це масне слово не дуже подобалось олігархам. Вони воліли радше бути “батьками нації” і “синами народу”, але їх і далі називали старою назвою з наголосом на -гархи, бо звучала вона поважно і грізно, як і належиться звучати тим, у кого вся Країна в руках аж до надр і джерел, ще й народне гуляполе – на прицілі.

Але чого це я все про тих олігархів, коли зовсім про інше хотів?! – знітився пан етнограф. – Авжеж! Про те,

що село вимирає, висихають його народнопісенні нурти-джерела, скоро вже й припадати не буде до чого... А найгірше – нема потенційних творців народної творчості – жінок, які б поповнювали духовні скарби колисковими, колимийками, тъху-тъху! коломийками, (авжеж, від слова Коломия, а не Колима, бо то різні речі і політичні поняття), вишиванками та іншими народнопісennimi i рукодільними витворами мистецтва!..

Пан етнограф скінчив свою промову так само раптово, як і почав. У корчмі запала замислена тиша. Мов у розтерзанім буревієм кедровім лісі на вершечку карпатської скелі.

Першим, як завше, озвався Парасчин Ільо:

– Від такого несподіваного, а головно – наукового погляду на олігархів з виступу пана етнографа, нічо не зостається, лиш спитати: люди добрі, коли серед нас стілько мудрих, то чого ми такі дурні?

Але корчму інше пекло – авжеж, загадка про жінок, які, на думку пана етнографа, раніше поповнювали духовні скарби народу, а нині... родинні скарбнички... Отож, виходить, що за тими еврами, рублями та долярами, за якими ті жінки, перепрошую, шабашують світами, вже – по рідних народних піснях, тим більше коломийках, не кажучи вже про нові, чисті вишиванки для вінчаного мужа?!!

І корчма – забанувала! І, можливо, впала би цілком у депресію, коби не вирятував її з туску сердечного пан Мірча, ще затятіше ставши на бік олігархів, яким він останнім часом симпатизував більше, аніж жіночому поріддю. Ймивши цупко у темряві гудзик пана етнографа, спраглого чистих джерел народної мудрості, пан Мірча зачав аж занадто мудро й урочисто, наче піп казання своє, як він поважно підкреслив:

ПОХВАЛЬНЕ СЛОВО ОЛІГАРХАМ

**за все те, що вони для нас, народу, зробили,
а ще більше за те, що зроблять в будучині**

Від автора:

Цей пристрасний спіч варто повністю зачитувати, оскільки він згодом ляже в основу нового літературного

напрямку під назвою “література успіху”, нового жанру – “міфи країни Країни”, а також – “Нового кодексу честі чесних буржуа”, звісно, дякуючи столичному етнографу панові Дерипасці.

А поки що корчма уважно слухала:

– Бувало, – зачав пан Мірча здалеку, – порційку споживши, підопруси у корчмі сидячи майже в одинокості, бо козацтво потомлене, най здорове буде, подрімує, та й мислю, обливаючи серце жалем: “Сараку-саракуtotі олігархи наші з їхнім добром! Скілько, братчику, всього того мати – і землі, і під землев, і навіть троха неба з еродромами... Не кажучи вже про гроші! Моймой! I нашо – спитай?! I єк тому всему раду дати, коли тут – один пес на оборі і коло того прієш?! A це ж, братчику, стілько всіх заводів сталеварних і металургійних, а шахт?! Головно – шахт! Тут до пивниці нема коли зазирнути за цими віборами! A ті штолльні – набагато ж глибше! Мало не до магми! I все твоє! Ale, спитай, нашо то стілько? Ну най би з’їв банку кав’яру чи то пак ікри. Альбо корець креветок уклав! Вудженини з пару кілів! Най запив коньєком чи віским по три тисячі рублених центиків за флешку! Най сів в одне авто, в друге! Поїхав на Канари, на Майяму... Раз вженивси, другий – на ще кращій і молодшій. Із Голиводу. Бриліантів накупив... Усі на себе почіпив, усе попробував...

А далі? Нудьга, нудніша за китайців з їхніми конфуціями! Вже на ті маєтки дивитиси гидко! По собі знаю, бо то все рук потребує! Там плота підоперти, там дранку на стрижу залатати! Там ворота, ади, впали і лижет у траві, наче вже третій рік, най Бог милує, похорон! Де то стілько в тих олігархів лиш охоти до тої господарки, най вона синьо горит собі на чужій оборі!

Але, паночку, я так собі гадаю: хіба хочеш – мусиш! Мус і далі шос робити, коли вільне козацтво поскидало з себе ярма та покидало на ланах широкополих плуги, рала і різний інчий посівний інвентар і, вхопившись за мечі, осіло в корчмі на обороні держави і рідного слова, мусиш того все, боронячи від китайців, за-сівати ріпаком, аби було бджолам і собі на мід, ще й віск для свічів, а своїм “лексусам” і “мерседесам” на пальне, бо Русія з Еміратами зовсім озвіріли з тими цінами на нафту!

Тож з тої причини, хоч не хоч, а заповажеєшь олігархів, бо й народ по селах, де його ще зосталося зрідка, то все прийняв належно і відреагував на те процвітання усною народною творчістю, зокрема й піснями, які поодиноко співає по корчмах! От і ви, паночку етнографе, мусите тим насолодитиси в мому виконанні, чи, може, Зеник підпряжеси?

Чуєш, Зенику, що питаю? Не? Тоді слухайте, пане етнографе, коло:

*Rінак цвіте жовто-жовто,
На рідних рахманах.
У віконце ми не ковтай,
Не буди зарано...*

Або:

*Йой братчику-олігарху,
Ой єк тобі тежко!
Бо не видиш за роботов
Ні чарки, ні флешики!*

– То єк вам співанки мої, пане етнографе, бо вражіння не виджу через морок? Ци, може, вас нема, а я ся труджу – пію, єк той когут, най його качка копне, серед ночі?!

– Та я вас, пане Мірчо, не лиш слухаю із захватом, але й записую!

– А то єк, коли темінь?

– На диктофоні! Та ж, пане Мірчо, давно цивілізація! Ввімкнув диктофон – і записуй хоч вітра в полі! Йому ж що ніч, що день – однаково!

– А бесіду мою теж пишете? Коли так, то слухайте далі про тих олігархів, бо то, крім мене, нема по них доброго спеціяліста, най козацтво скаже, коли не вірите!

– А що нема – то нема! Це я, Ільо Парасчин, вам свідчу! Бо пан академік Варцаба більше по турках, прусаках і москалях, а нині вже й по китайцях. О! Чуєте шелест? То вони! Братчику, навіть в темені шос робєт! Єк ті олігархи в піснях пана Мірчі!

— Ти би, Ілю, турку небесний, перше, ніж шос блем-котіти про пана академіка, хоть би раз відкрив хоть би один фоліант того труду многорічного та прочитав би редок! А то в руки не взявши toti манускрипти унікальні, як пишуть знавці, а я не перечу, і не читаючи ні слова, маєш ще совість критикувати пана Варцабу?! — вжахнувся від дикої непросвіщеності внука преславної геройні мандаринового витка Перманентної Революції вчитель місцевої школи Флоріан Франкович, Марія Леонтіївна якого уже шостий рік гарувала губернанткою в Іспанії, висловивши власну думку, певно, перший і останній за всі роки раз. Але за Іля, що вже звільна похуркував уві сні, заступився почесний член корчми газда з Клокички Николюк:

— Лишітси, газди, з тими науками, бо видите, що вони лиши до віборів доводят, а далі — ані руш! Уже мої кури, наслухавшись радіва, перестали нестиси — президента вібирают, най їх півень стопче, феміністок! Тож не зважайте, пане Мірчо, кажіт далі, най і собі почую про тих олігархів, бо за тою господаркою, відколи моя газдинька подаласи до Русії, ще за Путіна, сокотати їхніх олігархів, чисто здичів. Якби не корчма по неділях та церква — на Великденъ та Різдво, то вже би кудкудакав!

— Тепер вірите, паночку, що не брешу про тих олігархів? Газда Николюк не дадут збрехати! То такий посередний і, головно, чесний хлоп, що в них,чуєте, навіть курета мудріші за коздепа Хамуленка, бо вони вібирають президента, а той, відколи знаю його, лиши себе одного! Але слухайте далі! Бо то тільки спершу та здалеку, по телевізору, здаєси, що олігархи процвітають, а коли послухаєш та пильніше в корінь зла подивиси, так нема гірше ні кому, як тим олігархам та їхній владі: і бюджет порожній, єк у мене комора, банки пусті, єк у Варгулихи з-під козечого молока, злидні напирають, москалі — теж, ще й вітворюють: газ прикрутили — газ відкрутили! А ми просо сіяли — а ми просо вітопчим! Інвестор десятков дорогов обходить і йде на Китай, а Європа навпаки — їх разом з нами, тобто козаками, і на поріг не пускає... А чо? — постає питання. А то, що та Європа нас так потребує, гейби прища, най не кажу де, а лиши хоче наших чорноземів рахманних з лісами і

надрами! Оце і все, що ріднит український люд з олігархами: Европа, най вона звурдитси!

– То віходить, що нам з Росієв конче єднатись?!

– А ні з ким, лиш зо своїми родимими олігархами!

– Не знаю, пане Мірчо, ци що з того єднання з олігархами в нас із вами війде, і як вони самі на те ся див'ят, але за це віпити – мус! Бо вже забув, який в неї, розрадниці-порадниці, смак! Тож моя пропозиція: киньте до дідька ті дискусії політичні та й – віват і будьмо! Е, тц-тц-тц... солодка, курва, єк мід!

– І єк вони те віски п'ють, ті бідні олігархи?!

– Мучиси, скурві діти! А що мают пити, коли козацтво всю оковиту оприходувало?! Лиш те трійло-пійло швецьке чи англійське лишило бідачинам!

– Йой-йой, а ви ще питаете: що ти їх жалуєш, тих олігархів?! Та лиш за це одно варт пожаліти! Чи не так, пане Дерипаско? Ви зі столиці, вам ліпше знати.

– Та так! Мучаться люди! Уявіть собі, вийде вранці їхати на роботу і не знає, бідний, чим їхати! І я б не знов, якби в мене в гаражі двадцять іномарок! От і стойть, мучиться, а в голові одна дума: яку державу будуємо і на якому етапі, бо десь же треба народові жити!

– Ну! А я про що?! Ті бідні олігархи разом з коздепами вже, певно, й не раді, що таке відродження почали! Куди, братчику, не глянь – лиш одне

ТИТУЛЬНО-ТОТАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЯ!

**Як в омріяному, серцю любому Гвадалквівірі,
де літо й зиму зріють апельсини з мандаринами,
і пахнуть кардамоном і корицею
лілово-оливкові ночі... –**

наслухаючи мудру чоловічу бесіду, що доносилась із теплого, як різдвяний узвар, фіолету ночі, подумав пан Капрівка, все ще сидячи непоміченим на тім боці темної веранди Духовного центру “Корчма”, який (для понту та піару) часом називали ще й “Інтернет-кафе”, бо це нагадувало всім поспіль про інтеграцію в Європу, але по-різному. Одні, надто молоде козацтво, що виросло з дітей-сиріт, мами яких давно вже в тій Європі

миють багатим старцям, вібачейте, як каже безличний москаль Культяпкін, жопи, хотіли туди, бо там гроші з неба сипляться, а другі, старші й бувалі, противилися, воліли радше вдома бути, бо тут хоч у корчмі чоловіком чуєшся, і, коли геть вже біда, то й розрадять у борг порційкою-другою... Правда, в кінці року, коли приходить час розплати, доводиться розраховуватися земельними паями, але хіба totі бур'яни з китайцями і зайцями – плата за козацьку вольницю? Най бере та оре їх, чи косить собі на здоров'я, бо ще рік-два і засступлять вони цілком Європу від козаків!

Оце метання козацтва вже не один рік між інтеграцією в Європу і рідною корчмою Mrkчтяна трохи вносило дисонанси в гармонію титульно-тотального *відродження*, але переважно вдень, та коли приходила ніч...

– О ніч фіолетова! – думав пан отаман Каправка. – Благословенна пора злетів для всіх благородних і романтичних душ, чого не скажеш про день, коли все видно, як на долоні, а тому все здається буденним і занехаяним. І тільки в темені, подумки обзираючи рідну Країну, куди не кинеш оком – *відродження*: хатки біленькі під очеретом, вітряки в чистім полі з вивіскою (золотим по синьому): “Restaurant „Mlin”, готель “Хатинка президента”, постоялий двір “Хороми Хіврі”, рюмочная “Жизнь моя беспутная”, мотелі “Коубой енд С’юзі”, “House for horses”, що в перекладі значить “Ко-нюшня”, Casino “Техас”, а на полях неозо-о-орих... різноцвіт, раніше витоптаний, але вже відроджений, буяє, червоні маки та рогаті волошки, поміж яких виграють безрогі козенята та молодіж гуляє, переважно діти-сироти – в домотканих сорочицях-кошульках, сировою ниткою розмережаних, спасибі Марусяковій тещі, та все на коноплі поглядає, що при долині – у ріст людини, як ліс, та гадає, чи не пора кужиль пряссти, та все теребить лист широкий, все на зуб стебло пробує, чи дозріло на світки та кунтуші козацькі. А на кожнім на горбі при битій дорозі – корчма, а на другому – церква банями золотими сяє, а на третьому – адмінуправа, а над нею, на щоглі, фани майоряте, одна – *державна*, синьо-жовта, друга ж – в залежності від

політичної ситуації в Країні та соціально-економічної програми правлячого блоку: то волошкова, то бурячкова, то жовтогаряча, то бурштинова, то зелено-смаргдова, бувало, що й калинова чи ружова око тішить, а то й сиро-буро-малинова до пори до часу, доки, як пишуть опозиційні газети, “всенародно обрана влада не зажереться, про людський фактор забувши”. А як зажереться, теж не біда: бо чергова опозиція не спить, на кожнім витку – піднімає народ, чи то пак людський фактор на нові, ще справедливіші перевибори, опонентів міняє разом із фаною на щоглі адмінуправ – нібито на кращу, але вже через сто днів народ бачить, що на гіршу, незважаючи на реформи і новий виток відродження.

– От і зараз, прошу, – обсерував сам собі сучасну ситуацію пан отаман Каправка, – над адмінуправою майорить, зливаючись із темінню, фіолетова фана, а над рідними теренами-рахманами все одно витає дух відродження. Надто в корчмі! Що тут діється! Дивищся, як козаки, тобто свідомі і питомі титульні країнці, будень чи неділя, то тут, то там по корчмах у десятки, сотні, курені та коші єднаються, до виборів готуючись, – очам не віриш: козацтво відроджується! А довкола – відповідно і степ дикий, неораний, несіянний... По трахах некошених – лиш вітер вільний, заєць дикий та китаєць нелегальний гуляє, сюрчать коники, свистять хом’яки та перепели підпадьомкають: цінь-цінь-гонь-гонь... Во-о-оля, браття, воля! А краса яка, куди оком не кинь, одне національне, чи то пак титульне відродження! А ще ж сто років тому було так лише у музеях просто неба і то на вроčисті свята! А тепер скрізь! Яка б не була інфляція чи криза, а не спроможні вони збороти дух відродження. Горить він у серці, колобродить, на подвиги тягне, радість незбагненну породжує!..

А ти замість того, щоб кризою перейматися, в супермаркет ідеш – тайстру грошей несеш, шелестиши ними, величаєшся, кругом дивляєшся, думаєш – олігарх іде, вітаєшся, де “linkoln” чи “lexsus”, питаш, тривожаєшся, щоб не вкрали чужі бомжі чи діти-сироти рідні. А ти рублені центики перед касою з мішка вивалиш, а в мішок – бринськ! бляшанку анчоусів

делікатесних, по-нашому – кільки, а до неї бух! хліба буханець, а на десерт – ляп! сирок глазурований, і жоден дефолт, а тим паче бібліотека, що від старості завалилася, приваливши ще старіші фоліянти та всю класику, прости Господи, не завадить! Ані школа, що дірами світить, ані вогнище культури, що давно погасло, пересунувшись залишками у корчму, не печалить. Навпаки, утішається козацтво, мовляв, не лиш греки, але й ми тепер маємо Трою свою, он уже пан Варцаба і розкопки веде на руїнах... А рукописи та книжки ще напишуться! Аби лишень поети й літописці були! Хоча – чого-чого, а цього добра не бракує нам! А що родить само, мов коноплі оті, непосіяне, на те ради нема. Та й Боян Капрівка без них оспіває нас, а Самовідець Варцаба із Самописцем Нечитайлом запишуть на скрижалях історії кожне прізвище!.. А не вродить своїх – чужих випишемо. У них, в тій Європі з Америкою, тих Бопланів з Орувелами, як у нас бур'янів, нема де діти!

Отаке, з одного боку дивлячись, відродження скрізь і поспіль, торжество демократії, єдність та соборність, однодумці одні і жодного сепаратиста чи розкольника! Навіть Покукальський – друг і соратник! І так аж до небокраю і виборів – суцільний Гвадалквівір і народ титульний у нім раює, ні горя, ні роботи тяжкої, ні інших дурних клопотів не знаючи! І так би, може, й захиріло козацтво в благоденствії, і шаблі поіржавили б, і забули би, що таке справжня **січа** козацька, коби не вибори! Як собі хочете, а не сплять, не дрімають вгорі коаліція й опозиція разом з олігархами, думають, хай там що собі пише пан писар Нечитайло і каже внук безсмертної героїні Мандаринового витка баби Параски Ільо про народ-козацтво, а козацтву головне вчасно пробудитися, за шаблюки схопитися!

Важче пану отаману! Бо треба вчасно зорієнтуватися, з ким і проти кого цього витка, бо вже не раз було, що не з тими й не туди! Та хіба в цьому вічному революційному перманенті розбереш зопалу, де коаліція, а де опозиція, коли взміг ока все кардинально міняється?! Один при всіх змінах незмінний і незамінний перекинчик Покукальський. І як йому то

вдається – кожній владній коаліції бути вгодним? Коли тут, навпаки, тільки в опозиції, навіть тоді, коли опозиція стає коаліцією, нікуди тебе не кличуть і не садять на жодну посаду в жодній управі, і забувають знову в опозиції на табуреті в корчмі, наче тобі там найм'якіше, не питаючи, хоч тобі тої опозиції так треба, як прища на тому місці, яким прилипають до крісла в парламенті чи в кабінеті Покукальського!!!

Завершивши думати таку довгу думу-тривогу, пан отаман Капрівка зморено впав головою в руки, зайдовши зовсім у тупик, бо й справді, чого воно все так виходить, що

ШТАНДАРТИ МІНЯЮТЬСЯ, А ПОКУКАЛЬСЬКИЙ – НІ!

І виход з того нема, і кінця-краю цій покукальщині, як і цим перманентним перевиборам, бо як не крути, а виходить на те, що не хто інший, як лише Покукальський – призвідця Великої Перманентної Революції! І ще Ленін з Троцьким! А най вас усіх трьох з вашов гуляй...трольов.. Хрррр...

Від автора: На цих словах солодкий козацький сон ніжно приголубив пана отамана Капрівку, оминувши зрадливого перекинчика голову Покукальського, що, відпустивши чатового, зв'язкового і громадського писаря в одній особі Калатайла в урльоп, сидів у наївмисно затемненому кабінеті адмінуправи, аби корчма думала, нібито в адмінресурсу – теж енергетична криза, і відповідно політичні тертя з московитами, та ламав свою лису голову гризотою, як би то при зміні місцями штандартів коаліції й опозиції над управою – зостатися при її кермі?

Однак, як не крути, а завдання було не з легких. І від думок державних голова в голові пухла, як і в пана Капрівки. Одна лише різниця була в помислах очільників: пана отамана тішила майбутня січа, а пана сільського голову та січка-драчка грядуща, якою, зазвичай, стужене за шаблями козацтво починало й завершувало вибори і в якій найбільше перепадало

йому з Калатайлом, тяжко гнітила. Але цей гніт не применщував ані відповіданості, ані турботи пана голови про рідну Козацьку Корчму, де він народився, став на ноги, а згодом і на голову її, як сподівався, довічно. Бо коли прискіпливо подивитися довкіл, а надто зазирнути в корчму, то можна ще раз перекона-тися, що в селі

**НЕМА ГОЛОВИ
НАД ГОЛОВУ ПОКУКАЛЬСЬКОГО
або
Гірка сповідь представника місцевого
самоврядування на тлі ВелПерРев'у про землю,
реформу і початок позачергових досстрокових
виборів**

– З одного боку, якби моя воля, – згризався проблемами пан сільський голова, – то би відмінив вибори в Козацькій Корчмі, хоча на данім історичнім етапі то все одно, що заборонити ескімосам полювати в Північному океані на тюленів, або в тундрі на здичілих оленів! Бо ж за стілько років люд вже відучився від іншої роботи! Ні оре ні сіє, ні кує ні меле, ні шиє ні поре, лише чекає виборів! Та ще пай земельні по сотці здає Мркчтану за чарку! Най йому грець, тому козацтву, але на те нема ради, бо воно – його громада!

Та в душі він волів би собі під боком ліпше румунських гайдуків чи тих самих китайців, аніж пана Капрівку, якому в голові лиш ордени, хоч він ними обвішаний вже згори до долини і спитай за що?! Чи з тим самим Мірчом, що до роботи, як мокре горить, чи з Парасчиним Ільом, в которого тільки й того від його легендарної баби-героїні, що звання! Чи з тим оглашеним Марусяком, що десь пропав, а насправді, як донесла розвідка в лиці зв'язкового Калатайла, готове диверсію на самі вибори, бо він без того не годен!

А вони, в тому Києві, – як показилися: перевибори за перевиборами! Наче всі інші ідеї разом з пропозиціями вичерпались! Хоч воно й так! Бо де тих ідей настарчиши, коли вибори тричі на дню, Господи прости і не дай, щоб сек'юріті почули, бо вони й на віддалі

думки читають, каже Калатайло, звісно, бреше, проте остерігатись дурних думок про владу з її *вибревпером* (виборчим революційним перманентом) треба!

Але, повертаючись до того самого відродження, – з ким ти його будеш у такій ревситуації відроджувати? Зі старою Варгулиховою чи Марусяковою тещею, або, най Бог милує, з тим самим Калатайлом, най він собі калатає деінде, бо вже й так закалатав голову, що оглух! Береш трубку, тулиш до вуха, чекаєш чи не оголосяте старт, а воно лише тріщить та гуде! Відей, через те тотальне відродження в тому Центрвіборчкомі стартувати не годні!

Все, все зійшло в державі на пси! Раніше, на перших витках Великого Перманенту, викидалися лозунги чогось таки варті: “Комуняку – на гіляку!”, “Бандитів – на нари! Народ – на канари!” Правда, той народ, вже скільки витків навилося в тому Перманенті, а так і не знає, що то таке – ті канари.

А натомість оглашений Каправка, най йому жінка, коли має, скправіє, каже, що то якийсь Гвадалкавір, а де він і нашо нам здався, коли ми вже давно у Гваделупі, не каже!.. Та байка з тими козаками і їхніми гаслами! З того всього такий хосен, як і з Марусякової тещі: погаласає-погаласає та й стулить писок, а тобі, голово Покукальський, голова пухне!

Щиро кажучи, Покукальський вже би здав своє головівство остогидле останньому пиякові Васьові або москалеві Культяпкіну і пішов би геть у бур'яни ловити з китайцями зайців, якби не гасло, яке викинула на попередніх витках Революції опозиція: “Вся влада – на місця!”

Гасло відкривало неабиякі перспективи, незважаючи на двозначність, яку народ розумів як заклик, нарешті, “поставити владу на місце”, але так, як волав з корчми Парасчин Ільо, “щоби те місце під клятим перекинчиком Покукальським репнуло і провалилося разом з тим дідьком лабонатим у пекло!”.

І спитай того Іля: за що така ненависть до жертвованого Покукальського, який останню сорочку віддав би громаді, якби вона того забажала!

Але тій громаді нашо сорочка? Й тільки корчми треба!

Слава Богу, нічого з того гасла, як і з кожного іншого, не вийшло ні одним ні другим, бо на кожнім витку вгорі до влади приходили такі, що не могли нею насититись, як циган сироваткою, а тому не спускали її вниз Покукальському, від чого він потерпав гірко, бо, коли б його самоврядна влада і політична воля, то викупив би в Мркчт... тъху! тяна корчму разом з козацькими паями-бур'янами, повигонив би з них китайців, приватизував би їхні заячі ферми і був би газдою на весь регіон, а що був би то був, і то таким пишним, що до нього би сам президент на заячі лови приїздив! А за тим би прихопив і озера, та заплодив би їх дзеркальним коропом і съомгою, а в дібровах та по горах-полонинах вуликів наставив, най старають бджілки меду...

А за тим – викликав би із самої столиці загін “коршаків” і кінну поліцію з Коломиї та у три шиї... ні у всі двадцять п'ять ший видворив би військо, хоч воно і його громада, разом з паном отаманом Каправкою, що як став на постій у корчмі ще на 43-тім витку, так і досі стоїть!

А з Корчми Козацької і з корчми пияцької зробив би пристойне казино і мав би добрий гріш замість вічної гризоти, що з тим військом чинити, бо не жаль кришкою хліба поділитися, але ж доводиться ще й владою! А це хто стерпить?! А тут ще й *старт* не оголошують, гейби там їм усім, угорі, писки запломбувало!..

Не встиг голова Покукальський обуритися верховою владою, як та в телефон нарешті дзеленькнула і чоловічим строгим голосом зі слухавки попросили когось із місцевої влади, не зважаючи на те, що за вікном стояла непроглядна густо-фіолетова ніч.

– Це місцева влада адмінодиніці Козацька Корчма?
– перепитав суворо голос у слухавці. – А це з регвека за наказом цевека.

– Регіональний виборчий комітет... за наказом центрального виборчого комітету, – близькавично розшифрував пан Покукальський, видихнувши:

– Я вас уважно слухаю! Голова Покукальський власною персоною!

– Вітаю вас і вашу громаду! П'ять хвилин тому вибори стартували! Призначаємо вас головою фіолетового штабу! Починайте агітацію!

Серце голови Покукальського зіщулилось:

– З ким? І за що? Чи то пак – за кого?

На що голос у трубці, зрозумівши ідейний підтекст як матеріальний натяк, відповів:

– Аргументи для стовідсоткової перемоги фіолетових на виборах поступлять буквально днями!

Розчулене серце пана Покукальського вівкнуло:

– Вів...ват! Премного благодарен, чи то пак широ дікую! Служу, служив і служити буду вірою і правдою... Вів...

– Перемогу президенту фіолетових! – гримнуло на тім боці і поклало слухавку. Так що “Віват!” пан Покукальський вівкнув уже одиноко в кабінетній тиші.

Найбільше надихало на боротьбу сповіщення з регівека про матеріальну підмогу, за яку на позаминулому витку перевиборів Покукальський купив у столиці дочці квартиру в елітній “висотці”, а на минулих перегонах – синові “пежо”. Бракувало лише заводу з переробки сільгосппродуктів, зокрема місцевих бур’янів – на комбікорм, а зайців – на котлети по-київські і шуби під бренд “Гlamur de Pari”, може, хоч тоді його кохана Калина повернеться з Румунії, де крутить з тої самої зайчатини, що безвізово пересікає державний кордон, мітієї по-букурестські...

Наснажений мрією про майбутнє кучеряве життя, пан Покукальський тихо задрімав просто у кріслі на своєму вічному посту голови адмін управи Козацька Корчма, впевнений, що історія й без нього пишеться паном Варцабою, а після оголошення **старту** – вже й на його, Покукальського, користь-хосен... Перед внутрішнім зором розімлілого у солодких мареннях голови адмін управи пропливали, як у кіно, то лани широкополі, засіяні ріпаком, то квітучі сади, то елітні новобудови, а над усім тим відлунювало луною стоголосою:

– Чия зе-зе-зе-мля-мля-мля? По-по-по-по-поку-ка-ка-каль-ського-го!.. Ого-го-го-го!.. А дер-дер-дер-держава чи-чия? Те-е-е-ж Покука-ка-кальського!

Як нема диму без вогню, так, певно, нема луни без голосу, най і внутрішнього, інакше б чого то такої пізньої години раптом стрепенулася стривожено

корчма, завертіла головами, наслухаючи та питуючи одне одного:

— Ви чули? Чи то мені причулося? Шос непевне ся діє! Шос гейби волає з буренів голосом Покукальсько-го! Але шос дуже з великої радості і не по-нашому... Чи не спрдав поночі той перекинчик, най його пере-кидає через плоти сто раз на дню, тим китайцям вже й корчму разом з цілим нашим пречесним войском? Мало їм держави, так вже й за нарід взєлися??!

— А я що кажу і пишу?! Що я, питаю вас, щораз пишу, чи ви того, панство, і в очі не видите, а газети вам — лише сало та оселедці загортати?! — наразі грізно, пе-рекрикуючи рейвах, прозвучав над темною корчмою чийсь молодий гнівний голос. — А те кажу, що прийшла

НАЙВИЩА ПОРА СІЧ БУДУВАТИ! або

Монолог незалежного масмедійника, козацького писаря Самописця-Нечитайла про свободу слова, адресований з болем рідному народові, та його обговорення козацькою корчмою

— Чи вам усім, перепрошую, позакладало? СІЧ пора будувати, кажу! Бо ж допоки, нам, незалежним країн-цям, стояти, розкарячившись, одною ногою у Європі, а другою — в Азії, коли ми в самому центрі, як та леген-дарна Ойкумена?

— Та же недавно лиш билиси? Така була січа, що Покукальський донині тремтить, як та трепета на вітри... — здивувався Зеник, впізнаючи голос кошового писаря і редактора газети “Козацька слава” Марка Нечитайла, що невідомо з якого фіолетового неба впав на темну веранду корчми. — Коли не помиляюся, то це ваш, пане писарю, голос?

— Та ж мій! — трохи знітився пан редактор, він же єдиний журналіст згаданої газети, який, з метою ство-рення ілюзії масовості, підписував свої статті різними прізвищами, але найбільше псевдом Самописець. — Але

прошу не плутати **січу** – в розумінні битви із Січею – в значенні козацької держави!

– Маєте, пане писарю, рацію – пора писати письмо туркам, най приймають до себе, коли Європа не хоче! – підтримав Нечитайла злий на Європу Парасчин Ільо.

– А я про що! Та коли на нас ся подивити, то ми давно турки! Ади, яку шмату не озмеш – в Турції шита. Кажут, вони давно у буренах наших зайців та вепрів лов'єт, м'єсо китайцім – на шашлики, а собі шкуру – нам на дубленці і шкірянки, що на кожнім базарі в нас продають. Ади, сам купив... А що? Файна шмата!

– То чого не пристати до турків, коли вони нас одягають? – недружним хором загалако козацтво, не зrozумівші патріотичних поривів Самописця.

Від чого той за голову схопився, ледь не ридаючи:

– Боже! З ким я про сокровенне говорю? Я їм про власну могутню і фінансово незалежну державу, а вони мені – про турків!

– Йой, пане Самописцю, ви хоч молодий, та завше – в точку! Тому, слухаючи вас, серце гордістю обливається за нашу козацьку зміну молоду. Борзо приставайте до дебатів, бо пан Мірча вічерпуються з аргументами! – зрадів чи то газда Николюк, чи безземельний сільський інтелігент Черчіль.

– Але що то за приповідка чи приспів такий: “Ой, куме, на!”? Бо ми звичні до “віват” і “будьмо”, – не проминув уточнити Дьортій.

– Ойкумена – то все одно, що, як пан отаман Капрівка любить співати, Гвадалквір! Лиш по-вченому. Ale я про інше, що мене до праці будить. I від неї тут же веде у маси: де та, врешті-решт, як на те пішло, інтеграція?! Коли скрізь і повсюди одна інтригація і ми, журналісти, те, як ніхто, бачимо! I це у свою чергу ви всі бачите з моїх вельми гострих статей, жаль тільки, газета не виходить через відсутність спонсорів!

А ви олігархів жалієте в той час, як вони нас обібрали до нитки, навіть корчму приватизували в особі Mrкчтяна! Зоставивши нам тільки свободу слова та ще чарки! Та ще, вибачайте, дурної балачки на п'яну голову!

– Тихо! Ша! Ади який мудрий – дурної балачки! На

п'єну голову! Де ти тут, мудрагелю, п'єних видиш, коли я флешки з Різдва від того Мирикчана не видів? – обурився хтось із глибини козацтва – Николайчик чи, може, й Васьо.

– Мой, Дьоргю, чи то Васьо, ся спри кидатися на чоловіка! Діло каже, ти, пияку непробудний! – став на бік м'ятежного Самописця Парасчин Ільо.

– Йой, як я люб'ю вас, пане писарю, слухати! І де то ви тілько стілько мудрих слів та думок набираєтесь? Шо то – бути редактором “Козацької слави” … – зачаровано зітхав з темені пан Мірча, забувши про свою любов до олігархів, але пан редактор не зважав на плutoократа, продовжуючи наболіле:

– А коли так, то чи не ліпше зачати свою Січ будувати? А то роки, та де, віки минають, а ми як не знали, що будуємо і куди йдемо, так і не знаємо.

От що болить, гірше за інфляцію та недорід, до яких вже звичні, та викликає час від часу у старшого покоління ностальгію за світлим минулим і нездоровий потяг до червоних і москалів, що, звісно, не кличе вперед, за небокрай, а лише – у корчму, що поряд. А нам, молодому козацтву, заважає врешті-решт вирватись із витків галімого Ревперреву, яким оті олігархи, укохані вами, пане Мірчо, обсotали нас у кокони, ніби шовкопряди!

– Те, що ви, пане Самописцю-Нечитайло, крім писателя ще й добрий оратиль чи то пак оратер, то правда, але хтілось би інчу знати правду: хто вам так файно оплатив ту свободу слова, яку ви нам щойно продемонстрували? Чи не пан Маркитан – свояк нашого Мирkitяна? – зненацька підколов хтось зміненим голосом із темені і вмовк, аби не впізнали.

– На провокації не реагую, провокаторів – ігнорую! – відбив підколодний випад проти свободи слова Нечитайло-Самописець. – Позаяк був і зостаєся індепендент!

– Мой-мой-мой, такий молодий, а вже інпотендент… Але нашо про то на люди віносити? Що за молодіж пішла?! Не має стиду! Не подивую, коли ви, пане Самописець, напишете у своїй газеті, що корчма – гей-клуб! – вжахнувся пан Мірча.

— А то чому, коли корчма давно за бузкових і голубими тут і не пахне?! — не зрозуміли підтексту Митро з Васьом.

— Та лишіси з тов політиков! Чоловік діло каже! — скричав наразі вразливий Зеник. — Марку, ти хоч май одноліток, але, як тебе послухаєш, то ся здає, що під чупером маєш більше оліви, аніж сам пан Варцаба з паном Каправкою, не кажучи вже про пана Мірчу з його вічною гризотою про бідних олігархів!

— І чо' це в нас толку нема, коли всі такі розумні? — дивувався сам до себе газда Николюк з Клокички.

— Віватую тебе, Зенику, і вас, поважний газдо Николюк, за глибоке розуміння даного моменту! А ми ж, коли подивитися, маємо з чим уперед іти і не тільки в історію, а й в саму Раду Європи, і в курултай Азії не стидно, і навіть до бушменів Африки, якщо вони там ще є, а не перебігли зі своєї пустелі та на наші чорноземи плодовиті. Бо вже якийсь голий і чорний, як вугіль, жалілася стара Варгулиха Покукальському, шкрябався сночі до неї у двері.

— До чого цей сексуальний ляпсус про старечі марення, пане невидимий у темряві, коли йдеться про державні проблеми? Але, як завжди, на рідних теренах на щось добре, навіть на комп’ютера, грошей катма! Скрізь, навіть у Ботсвані, є, на піари та всілякі інтернети — є, а на “Козацьку славу” — не допросишся! Тому я волів би знати, чого це так козацтво збідніло з низів аж до гетьмана пана Скоровстанського, що не має серед його старшин ані латифундиста, ані заводчика-фабриканта, і це тоді, коли Країна перегнала всю планету за кількістю мільйонерів?! А також — чого це в козацькій країні патріотичного спонсора в день зі смолоскипом не знайдеш?

— Тогда чого се ви, пане Самописцю, про се лишень палко говорите, а не пишете? — поцікавився з темряви хтось із рядових нетяг — Штефко чи Дьоргій, а може, й Васьо.

— Як не пишу?! Ще й як пишу! Але хто то читає! Кому потрібне слово правди, яке ти, мовби той Сковорода, при місяці мусиши писати? — почав знову закипати від образі чесний Самописець.

— Ади! Чоловік правду каже: важко нині літописцем бути... Мало що не відаєш, як те поголовне відродження описувати, яке вже воно не є, хоч опозиція й каже, що зовсім його нема, так іще ж і стріляють, як не догодиш, а головне — статті пропадають! І скільки їх вже пропало, не дійшовши куди треба, тобто за небокрай, до чергових народних обранців! А ми питаемо, чого порядку в Країні нема і одна криза тотальна, чи то пак — нескінченне відродження, і винуємо рідний нарід, що він топчеться на місці?! — заклекотала суголосно Самописцю розбуджена корчма.

— А шо я вам казав, пане етнографе! Ви не марне били-сте ноги із самого Києва у Козацьку Корчму! Вам тих дифтофонів фіру треба, абісь все, що є тут мудро-го, записали! Йой-йой-йой-йой, що ся ді-і-і-є! Революція! Тц-ц-ц-ц-ц... — зацмокав пан Мірча.

— Маєте рацію, пане полковнику! Бо й мені жити не дає, чого це так віходить, що в нас, крайнів, далі знамен, пісень та перевіборів революція не йде, а відповідно — такий ряд і хосен маєм? Чого не скажеш про народних обранців та очільників, тобто власть, єким навспак той революційний *перламент* лиш на добре, що вже не знати, нашо їм стілько того добра? Тим не менше, що горнут і горнут! — не втримався раніш індиферентний до політики Митро, ще раз доводячи зайжджому пану етнографу, що нація на самому своєму споді мислить так само, як і вгорі її еліта, хоч і плутає перманент з парламентом.

— А ми про що? — загуло козацтво. — Та же, паночку добрий, лих учора був ліс громадський, а нині вже й по нужді не зайдеш за кущ, бо то всю дротами колючими обнесено, єк Майданек, варта із скорострілами та псяюрами, най Бог милує, єк тиле завбільшки!

— Та шо казати, рідні бурени — і ті колючою проволокою, казали діти-сироти, у багатьох місцях вже помежовані! А де Марусєковій тещі корову пасти, аби Марусєкових напівсиріт годувати?! Або тій самій Варгулісі — кіз?!

— То чого ми тут, у корчмі, вісиджуєм, гейби коріння пустили, коли Країна в огні?! Куди не кинь — альбо дротами земля переснована, альбо — вільні народні бурени, але вже з цалком інчим народом — тими

самими китайціми, єких вже Європа не прийміє, бо й так вони там скрізь і навіть далі?!

— А титульній нації тілько того й зосталося — що чорного під нігтем!..

— І то все, кажу вам, через того, най не кажу, терориста замаскованого Миркитяна!

— Та лишіть, пане Дьоргію, чи то Васьо, того Миркичитяна, бо йому, сараці, й так непереливки!

— То, вібачайте, пане адвокате Миркитяна, нам з вами непереливки, а точніше — недоливки, бо вже через того скупердиля Миркитяна не те що переливати, доливати нема чим! А ви відбілюєте його! А відтак ще й тінь чорну кидаєте на корчму!

— Йй-йй! Ну-у, па-ане Лєшику, чи то Васьо, маєте щістє, що кріс не при мені, бо не відаю, що би-и-м бу-у-ло...

— А лиш те, що мали би-сте по писку і не раз, як лютий воріг козацтва і поступу взагалі! Бо я сам не менш злосний та лютий на того Миркичитяна, бо він, турок, не відає, яку силу таїть войсько, якому нічим через різних бусурманів похмелитися!

— То що робити? Йти на вібори ци не йти? А коли йти, то за кого голосувати, коли всі однакі?!

— І всім тим, що над нами, вібачайте, пани-брати, ми всі однако до одної, вібачайте, с...и!

— Фе, пане Сороміцький, таке казата! Ліпше скажіт, що робити?!

— А що?! Кличмо пана Варцабу, най розтовкмачить, за кого голосувати, бо ж вібори на носі!

— Лиш за пані Жанну Дарську! — знов озвався збудник народного прозріння — редактор “Козацької слави” Самописець-Нечитайлло.

У корчмі стало тихо. Так тихо, як буває, коли козацтво спить, або ж перед бурею.

Відчувши, що павза затягнулася, відповідно натягнувшись, як струна, пан редактор і козацький писар Самописець кинувся рятувати свої переконання:

— Так! Послухайте мене: тільки пані Жанна Дарська може врятувати ситуацію! Повірте: вона — наша Жанна д'Арк!

— А хто вона така? — поцікавився безпосередньо

Митро чи, може, Васьо, невідомо про яку Жанну уточнюючи: французьку чи з Києва.

— А шо, пане етнографе, ви там ближче до влади, в тому Києві уже нема чоловіків, аби покласти на президента, що мус цю саму бабу Жандармську ставити?

— стривожився Зеник.

— А я що кажу! Де це видано в світі, щоби баба на чолі цілої Козацької Січі стояла!

— Та же кличте негайно пана Варцабу, най скаже, ци то так коли було в нашій рідній історії, щоби баба військом запорозьким і його старшинами поштурхувала та народом колобродила, бо на чужій історії нам нема коли рівнятися: вібори ж на підході!

— Та не пана Варцабу — пана отамана кличмо! Най шос робит! Бо в Країні — одні козаки, а керувати буде — баба?! Та жодна історія такої ганьби не вітримає, будьте певні, кажу вам, товариство, хоч я й не пан Варцаба!

— І правильно! Най буде баба! Бо ті олігархи, оплакані паном Мірчом, уже все собі прихопили, наживаються на нашій кривавиці!..

— Митре! Ілю! Пане писарю! І ви, Николайчуку з Васьом! Люди! Ся спріт! Шо ви чужі гроши рахуєш? Я й сам ся дивую, нашо стілько той власності й нерухомості з рухомістю їм? — вжахнувся пан Мірча. — Відколи Катріна подаласи гастарбайтером до тої Італії на зарібки, ади, я посивів, не відаючи, сараку, кому свій город дурно віддати! Бо ті клопоти з ним мені фист єк заважели перше в хорі “Просвіти” співати, а нині на козацьку славу та войсько гарувати та для історії пана Варцаби, а тепер ще й для пана етнографа Дерипаски вкотре переповідати, перехиливш чарку-другу, як ще на зорі молоденької Перманентної Революції з цілого світа з’їжджалиси до нас у Козацьку Корчму знавці та туристи послухати вимираючий спів.

— Правду кажете, пане Мірчо! Незабутні часи! О-о-о! Призабутий автентичний folk-song автохтонів, — озвався мрійливо столичний етнограф. — Що то за диво! Невмируще! Вже й наче співати нема кому, а той не-повторний фольк-сонг і далі над рідною Країною витає...

– Не кажіт, – переводив революційну ситуацію в корчмі на ніщо пан Мірча, втираючи слізку, – не кажіт! Єк згадаю ті літа золоті, коли нами, ще тоді українцями, та світ цілий цікавився та втішався... Ото приїдут, послухают-послухают, за тим здвигнут плечима та й кажут, гейби зо смереки впали: “Ви би цим собі автентичним співом автохтонних пісень та на бюджет заробляли”. Най Бог милує таке чути! Ми шо – жиди, щоби на св’єтім гендель робити? Чи американці, для яких ніц нічо нема в світі, лиш бізнес??!

– Ну! Тоді чого ми в ту Европу з її гендельом премоси, коли так?! І ще одне – скілько ж то літ ми премоси туди, може, хто підкаже? – резонно поцікавився Зеник.

– Зенику! Господь з тобов! Чо’ кідаєси спросоннє на ту Европу? Ше падучу вхопиш! Хто її, ту Европу, слухає з її генде-льом, як і ту саму Америку з її впливом?! Вони собі одне говорє, а козаки собі своє роб’є! Знай, співают свій фолькенсонген і у вус не дують!.. Та все файнішої – то дрібонько, то розлого! То низами, то верхами... в штири, а то й у всі, скільки є голосів, і все натурально акапельно!

– Мой, панове, я шось не врубуюсь! А як же пані Жанна Дарська? Скоро ж вибори! Ви ж порядку хочете! Чи не хочете? – буянив пан писар – редактор “Козацької слави”.

– Та лишиси, хлопе, з тов бабов! На шо вона тобі? Тут про інше бесіда... Чуєте, пане етнограф, а коли у кого ще й дримба траписи, не кажучи вже про “бугая”, “козу” чи ліру з цимбалами! Боже-Боже, що то за хорали янгольські!.. Так і котятси по піднебессю понад рідними рапманами аж за небокрай... А в корчмі!.. В корчмі аж вікна цоркотять і стрих підоймаєси від співів!

– І я про те, що шкода мені Миркчитяна того, бо він хоч і олігарх, а за нарід дбає!.. А що має, то лиш тому, що робит!

– І де ви, пане Мірчо, чи дідько вже зна в цій темені, хто, того Мирчикитяна за плугом бачили, чи в плузі, чи де в шахті на Донбасі за роботов, цікавий я знати?!

– А хіба стількома корчмами заправляти – то менший труд?! Я сидячи тут – втомився!

– Маєте велику рацію, як каже пан Маркитан...

– Знов ви з тим Маркитаном! От біда! Де моя шабля, бо вже не годен! Най зітну того Маркитана, єк со-нешник, най не лізе зі своїм казанням на наш амвон!

– Темна темното! А же той ненависний вам Мркчи-тян – не хто інший як кандидат від блоку бузково-бузькових на пост президента Країни! І його крилаті цита-ти вже давно цитує пан писар Нечитайлло у статтях своїх під псевдомом Самописець! А нам тумана пре, що стоїть твердо й чесно

НА ЧАТАХ ІСТОРІЇ

І знов у корчмі запала тиша. Тепер вже надовго, бо кожен почувався наразі так, як миша в бодні з просом, і мусив самотужно вирішувати: чи це добре для козаків, чи ні, коли президентом над ними стане корчмар? З одного боку, добре, що не баба, а з другого... теж не погано, бо за ці 100 витків хто тільки не пхався у президенти: від бухгалтерів, комуністів і пасічників до татарського мули й циганського барона, а що змінилося? А коли так, то чого журитися Мркчянном? Принаймні, козацтво до нього звикло, а корчма взагалі стала всім ріднішою за рідну хату...

У той саме час, коли козаки ламали голови над тим, що чинити з Мркчянном, незалежний історик, теренознавець і вільний літописець пан Варцаба, прозваний у народі Самовидцем, сидячи у своїй хаті на другому кінці адмінодиниці Козацька Корчма, писав при місяці (через енергетичну кризу, нібіто спричинену москалями, а насправді Покукальським) свої знамениті в майбутньому “**Опівнічні розмисли про Рідну історію**”, або “**Безсонники пана Х. Варцаби-Самовидця**”, за якими майбутні покоління будуть вивчати історію **Великої Перманентної Революції**.

Але то буде потому, а нині, взявши епіграфом всім відомий і зацитований до дірок вислів мало кому вже відомого літературного класика і революціонера-соціаліста початку ХХ століття В.Винниченка про те, що “українську історію не можна читати без брому”, пан Варцаба дописав від себе: “...тим більше писати”.

Сьорбнув з горнятка конопляного молока і підписався:

Самосійний геній, почесний академік Міжрегіональної академії літописних наук, основоположник козацько-корчмарської історичної школи – Х. Варцаба.

Написав, не відаючи, що цей крилатий, глибоко титульний вислів незабаром цитуватимуть політичні сили всіх кольорів, побиваючи тим самим не лише один одного, а й китайців із їхніми запліснявілими конфуціями, котрі бозна-звідки набігли і шаруділи тепер разом із зайцями навпереди по неозорих наших бур'янах. Okрім того, безсонні констатациі і щемливі роздуми пана Варцаби ввійдуть в основу короткого курсу “Рідної історії” для КОЛЛІКНЕПів.

Однак, щоб увійти у творчий раж і теперішній ритм суспільно-політичного життя, не повторюватись і продовжити чітко основну лінію об'єктивної обсервації сучасності, пан Варцаба взявся перечитувати попередні записи

З “БЕЗСОННИКІВ ХРИЗАНТІЯ ВАРЦАБИ”,

**зачатих опівночі місяця лютого на сотому
витку 25 циклу Великої Перманентної Революції
в адмінодиніці Козацька Корчма держави
(У) Країни**

30 березня. Тільки-но скінчилися вибори до всіх рад, в тім числі й до сільради Козацької Корчми. Премогли фіолетові, до яких в останню хвилину примкнув вічний перекинчик Покукальський зі своїм вічним джурою Калатайлом. У корчмі, що вірно тримала сторону бузково-бузькових, розчарування. Військо деморалізоване. Похилені в жалобі козацькі буйні голови і фани ясно-бузкової барви з вишитими Варгулихою і Марусяковою тещею на них чорно-білими (як наша доля крайнсько-козацька!) бузьками-лелеками. А в повітрі над корчмою висить цареградським гаком (тим самим, на кому в Цареграді турецькому був підвішений мужній гетьман Байда Вишневецький) супер-актуальне запитання: “Що далі??! Невже знову –

відкат назад, у дику азійську пустелю, повиту фіолетовим туманищем запустіння, і ні кроку вперед, до цивілізованої Європи?!

Щоби хоч якось присолодити гіркоту поразки, стара Варгулиха пожертвувала на корчму півока оковитої власного виробництва, схожої візуально на розбавлене джерелицею козяче молоко, але на практиці при споживанні – ні чим не відрізниш від “казъонки” невідомого походження (чи то із стратегічних запасів Культяпкіна, чи із самої Москви), якою у цей трагічний для Країни час заливали свої пельки неситі на своїм фіолетовим горбі підлій перекинчик Покукальський і його смерди.

1 квітня. На трьох тракторних причепах (через веснєне бездоріжжя) виїхали з корчми, нарешті, міжнародні спостерігачі, серед яких більша половина зовсім на них не скидалася і співала, від’їжджаючи: “Вышел в стеень донецкую парень молодой”. З обіду приїхав вчора ще бузковий Мркчтян і представився представником фіолетової коаліції. Козацтво в розpacії: не відає, як далі жити, якщо клятий перекинчик Мркчтян накаже передислокуватися з корчми. Доведеться просити політичного притулку в Румунії або починати “партизанку” в бур’янах... Але то війна буде вже не на жарт! Слідом зі свого фальшиво переможного фіолетового горба спустився безличний, зате з опухлим від пиячки лицем перекинчик Покукальський із пляшкою недопитої водки і з явною метою задобрити козаків, обурених фальшованим підрахунком голосів, в результаті якого Покукальський тричі став головою адмінуправи, а Калатайло – шість разів її депутатом. Крім того до адмінради було нібито всенародно обрано стару Варгулиху з Марусяковою тещею, до регіональної – челямаре Паприкашу – біженця-монархіста з червоної Молдови, а глитая-гендляра Мркчтяна – до Верховної. Через ці підступні провокації козаки знов зосталися на цідилку! Тож не дивно, що почалася стихійна, неперебачена січа, в якій, як і належиться, перемогли козаки. В результаті чого затребували контрибуцію у вигляді ящика водки і ящика вірменського коньяку, плюс – довічного утримання козацького коштом місце-

вого бюджету і перебування його на постої у корчмі Mrkctya аж до тої хвилини, коли козацькі полки пе-рейдуть під юрисдикцію НАТО.

Фальшивим переможцям фальшивих виборів до всіх рад усіх рівнів нічого не заставалося, як дати згоду. Угоду на довічне утримання з трьох сторін підписали пан отаман Каправка, пан голова Покукальський і коздеп Mrkctya, прозваний в народі Гендельманом через те, що на кожнім кроці набудував по Країні різних генделиків: від корчми – до зіркових ресторанів. Наййому, ненаситному, по три дюрки в кожну кишеню! А в гаманець – вітру!

2-15 квітня. Перемир'я триває, хоч Mrkctya давно поїхав по своїх депутатських справах. На другий день до братання прилучився контра маскальська Культяпкін. Випивши, що лиш міг, Культяпкін оголосив, що доки дурні хахли чубились за голоси, він приватизував військовий склад, який знайшов у бур'янах на місці забutoї ще з радянських часів військової частини, коли ходив по місцях власної бойової слави.

Дехто з козаків засумнівався, чи то не криївки ОУН-УПА, і зажадав негайно виїхати на місце подій і реприватизувати упівський склад на свою користь, але Культяпкін, чого від нього не чекали, нахабно відмовився показувати дорогу, а тим більше – ділитися. Тому знову почалася січа, але скоро й ся скінчила, оскільки Культяпкін виявився при новісінькому автоматі Калашнікова і підводній міні, яка, за його словами, однаково “взривається”, що на воді, що на суші. Мусили миритися. На цей раз уже з Культяпкіним.

1 червня. Нарешті скінчилися спогади про вибори, перемир'я і почалося літо! На козацькій раді ухвалено передислокуватися війську на озера з метою стабілізації ситуації, оскільки туди нині наз'їджалося стільки туристів, а головно феміністок, що Mrkctya, забувши про свої депутатські обов'язки, не встигає палатки з пивом і шаурмою розкладати на берегах. Ухвалу ухвалили одноголосно. З цієї нагоди чел маре Паприкашу фондував корчмі ящик контрабандного вина “Букет Молдови” замість звичного “Чорного аїста”, у зв'язку з тим, що попереду військо чекала урочиста парада

почерез усе село при повній амуніції, орденах і медалях і під штандартами, які комусь треба було нести, при тім чітко карбуючи крок.

Під вечір, наснажені дарами братньої (хоч і червоні) Молдови, й вирушили. Що то була за парада дивовижна! На дзенькіт орденів, на розлогий дзвін похідних маршів прикатуляла навіть глуха Варгулиха! А що вже радості було собакам і дітворі, то словом не передати! Всі бігли позаду, зчиняючи такий шум, ніби йшло козацьке військо, зібране з усієї Країни!

Червень, липень, серпень. У Країні – літо. Спека і пляжний сезон. На озерах – порядок. Феміністки так призвичайлись до місцевих умов, що поскидали фартушки з рогози, наростили з очерету стріл і разом з козаками влаштували стрільбище з луків. Військо теж – у повній бойовій. Зеник, Штефко, Митро і Николайчик з Васьом хочуть женитися, але Ільо Парасчин – як найбільш постраждалий від захланного, зрадливого жіноцтва, виступає проти, проповідує свободу не лиш об'єднань, а й інших єднань і з'єднань. Феміністки й за це вдячні. Тільки пан Мірча філонить, згадуючи свою вінчану жону Катріну, яку чомусь називає Філоною чи Ілоною, важко розібрати... Воно й не дивно, звісно, з огляду на те, що та Філона як “сфілонила” сорок років тому до Італії, так по сей день. Та попри бездіяльність пана Мірчі, сексуальна революція в Козацькій Корчмі йде паралельно з Перманентною, ні на виток не відстаючи. Але панові Мірчі до серця чернецтво і це його свободійний вибір! Най живе свобода вибору! Віват козацькій вольниці! Віват рідній історії, що сама по собі твориться і нами, Варцабами-Самовидцями, фіксується!

1 вересня. Козацьку вольницю перервав нагло схимник пан Мірча, нагадавши декому з козаків, що 1 вересня – День знань, а отже, пора декому з вільних козаків і власних дітей-напівсиріт відправляти по ті знання до школи. Тим більше, що материнський інстинкт ще тиждень тому змусив феміністок вскочити в джинси, а відтак у свої драндулети і в супроводі контеттої кінної поліції з Коломиї від'їхати у свій Київ, чи де там вони тaborяться.

9 вересня. У Країні – золота осінь. Колись у цю пору, викосивши хліба – пшениці з житами, наші предки жали кукурудзи і соняшники, копали картоплі і пекли бульби на ватрі з бадилля... Тепер лише панотець Миколай час від часу кудись їде на ровері з косою або серпом... А так – жодного руху. Козацтво, відправивши в школу дітей-напівсиріт, осіло в корчмі на зимових квартирах. Mrкчтян відкрив на Козацькому шляху, за півтора кілометри від Козацької Корчми, ще три корчми, а коло Турецької криниці – п'ятизіркову ресторацію “Козацька слава”, куди переселилась і редакція газети під такою ж назвою, і сам пан редактор, він же за сумісництвом писар війська козацького і незалежний журналіст Марко Нечитайлло-Самописець, за настановою самого пана отамана і мене в тім числі, пана Варцаби, аби ширити козацьку славу по всім Західнім регіоні – з Півночі на Південь і далі на Схід – на збитки фіолетовим, адже перемир’я перемир’ям, а козацтво мус бути в опозиції до влади, бо інакше – по Відродженню.

7 листопада. День Революції. Із самого досвітку коло корчми рвуться петарди, а в корчмі дзвенять шибки від пісень січових стрільців. Довелося пояснювати Ілю Парасчиному (прапрапринуку тої самої легендарної героїні мандаринового витка Революції, яка ввійшла в рідну історію як баба Паракса, і портрет якої в жовтогарячій тілогрійці висить у корчмі поряд з портретами інших героїв інших революцій), що слово “революція” – не те саме, що Рідні рахмани чи Гуляйполе. Врешті-решт, дійшло. Тому на радошах тричі стрелили з музеїної гармати, тої, що нібіто Mrкчтяну Кульляпкін подарував, насправді ж гармату Mrкчтян купив разом з крайовим музеєм бойової слави, з якого зробив ще одну корчму. Козацтво цьому не противиться, бо най вже ліпше рідна корчма, аніж якийсь москальський трактир, чи китайський суші-ресторан, чи та ж піццерія, де й духом козацьким не пахне, а навпаки Італією, що забрала навіки наших шлюбних жон та інших молодиць. Але мусимо літопис переривати, аби спершу на власні очі побачити усі події, що так стрімко розвиваються, а вже відтак їх документалізувати.

6 грудня. День Країнського вояка. На жаль, жодних подій. Виключно одні сірі будні. І зима сіра. І сірі сніги в коліно. Та ще й хурделить зверху. Але козацтво не зламати стихіями. Свято країнського вояка почалося традиційно-врочисто – з яси, тобто стрільби у похмуре небо. Оскільки це державне свято, то до нього приєднався і Покукальський з Калатайлом. А позаяк до виборів ще далеко, то обох гостинно прийняли до товариства, за що ті “виставили” у відповідь бочівку “бузинівки” Варгулишиного виробництва. Далі, одягнувшись однострої, вояки-козаки маршували селом та довкіл горбів. Від брязкуту орденів та медалей стояв такий передзвін, що не чути було церковного дзвону, яким панотець Миколай кликав їх до церкви. Але до церкви не пішли, а в засніжені поля. Та вглиб не заходили, бо Парасичин Ільо, видершись на осокір, той, що за селом, оглянув білосніжні обруси рідних рахманів, аж чорні від китайців, рецидивістів та інших мисливців на зайців, засумнівався в доцільноті продовжувати похід, на томіст порадивши окопатися в корчмі до вияснення політичної ситуації і хто ті люди, що блукають снігами. З тим і вернулися до корчми, де пан отаман Каправка мав “Відчит про готовність козацько-вояцького коша до чергових перевиборів”. А пан сільський голова Покукальський зачитав “Відозву до громади з нагоди грядущих виборів, на цей раз – президентських”. У відповідь той же пан отаман Каправка склав експромтом поважну “Ухвалу” з того самого приводу. До півночі – співали, стріляли з петард і пускали феєрверки. Сьогодні зранку у селі тихо. Козацтво відспається.

31 грудня. Новий рік. Цілий день тільки й робили, що виясняли – який саме за рахунком і за яким літочисленням. Але вияснили тільки, що 101 виток 26 циклу Перманентної Революції, а отже – навесні або восени слід сподіватися дострокових виборів. Випили за перемогу на них, тобто над безличним хамелеоном Покукальським, який за фальшовані результати торішніх виборів купив у Mrkчтяна консервний завод, який в даний момент чадить чорно в сірому небі, переробляючи гулящих зайців на котлети і шуби. З корчми видно, як по білих снігах до заводу котяться

зусібіч чорними горошками бідні китайці, яких той Покукальський люто експлуатує, при тому хоч би одну котлету кинув через тин у корчму! Чи шапку-вушанку, он пан отаман у генеральськім картузі з кокардою мерзне в голову! Та де! То таке захлання, гірше яничара чи контри – москаля Кульятяпкіна, який теж не спішить ділитися з козаками зіпрілими солдатськими бушлатами часів Другої світової!

Але менше з тим, з буденним! Адже – Новий рік! Тим більше, що за вказівкою Мркчтяна з цієї нагоди наказано чел маре Паприкашу винести з пивниці ящик артемівського шампану столітньої витримки під назвою “Советское” і роздати по три бутлі на стіл. Вразливий Зеник запідозрив у тім насміх над козацтвом, але газда Николюк з Клокички з безземельним фермером Цімборським його авторитетно переконали, що на прийдешніх виборах розберемося, а поки що, як сказав, знову прибившись до корчми, Кульятяпкін, “за неіменієм водяри нада піть – шипуху!”

О 12-ій слухали віншування пана отамана, пили шампанське і строчили холостими з іменного кулемета Нестора Махна, який Мркчтяну прикотили зі справжнього Гуляйполя тамтешні латифундисти в обмін на гаубицю Франца Йосифа з місцевого музею вояцької доблесті, недавно перепрофільованим цим бізнесменом-меценатом на корчму для VIP-персон – “Козак-віп’як”. Але як би там не було, а козакам-нетягам – теж свято.

Січень. 7-8-е – колядували. Варгулиха принесла куті. Відтак попід корчму бігали і просилися колядувати діти-напівсироти. Пан отаман дозволив, на що діти проクリчали – хто в ліс, а хто по дрова, бо нема кому навчити:

*Колядую-дую,
Де доляра чую!
А де евро чую,
Там і заночую!*

Колядка нащадків засмутила батьків-козаків меркантильністю, якою вони безперечно пішли у своїх мам, яким теж лиш єври в голові. Але розплачуватись треба було... Тому, не маючи в пульярисах жодної валюти,

навіть рідної, пан отаман від імені війська віддав колядникам мішулик з козацькими орденами й медалями, яких, на щастя, всекрайнський Гетьман у своїй геральдичній майстерні наробив у сто разів більше, ніж в реєстрі козаків. Втішенні діти-напівсироти дякували батькам-козакам за щасливе дитинство, а коздепу Хамуленку – за гуманітарний (з часів Оксамитової революції) шоколад. А відтак під адмінуправою палили багаття із передвиборчої агітації, яку Покукальський офірував їм за коляду, аби вчилися читати і відучалися пиво пити. Після чого діти-напівсироти пішли в сніги до китайців по петарди і до ранку забавлялися феєрверками, що розсипалися різnobарвно у нічному небі, висвітлюючи китайців, які тікали снігами світ за очі від власної піротехніки у бік кордону з Румунією.

13-14-е. Водили Маланку. Нею перевдягли Зеника, Василем – Вася, дідьком – пана Черчіля, а чел маре Паприкашу – циганкою. З усіх світів приїздили телевізійники фільмувати козацьку Маланку. Брали інтерв’ю у кожного потроху, а найбільше у столичного етнографа пана Дерипаски, який прибився в наші краї напитися з незамулених народних джерел, як він зізнався, фольклору й мелосу. Останнє слово всім нагадало мелясу, з якої не так давно, як ще жінки були, кожен козак на власній гуральні гнав свою оковиту.

Але по всьому тому лиши спомин зостався, як по жінках і Марусякові... До речі, запитання – де він дівся? – вже починає цікавити й решту козаків. Дехто допускає, що Марусяка ув’язнено ще позаторік, коли він з дурної голови в голос засумнівався в нашій демократії, а надто у свободі слова, стоячи на місці священної гори Говерли, яке нині – приватна територія німецького інвестора Германа Гут-Розенкранца фон Рашеноффа.

19-е. – Водохреще або Йордана. Святили на озерах воду. Але тільки панотець Миколай, молоде козацтво на чолі із Зеником та спраглий мелосу, як народ меляси, пан етнограф із столиці. Решта на чолі з паном отаманом Капрівкою при повній параді благословляли йорданський похід з веранди корчми.

30 січня. У корчмі зимно, в хаті зимно, мерзне в самописці чорнило. Тому фіксую лише те, що – зима і

зимно. Скорше б весна і вибори... Такої думки всі козаки, окрім, звісно, пана етнографа, якому байдуже о якій порі року пити із народних джерел, головне, аби вони не міліли. Але, чує душа моя, скоро зміліє, бо влада в лиці перекинчика Покукальського так уже зажерлася, що забула, як на виборах клялася дбати про нарід в образі козацтва, а Мркчтян взагалі виявився терористом-

алькайдистом, згірш за москаля Культяпкіна, бо через че маре Паприкашу пригрозив “підірвати до біса корчму разом з тараканами, які в ній засіли”. Ясно, що про козаків – ні слова, гейби вони не потребують уже корчми, або десь далеко від неї.

Лютий. Скінчилися свята Різдвяні, а з ними й цікаві події рідної історії. Зимно. Нудно. Козацтво наче в сплячку впало. Лиш часом Ільо Парасчин бунтує та кличе Марусяка. Але той – як у воду канув, або вичікує підходящого історичного моменту? Мені як історикові і теренознавцю теж цікаво знати про того Марусяка, що він собі думає і де ходить, покинувши корчму. Пора й вертатися. Тим паче, що до Дня захисника Вітчизни президент оголосив амністію і випустив усіх, навіть рецидивістів, бо нема чим годувати. Я ж то думаю: чого це у засніжених бур'янах аж чорно від народу?

23 лютого. День захисника Вітчизни. Мус був пояснювати Зенику, Штефку й решті молодим, що Вітчизна – те ж саме, що Гуляйполе і Рідні Терени, інша справа – від кого її захищати... Напочатках вирішили від внутрішнього короїда Покукальського, тому тричі стрелили з гармати в його бік, шкода, що холостими.

8 березня. Мороз – як у Сибіру. Але в корчмі, дякуючи Mrkчтану, тепло. На вікнах розквітли калачики. Дивлячись на них, пан Мірча, най здоров буде, згадав, що колись цей день звався Жіночим. Відповідно згадали й про жінок. А пан Дерипаска – про Клару Цеткін. Довелося пояснювати молодшим, хто та, день народження якої вже котре століття святкують чоловіки всього світу. Незважаючи на розчарування, пан Каправка як істинний лицар запропонував взяти калачики і йти вітати Марусякову тещу – єдину жінку Козацької Корчми. Довелося нагадати і про Варгулиху...

Звісно, що з боку бойових побратимів Марусяка почався відчайдушний спротив. Врешті порішили скликати екстрену позачергову Козацьку Раду і відмінити свято Восьмого березня як таке, що викликає різні нездорові ексцеси і заважає ідеї козацького відродження. Розійшлися на світанні. Тому й роблю цей запис

о 6 год. 9 березня. І лягаю спати.

9 березня! Яке – лягаю! Та ж сьогодні... А Боже! Як же ж це патріотичне козацтво за тими розправами з бабами могло забути, що нині народився наш Пророк! А таки забуло, бо –тихо! Ні гармат, ні феєрверків! І дзвони не дзвонять. Треба бігти – будити, а то “просплять собі, небоги, до суду Божого страшного, а панство буде панувати, палаци й тюрми будувати!” Добіг! Розбудив! На свою голову! Ільо Парасчин – весь у бабу! Зразу ж сікатися почав, чого Пророк на тому пам'ятнику, що фіолетові поклали на перехресті Турецького путівця і Гуцульського шувару, – у футболці, кросівках і безвусий. Мусив детально пояснювати, що не кожен на прізвище Шевченко – пророк. Є ще й футболісти.

10 березня. Файно відсвяткували Пророка! Там, де висів портрет нині чинного президента, дай, Боже, память згадати, як прізвище, почепили портрет Пророка – з вусами, в кожусі і шапці-бирці, і наказали офіціантам не здіймати, бо розвалимо корчму. Або – знов революція. Цього разу – кривава! Того ж таки дня на урочистій академії присвоїли ім'я пророка Духовному центру “Корчма”. Парасчин Ільо допитувався, як звати Пророка. Зачувши таке, панoteць Миколай приніс із церкви Біблію і книжку “Кобзар”. Виявилося, що Ільо забув читати. Новина засмутила козацтво і змусила усіх задуматись, за що ж тоді Ільова баба боролася сто років тому на Мандариновому витку ВелПерРев'у?! В результаті вирішили відкрити ще один лікнеп, але вже з ліквідації неписьменності, якою виявилися загрожені рідні терени разом з народом. Сіли писати “Ухвалу” та “Відозву” до нині чинного президента. Отець Миколай благословив добре починання, а заодно і корчму з козацтвом освятив. Потому, за чаркою, по черзі читали “Гайдамаків”, “Розриту могилу”. Плакали над москальською покриткою Катериною, згадували своїх вінчаних Катрінок-Півоньок, співали “Заповіт”, “Реве та стогне”, “Думи мої, думи мої, лиxo мені з вами...”. Вперше з козацтвом був отець Миколай, який виявився великим патріотом і знавцем рідної духовності. Панoteць заспівував, старші – підспівували, а молодші – підмугиували, бо вже мало хто що знати з народного співу. Та попри все – було файно. Розійшлися запіvnіч.

1 квітня. Нарешті, розвеснилося. Течуть струмки. Нарешті, звідкись подзвонили пану Каправці, що вибори стартували. Пан отаман не допитувався звідки, бо й без них знов, що о цій порі щороку стартують вибори і треба готуватися, бо осінь не за горами. Про сівбу – ні слова. Пан отаман відповів, що вже готові. Про сівбу теж ні звуку, бо коли “вгорі” її не треба, то нащо вона “внизу”? І мав резон! Най тим, що на стіл перед козацтвом у корчмі класти, сушить собі голову коздеп Mrkчтян, каже пан отаман, і теж має резон, бо хто тоді державу боронити буде, якщо козаки підуть у гречкосії?! Тож уже о сьомій ранку всі були в корчмі на Великій Раді з причини стартування виборів. Під вечір, коли мали бимся розходити, усі стратегії передвиборчі порішавши, згадали, що нині – всесвітній День сміху. Позаяк таке свято гріх було пропустити, Раду продовжили...

27 квітня. По тому, що Марусякова теща зі старою Варгулихою стояли під церквою з кошиками, які кропив панотець Миколай, військо у корчмі зрозуміло, що нині Великден. Окрім того, від церкви долітали давно забуті божественні паҳоці свяченої ковбаси... Тож декому забаглося розговітися за старим дідівським звичаєм, але згадавши, що вже “причастилися” останньою пляшкою “варгулівки-бузинівки”, стали хором кликати панотця Миколая, щоб хоч гріхи відпустив, бо вже Великден, а зима не відпускає: сночі на розпуклі бруньки в садках упав сніг.

– Та хіба не вишиско єдно, що там – зима чи літо, аби війни не було та вибори скорше? – озвався Войтек Лешек чи Лешек Войтек, не відаю, як правильно записати, бо той сараку сам не знає, де в нього що, але тим не менше нагадавши всім про фермера Цімборського, який три дні тому орендував у Культяпкіна танк і тепер, засівши в лісосмузі, обстрілює латифундистів, які разом з вільнонайманими китайцями хочуть поглинути його земельні пай.

Згадка про одинокого безстрашного воїна у безмежному рідному полі схвилювала корчму. Дехто навіть поривався йти на підмогу, але, оскільки ніхто не знав, якого Цімборського партійного кольору, вирішили поки що, відсунувши політику, відсвяткувати Великден, як

велить покон батьків. Тому рушили до церкви, де отець Миколай заново відправив пасхальну літургію, після чого подобріла Марусякова теща пригощала козаків писанками та ковбасою.

— Переходьте, панотче, до нас на Січ остаточно, а то нам жаль дивитися, як ви самотою Богу молитесь, або з тою Марусяковою тещею бесіди благочестиві ведете... І як ви лиш не боїтесь без гвера те счадіє ада у храм Божий впускати? — хапався за голову безпardonний Парасчин Ільо, роззираючись по церкві, як турок нехрещений, та правдиво жаліючи панотця. На що подобріла Марусякова теща лише дрібно хрестилася, а панотець відповідав, що все у волі Божій, і в кожного свій хрест, а в нього — стерегти паству, отару Божу, та на путь істинний її направляти.

— Ага, таке, прости Господи, направиши... — зітхав ледь чутно пан Мірча, не уточнюючи, кого мав на увазі.

9 травня. Знайшов у календарі столітньої давності запис: “9 травня — день Перемоги”. Сповістив козацтву. “Якщо над турками, — сказав пан Капрівка, — то будемо святкувати. А коли над німцями, то їх чіпати не варт, бо вони головують нині у Раді Європи чи ще в якійсь біді, про що вам, пане Варцабо, ліпше знати, бо ви на те й літописець!”

Після моого короткого екскурсу в історію, вирішили відзначати Перемогу взагалі над фашизмом, притому всіх кольорів, і над усіма війнами, в тім числі в Пакистані і Палестині. Після цього рішення політичний емігрант Паприкашу викотив з комори на веранду музейну гармату, наладував її в бік Молдови і палив, як його предок воєвода Стефан чел маре — по турках. Опівдні був парад. Маршували селом аж на околицю. Далі не йшли, бо спинили бур'яни, що враз, зачувши весну, поперли, як половці з печенігами, з-під згорнілих снігів.

Довідзначали Перемогу в корчмі. На хвилі патріотичного піднесення, надто після моого екскурсу про минулу славу запорозьких козаків, без яких не обходилася жодна перемога у жодній європейській війні, Ільо став нарікати, що ми досі не в НАТО, Зеник рвався формувати загін миротворців, а Митро — вербуватися до Іноземного легіону. Далі корчма розділилася на

мілітаристів і пацифістів. Перших підтримав Культяпкін, запропонувавши купити в нього склад з боєприпасами. Але ціна була така, що навіть пацифісти озвіріли і хотіли дати доброї головиці захланному Культяпкіну. Так корчма, як то бувало не раз в історії усіх воєн, через наполеонівські замашки якогось маленького фюрера Культяпкіна ледь не опинилася на грані громадянської війни! Якби не мудрість і мужність пана отамана Каправки, який дав наказ наливати і не займати німців через їхнє головування в Європі. Американців – теж, позаяк вони головують тепер скрізь і поспіль. Росіян – аби не накликати третьої світової. А в кінці виголосив змістовний тост за мир у всьому світі і між усіма народами. Тому обійшлося без ексцесів, гнівних філіппік, звернень до чинного президента і ухвал. Несподівано були й нагородження. Аурел Паприкашу – біженець-монархіст із республіканської Молдови знайшов у коморі корчми ще одну коробку з-під взуття, повну орденів і медалей, які Mrkчтян купив одночасно з крайовим музеєм бойової слави і гарматою. Тож з гармати давали залпи по китайцях, що буйно відродилися разом з природою і тепер шелехвостили у місцевих бур'янах, роздумуючи: йти в Європу, де нема бур'янів, чи сидіти в бур'янах, де й близько нема Європи.

Відтак пан отаман Каправка, як і належиться воєначальнику, вручав усім ордени “За победу над Германієй”, “За взятие Берлина”, “Освобождение Бухареста”, ... Будапешта і навіть Варшави... Останній дістався Лєшику Войтеку, хоча той в очі не видів ні війни, ні Варшави... Парасчин Ільо хотів медаль “За взятие Італії”, але такої не знайшloся, тому мусив вдовольнитися медаллю “За освобождение Києва”. Решту нагород, що зосталися, вирішили віднести Марусякові, бо він вартій усіх орденів і медалей, які лише на світі.

Та де! Марусяк тягне своїм життям і на Героя Країни, але що робити, коли за тим Героєм такі черги?! І жодного коздепівського лоба, який би злобіював геройські заслуги Марусяка!

Задоволене тим, що минуле пом'янули, козацтво заговорило про майбутнє, зокрема, що не завадило б ор-

ден заснувати, приміром, “За взяття адмінуправи” чи й самого Покукальського. Або медаль “Герой такого-то витка ВПР”... А відтак, потомлене державними думами, притихло-пришерхло, похуркуючи, як рідні некошені травостої під весняним вітерцем.

Не спав тільки пан козацький отаман, виправдовуючи своє безсоння тим, що майже всі війни починалися навесні і на світанні, отже, пильність не завадить. На правах визнаного історика я мав би йому заперечити, але не став того робити, бо дискусія затяглась би до ранку, а я наразі поспішав зробити сей запис. Тому й полишив пана Каправку на веранді корчми одиноко милуватися густим фіолетом весняної ночі і чатувати спокій Ойкумені.

X. Варцаба, почесний член Міжрегіональної Академії історичних наук, кавалер ордена Срібної шаблі лицарського Ордена архистратига Михаїла, а тепер ще й усіх орденів “Червоної Зірки” і медалі “За відвагу”.

Від автора:

Поставивши крапку в останньому на цю ніч абзаці в останньому розділі 15-го тому “Рідної історії”, який відтак переписуватимуть, як своє, усі вітчизняні історики, надто ті, що прихильні до теорії пассіонарної невічерності країнської титульної нації, пан Варцаба глянув крізь вікно на рідний небокрай, що вже окреслювався у ніжному бузковому тумані світанку, і заспішив назад у корчму, аби дістатися туди ще до сходу сонця і не пропустити жодної події, а відтак зробити з того свої власні висліди, зокрема і про

ЗНАЧЕННЯ КОРЧМИ В ДУХОВНОМУ РОЗВОЇ КОЗАЦТВА, а заразом і китайців... для майбутнього економічного прориву Країни взагалі і Козацької Корчми зокрема

Тим часом щось подібного думав, сидячи в епіцентрі козацької історії, а точніше – в корчмі, пан отаман Каправка.

“Авжеж, без чітких наукових досліджень і тим паче висновків і починаються суцільні парадокси в історії, а в народних масах – предковічне нутряне нуртування з вибухами протестів, пікетами та – в апогеї – черговими достроковими перевиборами, – думав пан Капрівка, кожною фіброю своєї поетичної душі відчуваючи потугу нуртів, що двиготіла у нібито сонних, але насправді пробуджених надрах рідного народу, котрий ще й досі, слава Богу, населяв, правда, вже негусто ті ж самі рідні терени, хоч здався вже на новий манір: *людський фактор*. Але не про це думав пан Капрівка, а про суцільні парадокси з рідним народом, який, як його не викорінить, не витоптуй, а він росте собі, мов спориш чи ковила на Гуляйполі...

Правда, останнім часом у безкрайніх просторах степів та на високих гірських полонинах незалежні краєзнавці під проводом пана Хризантія Варцаби все частіше натрапляли на несподівані поселення представників східних цивілізацій, які по дорозі в Європу осідали в найбільш віддалених від тутешньої цивілізації місцинах, адаптувалися до місцевих кліматичних умов і розмножалися так шпарко, що лякали навіть місцевих зайців, які раніше стрибали, мов дики мустанги, по віковічних травостоях Гуляйполя, а нині, перепуджені агресивним азійським нашестям, підсвідомо стали формуватись у табуни, масово мігрувати до адмінодиниць та рити нори просто під адмінуправами, а віднедавна вже й під корчмами!

“То так відчайдушно реагує місцевий тваринний світ на експансію східних цивілізацій. А ми кажемо, що дика природа не має розуму”, – писав з цього приводу Самописець-Нечитайло у часописі “Незборима нація”. – О! А я що казав! І несть їм числа... – зітхнув пан Капрівка, зауваживши в темені довкіл корчми густі розсипи вогників, якими блискотіли безсонні очі доведених до відчаю зайців.

Взагалі-то, таке катастрофічне збільшення популяції нелегальних представників інших народів на країнських рахманах, як дослідили ті ж оба мудрі Самовідець із Самописцем, пояснювалося наявністю серед них осіб як чоловічого, так і жіночого роду і статі. І цей факт

змушував ще більше задуматись: як такі маленькі і непримітні у віковічних наших традиціях китайці умудряються втримати коло себе своїх жінок?! А тепер ще й підривають демографічним вибухом споконвічне животіння титульних країнців на своїх предконвічних землях!

Розгадка цієї азійської таємниці віднедавна була головною темою не тільки опівнічних роздумів пана Каправки, а й чергового відчиту пана Варцаби на позачерговому Міжрегіональному симпозіумі нетрадиційних теренознавців, а згодом і статті “Звідки в нас нащадки Конфуція?”, оприлюдненій в опозиційному часописі “Бузкова Ойкумена” та на інтернет-сайті www.korchma-and-vartsaba.sos.org.kua.org. kua. під рубрикою: “Це цікаво знати”.

Але, певно, така постановка питання не сподобалася нащадкам Конфуція. Бо, як здавалося панові Варцабі, про що він неодноразово заявляв у пресі, вони поставили собі за мету його викрасти, а тому ходили назирці, вистежували й чатували в бур'янах, у той час коли він, шпортаючи горб під корчмою чи адмінуправою, намагався докопатися до глибини рідної історії і довести науковому світові, а найперше – владі, що в центрі Європи китайців ніколи не було і навряд чи їх треба.

Факт полювання прибульців зі Сходу на головного терено- і корчмознавця Варцабу неабияк тривожив і пана отамана Каправку, бо де гарантія, що тим конфуціям не стрельне в голову від великого розуму і його, кошового отамана, викрасти з корчми з метою нанесення непоправного удару по обороноздатності Країни?! Тому-то кожен шерех світанкових теренів примушував пана отамана здригатися і ще з більшою увагою думати про долю держави і ролю козацтва у форматі Великої Перманентної Революції.

Та, схоже, загроза остаточного розчиненням серед повзучого чужоземного нашестя, як це вже сталося не з одною європейської державою, хвилювала і решту козацтва, збуджуючи неабиякі

РЕВНАСТРОЇ

**або Глухе невдоволення політичним курсом
фіолетової влади на нескінченне відродження, що
могло скінчитися остаточним переродженням**

По цій думі многострадній пан отаман зітхнув і прислухався. Здавалося, єдиними, кого серед ночі не лякало зникнення з лиця землі і не тривожили ревнастрої, були соловейки та сови, що витьохкували собі, як ті козаки, з походу вертаючись: фіть-фіть-фіть-тъох-тъох-тъох! Уха-ха-ха-охо-хох! Пугу-пугу, козак з лугу! Фіть-фіть-тъох-тъох!

Однак козацтву у споночілій давно корчмі було не до фітьканння-тъохкання. Воно вирувало, розбурхуючи й так непросту і досі непрояснену ревситуацію. Чулося, як вкотре Парасчин Ільо допитувався в присутніх:

— І де той Марусек дівси, що його ніде не видно?
Гейби 'го чорти ймили!

— Шо ти, Ілю, вчіпивси в того Марусєка, коли тут сам пан Каправка, відей, приколисаний солов'їним щебетом, десь спит, втративши пильність і гет чисто забувши про ревситуацію, яку він єк питомий патріот, отаман і боян, мусив би пазити, мов зіницю ока! — підлив оливи у вогонь пан Мірча.

— Маєте рацію, пане Мірчо, позаяк ревситуація, як любить казати пан Варцаба, вже назріла настілько, що ні низи, ні верхи не годні стриматись, тим більше, коли знизу вже несила на то все дивитиси, а головно, єк тоті бідні владці-верховнорадці та решта чиновної челяді штурхаються нагорі попід груди, та не годні доштурхатись до правди і справедливости, гарантованої конституцієв! Гірше дітий! Одне вчіпіси у той стілець, у якім, гейби зашиті мільярди і діаманти, а інче видерти не годне! Такі неподільчиві, що тобі самому, дивлячись знизу на них, лице лупитси від публіки! А їм — як поброблено: чублятси та гадраютися, нє, щоб якийсь консенсус знайти та ся подивити, що ж той людський фактор робит, бідний, там, унизу! — продовжував вразливий до соціальної несправедливості Зеник.

Послухавши тої бесіди, пан Каправка ще тяжче зітхнув:

– І що мав чинити, коли войсько вже дозріло до боротьби і от-от зачне маршову пісню “Засвіт встали ко-заченьки в похід опівночі”?! Дяка Богови, що Марусєка нема, бо вже би кричєв:

– Ну то що?! Ми їм – владу, ми їм – гроші, ми їм державу і власну долю, а вони не годні крісла поділити?! Ганьблять... блять-блять... нас на цілий світ! Не-е-е! То так не буде! Вже встаєм! І йдем на Плац чи то на Майдан порєдок у Країні робити! Бо інчого я не виджу!

І Марусякового слова доста, щоби до здвигу патрі-отів-козаків вмент приєдналася й решта людського фактора: творчий люмпен (артисти, поети, художники), ділі (дрібні підприємці), бомжі (бездомні бурлаки і їхні жінки) та ОО (опозиційні олігархи)! І взмиг ока – порєдок, торжество демократії, народні гуляння, одно слово – по всій цій довбаній Революції, яка невідомо кому треба. Але ж, як на біду, Марусєка дідько вхопив і не відпускає! Вже котрий рік, братчику! А там, вгорі, як показилися, знов на вибори народ підймають, а козаків у похід закликають!

Так – місяць, другий, третій – доки тривають вибори і ще не вибороли справедливість! А лише вибороли, вертайтесь, кажуть, хлопці д’хаті, ви свою історичну місію виконали!

– А як вертатися? – ніби читав світлі думи пана отамана у темені Парасчин Ільо. – Коли нема з чим, окрім демократії, а нею, прошу пана, борщ не затреш і в чарку її не наллеш, як і демократію!

– І свободу слова, до речі! – підкинув дровеца у ватру, як завше, доречно Марко Самописець.

– Ато ж, – думав пан отаман гірко, – та ще коли не остигла у жилах багатьох гаряча повстанська кров, а дехто лиш те і робив би, що владу вибирав! Є такі! День і ніч би вибирали, абись не робити! Отаким найгірше з походу вертатися на рідні, забуті Богом та інвесторами спустошенні терени, у травостояж яких так і шастають, так і шастають, як ті смалені зайці, нелегальні китайці: туди-сюди, туди-сюди, плюс – окрадена держава, порожні банки, інфляція, перепродані заводи, енергетична криза, рідні діти, що ростуть сиротами без

мамок, як з води, лиш їсти давай, та на додачу – Марусякова теща, як гріх над душою... А до всього – ще й рейдери! По три рази на дніу приїхають відбирати в Мркчтяна корчму, та козацтво не дає! Угій!

– А духовність?! – устряв у бесіду чутливий до слова Зеник. – Ще гірше з духовністю: розгортаєш газету “Українська правда” і очам не віриш, читаючи: “Країнська правда”. А де У? Ще ж вчора на Майдані на лозунгах і транспорантах було. А сьогодні нема. А через пару днів, дивись, Абетка щезла, а натомість – Алфавит, Alfabet, Abecadlo... А титульною мовою вже призначена – англійсько-американська чи китайсько-японська! Без перекладача.

– А в супермаркетах – одна бульбокузька (невадська бараболя схрещена із колорадським жуком), соєва індичка, плавники мінтая, мариновані фіги з Кіпру та кав’яр з техаської нафти! Оце і весь продовольчий асортимент! А з непродовольчого – одні капці мейд ін Чіна одноразові і на один копил 31 розміру, бо китайці до наших параметрів ніяк не звикнуть, раз, а, по-друге, копил шкода викидати! Економні, най їм грець! – обурився газда Ніколюк. – Тому й мучимось у їхніх мештах, як ті колись японки у дерев’яних довбанках!

– А в кален-дарі-і-і?! – спалахнув гнівом пан етнограф. – Щодня свято, а через день – День подяки: інвесторам, Міжнародному Валютному Фонду, Санта-Соресу, Папі Римському, Барбадоській іпотеці, феміністкам-мироносицям, а Пушкіну – то йому, бідному, ще й з ритуальними хороводами довкіл багаття та заклинаннями хором у два голоси: “Хто зробить? – Пушкін зробить!(тричі). Прийди-прийди, Пушкін! Зварим тобі юшки! Юшки, юшки! Покладем на стовпчик! Пушкін славний хлопчик!” І так цілу ніч до безконечності!! Що ж це робиться??!

– Але, пане етнографе, це було бозна на якому *витку* (то пан Варцаба їм рахунок веде), ще тоді, коли серед титульних країнців були не лише козаки, але й дівки, молодиці та купа старих бабів, а не одна чорнорота теща Марусякова із здичлою на теперішнім безлюдді Варгулихую, – вставив своїх п’ять копійок сільський інтелігент пан Черчіль. – Бо на передостанніх витках,

що фіолетовому передували, purpur and electrik, вже на банджо усі грали і співали: “My love Harry! My love Potter!” – і збирали рублені центики на видання десятитомника якогось Белльо Куельо, без якого нібито нашій kozakien’s ментальності ні вперед, ні назад, а лише на місці топтатися, чого дуже не любить Гваделупський іпотечний фонд. А тепер нате вам, козаки, ще й китайців! То що це за відродження і чого ним тішились?!

По цих словах пан осавул спересердя так гримонув кулаком по столу, що в адмінуправі на сусіднім горбі спалахнуло і тої ж секунди погасло світло, мов натякаючи, що криза енергетична не для всіх і нею можна маніпулювати.

– І по всьому в когось писок розтуляється питати: звідки в народу ревнастрої, синдром майдану і пристрасть до поетичної творчості, коли після кожної революції і надії на світле майбутнє – одна криза, розруха і ностальгія за світлим минулим?!?! – й собі гримонув кулаком по стільниці стола пан Каправка, посилаючи в напрямку владного горба мислені флюїди обурення, а за ними й гнівний речитатив:

– От і знову, хочеш не хочеш, а двигтять нутряні ревнастрої, і нуртують-рвуться назовні, не минаючи жодного козака. І так і пориває, так і пориває в похід опівночі в рідні травостої на...

...НА ЗЯЧІ ЛОВИ!

– О! Що я чую? Чи не рідний голос пропалого безвісти пана Каправки? Або на мене вже глюки напали, чи стріха поїхала з тими козаками?! Та най собі мастьять голови шміром, а мені тра борзо вилазити з Інтернету, бо зчинять вереск: “Ти, жмудю! Ввімкни світло! Миркичитяну пожаліємось!” – та й справді бігти на заячі лови до озер, доки “золотоординці” з “молодогвардійцями” не стоптали усіх феміністок! Але як проскочити непоміченим? – чухав нечесану голову у своєму Інтернет-кафе піарщик Джі Ай, стривожений всезростаючими ревнастроїми корчми, з якою не міг

знайти спільну мову через ідейні розбіжності та різницю в поглядах на прогрес і засоби масової комунікації.

Тим часом, відслуживши Вечірню у переддень Різдва Івана Предтечі без пана отамана і його козацтва, зате в присутності старої Варгулихи та Марусякової тещі, та воздавши в три голоси до Неба молитву “Боже великий, єдиний нам У-Країну храни!”, настоятель Храму Миколая Чудотворця отець Миколай вийшов на паперть. Доки малочисельна паства дивувала при місяці стежкою вниз, панотець із тужбою подивився зі свого храмового горба спочатку на той горб, де над адмінуправою лопотів на вітрі невидимий у темряві прapor правлячої коаліції, а відтак на горб козацький, де потопала в мороці корчма разом із цілим військом, подаючи ознаки життя бойовими вигуками та кришталевим цоркотом чарок. То цоркотіли душі козацькі неправедні, ради яких нещодавно прислано в Козацьку Корчму на парафію отця Миколая, аби він, як перші християнські апостоли, ловив їх сітями своїх проповідей та на путь істинний направляв. Але от уже котрий місяць минає, а переважна більшість з них іще з корчми не виходила на дорогу, що веде додому, не те що – до храму Божого!

Гірка самотність огорнула душу отця Миколая і но-стальгія за церковцею у колонії сувального режиму, де він перед тим служив, мав паству і мав кого направляти на путь істинний. А тут має лише одне розчарування і безнадійне сподівання навернути військо до віри православної. Але за поспільними революційними ситуаціями і щорічними достроковими виборами козакам – не до церкви, та й чарка тримала цупко при корчмі.

Намарне панотець з метою пропаганди здорового способу життя і християнської моралі купив собі ровер і косу та зрідка виїжджав за село на пррю з бур'янами, але корчма на ті його сільськогосподарські вилазки з невідомих причин реагувала більш, аніж неадекватно.

– Ади, благочинний на полювання вібравси...
Відей, заячої шапки запраг! – чув за спиною здивоване.

– А хіба попи в шапках ходя?

– Та де! В тіарах, як писав Шевченко! То скорше, пане

газдо Николюк, жінці на ковнір до пальта. Зима ж скоро...

— Скілько живу, а попа з косов не видів! Отче! Може, вам здалось би кілька кошиків віплисти з лози та розставити по буренах, але таких, абис зачинялиси, а то зайці, ви ж не сьогоднішній, хоч і молодий, та знаєте, мають звичку вістрибувати?..

— А може, панотець тих зайців у вівтарі де розводить, що по сіно щобожого дня іде?

— Може цалком бути! А з чого жити, коли паства — лиш Варгулиха та Марусекова теща? За їхню лепту вдовину ситий не будеш та й Божим духом довго не проживеш...

— Май фацу, Митре безличний! Найшов що на патички брати, анцихристе безрогий! Стули писок! Ади, на свєте посягнув! Намість того, щоби останню сорочку на церкву дати!

— Або старостов церковним чи деком стати! Або й півчим! Ви ж, пане Черчіль, разом з паном Мірчом, за совітів чи ще за румунів у хорі співали! Не кажучи вже про безличного Митра!

— Боже збав! Я сам баную тежко, що козацтво — не запомога в цій свєтій справі, але ж не від атеїзму, а лиш через владу кляту Покукальського! Бо само мус якось перебиватися без амуніції та провіанту через відсутність ось уже котрий виток державного фінансування!

— А шо тоді думає собі на цей рахунок той, най не кажу, коздеп вічний Хамуленко чи новопреставлений... тъху! представлений Миркичтян? Він же має бути нібито православний... чи лиця кавказької національноті теж кришнаїти, бо шос він вже й до корчми не навідуєси, відколи ми його вібрали і відповідно у корчмі на фурфурі стали! Чел маре Паприкашу не буде брехав, що вже й бульби з макаронами лишилоси кришка, а питних запасів — й того менче!

— А чого він, той Паприкашу, про те ні слова і в секреті держит? Чи не збираєси він нам голокіст який вчинити разом з Мркч... тъху... тяном? Я цих біженців з гарячих точок знаю! За ними як не іранська нафта, то інчі золоті верби ростуть!

— Маєте рацію, Николайчику, чи то Васьо?! То, може, й нам, коли така диверсія намічається з тим Миркичітняном, піти на зайців? Та же то ще ліпше, єк крільчатина!

— Та же з чим іти, Войцеку чи як ти там, коли кулі і снаряди всі вистріляли на ясу?! Звісно, можна позичити в Культипи, але той москаль усю зайчатину за патрони затребує! Зима ж скоро, а москалям теж свіжини хочеси, не лиш тухлих консервів ще часі Гітлера чи Австро-Угорщини...

— А коли ше приб'ютси з Києва ще якісь спраглі і голодні, вібачайте, пане етнографе, я о феміністках, то голоду, чує мое серце, не скапати, єк ви собі хочте!

— Та що вас усіх на тих зайцях заклинило, як Іля на Марускові? Бо чос я маю підозру, що то не прості лови... Чи не має панотець шос до чинення з китайціми?... Мож' їх на віру християнську навертає, а заодно і вчит косити? Бо то біда такому малому, як вони, штрикати по тих джунглях з одного будеччя!

— Та ще, браттчику, коли toti вгодовані, єк пацета, зайці, вігуцують поред, єк коні!

Несусвітенні підозри козаків про зв'язки панотця Миколая із зайцями і навіть китайцями, тримали бідного з ровером при паперті аж до півночі. І лише коли геть стемніло, і на небі засіялись рясно зорі, а на землі засвітилися ріденько у вікнах свічечки, рушив благочинний від храму в напрямку озер. Вибоїстий шлях йому присвічували тільки зорі та місяць, який всім своїм погідним виглядом сповіщав гарну погоду, а отже й тепле літо.

— Слава Богу, — думав панотець, поглядаючи то на небо, то під колесо, — тепер усе піде в ріст, а то сидить дуба в землі, як жалілася єдина постійна прихожанка — Марусякова теща. А з літом, може, й життя налагодиться. Тим більше, що одні вибори минули, а інші не почалися. Буде людях передих хоч якийсь...

Майже невидимий їхав панотець затіненою садами сільською вулицею, милуючись первозданною красою літньої ночі, не поруйнованою тисячолітньою цивілізацією, яка обходила цей клапоть рідної землі десятою дорогою. Та, дяка Богові, що Всешишній

сподобив його, грішного, і відкрив таку красу невимовну, таку благодать світлу...

— Хто зна, — думав панотець, трясучись розбитою вулицею, — може ради таких хвилин піднесеного єднання з Господом в образі Природи, і прийняв я священицький сан? Може, це така мені вища відплата за принизливі злідні, а ще принизливішу вбогість душевну моєї заблудлої у гріхах паства, що дивиться щодень зі свого генделика, обплетеного лозою, як з верболозу, темна і, на жаль, спрагла темені, лиш темені... Ой, Боже, Боже, порятуй ї!

— Уб'ю! — сказав рішуче зовсім поряд чийсь голос. І панотець від несподіванки мало з ровера не впав. Тож довелося спинитись. Тим паче, що голос повторив:

— От бігме, що вб'ю! І думати не буду! І дітей не пожалію! І себе — рішу! Так і скажіть, як буде дзвонити!

— Най ті качка копне, що ти таке кажеш, іроде! — зойкнула з темряви Марусякова теща і панотець похолов: Марусяк! В один мент благочинному розвиднилось: побачив високого плота, яким донедавна в селі обгороджувались правдиві газди, а за ним і освітлений ганок Марусякової хати.

— Ви мені не вівкайте! Не тривожте дітей! А робіть те, що кажу. Бо я вам — не Ільо, що стерплю. Так і скажіть... Бо я її туди не посылав. Може, інші посилали. Лиш не я. Чи, може, їй чогось конче бракувало? Не думаю! Як в Бога за пазухов жила!.. Не! Повіялась! Скажіть, як не вернетесь, то я її там знайду. Борзо. І депортую. А що то буде за депортация, то такої навіть за червоних сі краї не виділи!

— Пілате крівавий! Шо ти собі намислив?!

— А нічо, лиш те, що прошу: най ся вертає, доки не пізно. І не ганьбить мене й дітей...

Та й грюкнув дверима, як поклав крапку в бесіді. Стривожений почутим отець Миколай запедалював геть від лютого Марусяка, щосили намагаючись не рипіти сідлом і не скрипіти колесами. Ні, таки добре, що матінка Ярослава ще у Львові, а що покличе її благочинний на парафію, то лиш по приїзду в село Марусякової жінки. Не інакше.

Від'їхавши тихою їздою від Марусякового обійстя, панотець що було духу натиснув на педалі і помчав не розбираючи дороги за село, туди, де під місячним сяйвом переливалися щирим сріблом поки що громадські ставки, ще не викуплені інвесторами. Спішився тільки на березі. Висока, сто років не кошена трава, запліталася між спицями коліс, гальмувала рух. Тому панотець закинув велосипед на плече і так пішов до води, схожий здалеку на чудну рогату істоту. На душу йому знову зійшла небесна благодать, лагідне піднесення звеселило розум і благочинний почав думати про світле майбутнє, коли, нарешті, депортую Марусяк з Італії, чи де там вона є, свою жінку, і повернуться в Козацьку Корчму інші жінки, і приїде зі Львову матінка Ярослава...

Далі панотець про таке став думати, що якось і озвучувати не зручно з огляду на його сан, але з огляду на молодість – можна охарактеризувати ті нічні фантазії одним словом: “ЛЮБОВ”. Земна і небесна...

Звеселений молодецькими мріями, отець Миколай махом перетнув луг, скинув із рамен у траву ровера і став за кущем розсупонюватись із підрясника.

Коли вже на гіллі висіло усе облачення, здивовано помітив, що він не один у верболозі у цю місячну ніч. Придивившись, побачив скам'янілу навпочіпки людську постать, що невідривно дивилася кудись крізь кущі, не звертаючи уваги на досить таки шумливе оголення благочинного.

Спантельичений отець Миколай став боязко роззирається по місцевості, з великим зачудуванням відкриваючи, що тут, як в “Лісовій пісні”, кожен кущ ворушиться живою істотою, а на вербах ті почвари висять важкими темними грушами! І... зачайвши, кудись дивляться! Заінтригований панотець і собі придивився і...

Від того, що він побачив, справді, можна було оглухнути: на березі озера у місячному світлі снували, переплітаючись, ніби в якомусь танку... пречудові граційні... свят! Свят! жіночі голі тіні! У мерехтливому зеленавому сяєві вони скидалися на русалок... чи святі святі! Відьмочок!.. Але молоденьких!

“Господи помилуй! І не введи нас у спокусу, але збав нас від лукавого...” – зашепотів панотець Миколай, на

що з усіх боків на нього люто зашикало й зашипіло, ніби він наступив на зміїне кубло.

Довге волосся благочинного здібилось як дротяне. А перед очима укліп ока, як у відео-кліпі, пролетіли всі описані в духовній літературі і житіях святих картини жахного спокущення, але такої прекрасної серед них не було.

Дрібно хрестячись, спробував відірвати від пропалого місця босі ноги, але вони як приросли до землі.

Нарешті, за третім “Отченашем” відпустило, і панoteць зрозумів, що то зовсім не масове спокущення диявольське, а останній

ПРИВІД ФЕМІНІЗМУ, який блудив-бродив по Європі та й приблудив у Козацьку Корчму...

Але на серці не полегшало, навпаки...

– Що ж це діється? Наші жінки – в Європу, а ті – сюди? – зажурився панoteць.

– Ш-ш-ш... не спохайайте... – знову зашипіли на нього звідусіль почвари чоловічими басами, а одна, ніжно свіячи з верби голодними очима, прошепотіла:

– Феміністки... Вони з’їжджаються сюди щоліта з усього світу у ніч на Купайла. Ади, видите, які всі різномасті. Котрі біліші – добре видно, а котрі май чорні, то лише очі світітися, як у зайців! О! видите!

– А ви хто будете? – спитав пошепки отець Миколай.

– Пан Черчіль, – чирикнула “груша” з верби...

– Свят, свят, – вжахнувся панoteць. – Який ще Черчілль?! Господи, спаси й помилуй!

– Та не бйтиси... Я не той давно покійний Черчілль, що ви подумали, з двома “л”... Я – Черчіль місцевий, з одним “л”... просто Черчіль та й годі! І не подумайте, щось сороміцьке, бо я просто пазю порєдок... школярів відгоню від озер...

– А-а, Слава Богу, – зітхнув з полегкістю отець Миколай. – Але я хотів би... перепрошую... освіжитися...

— І не здумайте! — вжахнувся, не впізнаючи в голому чоловікові під вербою отця Миколая, пан Черчіль на вербі. — Це ж піраній! Узміг ока обгризуть! А скелет мені в школу віднесут, щоби діти зоологію вивчали!

— Господь з вами! Що за дики речі ви мовите! А ще вчитель! У центрі Європи — людожерство?! Та ж то звичайні, хоч і дещо екзальтовані, але досить прогресивні кобіти! Кх-кх, перепрошую, принаймні, так пишуть газети... — знітився панотець, злякавшись, аби його, не приведи Господи, не запідозрили ще й у зв'язках з феміністками. Цим сиротам козацьким розум не завадить...

— У тім то й справа, що агресивні! Хлопа — ні на очі! Зжерли б, коби попався їм в руки! А котрий довірливий, як от, приміром, ви, клюнув, то вже — вічна йому пам'ять! Свят, свят... Сам видів! І видів, як вже на третій день по Купайлу сюди, лиш ці, як ви кажете, екзальтовані кобіти роз'їдуться, зразу ж з цілої Європи анатомісти з'їжджаються, аби притьмом скелети зібрати отаких наївних і довірливих, як ви, пане невідомо хто, бо щось не впізнаю без амуніції... Але смерть — то ніщо порівняно з тим, що, бува, відкусять найважливіший в житті чоловіка орган і так, калікою, відпустяте!

— Невже голову? — зіронізував благочинний, розглядаючись, куди б це шаснути від надоїдливого співрозмовника.

— Та коби!.. А то гірше! Чули-сте про начальника кінної поліції з Путилови? Ні?!! Тоді я розумію, чому ви мені не вірите! Але феміністки феміністкам — велика різниця. От зачекайте ще днів зо три. Скоро ці, радикальні, поїдуть собі, а приїдуть май помірковані, ті, що за рівні права між ними і хлопами, правда, троха гірші і старші, але... жінка є жінка, най би й зовсім страховиськом була, тим паче поночі... От з тими не лиш купатися можна, а й... хи-хи, самі знаєте, про що йдеси...

І “груша” на імення Черчіль близнула з верби на панотця солоденьким смішком. Та наразі насторожилася:

— Але хто ви такий, що нічого не знаєте про забави місцевого козацтва? Певно, сторонський, коли віпитуєте тутейші таємниці? Чи, най Бог боронит, — москаль?!

– Дон’т спікін, ю мазер, уррроди... скінхеди... ще спікниш, блін, кину у вотер піраньям! Ви в мене доблямкаєтесь! – прошило балакунів рикошетом серйозне попередження з-під куща верболозу.

Впізнавши лексикон піарщика Джі Ая, обидва співрозмовники не стали ризикувати. Ховаючи в жменю бороду, а другою схопивши ровера з підрясником, заспішив розтанути у високих травах, затінених від місячного сяєва старими вербами, спантеличений і присоромлений отець Миколай, просячи в Неба прощення за нерозумну і легковажну свою молодість...

... Тільки вмощаючись до спання на тверде ліжко у чужій, покинутій гастарбайтерській хаті, яку йому віддав у тимчасове користування сільський голова Покукальський, панотець згадав, що нині – не лише день святого Івана, а й гріховна Купальська ніч. Відьомська ніч... Спокуслива ніч... І вже не знов, чи те сороміцтво на озерах було, чи наснилося, чи то його, спаси й помилуй, справді бісота з бісурканями спокушала. Тому тричі перечитав подумки усі молитви, які знов, а за Країну і народ її понівечений – аж тричі по тричі.

Але то не дуже помогло народові, бо навіть у тривожному сні він ввижався панотцеві голим і на чолі з отим невідомим зойкалом на імення Черчіль.

– Мало тому народови Каправок в отаманах, то на ще йому Черчіля! – ридала праведна душа панотця над долею рідного народу. – Господи, спаси й помилуй бідну У-Країну!

Щира молитва отця Миколая, очевидно, долетіла до Неба, бо несподівано для самої себе корчма перед ночі пробудилася, згадала про рідну історію, геройчу минувшину та славу козацьку, а за тим і про

ВИСЛІДИ ПАНА ВАРЦАБИ-САМОВИДЦЯ

про царів, які мали дотичність до (У) Країни,
а надто цісаря Франца Йосіфа, кайзера
Вільгельма і царя Миколу Другого, а також
тяжке життя князів сучасних...

– А ци того щестя, чесно громадо, єк на те вже

пішло, запізнали наші бідні маєстатні олігархи, яким усе грошей, заводів і землі мало?! Та де! А чо? Бо не читають “Рідної історії” пана Варцаби! Бо коли читали б, то знали хоч один взірець земної марноти, і те, як швидко, як пише пан Варцаба, сік транзіт глорія мунді, себто минає багатство і слава. Ци ви мене чуєте, пане Самовидцю? – спитав пан Мірча саме в ту секунду, коли у хвіртці забовванів пан Варцаба-Самовидець,

– Маєте цілковиту слухність, пане Мірчо і решта важного товариства, – озвався завше готовий до дискусій на подібні болісні теми відомий літописець, а віднедавна вже й корчмознавець. – Про марність потуг усіх багатіїв щонайкраще засвідчують уроки історії. Взяти бодай того самого цісаря Франца Йосіфа, хоч він і добрий був, а все одно зазіхав на наші рахманні терени! Де він зараз? Зостався із своєю Австро-Угорщиною далеко позаду в мертвій минувшині! Там, де, коли подивитися ще далі вглиб, сидять маком і Македонський, і Чингізхан, турецькі султани і всі решта завойовників від печенігів з хозарами аж до румунських боярів з їх Романія Маре, Гітлера з німцями і червоних большевиків з комуністами! Коротше, кажучи вустами літописців, усі вони “погибоша аки обри!”

– Добре мені “погибоша”! Може якісь бобри з макодонцями й погибоша, але, вібачейте, пане Варцабо, хоч ви й Самовидець, але далі свої історії не видите, навіть, що у вас під носом ся творит! І нас затуманюєте! – обурився Парасчин Ільо. – Яке в дідька погибоша тих червоних, коли Культяпкін живіший за всіх живих?! Як і його Ленін! А “Молода орда” чи “Золота гвардія”?! Чи – навпаки, най їх дрискавка нападе, тих терористів оглашених, як вони вже мене дістали?! Хіба не ви нам вповідали, як вони тогід на віборах, на зло нам, молодим козакам, перевдягнувшись у козацькі строї, галасали на всіх майданах, ніби то вони – справжні козаки, а ми, як там, писарю Нечитайлє, варе, вони варнякали? Ви ж про то писали!

– Та таке дурне, що не хочу й згадувати!

– Та не йдеться про ваші статті, пане писарю Самописцю! Ся спріт! Лиш про те, що ті “молодоординці”, най їх зайці добчути, на нас, молодих козаків, перли?!

— А... тоді інша справа... — одумався пан писар. — А що можуть писати ті манкурти на титульних автохтонів-козаків?! Лиш те, що ми з вами нібіто невідомо хто, чи то яничари, чи то здичавілі поляки, чи кацапилиповани, а скорше, євреї з Галілеї, бо справжніх країнців той самий Чингіз-хан вигнав ще бозна-коли за Карпати!

— Гей, хлопці! Чим ви собі голову забиваєте?! Одне дурне пише, а друге — читає! Най ліпше пан Варцаба продовжить про тих царів, що були, як ви кажете, теж до-о-о-обрими олігархами! — втрутився в дискусію пан етнограф Дерипаска.

— Та що продовжувати, коли тут стільки премудрих та перевчених з ревізією рідної історії! — образився Самовидець на Самописця, але трохи посопівши, продовжував перебиту думку. — Або взяти останнього руського царя Ніколая Второго! Скільки землі мав, а поховати не було де!

Кажуть, большевики винні. Коли так, то де була та сама могутня Європа, якою правили на той час кузени та інші родичі царственої династії Романових? Що їм було, об'єднавшись, послати в Росію війська, озброєні до зубів, панцерники, та загнати безоружних большевиків аж на Тихий океан, щоб вони там “закончілі свой похід”?

Але ж ні! Родич бідного Ніколки німецький кайзер Вільгельм спеціально платить гроши чималі Леніну, щоб той революцію робив! А чого? Резюме: а того, що приходить час і пора розплати за все! А найперше за те, що ті царі, починаючи з вар'ята Петра Первого почепререз кр...рву Катерину Другу і завершуючи тим самим бідним Николкою, нищили Україну і її народ.

Правда, те саме й більшовики з Леніним і Сталіним робити, але про то мова піде в наступному розділі “Рідної історії”. А цей розділ завершимо крилатим виразом кожному козакові на замітку: “Як свідчить рідна історія, на всякого царя більшовик знайдеться, як на більшовика — цар!”

— А на експлуататора — експропріатор! — вигукнув Ільо.

— А на вибори — перевибори! — додали дуетом Митро зі Штефком, а може, Васьо з Дьоргієм...

— А на все то разом взяте — новий виток історії, — підсумував пан Варцаба.

— Ади, Ілю, що то за мудрагель той пан Варцаба! Вже крилатими фразами не лиш сам пише й говорить, а й козацтво привчає! Пророк! — схлипнув від чуттів, що переповнили груди, вразливий Зеник.

— А я що кажу? Най той Конфуцій ся скриває зі своїми китайцями! А ви що на те скажете, пане зі столиці?

— Та лише те, пане Мірчо, що такого мудрого народу, як ми, у світі нема! — резюмував пан етнограф. — А від того гордість груди розпирає і рветься з них піснею — одвічною мрією:

*Гей, забудем, браття, віковічні чвари,
Та й засядем, браття, за повній чари, –*

затягнув етнограф соковитим баритоном, а корчма дружно підхопила:

*Купно і соборно, Заходом і Сходом,
Станемо, як люди, єдиним народом.
Гей-гей, великим народом!*

– Ця знаменита пісня звучить – не змовкає і в даний момент над Козацькою Корчмою, і над усією Країною, символізуючи незнищенність автентичного духу автохтонного народу і титульної нації та її готовність дати бій усім проявам сепаратистів. Слава (У)КРАЇНІ!

На такій оптимістичній ноті, пани-брати, я завершу свій 15-й том “Рідної історії”, коли дозволите, – зворушений взаєморозумінням, пообіцяв пан Варцаба, на що козацтво гримонуло:

– Дозволяємо! Віват! Гей-гей! Будьмо, бо ми того варті! Гей!

Розділ другий

СВІТАНОК НІЖНО-БУЗКОВИЙ

ПРОБУДЖЕННЯ

Від автора:

Хоча наближення світанку поволі розбавляло густе фіолетове чорнило ночі, однак це мало що прояснювало в політичній ситуації, тим паче і з паном кошовим отаманом Капрівкою.

Про що й турбувався, пробиваючись крізь хоровий спів, загаданої в попередньому розділі соборної пісні, Парасчин Ільо, риторично запитуючи:

— І де той Марусєк ходит?

— Та лишися з тим Марусяком, Ілю! Ліпше прилучайся до хору, — шикали на Іля з усіх боків, продовжуючи спів.

— А то що — в церкві правитиси, що мус слухати ще й підспіувати? Вам би лиш співати! А те, де нині пан отаман бродять, намістъ того, аби прояснити політичну ситуацію і яка нині фана майорит над управов, то вас не торкаєсі? Ци мені гвер брати альбо йти світ за очі в гастарбайтери від такої дезорієнтації?! — сердився Ільо, перебиваючи пісню та демонструючи борцівські гени своєї мандаринової баби.

Але пан Капрівка, наслухаючи всю ту дискусію у корчмі, не озивався, бо суть не в тому, яка фана, а в тому, який з неї хосен.

— Озивайтесь, пане отамане, прояснійте ситуацію, бо, як ви самі любите віршувати після чарки, „плач буде, сміх буде перламутровий“! — не стуяв писка на тім боці корчми оглашений Парасчин Ільо, не відаючи, як панові отаманові оприкріла та політика з її ситуаціями.

Але те, що Ільо приплутав до його скромної творчості великого (у)країнського класика Тичину, пом'якшило кремінного отамана, тим паче, що вже пан етнограф Дерипаска з Києва, котрий прибився до корчми з одною метою: доки не пізно, записати новочасний козацький фольклор, най вічно гучить, в унісон

отамановим розмислам став оповідати про роль дримби та бубнів у житті титульних країнців.

“Життя буяє, хоч ти йому що роби!” – думав пан Капрівка, відчуваючи, що фіолетова дрімота от-от зборе його. А тому трусив важкою від дум головою, шепочучи красиво-загадкові, як давнє пророцтво, віршовані слова –

“СМІХ БУДЕ, ПЛАЧ БУДЕ ПЕРЛАМУТРОВИЙ...”

Слова відлунювали, відсвічували у стомленій душі пана Капрівки під супровід лектури, яку провадив великий знавець народної творчості пан етнограф Дерипаска на вічно дражливу і проблемну тему культурного розвою

– Однак з інструментом все важче стає, надто часто він від нашестя почуттів ламається, а зробити новий: то не та смерека в лісах наших росте, то не звідти – руки в майстрів, та й, на жаль, Страдіварі автохтонні повимириали! Тому символом нашої творчої невмирущості стали “золоті литаври”, а символічним брендом Революції – барабан, або, по-нашому, бубон, тулумбас, в який можна перевернути все, що під руку потрапить: наприклад, баняк, каструлю чи відро – і-і-і-і... Бам-бам-бум-бум-дин-дин-бум-бам, бум-бам, – і етнограф упра冤но забарарабанив по стільниці улюблену козацьку пісню: “Не пий, козаче, Країна плаче, не пий козаче, мене проп’еш”.

– Бра-а-аттчику-у-у... – схлипнув, заливаючись сльозами, чутливий до музики Зеник. – Шо робитси! Сльози з очей ринуть від гордості за свій співочий народ – спинити не годен. Фист як файно!

Від зворушення козаки заворушилися, зашморгали носами, стримуючи скупі чоловічі сльози. Що вже глобаліст Джі Ай, і той захоплено бекнув зі свого Інтернету:

– Бе-е-ест!

– І не лиш, як ви кажете, козаче, файно чи бест! Тулумбаси-бубни – це наша історія! Вони будили пращурів – русичів на пррю проти диких орд, скликали

прадідів – українських козаків – у похід проти різних загарбників-окупантів, а нас, країнців, – вивели на майдани за справедливі вибори. То чи не пора нам, панове, як титульним автохтонам, та відкрити десь у самім серці Країни, нарешті, музей Бойового Бубна?! Га, панове-братове?! – питав розчулено етнограф, обводячи засльоженим поглядом корчму. І корчма відповідала:

– Та давно пора!

– Авжеж! Час і пора! Але, перепрошую, де то стільки бубнів набрати, аж на цілий музей? Коли в нашім коши чи то пак корчмі, бо я сі плутаю з назвами, жодного!

– Але співає наш народ пречудово і акапельно! – підохочував етнограф козацтво.

– Авжеж, пісня – душа народу, – потверджував поважно Митро, а Николайчик з Васьком-Цильком лиш покашлювали згідливо.

– То мож’ заспіваєм панові зі столиці, коли з тою фаною, най і шлек трафіт, ніц не ясно, а пана отамана досі не знайшли? – спітав нетерплячий Ільо. – Треба хоч щось робити! Вибори ж на носі!

– А хто проти? Співаймо! Лиш тра горло промочити! Де та флешка, най ніколи не вісихає, бо, хоч в око стрель, ніц нічо не видно і налапати не годен, де ж вона??!

– Нащо дурно гвалт здоймати за пустов флешков, коли Паприкашу повну принесе! Мой, баяте, чел маре Паприкашу, принеси цуйки, бо насухо – не те натхнення, як каже пан отаман, а я його цитую...

– Де ти, Цицьку чи то Васьо, тоту приказку фист мудру взєв: ци тую, ци не тую? От що то значить з феміністками воловодитись!

– О-о-о... А ти що думав, чоловічку! Від мудрої кобіти ще й не того наберешся!

– Ади, не вспіли ті баби ноги в озері намочити, ек маємо пана професора! Але менше з тим, бо вже несуть цуйку, а далі – най пан етнограф із столиці слухає, як нарід співає!

*Йой хваливси син багацький, що вміє косити,
А як вийшов на косаря, зачев голосити:*

*— Або мені косу дайте, або поклепайте,
Або мене, молодого, додому пускайте.
Йой ми йому косу дали, та ще й наклепали,
Головиці надавали й додому нагнали!*

– Ну як, пане етнографе?

– Та ж це давня, а я би просив новочасної.

– Добре! Ось вам новочасна:

Йой хвалились олігаршик, що вміє косити...

Корчма підхопила:

*Йой ми йому косу дали, ми му наклепали,
Головиці надавали й додому нагнали!*

– Е, панове, це рімейк, а де автентика? – розчарувався пан етнограф Дерипаска. – Таке я і в Києві чую. Одні рімейки! “Украдене щастя” Іво Пукала, “Лісова пісня” Лори Карамболь, “Війна і мир” Льови Худого, “Бас-гітарист, або Кобзар” Тарзана Шевчик-Млосного... Та що ж це таке діється? – не на жарт розпалився тими рімейками до цього стриманий етнограф, лякаючи миролюбне козацтво готовністю вже рушати в похід. – Та що це таке? Врешті-решт, чого я сюди, в цю дірку кротячу, приїхав із самої столиці, коли й тут ці кляті рімейки! За Країну стидно, наче в ній одні рімейдурки живуть, а не творча національна інтелігенція!

– То се ми вас, пане етнографе, у корчмі зігріли, нашими чистими народними джерелами відпоїли, аби ви нас якимись рімейдурками обзвивали?! – не зрозумів розбурханого Дерипаску навіть сільський інтелігент пан Черчіль, не кажучи вже про решту.

– В’ежіт етнографа, – лише встиг зойкнути пан Мірча, як вже сам лежав писком до підлоги.

– Оце – Дирипаска! – ахнуло військо, але й не кинулось рятувати пана Мірчу, певно, думаючи собі, як кайзер Вільгельм про Миколу Другого: най спочине!

Бо пан Мірча, ніде правди діти, на старість та від довгого перебування в хаті без жінки став сам мінливий у настроях, як жінка, або, м’яко кажучи, коздепиполітики до виборів і після. Надто, коли це стосувалося рідної тяжкої історії чи нашої пісні слов’їної, чи мови

калинової. А оскільки проблеми пісні солов'їної щойно гуртом вирішувались, то ж нічого не заставалося корчмі, як заодно розв'язати і досі ще не вирішенні

МОВНІ ПИТАННЯ або

Монолог пана Дерипаски: “На кому лежить тягар відродження і як захистити рідну лайку, коли скрізь і всюди одні рімейдурки та гобліни з уродами?!”

Але почали вирішення лінгвістичних проблем, як звично, з політичних, і не хто інший, як Ільо Парасчин, який замість того, щоб розбороняти пана етно-графа з паном Мірчою, знов зачав ньюоркати, розсираючись довкіл себе по залитому ніжно-бузковим маревом довкіллю:

- То який нині день? Скаже мені хто ци ні?
- Та який день, ти, ньюоркале прикрий, коли ще й не ранок, а лиш світає?!
- Ади! Справді світає!
- А коли світає, то тим більше цікаво знати мені, який нині день і де той дідьчий Марусек ходит?
- Ілю, тобі що не однако – день чи ніч?! Ти що – сієш чи ореш? – обурився, вимальовуючись темною кубатурою на тлі бузкового розсвіття, газда Николюк.
- Газда Николюк святу правду кажут: в тебе, Ілю, нє лиш з мозгами, а й логіков проблема! Чи той Марусек тобі календар, що ти по нім дні звіряєш? – іритувався Зеник, зденервований немічним вівканням поверженого пана Мірчі та мимоволі шукаючи його попід столами розсіяним поглядом. – Замість того, щоб підоймити з-під стола патріарха, хоч він вже й мене дістав тими своїми “любими олігархами” так, що найби й полежав трохи писком донизу!

– Та крррва мама твоя була, Зенику, ти чо’ до мене сікаєси ще з паном Мірчом! Тобі мало олігархів з президентами та прем’єрами, що ти на мені помщаєси за своє дурне жіте, бо інакше його й не назвеш, ти, довбаний цапе, прутню ти заячий, най тебе качка копне, бо вже не годен терпіти! А ви, пане Дерипаско, вийміт

вже патріарха з-під ніг і покладіт назад на почесне місце, бо й ви дістанете по цері і не раз! – прокинулась на світанку в душі правнука легендарна мандаринова ге-роїня, революційна лайка і прокльони якої на адресу безчесної злодійської влади були зібрані і видані ще дідом пана етнографа Дерипаски окремою книжкою під назвою “Перли баби Параски”.

Цей безцінний труд, до речі, вже добряче потріпаний і замацаний читачами, теж красувався у корчмі, прив’язаний за ниточку під портретом цього сварливого символа революції, прибитого до стіни поряд із меню і “Книгою відгуків”.

– Гі-і-і... Оце то да-а-а... Ні, я недурно сюди ноги бив... А кажуть, мова гине. Кажуть, молодь, зіпсuta якимись постмодерністами, хай їм грець, вже й матюки на рідній солов’їній забула, не по-нашому гне! Ще й за кожне слово рідною мовою вимагає доларами! Дійшло до того, що без долара на рідній не матюкнеться, а тим часом відозва Братства захисту титульної мови до президента “Захистимо рідну лайку” так і зосталася в усному проекті в голові пана академіка К.Мифодіївського, на якому, як сам він зізнається, тепер лежить увесь тягар духовного відродження. Хоч – бреше, бо добра половина того тягара – на мені, стожильному Дерипасці! Але – кому то треба! Там, угорі? Де їм до потреб народу і запитів інтелігенції! Але народ на них абдель насер... велику купу і творить собі те, що хоче! І не спинити потік його творчості! – вибухнув довгостримуваним спічем пан етнограф у відповідь на золоті розсипи, що й далі розсыпалися по корчмі з вуст Парасчиного Іля. Та замість того, щоб обійняти мистця автентичної лайки, став подіймати пана Мірчу та цілувати то в пооране зморшками лице, то в рожеве тім’я, приказуючи:

– Вставай, старозо голомоза, на кривулі, цур тобі й пек, та, як той старозавітний Рек, гостри зброю словесну, як стрілу крем’яну, та мечи у вражі голови, у їх тлусті дупи, най їм грець, тим гоблінам!

– Та най тебе чорти дроchat, чортиці скубочат, най не ллєси тобі в рурку, й не лізе у дюрку, чо’ ж ви мовчите, коли ви за тим приїхали, пане етнографе? А я думав за колимийками... Так вони на Колимі. А коли

за коломийками, так вони – коло Коломиї, коли знаєте такий город біля Станіслава, а на наших теренах – цалком все інче, бо ми собі окремий регіон – від Путилови аж до Хотіні! А коли вам тра публіки – то хоч сто порцій! Із слогальника-матюкальника моїх покійних бабці Парані, які вже так вміли акафіст вичитати, що сам Папа Римський най ся сховає! Чи не правду кажу, пане Мірчо!

– Але – най офірує! За кожде слово! Чо’ ви на мене відивилис, єк на голу дівку? Платіт! Як каже пан Миркичітян, – така *цена вопроса!* У козацьку касу і то вже! На розвій корчми! – відомстив Дерипасці хоч і перепрошений ним пан Мірча.

– Та ви що – шкуру дерете за матюки?! – вибалувшився той.

– Не за матюки, а за мову солов’їну, калинову, з якої ви дерете паски собі на лички та орденські стрічки, та ще й книжки відаєте, як ваші прадіди, певно, з козацтва дерли, якщо вірити вашому прізвищу, – вставив своїх п’ять рублених центиків несподівано для всіх колишній фермер Цімборський, про якого всі думали, що він як справжній месник сидить у лісосмузі з танком.

– І це я чую від патріотів?! Від питомих козаків? – не вщухав столичний шанувальник фольклору боронити свій порожній пулярис.

– Ади! Хочете, пане, “на шару”, себто “на халяву” пити з народних джерел та ще такої джерелиці, що, мой-мой, аж зуби ломит? Стидайтесь! – зачали стицяти бідного Дерипаску в один голос до сеї пори тихі Николайчик з Васьом-Цильком.

– Я теж ся дивую на вас, шановний пане, – не проминув етнографа і газда Николюк. – Та же – ринок! А там всі платят і не брикаються. Такий поредок і ціна вопроса. Тож і ви платіт!

– Авжеж! – підтримала газду одностайно добра половина козацтва. – Коли не комп’ютером, то хоч би готівкою! Або амуніцією чи провіяントом! А то зима йде, військо множиться, силою обростає, в похід за небокрай проситься, а провіяントу де хоч бери! І ніхто не винен, бо такі на наших рахманах погодні умови, що через них лиш те росте, що не сіеш і не садиш, як ті

зарості конопляні. Або й мак! Воно то фффіст ффай-
но, але однов красов ситий не будеш! Душа козацька
прагне городини й садовини, а найперше – сала, не
кажу вже про ковбаси, бо то – велиcodнє...

– А коли, скажіть, то все їдло сіяти-садити та рос-
тити на сало, якщо жодного мирного дня на сівбу, лиш
одні ратні?! А все через політичну ситуацію, в якій ви-
бори за виборами, нескінченна борня, а відтак і відрод-
ження, – вступила в бесіду й решта козацтва в особі
Митра, Штефка, газди Николюка і чоловічка в кресані,
який минулого четверга прибився до корчми з урочища
Перкалаба, що бозна-де в горах, і просився в козаки. А
далі всі загалакали-загаласали, як на виборчих
перегонах, мовляв, відродження відродженням, а
цивілізації хочеться. Себто хочеться простого людсь-
кого щастя: спати в ліжку, а не на мішках з крупами у
корчмі, і якоїсь лазнички з гарячою водою, а не чекати,
коли крига скресне на ставках, і в якусь Майямі з
якоюсь феміністкою махнути душа прагне, хоч там
тайфун за тайфуном, цунамі та авіакатастрофи...

– Бо ж хіба ліпше, коли сидиш, бувало, немитий-
неголений у холодній корчмі, як дідько на Лисих горах,
лаєш Покукальського на всю губу і аж пишиш у Майямі,
бо рідне відродження ніц не гріє?! Та вже би охоту збив
– у Косів чи в Сорочинці на ярмарок поїхавши, або в
Балаклаву – по тараньку, чи у Бровари за витрішками...
Так там теж одні катастрофи і сторічні війни: в одних –
за море, в інших – за землю! Ну за море битися, то
поважно, бо воно, як не є, у всі часи – вікно в Европу. Але
– за землю... Та же навіть китайці й зайці знають, що наші
рідні олігархи за минуле століття латифундиської
діяльності встигли перетворити степи країнські на
полігони з випродування різних гербіцидів та інших
отрутохімікатів невідомого походження й виробництва.
Тому й тікають у наші екологічночисті бурени, а ми від
них – у корчму, слава йї вічна!

– Авжеж! І шо нам з тої екології, коли мус сидіти маком
вдалині від цивілізації, а розумом до нового витка рево-
люції рватися в надії, що бодай цього разу приведе він
не лиш до **нового відродження**, а й, нарешті, до Європи!
Бо вся борня твоя священна не задля власного зиску, а

ради рідних дітей-напівсиріт, що бродять, як нічії, разом з китайціми по хащах конопляних, співаючи щось схоже на давню пісню народну “Посіяла конопельки”?

– То де ж та світла будучина, врешті-решт, чи, може, її олігархи лиш собі збудували? Та ще хіба для таких, як

КУЛЬЯПКІН І ПАРЩИКИ, від яких треба врятувати не тільки рідину лайку, а й...

І наразі на цих словах корчма різко німіє. Бо на цих словах раптом зі скрипом відчиняється хвіртка і в корчму заходить... ні, не красива й трагічна, як Шевченкова Катерина, **Будучина**, ... а, як то воно споконвіку триває у бідній Країні, синій з бодуна, і нахабний, як усі москалі, прaporщик Кульяпкін, у гімнастерці й галіфе часів радянської армії, і питає ехидно:

– Кто тут матом інтересуєтсі алі запісиваєт? Ет што лі ти? Вродь нє тутэйшій! Морда незнакомая... Лазутчик? Цееру, феесбе, алькайда? Ну чьо задергалсі? Шучу! Віжу: мордой патріотіческой не тянем на еті бренди, бренді єво мать! Ладно! Став поллітуру і піші! Сколько хош. За літр – магу й до утра матом ізвергаться, то есть следующего года. Ги-ги-ги! Шучу!

– Сам ти ізверг, Кульяпкін! Хто тебе вчив в таку рань людей пуджати! – вжахнувся чемний задуже Зеник.

– І хто тепер мені скаже, на якому я кранці, як ви між собою говорите, чи то пак, кордоні Країни: західному чи східному, чи, може, в Одесі, коло пам'ятника Катерині Другій, коли тут цей москаль, чорти паски дерли б з нього, демонструє свій аморальний фольклор? – зблілів на смерть, правдиво втративши орієнтацію в ситуації від одного вигляду одичілого коло своїх боєприпасів Кульяпкіна, пан етнограф. – Чи я справді не туди заїхав, чи в мене вже поїхав... той, як його?..

– Не бануйте так, пане етнограф, бо якщо маєте на увазі, дах, то в багатьох його уже давно знесло, – печально констатував реальність бунтівний фермер Цімборський.

– О! Видите! А я що казав, корчму через ту невияснену політичну ситуацію чисто блуд напав! Бо й справді пан етнограф має рацио, питуючи, чого суда приблудив Культяпкін, чи мені теж ввижаєсі?! Бо то буває часто на розсвітті та ще після доброї чарки! Але ж ні, я цалком притомний, навіть більше, коли мені сам пропалий сночи пан отаман Каправка виткавси “на тім боці при толоці”, як в пісні співаєсі, власнов персонов? Наконе-е-ець ми поретовані! Віватую пана отамана, най здоров ся буде і ми з ним, чи не в Інтернеті сиділи-сте, перепрошою, на пару з тим піарщиком оглашенним, намістъ того, аби ситуацію прояснити і який нині день? – спитав строго Ільо, показуючи козацтву на розплівчасту у досвітніх бузкових туманцях постать пана Каправки, що наблизялася з протилежного боку корчми.

– О! Направду, пан отаман! – зраділо військо. – А ми гадали, що ви на Козацьку раду виїхали до столиці, альбо вас покликано до НАТО, чи Крим рєтувати... Хотіли-м бити теліграму самому гетьману Скоровстанському, та ніхто ініціативи, як то кажут, не проявив! Але менше з тим, добре, що знайшлися, то кажіт борзо, за кого маємо голосувати, бо ж розвидняєсі і вібори на носі!

– Та лиш за пані Жанну Дарську! – скричав пан писар, він же незалежний журналіст Марко Самописець-Нечитайло, через козацькі голови.

– Та най вас качка копне, пане писарю! За яку ще Жандармську?! – взлостиився пан Мірча. – Мало нам жандариська лютого – Марусєкової тещі, то нате вам, пречесне козацтво, ще одну! Ая! Нам до біди лиш бабів не стачало! Тому кажу і стою на тім, що, якщо вже голос віддавати, – то лиш за козака, а конкретно – за пана гетьмана Скоровстанського! Тілько таким чином і жодним іншим! А за тим переписати Конституцію і помініти назву “**Країна**” на – “**Козакію**”! Або ще один вихід: висуваймо пана отамана Каправку на президента, бо він – не гірший, а де в чім і переважає!

– Што за шум, а дракі – нет? Какой Скороштанский! Ви што, оборзелі! Только за Путяту Дон-Донского! Порядок стране нужон! И ні какіх гвоздей!

— Культацкін! Махом віскакуй з корчми, скуррвий сину, не доводь до війни, бо я вже не годен! — скрикнув Ільо, стривожений явними провокаціями “прапора”.

— По-перше, корчма тобі не трактір, по друге — не погань нашу мову слов'їну своїм поганим язиком!

— А я і не поганю. Наоборот, услишал, що кто-то тут матюкі собираєт, вот і пріньос, гару, магу падсабіть! Так — кто? Ти, што лі? — чіплявся й долі до етнографа синій і жадний похмілля москаль, відчуваючи в тому теж спраглого джерел.

— Та відчепіться від мене зі своїми матюками! Це що — Донецький кряж, вами запанований, щоб я вас слухав! Та не потрібні мені ваші москальські матюки! І, взагалі, чи не потрапив я на нову Переяславську раду, що тут стільки кацапів? — обурювався етнограф.

— І-і-і! Пане етнограф! Та же зранку навіть Культацкіну не двоїться, а вам — чого так ті москалі множатиси, дивлячись на нього?! — втрутівся в розмову вже сам пан отаман Каправка, діткнутий підозрами у зраді. — Не, не потрапили, пане, ані в Переяслав, ані на тамтешню бознаколишню раду! А лиш у пречесне товариство питомих патріотів і одважних вояків-козаків. От таким чином і не інакше, пане столичний етнографе!

— Авжеж! — докинув пан Мірча. — Культацкін — наш, тутейший, хоч і говорить по-москальськи. Слухай, Культацкін, вже котрий рік ся збираю тебе допитати, але не віходить за тим перманентом: де ти взєв таке прізвисько несосвітенне і цеї балачки, коли ти від роду з Козацької Корчми не виїхав?

— От отца с матерью...

— От видите, це він такий рождений. Не дивуйте. І на норов теж, бо він з тих розкольників, які завіялися в наші краї з Московщини ще за патріарха Никона, як пише історія пана Варцаби, або пізніше, за турків. Таке вони зілля: де не посієш — там вродить і буде тобі тумана в очі перти, що тут його родина, а твоя хата — його дом, а корчма — трактір, і не перепреш! І до всього чіпляєси, єк... городовий стовпа. Є така в них приказка.

— Да! Я коренней житель! Єщо с войни! Мої предки освобождалі кров'ю еті рахманні гори і доліни!

— А не скажите, з якої ще війни вас сюди завіяло, пане москалю, бо ви, москалі, мирними шляхами не ходите! — не стримався газда Николюк. — Może, та война зветься — червоний большевицький терор?!

— А прічом зде́сь я? Большевицький терор нє я, а Троцкій с другім інородцями, как вот, полякамі, латишами, грузінами і в том чісле, между прочім, і с хахламі, придумал! А Кульতяпкін отвечай?!

— Хто тобі про таке сказав, дурню? Які хахли який терор самі для себе придумали? Ти що — з неба впав?! Чи тебе, мішігіне, давно бито, що пельку на чесний нарід, який приютив тебе і кришков діливси, роззвяляєш?! Чи, може, ти, не дай Боже, в історії пана Варцаби таке вічитав?...

— Ади-и-и... Москаль, а січе!

— Та не туди січе! То все — московська пропаганда, щоб нас знову полонити!

— А ви чого розвішали вуха та слухаєте! Копняка під хвіст і най летить у свою Московію!

— Ладно! Я вам попомню! Коли зіма нагрянет — не дам ні одного бушлата і тушонкі тоже...

— А ми самі озмем! Бо то наше, а ти його вкрав! А тебе здамо в НАТО ек терориста, най що хоте, те робєт з тобов, окупантом!

— Ради Бога, пане отамане, скажіть, за кого голосувати, бо ек видите, московська окупація нависає!

— То най пан Черчіль позвоніт до своїх в Англію, чи де вони там, та просіт Тоні Блера чи й саму королеву, аби вислали яку Антанту проти тої Русії, бо коли ми не годні впоратись із одним мілітаристом Культипою, то що нам чекати від цілої держави з мільярдною армією і бомбами атомними на додачу!

— Єщо слово про окупанта, бля, і разнісу корчму! — образився “всерйоз” москаль.

— Ілю, Митре з Васьом, лишіт Культию! Ци ви хочете, щоби то, що він каже, справдилось? Єму ж розум не завадит ше й при такім арсеналі аж з трох чи й більше воєн, починаючи з Турецкої...

— А не завадит! Ше слово — і ... такий терор вам, хахлам, устрою, що, мать...! — пригрозив, перейшовши на мову титульної нації, москаль-терорист.

— А я що казав! Вигріли змію на грудех! Та де змію — Змія огнедихого!

— Та лишіт його! Він — безвредний: покричить та й втихне! Сідай, Культяпкін, і кажи: нащо ти склад воєнний приватизував зі своїми пияками-прапорами? Ти ж виріс тут, в Козацькій Корчмі, а все одно як той москаль — думаєш, що все, що погано лежить, то твоє, — дорікнув Культяпкіну, переводячи мову в дипломатичне русло, пан отаман Капрівка. — Віддай склад, бо скоро вібори — чим я войсько обмундірую, тим більше, що вже провізія ся скінчилася і Мркчи... тъху! тян у борг не дає... І не кажи, контра московська, що амуніцію разом з провіантам НАТО забрали замість контрибуції за те, що ми туди попасті не годні, а лиш надокучаємо страх як, заважаючи здійснювати тому НАТО воєнні дії і миротворчі місії на цей раз в піденній Африці. Май совість, Культяпкін, ти ж тут виріс, а брешеш таке страшне про те НАТО, хоч воно тебе, Культяпкін, в очі не виділо, а ти — його!

Але москаля — як заклинило:

— Склад не отдам! На зло! Ви міня лішіли родіни, язика родного, которми Пушкін говорив, а я вас за то — оружія і провіанта! Вот так! Аби знали!

— Господь з тобою, Культяпкін, звідки нам знати, де ти лишив свого язика, а про родину, то звідки ти взяв, що Советський Союз твоя родіна, якщо ти тут рождений?

— По говору опреділяю.... мать ....мать... мать... вашу!

— О, а я що казав! Пишіт, пане Дерипаско, бо Культяпкін в нас останній із джерел москальського матюка, щоб не довелоси їхати вам аж у Сибір, чи де вони вже обитають, відколи Абрамович у них президент?

— Фа-ак! Який пофагіст фіолетовий, ю мазер-фазер, спати не дає?! — раптом почулося з Інтернету ще нахабніше, ніж від Культяпкіна.

— А Боже! — зойкнув пан Мірча. — Мало нам сьогодні москалів, так нате ще й глобалістів! Чого ти Джіаю, вічно віскакуєш з того Інтернету, як Пилип з конопель, халера би тебе ймила, ти... йойле!

— О! А маєте рацію, пане, бо то таки чума нашого століття, ті новочасні манкурти... — зітхнув втомлено

пан етнограф, негативно позиркуючи на доморощеного глобаліста-приколіста, чия голова стирчала з дверей Інтернет-кафе.

– Не зважайте, пане етнограф, Джіай – сирота... Без мами народився... Каже, нібіто в пустельному степу П'єрошен на купі гербіцидів. А в наші бурени занесло, бідашку, вітрами свободи, як колись Культяпкіна воєнним ураганом. Виростав спочатку серед зайців, а згодом і китайців, а позатогід серед зими прибився до корчми... Тільки й того що мав при собі – що заячу шапку і комп’ютер, певно, в китайців украв. Козацтво пожаліло сироту, пригріло, але він все одно до сих пір по-заячому чеше і називає себе по-китайски – Джі-Ай... Часом таке верзе... Ви ж чули: мазер-фазер! Ненавидить націоналістів і любить... Кого ти любиш, Джіаю? – лагідно, як питаютъ круглу сироту, спитав піарщика чутливий до людського горя Зеник.

– Глобалістів, ю мазер, сілі манкі! Хау мач талдикать одно і тож!

– Та який він в сраці глобаліст! Він – чорний піарщик! Політичний хакер! – все сказав, що думав про свого ситуативного суперника, яскравий представник молодої генерації патріотичної інтелігенції Марко Нечитайлло (він же Самописець, він же Марк Трахтенштуцер, Гайдук Васілакі, пан Всеvedзьонскі та Індепендент).

– Кінг-конг із йо фазер! Гоу ту Гонконг! Гонь-Гонь, шрек! – визвірився по-заячому несвідомий Джі Ай до свідомого Самописця, тої ж миті пірнаючи назад у свій Інтернет.

– А я що казав: нема де бідному титульному країнцеві ногов ступити на рідній землі, ніби це не Ойкумена, а якась Палестина, а ти – бідний єрей! – зойкнув пан Мірча, співчуваючи козацькому писарю, патріотичні почуття якого були осквернені нахабством окаянного піарщика Данька Абдулаєнка, знаного своєю продажністю.

– Комусь – рай на землі, а тобі, безкінечно чесному ідіоту-патріоту, безкінечні вибори, ВелПерРев і надія, що, нарешті, всоте переобравши, нарешті, виберемо або батька нації, або сина народу, а вони, як на зло, всі

однакові – вітчими й пасинки! – метав громи писар Самописець-Нечитайло. – Одно слово,

МУТАЦІЯ ПОПУЛЯЦІ...

– ... і деградація молодої генерації! – вщипнув нишком і пошепки Самописця Самовидаць.

– Жос – вибори, траяска – монархія маре! – першим зозвався з висоти міжнародного рівня молдовський цісаревич. На що Самописець відреагував, чисто як чекіст:

– Паприко, прошу тебе, не тряскай по-свою про своє, бо ми ще з Культьою не розібралися!

– А головне, що нема реду! На кордонах з Русійов – безвізний режим! У державі – перманент! А войсько козацьке, єк на цугундері: до корчми прип’єте дисциплінов – віборів жде! Та попри біду, просив би вас, вчене панство, не захаращувати рідної лайки чужоземциною, бо ви ж знаєте, скілько то борцям за кришталеву чистоту рідної мови прийдеси віполювати?! Жітє не стачит! – нагадав про головне пан Мірча.

– Ну от! У цих словах – уся наша країнська довбана натура! Лиш доходить до справи, як ви притьом або в кущі, або на інше переводите, а ти, бідний Марку, товчись по цім пеклі, за всіх віддувайся – пиши ще й підписуйся. І відповідай за кожне слово! Добре, що Сибір несходима відділилась разом з Москвою! А то не знаю, де вже був би, а вони ніц ні за що не відповідають, лиш від тебе вимагають, бо ти журналіст! Мало нас, незалежних, винищили, так і зараз не ліпше!

– І де той Марусек ходить? Аби він був, то було би нас, опришків, уже троє і вже можна було би зачинати шось робити! – аж ногами сукав з нетерпіння Ільо Парасчин. – А то мені лице луписи від стиду отуто сидячи, лаби склавши, під портретом моїх баби, котрі, по очах виджу, коби встали з гробу, то розігнали би войсько наше далі, як виділи!

– Не пилуйтесь пане хорунжий, бо то не штука голов дупов забить друка, як казали мої бабця Магдаленка. Ідеться о стратегію і тактику, а також – о зброю, якої катма! – вставив своїх п’ять рублених центиків пан Цімборський, який замість того, щоб захищати рідні

земельні паї від олігархів на танкові у лісосмузі, пересипав з пустого в порожне у корчмі! Чого вже не годен був витримати навіть толерантний пан Варцаба. Отож, діткнутий за своє, титульне, теренознавець, забувши про етнічну політкоректність, аж руками ляслув:

— А що, перепрошую, ваші бабка Магдаленка з-під Варшави мали до нашої козацької рідної історії? Крім того, що належали до ще одних окупантів?! Це раз! А по-друге, доста нам, країнцям, своєї автентичної геройні безсмертної баби Параски!

— Ну, а я про що? Скоро ті баби всю козацьку славу на себе перетягнут! — як з цепу зірвався Шмаль.

— Bay, ю ма-азер, який фазер тут... — знову висунув піку заспану з нетрів інтернетських приморочених віртуальним сексом Джі Ай, однак, уздрівши несподівано для себе у просвітленій бузковим світанком корчмі роз'ятрене політичними дискусіями військо у повному зборі та ще й на чолі з отаманом Капрівкою, осікся, почухався раз-другий, а за третім спитав співчутливо нормальню людською мовою:

— А може, вам, хлопці, молодицю яку знайти на “сайті самотніх душ”? Там їх, як китайців у наших бур’янах, на вибір: хочете — феміністку, тінейджерку, просвітянку-патріотку, повію з Окружної дороги чи цнотливу панну зі Львова? Можу навіть вдову забайкальського козацького отамана! Кажіть — кого: Марусю, Лоліту, Жанну д’Арк, Дашу-Парашу — радость вашу? Дженифер Лопес — в органіналі чи розклоновану? Наталку-натуралку чи Аллку-бісексуалку? Бо у вас, мужики, як я бачу, уже козирки з кокардами набакир стали від вашого затяжного... воздержання... Ну, кажіть, кому яку тъолку-тъотку, бо спати йду.

Потік несподіваної на даний політичний момент інформації стосовно, дай Боже пам’ять, жінок, перевторив щойно активне військо у соляний частокіл! Ошелешені козаки дивилися на Джі Ая, як...

— Чого ви витріщились на мене, як ті рімейдурки? Агов! Надворі кінець ХХІ-го століття, сексуальна революція, свобода моралі, а ви досі ясир відбиваєте в турків! — демонстрував глобаліст викривлене розуміння країнської минувшини і сучасності, тим самим

загрожуючи монолітному козацькому кошеві розтлінням і розбратором. І першим відчув небезпеку, як і належить, пан отанам Каправка.

— Видите, пане етнограф, те чудисько глобалістське?! У нього одна пустота в голові та всілякі порнографії! А тепер кажіть правду, котрий отаман годен був би в такій обсаді ворожій тверезо мислити та ще й войсько в руках тримати? Та де?! Бо й справді — нашо боротися, коли нема світлої мети? Коли всі високі ідеали і символи потоптані потоптом разом із мріями про Гвадалквівір і світлими образами жінки як трудівниці, матері і мироносиці! До того ж — знов спорожніли банки, виросли ціни на кирзу й брезент, а по телевізору тобі кажуть, що здешевіли брильянти і земельні ділянки на кримськім узбережжі, а тому споживчий кошик рядового козака, не кажучи вже про отамана цілого коша, має бути зверхом, а в тебе навіть кошика нема і до верболозів не доступишся, бо в них китайці засіли і невідомо, що плетуть, аж тріщить, може, й кошики на продаж до Великодня, а ти, поважний чоловік, отаман цілого козацького войська, мусиш тижнями, починаючи від Зимового Олекси аж до Олекси Літнього, витупувати на морозі в довжелезній черзі таких самих достойників до приватизованого Культяпкіним складу військової амуніції, якої накопичилось разом із снарядами, танками та підводними мінами на території військових округів за минулі війни стілько, що вже сто років нахабний москаль прaporщик Культяпкін продає і продати не може, намість того, щоб з козаками поділитися, як що вже не генеральським полушибуком, то хоч солдатським бушлатом і шапкою-вшанкою! От він, полюбуйтесь! — завершив своє слово-відозву до козацтва пан отаман, показуючи широким жестом на Культяпкіна.

— Та де в того потомственного окупанта допросишся! — кинувся рятувати козаків від загрози віртуального блуду пан Варцаба-Самовідець, переводячи їхню увагу на реальну загрозу з боку Москви. — А ще кричать із Кремля, аж сюди чути, що москалі нібито з одного з нами кореня-куріння вийшли, лиш далеко зайшли, чудь-да-весь-білоглазую по лісотундрі полюючи, а вполю-

вавши, переженились і новий курінь звели та Мошвою назвали, через хмари мошви, що жити не давали ні кому на тих болотах. От звідки, якщо кому цікаво, пішла назва – “Москва” і претензії до козаків, ніби ми їх туди посилали!

– Ади, які злопам’ятні! Тисячоліття пройшли, а той москаль через той курінь, що нібіто на наших рахманіх теренах залишив, дотепер шапки-ушанки жаліє! – загуло просвітлене паном Варцабою козацтво, відвертаючись демонстративно від ганебних пропозицій збоченця-глобаліста до більш важливих національних проблем.

– Записуйте, записуйте, пане етнографе, борзо і все підряд! Будете мати стілько матюків, що на три фоліяntи стачит! – заохочував пана Дерипаску чутливий до слова Зеник.

– Видите, пане Дерипаско, по фамілії чутно, що ви з козаків, тож, як козак козакови, кажу, що ці москалі, як жиди, де добре і не дме – там їхня батьківщина! А решта – най іде на скали, глухі дебрі та в пустелю Перрашен, чи то пак – у степи Херсонські та Слобожанські на нітрати та пестициди!

– Мой, чоловічку, стули писок, бо будеш битий за троє – і за жидів, і за москалів, і за те, що сієш міжетнічну ворожнечу та ще й ганьбиш безпричинно славного вітчизняного виробника Перрашена чи як там його!

– О, чуєте! Пане етнографе, ви свідок! То як їм – то можна всьо! А тут не встигнеш навстріч півкнути на свою оборону – уже терорист, петлюра та оунівець! Вже тебе на суд волочут аж у якусь Гагагу, ніби ти колись німцям помагав! Але – коли то я встиг, якщо ті німці вже років zo сто везут і везут нам старі лахи, а оце, така ганьба, приперли фуру одностроїв із свастикою ще часів Гітлера. У них, як і в Кульляпкіна, ніщо не пропадає... То є, скажіт мені, на сім світі правди хоч на стільки, як чорного за нігтем, для бідного країнця від тих вічних окупантів? – й собі пристав до шпаркої політичної дискусії прийшлий з урочища Перкалаба.

– Ади, ше один сараку-патріот... Ой-йой-йой, нема на вас Марусєка... – зітхнув пан Мірча, дивуючи Парасчиного Іля:

— А видите! Вже й вас дістало, якщо про Марусєка згадали! А то все: “Ілю та Ілю, нашо тобі той Марусек?” А тепер видите самі, що без Марусєка не обійдеси! Бо де певність, що москалі, а може, й ті самі німці (чось же вони їдуть сюди?) із секунди на секунду не сядут нам на шию?!

— Да відел я вашого Марусяка... в бєлих тапочках, поцелуйчикам вишитих!

— Скурвий сину Культяпкін! Ти чо, мой, завіривси до козацтва? Рімейдурку лабонатий! – забув з горя про толерантність пан отаман. — І де ти, псяюро, взявши на нашу голову, зажерливий такий! А держава все бачить і мовчить! І Ренбeo! І Емзеeс! І те ж Міноборони! у А ви питаете, звідки в козаків постійні **ревпернастрої** і відвічний жаль на москалів, хоч давно ніхто не знає до пуття, хто це такі, і плутає їх то з чукчами, то з печенигами і монголами, які теж нападали цілими ордами на наші рахмани!

— Ладно, раскрічалісь, бль.....мть....мть... перемть... – замуникав миролюбно Культяпкін, підставляючи хитрий москальський писок країнському сонечку, що вже виповзalo з-за бузкового обрію, помережаного ключками перелітних бузьків. – Дам вам амуніцію, і консервов дам... с однім условієм...

— Видите, на нашій землі ще й условія ставит!

— Кажи условія, най беремоси до праці, бо вже ж білий день, а ми в якогось, най не кажу, москаля вчіпилися й грізemosи!

— А условія такіє, що отнине матюкатся будете, все тут собравшієся, только па-рускі. Для примєра запісівайте, как вас там велічать, хоть по мнє і лаптьом: сначала десятетажний мат:

Йо.....!!!!!!

А теперіча двадцатетажний: .....!!!!!!!

I, на конець – трідцатішестетажний: .....!!!!!!

Від цього вербалного окупантського торнадо бідні країнські рахмани аж захиталися разом із корчмою, і то так сильно, що всі сущі попадали долічевра на підлогу, крім самого Культяпкіна, який і далі фонтанував на-

ціональним своїм вульгарно-лексичним багатством.

А незвичний до такого гейзера, який бив з глибоко народного нутра Культяпкіна, етнограф не просто впав, а перелетів через огорожу корчми разом із диктофоном.

— За кождий мат — по бетееру. І так кождий день, — завершив презентацію кращих зразків екстремальної творчості рідного народу задоволений, як слон, Культяпкін. І розреготався, помітивши, як

ВСЕЛЕНСЬКА ТУЖБА

охопила пана Каправку за лізними ланцами у відповідь на матюкальні провокації

Від автора:

У той час, коли контужений пан етнограф, лежачи за огорожею, з останніх сил затуляв вуха від москальського **сквернословія**, пан Каправка навпаки — несамовито затужив у душі за...

Якби викласти його тугу світову словами на папері, то звучала би вона приблизно так:

“Затужив пан отаман за далеким символічним Гвадалквівіром і за тими часами, коли до рідних рахманів теренів от-от підступиться Світле Майбутнє і буде тільки одна правляча партія — Козацька, і не буде виборів, а головно — Культяпкіна, гори він зі своїми складами, тим паче олігархів, а народ-моноліт не ділитиметься на обраних і обдурених, політиків, піарщиків, політологів-технологів, туристів-артистів, бомжів і мільйонерів, зрадників і патріотів.

І безслідно минуть часи, коли останні, як найбільш свідомі і єдині корінні автохтони та істинні країнці, час від часу, залежно від ціни на мутагенну бульбокузьку (бараболю, схрещену з колорадським жуком), кількості рублених центиків (грошова одиниця) у пулярисі (гаманці), відсотку в плазмі гормону “демокранту” (з давньогрецької: демос і кранти) та поляризації провладних кланів — то квасять по-чорному, то повстають барвисто на Великий Перманент, окремі відтинки якого піарщики-технологи час від часу зафарбовують в інший

колір, щоб виокремити і розрізнати для зручності, коли який політичний блок Країну очолював, хоч ці очільники так перемішалися між собою, що скидалися на спектр, на якому вже й печатки не було де класти, щоби по-справжньому розрізнати, і все було би ясно і не було би плутанини, як нині.

А то дивишся, бува, по телевізору на якогось лідера якоїсь партії – наче наш, демократ: стойть – тихий, скромний, готовий за демократію вмерти, в піджачку від кравця вітчизняного – Недошилка (піарщики за кадром розхвалюють), дачу під Ялтою заклав, щоб лише в парламент пройти інтереси народні відстоювати, дрібні діти по світу пустив, жінку-ледащицю гламурну на лісоповал аж у Сибір послав, щоби тільки слугою народу стати та за нього, рідного, життя віддати.

А почерез тиждень який вже по виборах – дивишся телевізор і не впізнаєш свого “слуги” – як Нерон стойть, не підступишся, костюм у смужечку від Кабана закордонного (піарщики за кадром розхвалюють та дітей-недоростків по нічних клубах показують), а поряд жінка (вже третя) – просто з подіуму, вся в гламурі, як глиста в глазурі...

І не розбереш, чи той олігарх ще за народ, чи вже – проти, і чи вірити, чи не вірити, вже його проклинати чи до нового витка Революції потерпіти...

Отож мусиш отут котрий рік кантувати, у цій забутій Богом і жінками покинутій Козацькій Корчмі, хоч вона й на історичному та велелюдному Козацькому шляху стойть, а все одно – Донбас! Чого тільки вартує Покукальський із його сепаратизмом ще з часів реформаторських Кащея Безсмертного!

Отаке хамелеонство неприховане і одверта мімікрія, яку жодна люстрація не бере! Навпаки, які б за кольором не прийшли до влади, першому Покукульському орден дають! І може до того дійти, що й звання присвоять – Незборимий Герой Перманентної Революції, і зроблять Покукальського її символом, бо мандариновий символ баби Параски вже зовсім зітерся у свідомості країнців, а Жанни Дарської не прижився.

А козацтво терпить! Стойть на обороні Країни без жодного ордена навіть на грудях отамана і – терпить!

Не, таки треба конче щось робити! А пану Варцабі сказати, аби чортзна-що не писав у своїй історії, а лиш правду, і не робив герой з різних антигероїв. Та ще коли

ОБСАДА ТРИВАЄ

і ворог не здається, а навпаки множить сили!

– То будете озброюватися, пане отамане, і ви, важне войсько, чи ні? – ігноруючи тужливе мовчання пана отамана Каправки, продовжував мавпуватися, своє гнути, москаль Культяпкін. – Чи будете чекати, доки вас якість тюрки переріжут за те, що ви в них назбу собі вкрали?

– Пане отамане, чого ви мовчите, таке віслуховуючи? Альбо починаймо озброюватис, альбо дайте мені волю, щоби я так роз...бройв того Культю, абис навіки запам'єстав!

– І ми стоїмо на тім, щоби склади підорвати разом з Культяпкіном! Та й по всьому: нема зброї – немавойни!

– Та ви що, Наколайчику чи то Цилько? Та чи знаєте, скілько то накопичилося за всю рідну історію того тротилу?! На п'єть Чорнобилів стачить! Злетимо аж до Марса, як не вище! Ліпше вже по-москальськи матюкатися!

– То в чім річ??!! Пане Мірчо, ви буваліший, починайте!

– А то чо' мене зразу під ті танки з бетеерами?

– Я б теж волів першою Марусєкову тещу! – запалювався Ільо. – Ото вже спеціаліст до сварки! Першої кляси!

– Та де її озмиш о цій раній порі? Най починає цу публіку хтось із молодших... О! А може, пан етнограф? Як я міг забути! Наконець, пане етнографе, і до вас прийшла найвища пора – підрягайтеси, вішпортуйте із своїх причасних словесних запасів гет усе, що нарочали матюкального з глибини рідних джерел, шастаючи по регіонах, та й будемо споріджети войсько техніков.

— Та ви що, панове! Та мені рот не розтулиться на таку бридоту!

— Тоді най зачинают пан отаман, вони старші і легкі на почин.

— Або покличте чел маре Паприкашу, най вріже по-своєму, по-молдовському по съому москалеві, на наших грудях вігодуваному, єк та змія лута!

— Но-но! Ще одно слово — і будете хапатися за вила, как враг попрьот неждано! — попередив Культяпкін.

— Та ти що, Зенику, хіба ти не знаєш, що ті молдавани не годні без тих москалів ніц нічо собі досі мудрого придумати в такій делікатній сфері? Ади, скілько вже, єк нема Союзу, а вони й далі по-московськи лаються!

— Незворотні наслідки колоніального гніту... Вони найперше вбивають автентичну вербалну творчість, — зачав печально пан етнограф щось про вербу на здогад дуба, але його перебив Ільо:

— Та не про вербу, пане, на якій груші, а спуне конкретно, як каже чел маре Паприкашу. І то вже, бо Культяпкін — парень резкій, продаст бетеери у Боснію, а ще гірше — китайцям.

І тут раптом на небокраї в бузковому тумані спалахнули вогні. Один другий, третій... Все ближче і більше... То дозорні-чатові розпалили ватри-кострища, таким чином сповіщаючи про наближення агітаторів!

ВИБОРИ СТАРТУВАЛИ!

— Віват! — гріянуло ясою у рідне небо, осяяне бузковим світанком. Так! Ради цієї миті варто було терпіти і голодну-холодну зиму, і Мркчтяна, і Покукальського! Над Країною Козакією сходило сонце нового витка Перманентної Революції!

— Пугу! Пугу! — Хто такий? — Козак з лугу! — запугтувала, пригадуючи дорогі серцю бойові козацькі паролі, корчма.

— Наконець! Аж легше стало! А то таке вражіння, наче тебе в пивниці тримали! Чи в карпатських печерах, що в скалах тисячоліттями та водою бистрою видовбані!

– Авжеж! Хоч якесь жітє...

– Та фист файне жітє! Як рус глобаліст – ббе-е-ест лайф!

– Але, перепрошою славне козацтво, вібори не рішують питання, чого це тих китайців з кожним днем все більшає на наших теренах, як і їхньої цивілізації, хоч вони й дрібні?

– Та лишітиси з тими китайцями! Вібори стартували!

– Але попри вібори хочу сказати, що їх тому багато, що серед них більша половина – жіночого роду, хоч і в штанах! Я б навіть сказав – усі вісімдесят відсотків! От звідки їх розквіт! Атож! Лиш звідси!

– Тоді що робити? Може й нам за нашими жінками у світи вибиратися накажете?! А рідні терени, а діти-напівсироти – на кого лишати?! Може, на поталу китайцям чи Марусякови тещі?

– Та що ти собі намислив, славної пррабаби правнуче поганий?! Чи ж я посмів би хоч подумати про таке?!

– Не чіпайте бабу, бо дістаните по писку!

– Панове! Чесне козацтво! Не беріть прикладу з коздепів! Тим більше, що на данім витку вони вже блокуються у широку коаліцію! – кинувся розбороняти су-противників пан Капрівка.

– А проти кого?

– Ще невідомо, бо ніхто не хоче бути в опозиції, хоч і комусь таки мус, бо нашо тоді демократія?

– А нашо тоді кому тої опозиції??! Коли кожному влади хочеться! Навіть китайцям, попоживши нелегально у бур'янах із зайцями! Коби вони не такі дрібонькі, вже би нас потіснили! Тому козацтво мус триматися купи, а заодно й оборону держави тримати!

– А чи не ліпше було би не сидіти в обсаді, а, ввійшовши в коаліцію з Культяпою, починати вже наступ і вигнати те потороччя з рідних буренів гет через гори, найз ними собі румуни та мадяри до чинення мают?

– Думаю, Зенику чи то ви, пане газдо Николюк, що варт було би попуджати нелегалів, але не зараз, а на новім витку виборів, най знають, хто в хаті господар!

— Не відаю, щоби я робив, пане осавуле Черчілю, чи в якім ви там званню, коби ви не були таким моцно прозрілим, аж страшно?! Отак-о би сидів теменний у корчмі і не знав, куди вести войсько. А тепер знаю, що лише уперед і вгору — аж до вирішального!

— А на чийм боці і під якими фанами?!

— Лиш не під тими, що Покукальський, маю на увазі фіолетові, бо він — адмінресурс! Але ша, бо корчма має вуха. Та й китайці вже нашу мову калинову вивчили і то ліпше, як Васьо чи навіть пан Мірча...

— Та ви що? От народ! I скрізь він тобі влізе без мила, і все тобі вивчит! От що то, коли землі рідної не вистачає! Мус дригатись!

— Пождіт, чоловічку, не дуже-сте хваліт їх, бо, от попомните мене, рік-два, як ми китайську будемо вчити, бо, казали по телевізії, що москалі вже вчат, а що ще недавно нам віробляли їхні п'яті колони?! Хотіли-сте свій язык нашим державним зробити! Добре, що людий мало зосталося, а то би вже всі “какали” та “штокали”. Але то ще нічо проти того, що кажут самі китайці! А кажут, що нібито їх самі олігархи назвозили на наші рахмани, щоб ті їм задурно робили... Але про те преса нічичирк, бо, кажут, козаків знов попре на новий виток ВелПерРев’у.

— Отепер вже точно — гаплик селу рідному, з дада-прадіда українському! — розплачливо скричав пан Дерипаска. — I по мові й пісні солов’їній, і по рідних солов’ях! Одна сарана буде Гуляйполем шугати, об’їдаючи його на пустелю Гобі... Бо я не певен, чи знає те *нашество азійське*, що таке плуг, чи ті самі сівомзіни і чи бачило бульбокузьку близько? Не кажу вже про економіку і заводи з фабриками??!

— Зате рису із зайчатиною наймоси... По саму зав’єзку...

— Йой-йой, аби не було нам ще так, як Австралії з крілями... Тим більше, що вже в самий Київ, пишут газети, стілько тих зайців з Чорнобильської зони наскакало, що вже страшно, пишут, за корчму вийти до вітру! То — в Київ! А що нам казати?! Затопчути! Як коні!

— Чи то правда, пане Дерипаско, про тих мутантів? — стривожилось козацтво.

— Про зайців не знаю, а от вепри — забігають... Але нині, відколи їх на шашлики стали відстрілювати, нібито більше мігрують на схід, у безкраї Донецькі степи...

Запала тиша, в якій чути було лише далекі перегуки нічних дозорців на дорогах, тупіт' зайців та “гонькіт” китайців у степовому сухостої, що луною розкочувався в горах, котрі підступалися стіною із заходу, і, як писав пан Капрівка в одному з експромтів, “іритував душу, хоч та душа у козака, бігме, не з кізяка”.

Тому, щоби підтримати у шерегах борців бойовий дух, пан Капрівка, встав, притис долоню до серця і заспівав речитативом славень Великому Перманенту:

*На майдані, коло корчми, революція іде,
Люд повсталий пробудився, знай, вирує і гуде:
Най найкращий, наймудріший за отамана буде
І в будучину щасливу нас поскоріше приведе!
— Нас приведе! Де-де-де-де!
Там-там-там-там!*

— *Сла-а-а-а-а-ва нам!* — підхопив приспів чутливий до пісні Зеник, а за ним і решта, але тут же вмовкли: від озер, по осяній першим промінням сонця дорозі, гнав ровера чатовий Шмаль.. Корчма насторожено притихла. Шмаль на ровері з розгону вискочив на горб, наскочив на кам’яну стіну веранди:

ФЕМІНІСТКИ!

Скрикнув і впав, мов шаблею підтятій...

— Феміністки... — пронеслося фісташковим леготом над корчмою, і зразу ж — запахло фіалками, козацтво ожило, зарухалось, а дехто вже й причісувався, а були й такі, котрі кинулись умиватися — хто на кухню, хто до бодні з дощівкою, а хто скроплювався просто з пляшки “тройним” одеколоном.

— От що робить із справжніми чоловіками блага вість про жінок, най би вони були й відьми, як ті самі феміністки, — зітхнув пан Варцаба-Самовидець. — I так — споконвіку і впродовж усієї всесвітньої історії.

— То чого ми сидимо тут, коли там... якісь чужі баби воду колотє?! — подав голос чоловічок у кресані, що приблудив з урочища Перкалаба.

— Атож! Я з Великодня не митий, а хтось сторонський з тими кобітами буде собі по озерах вибрикувати та воду каламутити! — скіпів від несправедливості Лешек Войтек, а пан Черрчіль його підтримав:

— Гай, підоймайте, пане отамане, войсько в похід та будемо троха розгонити, а троха поредок наводити з тими бабами!

— А я що кажу?! Поредок мус бути не лише на суші, а й на воді! — підхопили старшини.

— Трубіт тривогу, де той Штефко з трембітov?!

— Авжеж пора в похід! Бодай до ставків! Ми ж не вібралися з корчми а вже роки! Розучилися вже, куди наліво, куди направо, а де кроком руш! А про стрільбища на полігонах — вже й забули! — загули молодші — Митро, Зеник, Штефко та Николайчик з Васьом-Цильком.

— Та не пилуйтеси так, ся спріт, прошу вас, славні вояки, бо не все так добре, як ви собі гадаєте, з тими феміністками! І якби... нам в засаду не втрапити! Бо ті кляті баби лиш на словах — за козацтво, а на ділі — покликали молодих ординців! Он! Подивіться! Скільки їх! — звів голову вістовий-чатовий Шмаль, показуючи позад себе на небокрай.

— А й справді — “золота гвардія” чи то “молода орда” напирає з Донецьких степів?.. Адіт! Під фанами антрацитовими... — вжахнувся Зеник..

— Мазер моя, мазер! — луною відгукнувся, вистромувши нечесану голову з Інтернету, піарщик Джі Ай, та прикипів поглядом до колони з бетеерів і кінних тачанок, що рухалася, вимахуючи прaporами антрацитової барви та кінськими хвостами на патиках, до озер.

Але найбільший туск навівав вороний табун “лек-сусів-майбахів”, що мчав, курячу збиваючи, Турецьким путівцем поза городи, розвіваючи фіолетовими штандарами.

— Золота орда... Хан-султан Махмет Сулейман Зіберман... — прошепотів пан етнограф, тикаючи пальцем у нашестя. — Потомственний рекетир-рейдер...

Крутій хлопець... Пів Країни під копитом... чи то пак – під колесом... його вороного...

– А я що казав... – схлипнув вразливий Зеник. – А тепер ще й феміністок... забере в ясир...

– То що робимо? Будемо виступати чи відступати, чи?..

– Чи, пане, Мірчо, чи! Шо, не видите, навала при гроших і зброї, але не стріляє, бо ше не знає, на чиїм боці козацтво і хто за нами стоїт. Зараз же так усе борзо міняється, маю на оці політику, що незчується, як перефарбується сам не знати в які кольори! Життя міняється скорше, як той стократ фарбований лис Покукальський.

– Пане Цімборський! Я вас прошу і решту теж: не ставте в приклад нам того перекинчика і хаміліона, не підривайте патріотизм козацтва і не збивайте його з вектора на Європу!

– Але бойова готовність не завадит!

– Обійдемося меншими втратами – віддамо молдоординській навалі феміністок, най що хоті, те з ними роб'єт... А самі тим часом зорганізуємося на перемогу під штандартами, протилежними тим, що нині над Покукальським теліпаються.

– Не завадило б тим гвардійцям антрацитовим разом з відьмами й тещу Марусекову здати... – буркнув Ільо і тої ж миті заволав, тикаючи пальцем у світанкове небо:

– Дивітися! Ситуація прояснюється! Фана над Покукальським темно-фіолетова! А що се значить?! А лише те, що ми світло-бузкові! Сотенний Зенику, борзо жени домів та неси фани, які припретав з позатих віборів, та будемо гуртувати рєди!

– Не тра! Штандарти з клейнодами при мені, – поважно, з істинно отаманською гідністю сказав пан Каправка, витягуючи на світ білий і козацькі очі з-за пазухи чи то пак з-за генеральського мундира, як вправний ілюзіоніст, шовковий кольору бузкового рясту атрибут козацької слави на даному витку відродження.

Усі, крім Культяпкіна, який вдавав, що спить, знову встали і урочисто заспівали хором:

*Ще не вмерла, ух, Країни і слава і воля,
що нам, браття-казарлюги,
усміхнеться доля.*

У відповідь караван “лекусів-майбахів” рубонув із гучномовців “Марш капіталістичних бригад”, а за ним знамениту передвиборчу частушку:

*“Братва говорит:
надоело угль рубить,
за свободу воевать,
пошли Дона выбирать!*

*Ах мать-перемать,
пошли Дона видвигать!
Ах мет-перемет,
Наш цвет – фиолет! –*

і зник за густими кучугурами верб і верболозів, що обступили озеро зеленою оазою.

Така мирна реакція фіолетових приємно здивувала бузкових. Тому скоро в корчмі затихла бойова тривога і запанувала звична буденна благодать.

Чел Маре Паприкашу звично затарабавив на кухні кастрюлями, а небавом запахло чорбою із модифікованої куркобушки, смаженою бульбокузъкою, а від ставків ранковий вітерець доніс лоскітливі аромати шашликів із молодої вепрятини і п’янин гвардійський регіт впередміш із жіночим вереском.

– Най хоч верхи одне на одному їздя, лиш би драчки не зачинали та з Культяпкіним не єдналися, бо то вже буде цалком война і тотальний сепаратизм! – зітхнув уразливий Зеник.

– А куди це ви гаспадін Культяпкін, льогок на помінє, намилились? Чи не на озера вслід гвардії-орді? – помітивши, як щойно сонний Культяпкін бокаса намагається змитися з корчми, поцікавився Ільо Парасчин. – Козаків здавати?

– Ах ти ж контра москальська! В’ежіт Культяпкіна, бо продаст орді склад, а разом із ним і майбутнє Ко-зацької Країни пустить під укіс! – закричала корчма,

дружно накинувшись на зрадливого перебіжчика.

Заскочений зненацька козацькою пильністю, Кульяткін хвищався і кричав:

– Подлиє хахли, корчму взорву! Мало не покажеться!

Але Ільо, Митро, Зеник, Штефко і Николайчик з Вацьом-Цильком і навіть вуйко з Перкалаби його таки повалили на долівку і тепер в'язали, хто чим мав. Газда Николюк із колишнім фермером Цімборським і Лешек Войтек помагали під загальним керівництвом пана отамана. За тим посадили москаля назад за стіл і взяли під варту.

Коли ж чел маре Паприкашу приніс чорбу з куркобушки, то милосердний Зеник мусив зрадливого москаля з ложки годувати, щоб Європейський суд відтак не сікався, що полонених у Країні Козакії голодом моряте. Тільки пан Самописець на те милосердя дивився скептично, а пан Самовидець – з осторогою, аби, як підкresлював, не повторилися трагічні уроки рідної історії...

Уточнення від автора:

Щоби прояснити натяк, звернемося до сторінок трактату самого пана Варцаби-Самовидця

“ЛІТОПИСНІ ЗГАДКИ ПРО МІСЦЕ КОЗАЦЬКОЇ КОРЧМИ В ПРОЦЕСІ СВІТОВОГО РОЗВОЮ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ”,

видрукованому в часописі “Козацька слава” на 99-му витку ВелПерРев’у, що проливає світло на сучасну обстановку в адмінодиніці Козацька Корчма, її духовному центрі “Корчма”
та по всій Країні

У заплутаній багатовіковій історії людства Козацька Корчма, оспівана сотні разів у піснях і легендах місцевого значення, згадується всього тричі.

Перша письмова згадка. Свідчення Дуридемоса Фігула Еротосфана “Амазонки або Засилля Причорноморських просторів від Дніпра до Дунаю

племенами войовничих жінок” до уваги не береться через відсутність у ньому згадок про присутність на наших пратеренах до нашої ери чоловіків, а козаків, тобто вільних людей, вершників – і поготів.

Однак згадати той феміністичний феномен варто як приклад того, які часом фатальні зигзаги може робити спіраль історії і то не де-небудь, а саме на наших рідних рахманах!

Описуючи із жахом і здивуванням розкішні села і міста тих войовничих жінок і їхнє розгульне життя, цей грецький філософ, який згодом нібито переселився в наші краї, залишивши нам трактати про виникнення різних аномалій на лоні первісної природи, першим запідозрив, що, цитую: “**Світом править абсурд**”, у даному разі – у вигляді амазонок, які тоді промишляли Причорноморськими степами, і в полоні яких він три роки перебував, тяжко гаруючи на розмноження їхнього племені, за що вдячні амазонки його не вбили, а, назвавши Еротосфаном, відпустили на всі чотири сторони світу.

Але, врятувавшись, Дуридемос усе-таки передбачив зникнення з лиця землі суспільства, яке складалося з одних жінок, тобто аномального, а також можливість повторення цього зигзага у далекому майбутньому, але вже у формі сухо чоловічого войовничого формування. Тому є всі підстави гадати, що древній філософ проглядав через тисячоліття обриси нашої рідної Козацької Корчми, хоча, що з нею станеться далі, не бачив, а жаль! Ми би хоч знали, який вектор вибирати.

Зате “**Подорожні записи пілігрима, ченця і лица-ря ордену Василіан Христофора Варцаби 1625 року**”, знайдені недавно в жіночому монастирі Путня (Румунія), дають нам повну картину життя і побуту унікального поселення. Ось що пише цей мандрівник, можливо, наш (тобто автора цього висліду) далекий предок:

“Мандруючи Україною (так у давнину називали нашу Країну. – *Авт.*) по кількох роках по великій битві січового козацтва з турками під Хотином, був немало зчудований, стрівши на західних кресах, між Дністром і Карпатами, подобу Запорозької Січі, невелике поселен-

ня з одних чоловіків, розташоване на трьох горбах край битого шляху, знане у цих краях як Козацька Корчма.

Зі слів старожилів дізнався, що поселення розрослося з корчми, яку поставив тут запорозький козак Мойса Маркитан на честь великої перемоги запорозького війська над турецьким султаном у битві під Хотином 1621 року і на поману січового кошового й гетьмана України Петра Конашевича-Сагайдачного, померлого від смертельних ран, нанесених йому у тій небувалій січі лютим ворогом.

Може, через ту велику печаль село чоловіче нагадало мені рідний монастир, хоч тут буяв мирський воєцький побут, корчма гула день і ніч піснями і танцями, рокотанням бандур, підвиванням ніжним ліри та перченими жартами, під які козаки час від часу писали листи турецькому султану і передавали у Царгород подорожніми, які, як і я, раб Божий Христофор, долукалися з великою охотою до бурхливих невинних забав і надовго переривали свої мандри пішо й кінно Козацьким шляхом з Півночі на Південь, і навпаки.

Але жодного разу не бачив я тут жодної жінки, наче їх ніколи в цих краях не було. Та вже відходячи в рідні краї, почув я від п'яного писаря побрехеньку, нібито на цім місті, де постала Козацька Корчма, гетьман Сагайдачний віддав тому ж таки Мойсі Маркитану свою невінчану бойову жону за тютюн та люльку.

Про цю подію місцевий кобзар і пісню склав, яку вони тепер співають усі хором, і мене навчили. Тож з тих пір нібито почалася дивовижна, єдина у світі традиція, яку вони не порушують ані за жодних обставин: лише яка жінка, з'явиться у корчмі, яку населенці називають Січ, як вони, сірич козаки, трохи розраявши бранку, передають її разом з листами у ясир турецькому султану з наказом не вертатися без “торби з лірами” на розбудову Корчми-Січі.

На похвалу козаків, дітей вони залишають при корчмі, де навчають їх грамоти, бойових мистецтв, хоровому співу під бандуру і ліру, верхової їзди і ловитви диких мустангів на випадок війни.

Прожив я з козаками, вивчаючи їхні звичаї і обряди, років зо три, і досі жалію, що вернувся до братів-vasi-

ліан, най простить мені цей гріх святий Василій і брати-василіани, але кращого життя я не знав і волі стільки не напився, як за час мого побиту у Козацькій Корчмі.

Христофор Варцаба, пілігрим, чернець ордену Василіан, по дорозі зі святого Риму на Польщу року Божого 1629".

Другу письмову згадку знаходимо майже через 400 років у віснику Оксфордського університету “Історична кунсткамера” у науковому дискурсі всесвітньо знаного історика, демографа і палеонтолога Хелловіна Оруела Варцабі **“Амазони або Аномалії розвою земних цивілізацій і окремо взятих етносів”**.

Ось як відгукується про нашу рідну Козацьку Корчму не менш вражений нею містер Х.О.Варцабі (треба вияснити, чи не родич нам по святому отцю Христофорові Варцабі, хроніки якого ми цитували вище? – *Авт.*):

“За всю свою історію ці квітучі, густозаселені краї, такого ще не знали! За роки незалежності України, як віддавна називається ця посткомуністична держава в центрі Європи, а надто за останні роки Режиму (якого – не уточнюється. – *Авт.*) тільки із Західного регіону на заробітки до Туреччини, Італії, Іспанії, Португалії, Німеччини, Съєра-Леоне, Канади, Америки ект., не рахуючи сусідів – країн колишнього соцтабору, виїхало майже все молоде працездатне і дітородне жіноче населення в пошуках заробітків, щоби, як тут кажуть, поставити на ноги дітей, дати їм освіту і надію на краще життя.

А такі села як Козацька Корчма зосталися майже без жінок, якщо не рахувати старих бабів...

Що ж до осиротілих чоловіків поселення, то вони не вилазить із корчми, пропиваючи зароблені дружинами гроші. І виходу з цієї драматичної для держави морально-етичної ситуації, як і демографічної, поки що немає, як відповідно і приросту популяції країнців, як нині згідно нової Конституції, стали називати себе українці, і не буде доти, доки, на думку тутешніх чоловіків, які називають себе козаками, “не прийде нова чесна і моральна влада, не наведе порядок і не поверне нам

наших Роксолан” (символічно-історична назва українських жінок-заробітчанок).

Політики теж переконані, що пора все міняти, але на кого і на що, не уточнюють.

Думку про те, що справді треба усе міняти в цій державі “з голови до ніг” – поділяє і автор даної статті, якому довелося кілька днів прожити у цьому унікальному давньому поселенні з досить романтичною назвою “Козацька Корчма”, спостерігати за поведінкою чоловіків, цих своєрідних *амазонів*, а по всьому з пепчаллю констатувати серйозні відхилення і навіть збочення на всіх рівнях: фізичному, біологічному і психічному, хоч на перший погляд це досить нормальні люди, в міру енергійні, веселі і співучі, коли вип’ють віскі місцевого виробництва, яке називають з любов’ю різними приємними епітетами жіночого роду: оковита, любка, солодашка, медовуха-не-відтягнеш-за-уха, солодка курвуся, варгулиха, бузинівка, бражка, розрадниця-порадниця, “сереневий дурман” і т.д.

Оскільки ж вони завжди випивають охоче, майже не виходячи із *корчми* (так вони називають дешевий ресторанчик у центрі села), то і прихильні до спілкування завжди.

Шкода тільки, що свідомість разом з бажанням щось змінити у власній судьбі з’являється у цих дивних чоловіків тільки перед виборами до всіх рівнів влади, які тут відбуваються щороку, а то й кілька разів на рік, притім з великими урочистостями та буйними народними гуляннями”.

Doc. X.V. Ox. Univer. April, 2000. ”

Як бачимо, навіть сторонські люди, (хоч може й гіпотетично вони нам і родина. – *Авт. X.B.*) бачать, що так далі не можна нам жити, і треба все міняти і то негайно. До своїх попередників приєднуюсь і я –

X. Варцаба, незалежний історик, політолог, краєзнавець, демограф. Село Козацька Корчма. (Часопис “Незборима нація”, ч.7, лип., 2018 р.)”

P.S.:

Тим часом, доки ми трактат читали, над рідними теренами зовсім розвиднілось, підтверджуючи народне прислів'я про те, що

**ЯКОЮ ДОВГОЮ не Була б НІЧ, а РАНOK
прийде, хоч невідомо, що принесе...
або Про ріст економіки та народного
добропуту в адмінодиніці Козацька Корчма**

Та не встигло козацтво згадати ці пророчі слова, як на ганок адмінуправи під фіолетовим знаменом вийшли Покукальський з Калатайлом – живі символи чинної влади, яка ще недавно, а точніше, на минулих виборах 100-го витка 25-го циклу била себе в груди на Майдані і запевняла, що з усім буде покінчено, а насправді й пальцем не кивнула, тож тепер, на старті 101 витка 26-го циклу, знову вийшла бити себе у ті самі груди, лиш окреплі на добрих депутатських харчах, та дурити *людський фактор*, але вже під брехливими транспорантами про ріст економіки та народного добробуту у Козацькій Корчмі.

– Але то було перше! – сказав, дивлячись на владу зі свого козацького горба, пан отаман. – А нині – по всьому! Терпінню прийшов край. Пора, як сказав Пророк, “обух сталить, та добре вигострить сокиру, та заходиться вже будить!”

– Слава Країні! – гримонуло козацтво, почувши знамениті рядки Пророка, по кілька пам’ятників якому й донині прикрашають усі адмінодиніці аж до столиці, але у різній амуніції, чи то, як каже Джі Ай, дрес-коді: де в кожусі, де в пальті, але набільше – в одних трусах, майці і футбольних бутсах, під якими написано від руки, з розмахом і кучериками, всім дороге і знайоме ім’я: *Шева*.

– Героям і пророкам слава! – луною відгукнувся пан отаман Каправка, мимоволі згадуючи з обуренням, як фіолетова влада чіпляла портрети Пророка до своїх прапорів, транспарантів, таблоїдів і проводила під ними різні свої футбольні матчі та інші спартакіади

сороміцькі, як от нині на озерах на очах у всієї Козацької Корчми.

Але навіть не це присвоєння нахабне боліло козаків, а те, що Пророк на тих прокламаціях не в козацькому кунтуші чи генеральськім однострої, як пан отаман Каправка, а почасти лиш в однім, перепрошую, спіднім?.. Тобто – трусах, майці і бутсах!

Але не помогли ні відозви до президентів, ані ухвали Великої Козацької Ради, тим більше статті писаря Марка Нечитайла, в яких він намагався пояснити, що людей видатних на прізвище Шевченко у нас хоч гать гати, але пророків – тільки один, той, що в кожусі і шапці-бирці. Літо й зиму. І він лише один має право вести нас вперед у цій борні за демократію і свободу.

От і допіру, начебто, здавалося, про Пророка все вияснили, а він знову на штандарті блоку фіолетових – у трусах і бутсах! І нема на те ради, тим більше, що голова зовсім іншим забита: от світає, а що далі робити, жоден пророк, вічна їм пам'ять, не скаже. А головно – що єсти?!

І тільки-но пан отаман про це подумав, як перед розбудженою, зголоднілою корчмою постав у всій красі своїй волоській чел маре Паприкашу, змахнув рушником уявні крихти зі стола перед паном отаманом і завмер в чекані замовлення.

– Те, що й завше! Миску кулеші, чи то пак крутого козацького кулішу і порційку солодашки! – для бадьорости! – наказав пан отаман.

– Ну, – розвів руками Паприкашу. – Все з'їли і випили, а нового господар не завіз.

На такий демарш Мркчтяна корчма скам'яніла. Далі гордо зачала промащувати кишені, порпатися в орожніх калитках, а нічого не знайшовши, звісно, обурилася, повстала, вимагаючи:

– Скликий раду! Скликий раду! Орда за городами, выбори на підході, в капшуках – ні люльки, ні табаки, а ми й не киваємось! Пане отамане, скликайте раду! Ра-ду! Ра-ду!

Підливав оливи у вогонь козацького повстання і вигляд нахабного лакизи Покукальського і того челядника-наймита його Калатайла, які, стоячи під фіолето-

вими знаменами, демонстрували корчмі написані густою фіолетовою фарбою на плакатах економічні досягнення Козацької Корчми за минулий під фіолетовою владою рік!

Навіть сліпого, мов кріт, пана Мірчу обурювали ті передвиборні фальсифікації з досягненнями, а що буде на виборах з голосами, то страшно було подумати!

Лише Николайчик з Васьом тішалися з тої циферії мільярдової, як, вибачайте, йойлик китичкою. Та ще вуйко з урочища Перкалаба помагав.

— Ади! — казали один одному. — Віходить на таке, що у Варгулихи пенсія — як у козацького депутата чи й самого президента! Була якихось 30 рублених центиків, а під кермом фіолетових виросла до 30... мой-мой, тисяч чи мільйонів?! Порахуй, братчику, нулі, бо я не від арифметики.

— А рує, що бідна! Шо має від держави зеро без палички, а тут — мільярди! Ale то — байка! Читай далі: середня зарплата середнього козака зросла в ц.р. (в цьому році) в середньому від 5 р.ц. (рублених центиків) до 50 тисяч єврів! Ади, які грубі гроші!

— Ale чо' я іх не виджу?! Тих тисячів та ше й еврами?! — дійшло нарешті й до потомственного революціонера Іля Парасчиного.

— А чо' не видиш — бо Покукальський собі в кишеню кладе, того й не видиш!

— Ale чого він своїв корупційов нам нині очі коле? Може, вже по виборах і фіолетові знов при кермі?

— Мой, Джіаю, пошкрябайся у свому Інтернеті — що там вгорі чути, може, вже й по виборах, а ми правди сподіємось?

— Шо ти не видів у тім Інтернеті? Кажу вам: Марусєка кличмо! — захвилювалися вже навіть такі поступовці, як Дьоргій з Митром, а за ними й Николайчик з Васьом.

— А ми що — пальцем роблені?! Самі не годні відобрести в того Покукальського — крадія корумпованого свої соціально-економічні досягнення? — обидився за народ діткливий Зеник.

— Про що мова?! Від того хамелеона Покукальського мені аж в очах ряботить — то він сіро-буро-малино-

вий, то фіолетовий, а на завтра дивись, над управою чого доброго замайорить антрацитова фана з білим черепом по периметру! – прилучився до бунтівного козацтва його писар кошовий Нечитайлло-Самописець.

– А ми про що! – стали в рот-фронт стіною Дьоргій, Штефко та інші старшини, бо рядових у коші Козацька Корчма принципово не було. – У Покукальського – досягнення, в ординців з молодогвардійцями – дівки! А в козаків – дуля з маком! Доки терпіти! Потерпіли троха – та й доста! Може, вже й вібори ся скінчили – а ми ще з корчми не віходили! Де отаман?! Кличте отамана, най веде, бо самі підем!

Зачувши колотнечу на козацькій половині корчми, вистромив голову із свого Інтернету піарщик Джі Ай:

– Чо базар растриндалі, разухабістіє? Інтернет, вашу мазер, пужається хренобеліни вашей! Глючіт!

– Замість того, щоб Покукальського напудити, аби зарплату, скурвий син, вернув козакам, твій Інтернет сам пудиться?! – скипів, як молоко на штаргаті, газда Николюк.

– Зарплату? І чью? – полізли очі рогом у піарщика.

– Нашу! Он прочитай їхні з Калатайлом гасла!

– Да, разухабістіє... у вас с кампупіром... – постукав себе по нечесаній голові, – ні дружби, ні согласія... Н-да! Действітельно... і що делать?! – задумався Джі Ай, а далі як вавкне:

– Вау! Дак чо ж ви терпите?! Тем более, што ваші бузькові опозиціонери, стартовав, видвинули гасло: зняти з усіх депутатів і чиновників недоторканність! Вам і карти в руки – снимайте с етого гада ползучево сво недоторканність, пока ваші не передумали!

– Бей Покукальського! Вперъод! В атаку! – бабахнув з гармати, на щастя, у хмари, варіят Культяпкін, приєднувшись до повсталих козаків.

Хоча на думку панів Самовидця-Варцаби і Самописця-Нечитайла, які дбали про чистоту козацьких рядів і логічність історичних подій, коаліція опозиції з москалем могла заплямувати козацьку честь, однак на Культяпкіна не було ради, оскільки той, розхотившись, і далі палив із гармати, слава Богу, по хмарах.

Від автора:

Згодом у газеті “Козацька слава” з’явиться стаття:

ВИБОРИ ПОЧАЛИСЯ...

вибухом народного гніву в адмінодиниці Козацька Корчма

Доки в ЦВК і регцевкомах на місцях узгоджували списки кандидатів, чаша народного терпіння, переповнена останньою краплею – поведінкою місцевого представника фіолетової влади Покукальського у вигляді явно завищених показників стрімкого соціально-економічного розвитку згаданої адмінодиниці, які місцеве козацтво сприйняло за чисту монету, а тому з вигуками: “Віддай наші гроши!” та іншими обуреннями покинуло улюблене місце зборів – місцеву корчму і кинулося відчайдушно на штурм фіолетової адмінуправи.

Помітивши такий порив, керівництво управи в особі місцевого голови Покукальського та його помічника сторожа Калатайла забарикадувалося всередині приміщення. Але це їм нічого не дало, бо хвиля всенародного гніву вибила двері, змила барикади і потім позбавила антинародну владу в особі Покукальського і Калатайла депутатської недоторканності, і позбавляла доти, доки вони не стали справді фіолетовими, маємо на увазі – обличчя та інші частини тіла вище згаданих прибічників фіолетових.

Завершився штурм управи адмінодиниці Козацька Корчма тим, що полонене і поганьблене місцеве самоврядування здалося і оголосило перемогу над собою бузково-бузькового опозиційного козацтва.

Так, дякуючи вибуху народного гніву, позачергові президентські вибори у Козацькій Корчмі перемогли, не стартувавши.

Марко Нечитайлло-Самописець.

Двомовна “Фіолетова правда” під прізвищем *Марк Трахтенштуцер* надрукувала інформацію зовсім протилежного змісту і мовою сусідньої держави:

СИРЕНЕВЫЙ ТЕРРОР!

Хотя выборы ещё не стартовали, сиреневая опозиция уже бесчинствует. В админеденице “Казачий трактир” местные сиреневые отщепенцы избили до полусмерти главу администрации и караульного только потому, что над сельсоветом полыхало фиолетовое знамя правляющей коалиции. Позор террористам!

Що ж до пана Варцаби – незалежного Самовидця, то він так увічнив згадані події на сторінках своєї авторської “Рідної історії”:

РЕЄСТР КОЗАЦЬКИХ ПЕРЕМОГ (Пилявці, Конотоп, Хотин) В РІДНІЙ ІСТОРІЇ ПОПОВНИВСЯ ЩЕ ОДНІЄЮ – в адмінодиніці КОЗАЦЬКА КОРЧ- МА, про що з гордістю записуємо на скрижалях вічності

А було це так. Нічого того сонячного ніжно-бузкового розсвіття не віщувало вибуху народного гніву в адмінодиніці, сірич козацькому коші під майже ідентичною назвою Козацька Корчма... Казацтво, пробудившись, зазвичай вело поміж себе мирну бесіду про наступні вибори та нинішню політичну ситуацію, як наразі на адмінгорбі чітко вирізьбились фігури голови адмінодиніці Козацька Корчма Покукальського, незаконно поставленого фіолетовими на цю посаду після фальшивої перемоги на минулорічних виборах, та його челядника, вірного джури Калатайла, які тримали високо над головами гасла про всезростаючий нібито, дякуючи фіолетовим, добробут козаків-країнців.

Особливо вразив усіх неймовірний ріст зарплат у той час, коли в Козацькій Корчмі вже років, а років, як всі забули, що значить слово “зарплата”. Але хтось із старшин-старійшин (чи не пан полковник Мірча або осавул Черчіль) пригадав, по-простому кажучи, етимологію призабутого слова і поновив її у пам’яті молодої генерації козаків. Після чого почався спочатку

бунт, який переріс у народно-визвольне повстання, в якому взяли участь і представники інших етнічних груп, зокрема місцевий самосійний москаль Культяпкін і втікач із республіканської Молдови, її національний герой і борець за королівську монархію, далекий нащадок молдовського і румунського господаря Стефана Великого – чел маре Аурел Паприкашу.

Січа була небувала! Гриміла гармата, але переважно точився рукопашний бій, в якому перемогу здобуло козацьке військо на чолі з паном отаманом Каправкою, тим самим довівши, що народ і нація козацька єдині і непереможні.

Незабутнє враження на місцевих жителів справила сама перемога, а також тріумfalне повернення козаків з походу. Особливий лемент здійняла, уздрівши веселе військо тріумфаторів, яке гнало попереду себе з горба на горб спадрі фіолетового ворога (йдеться про сині, аж фіолетові фаци (фізіономії) повержених владців), Марусякова теща.

Але цим ся не скінчило. Настрашена побоїщем Марусякова теща пішла ще далі у своїй несвідомості. Виловивши у розквітлих на ту пору макових та конопляних просторах козацьких дітей-напівсиріт, звісно, котрі менші, зачинилася з ними у церкві свято-го Миколая, нібито рятуючись від впливу “молодоординців” та феміністок, які нагадували здалеку козацьким напівсиротам незабутні жіночі образи власних матерів, а насправді, за підозрами Парасчичного Іля, тим самим стала на бік фіолетової влади і в опозицію до повсталого козацтва, настрополивши рідних дітей проти батьків-героїв, захисників Гуляйполя як світлого символу козацької держави, а також форми мислення і способу життя.

Однак і цей демарш місцевого населення не збив повстанців з путі і пуття. Полонивши противника і забравши у вигляді контрибуції три трилітрові банки “бузинівки” Варгулишиного виробництва, козаки три дні святкували перемогу, на що пішли ще й рештки питних запасів місцевого корчмаря Mrкчтяна і два ящики “Чорного аїста”, які фондував козацтву його ідейний спільник – майбутній господар грядущої монархічної

Молдови Аурел чел маре Паприкашу, що в перекладі означає не що інше, як Аурел Великий Перець, коротше кажучи, знай наших!

Але й цим ся не скінчило. Розпечене до живого вогню козацтво стало вимагати від пана отамана збирати Козацьку раду. А позаяк і так усі були в зборі, то вирішили не відкладаючи зразу ж розпочинати.

Але про це в наступному розділі, оскільки, доки ми фіксували історичні події, зовсім розвиднілось і над Козацькою Корчмою замість темної фіолетової ночі і ніжно-бузкового світанку засяяв на всю потугу білий день, а це знак, що пора йти в корчму, щоб не пропустити найважливіше.

Розділ третій

ДЕНЬ БІЛИЙ

ЧОРНА РАДА або

Хорові хорали по зрадливих жінках

Від автора:

Пан Варцаба-Самовидець не єдиний у Козацькій Корчмі помітив, що розвиднілось. Але в самій корчмі першим то завважив пан Мірча. Обвівши поглядом збуджене перемогою військо і двох заручників – Покукальського й Калатайла, що валялися в його в ногах, здивувався:

– Ади! Такою малою силою такого неприятеля подолано! Віватую, пане отамане, чи, може, то не ви, той пан, що в крисанці?

– Бійтиси Бога, пане Мірчо, пана отамана не впізнали! Та же он вони, за чільним столом орденами сяют! – здивувався Ільо Парасчин. – Чи, може, то Марусек? Вібачейте, пане отамане, бо мені теж уже ввіжеєтися. Але я не о тім, а про наболіле. Перепрошую, пречесне войсько, але мус питати, як є. Кажіт мені: і це ви реду хочете в Країні, коли, ади, після такої вікторії той сараку Марусек досі в бабськім запілля неволиться, ек той гетьман, Катериною в кандали закутий, на Соловках?! То де правда? І нашо тогди всі повстання і вібори, коли нема порєдку? І взагалі, чого це тут, в корчмі, вібачейте, під ногами валеєтися пан голова зі своїм джуров, коли мав би передвіборну програму президента з економічного розвитку віконувати там, на свому горбі?! Ци, може, я не так врозумів цілі тої програми, ци мені ше не розвиднилосі?! Чуєте, пане отамане, тримайте відчит!

– А шо тримати, коли ви, пане хорунжий, гет чисто все сказали? Хіба що Раду скликати? – озвався отаман.

– Авжеж, Раду! Тілько – Раду! – відповіло військо.

– Коли так, то рахуйте, що вже скликано. Зосталося лиш розпочати. Чи готові? Тоді – з Богом!

Однак Рада не починалася. Чи зачіпки бракувало, чи все наболіле вичерпалося штурмом адмін управи? Та й

полонені, що сиділи похнюплено на долівці перед паном отаманом, не викликали нічого, крім співчуття...

Отака правдивая душа козацька – м’яка, як хліб, а коли ще й під чаркою, то – суцільне перемир’я і братання з супротивником! Знаючи це з історії і власного досвіду, хитрий москаль Культяпкін запропонував почати Раду з того, що відпустити заручників, взявши з них клятву пересидіти всі майбутні вибори в бур’янах.

Козаки, врахувавши можливі витрати питних запасів на можливе примирення, одноголосно зголосилися, а за тим, відпустивши “воріженськів” з миром, дивилися, як вони тануть у пайових просторах, мов дві краплі в морі. А по всьому пан отаман Каправка сказав коротку промову:

– Будьмо, бо ми того варті! – і з кожним козаком цоркнувся, а писарю Самописцю наказав написати у всі газети і задзвонити в ЦВК і Гетьманську канцелярію, що на президентських виборах у Козацькій Корчмі бузкові здобули стовідсоткову перемогу, відповідно стерши фіолетових з лиця місцевої землі, і спитати, що робити ділі?

Писар тут же став писати і телефонувати “угору”, в ЦВК (Центральний виборчий комітет) в Київ та регвека – в регіон, але у слухавці лиш тріщало й скреготало, ніби десь зовсім поряд “молодоординці” різали телефонні дроти. На полуднє вдалося нарешті додзвонитися до Гетьмана всієї (У)Країни пана Скоровстанського, але його ключниця пані Солоха відповіла, що пан Гетьман у поході. У якому – не знала, як і те, де зараз Генеральний писар, щоб сказав про дислокацію військ і розстановку сил на виборах.

Зрозуміло, що така некомпетентність ключниці у важливих державних справах викликала в корчмі святе обурення, мовляв, тут світа білого не видиш почерез ту борню, життя кладеш на вівтар, ризикуючи денно й нічно і віч-на-віч з ворогом, а воно, те бабисько, в тому Києві, в теплі і добрі, ще й під боком в Гетьмана – ніц нічого не відає о ситуації!

– А ви хочете реду? Та де почерез тих горботок буде ред! А ми мовчимо! Пане отамане вже починайте Раду! І то Чорну, бо інакше нам фертик і шлюс з тими жінками! – кричав Ільо, хапаючись за те місце, де в козака зазвичай

очкур і шабля. А позаяк зачіпка була серйозна, то й Чорна Рада почалась без вступного слова пана отамана. Увесь свій благородний гнів військо спрямувало на нетямущий, але підступний і зрадливий жіночий рід, підливаючи собі у кришталеві чари “бузинівки” Варгулишиного виробництва.

— Шо то за дурні баби! — ремствуває пан Мірча, — Нічо не знают! І чого на посаду тої ключниці та не взести пану Гетьману козака май розумного?! І ключі будуть в надійних руках, і державна таємниця, і даст інформацію до пуття і кому варт!

— Та ви ще все знаєте, пани-брати! А те, що та сама ключниця Солоха у пана Гетьмана ще й за сумісництвом прес-секретар, чи то пак — пан Генеральний писар! — сповістив страшну новину пан етнограф, який ще й не таке знав із життя країнських очільників, вічна їм слава!

Звісно, що від такої інформації про засилля жінок навіть у війську козацькому і це при тім, що їх половини вже нема, оніміла би не лише корчма... Січа б спинилася!

Тож Чорна рада, як почалася зненацька, так і скінчилася. Козаки пили мовчки, не цоркаючись і без тостів, як на поминках. І думали. Кожен про своє. А найбільше про те, що вже нівроку 26-й виток робить Революція, а ще жодна з тих козацьких дружин вінчаних не вернулася, хоч всі, як одна, клялись, що зароблять грошей та й ся вернут... Нарешті не витримав Ільо Парасчин, набравшись від Джі Ая, спістав гірко по-англійськи:

— І де той Марусек дівси, що нігде нема??!

— А колись їх було півсела... — зітхнув пан Мірча.

— Марусяків? — здивувався Митро.

— Та де! Яких Марусеків?! Угій! Та же їх! Отих, по кім душа плаче...

— Ша! Ні слова про них, бо я вже не годен! — як барткою кресонув Ільо.

— Та де півсела?! Більше! — не чув його пан Мірча.

*Було село Василеве, а в нім — Василихи,
Не зосталось ані ляльки, тілько — торба лиха...*

— зачав було Зеник, та його збив, геть роззлостившись, той самий Ільо:

— Кажу вам: ні слова, бо біда буде! Ви мене знаєте!

Але того нащадка мандаринового ніхто не слухав, кожен над своїм сокровенним бануючи. Лиш пан

етнограф Дерипаска тішився та бігав з диктофоном від одного до другого, записуючи пісенну джерелицю, що тужними ручаями переривчасто бухкала з грудей ко-зацьких:

*Наїхали бусурмани, віпустили чорта,
Там, де було колись село,
зосталась лиши корчма...*

— Так! Набагато більше! Нині то важко уявити, але так було... Я ще пам'єтаю, як, бувало, станеш на брамі — а вони все йдуть і йдуть — хто на поле, хто на ферму. Аж в очах роботит, гейби на Рутен-штрасе в Черновцах, альбо дес у Львови чи й в самому Відни... Єк зараз виджу... А найбільше на світі, єк, приміром, — Великден... Шо вже за краса пишна та гожа! А коло клюбу, було?.. А коло клю-ю-юбу, мамко рідна, того цвіту — топчи не хочу... А коло церкви — май троха старші, але то не псує вражіннє: сорочки, цятками вишиті, бліщет, аж очі вбірають! А фустки! А горботки! А киптарі-мунтени! А самі — одна одної файніша! Пане отамане, чи ви-сте пригадуєте?..

*Йой Канадо, Канадочко, яка ж ти зрадлива,
Не одного чоловіка з жінков розлучила...*

— А під кептарє-єми... А під мунтєнами... Пане Мірчо, дорогесенький, чого лиш не було під тими кептарями!.. Ви ж, маю надію, ще, слава Богу, при пам'єті і теж можете собі дещо доброго згадати... Тц-тц-тц... Не, мус віпити...

— За що п'єм? Бо я, ти, Зенику, знаєш: більше — з гризоти: й-є-єк вони, біднятка, там?.. Най їм Бог здоров'є посилає та розуму прибавляє, абись не скурвили, бо то вже — край!

— І де той Марусек так довго пльонтає без діла?..

— Мой, Ілю, що з тобов? Яке — довго?! Та же, чоловічку, лиш пів до шестої! І то: ра-а-анку!

— Йой, не кажи мені, Митре, цю годину, бо в мене вже в самого пів до шестої...

— І знаєте, що я собі гадаю, пане отамане і ви, камарати — пречесне войсько? — таємничим шепотом

спитав газда Николюк. – А то, що коли вони були, зовсім було інче: і життє інче було й інтерес до него був. Хоч якийс! А так... нема. Ніц нічо нема. Та що там казати! Отсе п'ю сю чарку, а вона мені, єк полин! Та ще ж позатогід, коли їх було аж цілих дев'ять, (я рахував, єк зараз пам'єтаю), то зовсім не так було, а набагато веселіше!

*Вес-е-ело-о-о-осте мо-о-оя, де ж ти ся под-и-и-ила?
Чи в море втонула-а, чи в гай полетіла?*

– Щось довго Марусєка нема...

– Не, я вже не годен!.. Чого ти вчіпивси в того Марусєка, Ілю? Тобі шо – нас мало?! Ади, усе село тут, а ти за Марусєком гинеш, єк за дівков! Ше біду накличеш! Ти же знаєш його жітє!.. Рекрут та й решта! Та де?! Довбуш в кайданах!

*Ой по-під гай зелененький
ходит Довбуш молоденький...*

– Не, Зенику, таки шос тут не те, що Марусєка нема. А може на ставки подавси?

– Та ти шо, Ілю, сам?! Та не! А мож’! Відей, вже так допекло, що й сам... Але не... Марусєк сказав би. Він подільчивий. Не так, як декотрі батери... Зенику, не дмися, єк жєба на єбко, я ніц нічо не кажу напроти! Поїхав то й поїхав до тих курвів, що мені до того?! Чи я чисто лайдак який чи ковбок безголовий? Аби лиш тобі то на здоров’є! А я переб’юси... Та й не довго постити лишилось – моя за картов їде...

Я-я-як прийшла ми ка-а-ррта!..

– Ша, Митре, співати! Ци ти не чуєш, чоловічку, що чоловік каже? Жінка за картов їде! А це значить, що – біда: спершу карта, легалізація, далі – від на жітельство, тоді дітей забере, як твоя Верона, а там і громадянство дадут, і – фертик: і по жінці, і по сім’ї, і по всьому... Ти ж по собі знаєш!

– Слухай, Дьоргію, хоч ти й Зеник! Не страхай мене із самого ранку, бо ти не знаєш мої Півоњки... Моя

вінчана газдинька не така. Та й я – не Митро, абись тако взєв і відпустив дітей своїх у світи!.. Та не гогай хоч ти мене! І де той Марусєк? Агій, день білий, а його не видко??!

– Ади, він – не Митро! А чи мав я тих дітей прів’єзати, чи з гармати по мамі їхній стріляти? Йой, пане отамане, лиш ви знаєте та ся корчма, що я тогди пережив! Коби не ви і не войсько наше, то не прожив би й дня! Віку собі вкоротив би враз! За те я вас, пане отамане, і шаную, і готов хоч уже за вами у бій, з ким би ви там не билися! А поки що вип’ємо за пана отамана. Віват йому!

– Віват пану отаману!

– І я вас, пане Митре, шаную, тому сю чарку п’ю до дна. Ale головно за вашу мужність. I прошу: не бануйте так за тою свою, най не кажу, Веронькою і дітьми. Ви ще молодий – нових настараєте. От ми восени підем походом до Києва на Велику Раду і таку знайдемо вам козачку, що аж-аж…

– А раніш не можна? – спитав Штефко.

– Та можна й раньше, але – як?! Коли вібори і треба на місцях бути! А на місцях, як ви видите, порожньо, або одні феміністки!.. Лиш в Києві – патріотки та козир-дівки!

– Та лишітси з тими кобітами! Шо я хотів, то це про пана отамана продовжити. То дуже мудро, що ви, пане Каправко, козацтво ширите не лише на східні, а й на західні креси Країни. Бо ж то непевний час з тим НАТО?! Одні – туди, другі – звідти! А так – хоч єкийсь порядок! – додав оптимізму Войтек.

– Я ж кажу: спершу ще нічого було: най, думаю, їдуть одна-друга на рік-два... може, й справді шос заробєт, а нє – то назад, домів. А воно, як ви, пане-братьє, знаєте, не жарти: далі рахунок пішов на пальцях: вісім, сім, тогід – п’єсть. А молоді?! Не вспіло в пір’є вратись, єк вже повіялоси – єк не в Черновці, то гет за готар до мамів своїх! То чо дивувати, що з весни зосталася лиш стара Варгулиха в селі?

– Йой, дайте мені, пане Мірчо, спокій з тою старозою! Це ж треба до такого дожити, щоби приснилося, гейби я до тої Варгулихи у двері б’юси, і то так лю-юто!

Прокидаюсь: у свому лужку, один, єк палец, а все нутро аж пашит вогнем... Шляк ті трафле з таким, угій, жітєм! Але, слава Йсу, що не коло тої Вергулеї, най собі живе пані зі своїми козами! Тому прошу, пане Мірчо, перемкніт на другий канал, бо від вашої бесіди мораль-ної мені вже шос робиси з головов! А рука сама до келішка тягнеси. То що – “будьмо!” чи як? – справував військо куди треба Ільо.

– Та же ніяк – лиш “будьмо!” Аби вороги нас боялись!

– Та же я й кажу: война! Третя світова, братчику... Куди не глянь – одні вороги! Коли вже сама головиха Покукальська Альбіна покинула свого, який він вже не є вордулака, але законного Покукальського, і повіялася світ за очі, то що казати?

– А лиш то, чого не прихопила з собов Марусекову тещу, грім би її побив, що за шуцман! Наймудріше було б її одну відправити за всі межі й границі, а решту лишити... Та хто зо мнов, бідним Мірчом, радиси? Роб'єт собі, що хотє, а тоді дивуються, чо' воно на дурне віходить!.. О! А от і вона ! I просто сюди!

ПОСТРАХ КОРЧМИ або

Дешо про змаги корчми за самовизначення і свободу від жіночих нашарувань і впливів

Зойк пана полковника Мірчі стрілою пронизав не одні козацькі груди. Тим паче, що в цю саме секунду сільською вулицею до козацького горба справді невідворотно наближалася Марусякова теща, у зв'язку з чим революційна ситуація у корчмі різко збурилась.

– Я ж попереджав: Ілю, накличеш біду!..

– Не, ти мене, Зенику, таки догогаєш! Та хіба я тещу Марусекову візирав? Я ж Марусеком ся журю!

– Боже мій, невже й моя Катріна та й усі вони так віглядають, яке цей пострак і прокляття корчми??!

– I мені, пане Мірчо, не віриться, що те торнадо, що на нас суне, то жіночого роду ще й теща Марусякова, хоч я тих жінок вже сто років в очі не видів!..

– Маєш, Зенику, ратицю: бідний Марусяк!..

– Мой, Штефку, турмане, скілько вчити: не ратицю, а рацію!

– Та не кажіть! Чи є ще такий сараку де, як він коло того монстра в спідниці?!

– І на що дивиться Покукальський? Він же власть!

– Та він одно зна – замилювати нам очі, ніби він не фальшував вібори, коли я сам видів на власні очі, що то було лиш таким чином і ні жодним інчим!

– А чого не казав? Чи ти сам...

– Ша-ша, най говорит! Розвінчуйте, пане Шмаль, доки не піздно, бо й так стілько втрачено, лиш кажіт правду, най ми знаєм – ху із ху?!

– Прошу не лаятись, бо для мене корчма – святе!

– Та доста вам, хлопи, чубритись: воріг в порозі!..

– І куди воно суне на розсвітті? Най вже мене, сараку, горе сночі сюди пригнало... А що жене світами сю бісурканю?! Сиділо би-м собі, відьмачисько, за шпаргатом та у вус не дуло: дочка добрий гріш присилає регулярно і на дітей, і на Марусєка... Шо ше треба? Живи! А воно само мучиться й других мучить. І то всьо – лиш хапає та хапає, та пхне в панчоху, тещисько захланне, та гризе і гризе бідного Марусєка! Марусек сам казав: абісь, казав, toti всі гроши за всі роки, звідколи моя там, та мені в руки – багач би був! На “вольві” їздив! Але ж – воно, те батярисько в горботці, тещисько те... най мене пан Біг простит, руками б оцими-о задушив... не знає пардону. О! таки пре і таки сюди, прямою наводкою, як каже бідний Марусєк. А що бідний то бідний, бо я, хоч не Митро й не Ільо, а на його місці вже шось би собі зробив. Я на нерви з пуп’енка слабую... Альбо в буцегарні вже сидів!.. – обурювались одні, а другі зітхали:

– Та за таке й не шкода...

– То що, будемо ся ховати, ци приймем удар, як каже бідний Марусєк? Але на що то мені, при мому здоров’ї? Агій!

– Не, думаю, чесне козацтво, що наймудріше буде – віпити за Марусєка...

Але військо за столами у корчмі не поворухнулося. Лиш Ільо спитав задумливо:

— Мене одно тривожит: ци не прив'езала теща Марусєка до припічка, а ще гірше, як в пивниці зачинила, а сама рушила й по наші душі?.. Як в тій пісні рекрутський... Де той пан етнограф? Най записує, най знають люди, як душа жовнірська... ци то, перепрошою, козацька банує за свободов:

*Понад крути гори-и-и літають соколи-и-и.
Полапали новобранців – сидять у неволи-и-и...*

— Прийдеси визволяти...

— При мому здоров'ї мені лиш того конче бракувало... Кажу вам, ховаймоси, а там буде видно... — заметився пан Мірча.

— Та куди? Поза корчму? Чи в шаливу? — зачали нервувати вже й етнограф, газда Николюк з ексфермером Цімборським та уродженець урочища Перкалаба в крисанці.

— Прошу панство не панікувати військо, бо нас же Революція чекає! I взагалі, стидайтесь навіть таке думати та ще й нам радити! — обурився козацький отаман краю пан генерал Капрівка, а віднедавна ще й лідер Козацько-візвольної партії. — Ховаймося! От тобі й на! Від якоїсь баби! А як, не дай Боже, турки? Чи румуни з їхньою Романія маре? Чи та сама Революція Перманентна, що от-от вибухне новим витком і циклом?! Або — Польща чи Німеччина? До речі і між іншим, пане Мірчо, чого це ви й досі Мірча і не зміняєте своє молованське м'яна, наприклад, питомо країнське, козацьке — Маркіян? Уже ж давно ми — не Румунія, а ви ще — Мірча!

— Йой, майте фацу, пане отамане, хоч ви! I не сірайтесь до мене! Коли вже на те пішло, що ви, пане отамане, перейшли персонально на персони і то в таку фист лиху годину, коли суне на нас неприятель гірше воріга лютого та окупанта-москаля, то хочу вам нагадати, що й Австрії вже давно нема, а ви ще — Боніфаций. То про що мова??!

— Та що ви таке кажете і звідки ви то взяли, коли я — Богдан з дому Капронович?! Тому й пишуся всюди: Б. Капрівка. I це всім відомо, навіть у Києві! Інакше чи

був би я отаманом козацьким цілого краю? Подумайте собі головою, пане румунський підданий!

— Прошу пана отамана, дайтесь на стримання! Бо я такий румунський підданий, як ви турецкий! І не чіпляйте мені подвійного громадянства, бо коби я й зваживси на таке, то лиш на американське, хоть би пожив троха... Але я не про ваше псевдо! Ви собі можете величатися навіть Францом Йосіфом альбо Лук'яном Кобилицев. Я про те, що в пашпорти. А в пашпорти, як ви самі добре знаєте, ви, пане генерале, таки Боніфацій і ніхто інший. Отак! І цим, ек ви самі розумієте, гордитися нема чим. Тому виникає питання і не одне: то нашо нам турки? Чи москалі? От скажіт нашо, коли ви самі — Боніфацій?! А прізвище?! Що це за прізвище — Каправка? Чеське чи пшечське?.. Ганьба і фертик!

— Прошу пана, не розкидайтесь ганьбою! А коли вже на те пішло, то Австрія тут ні при чім, позаяк мої предки під Росією були. Через нашу хату за Першої світової готар, чи то пак, границя з окопами проходила. Тож так вже склалось історично і символічно, що дід мої відійшли під Росію, а баби — під Австрію. Але це огидне вам, пане Мірчо, прізвище не завадило ані тим, ані іншим зоставатися переконаними патріотами, не дивлячись під яким вони орлом дводзьобим гарували на Україну — руським чи австрійським!

— А хто перечит?! Хоч ви, пане отамане, й не уточнили національності вашого родинного патріотизму... та ще в такі далекі й непевні часи, коли, мені здаєсся, пан Варцаба писали, що на сих теренах поспіль одні турки були... Та менше з тим! А більше з тим, що хіба Каправка — то прізвище для отамана козацького цілого краю?! Одна публіка і компроментація! І то ви самі добре знаєте. То нашо нам турки чи бідні румуни, пи-таю?!

— А от і вони! — приречено констатував Ільо. І всі побачили Марусякову тещу, що стояла навпроти корчми, обплетеної легким мереживом з лози, і їла усіх разом з тим верболозом поїдом кровожерними, як у яничарина якого очима.

У корчмі стало тихо, але незатишно, як Сагайдачному під Хотином, коли турки були приперлися сюди

хтозна-скільки сотень років тому, або пану отаману Каправці – на полігоні під час стрільбищ, якщо вони коли були чи будуть... Тож з тої деморалізації козаки, замість того, щоб відбиватися, зачали шукати винного, і враз знайшли, хоч і не турка, але теж доброго харцизяку, бо й справді, якого дідька той М-р-к-чтян, чи як його в біса, того корчмаря, що відколи незалежність вибороли, по тр-и-и ко-о-рчмі, братчику, в кожнім селі має, а в городах ще й казино з ресторациями, та лупить, недолупок, з козацтва останню шкуру, останній доляр забирає, зароблений жінками гірко по тих Канадах та Італіях, а не обнесе корчму мурами завтовшки з китайську стіну, аби жодна теща не проникла, бо, як ти, чоловіче, вже скотився зі свого крем'яного Арапту та закотився на нашу рахманну Ух-Країну аж під самі Карпати, то вже щось роби! А не лиш гроши лупити з християн православних!

– Йийой, ек файно ви по тому лихварю профурфурили, ек Довбуш по Дзвинчукови! – зняв крисаньку свою перед військом гість з урочища Перкалаба.

Розправившись із Мркчтяном, імив би його дідько, товариство пречесне перекинуло свій вивільнений гнів, як вогонь, на Марусякову тещу. А Боже, чи вона зі швидкістю звуку рухається, чи що, бо ж недавно лиш з хати вийшла, а вже тут! А рот – як грамофон довоєнний:

– А най вас!.. А коби вас...! А бодай вас!.. I де совість ваша?! А ті біdnі по світах гинут-гарують, а ви тут балюєте за їхню кріва-а-авицу-у-у! Най вас смолю кипучою-ю-ю...

– Йой, матуше, і як вам не надоїст – тої самої та тої самої вже котрий рік?! Та придумали би-м шос нового... – не витримав урешті Парасчин Ільо. – Тут і без вас хоч вішайся! Вже кози сняться, а ви тої самої...

– А шляк би вас, цаписька безрогі, трафив! Порозгонили жінок по світах, по Італіях та Іспанія-ах, а самі... – голосила теща Марусякова, як за покійником.

Революційна ситуація катастрофічно наростала і, може, й наросла б до катастрофи, якби не встав пан Каправка та не спитав з'єритовану Марусякову тещу:

ДОПОКИ?

**А ще точніше: чи знають деякі тещі
про справжнє своє місце в геройчній історії
корчми?**

Але грізне запитання пана отамана прозвучало настільки риторично, ба навіть лірично, що тої ж миті душа його вдавилася туском-смутком, як жайворон зерниною, і змовкла, полинувши у високості, і там затужила, бо й справді, тяжко терпіти та витримувати таке необдумане, навіть вороже викривлення дійсності і згущення фарб якоюсь бабою, най би був ти, як той ковбок здеревілий!

А то ж не! Як не є, ще маєш щось живого під анцугом, кептарем чи одностроєм – в якій би амуніції ти не був! А то – одні по світах порозбігались, наче їм тут пекло і пекло у п’яти, а інші, перепрошую пані, рують та проклинають, наче хтось винен! А коли й винен, то влада! На даний історичний момент – фіолетова!

І раптом замість чорного від злості лиця Марусякової тещі перед внутрішнім зором пана отамана і співця повитого таємничістю Гвадалквівіру виткались із туману сердечних спогадів рум’яні щічки пані Теофілії Христантемівни, ніжної чічки його затяжного парубкування, оспіваної в його віршах в образі чарівливої Фіалки Христантемівни…

А далі сплив у пам’яті й останній лист любої Теофілі, присланий з Іспанії, де вона глядить нині якусь Донну чи Домну.

“Високодостойний отамане і гойний Бояне пане Каправко! Хочу вам подякувати за Ваші опівнічні псальми про Гвадалквівір, які ви мені співали в тихі оксамитові ночі в рідній стороні, а найщиріше – за настанови, якими Ви мене направляли на праведну стезю, якою я, нарешті, дійшла до того самого Гвадалквівіру, який виявився не бозна-де, як ви собі мислили, а в Іспанії, і не є ніяким раєм, як Ви казали, а насправді річкою, у містечку на березі якої, я, поправді, доглядаю не донну, а дона Хуана Педро Сальваторе і Гонорилья, за що вам файно дякую, що мали-сте rozум

не спиняти мене своїм коханням, бо я хоч світа побачила, в якім одні донжуани і донхуани, і жодного пияка чи перепудженого поета. Не маю на увазі Вас особисто, бо якби ви потрапили в іншу державу чи у файні руки, то теж були би-съте справедешнім лицарем ще й при грошах. Але ж ви ся вчепили рідних бур'янів, як воша кожуха, і ні кроку здому, і жінок – ні на очі... Тому простіть за все, що було, прощайте і не чекайте, хоч ці слова мені так писати, як серце виймати...

*Навіки втрачена Вами
Ваша Фіалка Хризантемівна.”*

Лист той разом з посвідченнями учасника усіх витків Великої Перманентної Революції пан Капрівка тримав у кишені коло зраненого серця, надихаючись ним на нові ратні вчинки і духовні подвиги тут, на рахманних, політих слезами, теренах рідної вітцівщини, водночас линучи думами до коханої Фіалки та омріяного Гвалдауквіру, хоч він і виявився, на жаль, невеличкою річкою.

Тим часом вражені зненацьким гнівом пана отамана, а ще більше трагічним мовчанням, що послідувало слідом, козаки чекали, що буде далі, остерігаючись, аби тещі не збрело в голову розпочати бомбування корчми не лиш прокльонами. Й розум не завадить покликати на поміч і молодоординців з феміністками. Бо то буде вже кінець всім національним традиціям, зокрема козацьким. Тому пан Капрівка ще трагічніше зціпив зуби, блукаючи поглядом по небу і, певно, витаючи там же думками.

– Не вітримав всебічної обсади, як Хмель під Берестечком, – зітхнув пан Варцаба. – Впав у прострацію...

– І ви, пане Самовидцю, видячи то, так спокійно констатуєте ту просрацію, натомість, щоби виводити з неї пана отамана, доки ми, вібачейте, не просрали не лиш вибори, а й всі перемоги, що передували перве! – вжахнувся Ільо Парасчин. А Самописець-Нечитайло аж затремтів, уявляючи, як розпише дану конфліктну ситуацію в різних інтерпретаціях у різних друкованих, вербальних та електронних ЗМІ. До прикладу, у

часописі “Козацька слава” (де не платять гонорарів) стаття буде стислою і називатиметься – “Монолітні ряди козацтва поповнилися козачками”, або “Миролюбна теща береться за козацьку шаблю”, або “Жінки навіть з рогачами пішли у козаки” ...

У двомовній “Фіолетовій правді” (де платять по-важні гонорари) стаття буде розлога, детальна і носить сенсаційно-бивчий заголовок – “Розкол у монолітних рядах козацької опозиції”, або “Однодумність в рядах бузкових – міф!”, або “Теша проти козацької вольниці” ...

У тижневику “Незборима нація” доведеться вдатися до дотепної тавтології в заголовку статті: “Незборима Марусякова теща на чатах свободи” чи ще щось в тому ж дусі. У квартальному “Бузкова Ойкумені” можна і зоригінальничати, наприклад: “Наші тещі вам покажуть, де бузьки ноочують!”

Зате в Інтернет-піар-виданні “Фіг-вам” він відтягнеться на всю довжину інтелекту і постирчить на всю висоту ідеї: “Тещині мульки бузькової бульки”, або “Козацька теща у крайні фіолетових лохів”, або “Європейська інтеграція і бузково-фіолетова прострація”!

– А ти чого зуби скалиш, хоч ти й Самописець, замість того, щоб відкрито оприлюднити таке перекручення фактів?! – не проминув штрикнути свого в певній мірі молодого суперника пан Самовидець. І тим самим заперечити ворожу думку, нібито, де два козаки – там два гетьмани, а де два грамотних козаки – там три самовидці-самописці і всі – пророки.

– Авжеж! Знайшов смішки! – загуло козацтво.

– О! Ади! Ці трутні ще й гудут! Пророки! Самовидці-самописці, най вам повідпадают ті самописки! А ви, пане у миндалях, чого скрем’єніли пам’єником? – роззвялила аж до вух чорного рота Марусякова теща. А ще вчителька!

Але пан Каправка, мимоволі опинившись третім з пророків, ясно, що не міг гідно відповісти оглашенній тещі, тому неждано навіть для себе озвався пристрасним речитативом, який увійде небавом у всі антології світової поезії, правда, в різних інтерпретаціях, варіаціях

і варіантах, що в жодному разі не применшить його вплив на людство:

О крайно мигдалю, лілових ночей, золотих помаранчів!

*Гвадалквівір моїх мрій і пісень срібнозвуких!
Наяди лісів, озерні русалки й майданні повії
Тебе бачати щоднини, тільки не я,
полишений на чатах родимих рапманів,
вічний воїн і трубадур Ойкумени!
Твій син і пасинок твій,
В жилах якого тече кров Ярила...
О, раю земний! Ойкумено!*

Козацтво, почувши таке, тільки ахнуло. Навіть не-свідома Марусякова теща, хоч і колишня вчителька рідної мови, а не знала, що сказати, лише дрібно-дрібно хрестилася, шепочучи:

— Допилися, іроди! Пілати! Допилися... кайни... Ади, кров уже їм ярила... Мати Божа, спаси й помилуй!

— Ффффист... Гратулюю, пане отамане! От кому по-пом бути! — залементував радісно з адмінгорба щойно битий, але тим не менше вражений Калатайло. — Але! Як ви там кажете, пане отамане: “ой куме, не мине”?.. Якому це кумові не мине і на що ви натякаєте, коли в самого вас, перепрошую, той самий “дур з трубою” в голові?! А такий з вигляду святий та божий... А насправді — Тайсон! Я би на вашім місці, пане Каправко, от бігме, всякою дурньою не переймався, а висувався на президента! У нас ще такого, щоби віршами сам до себе говорив, не було!

І ця щира гратуляція пана отамана, на жаль, була найбільшою помилкою Калатайла за все його челядницьке життя прихвостня.

Побачивши допіру депортованого Калатайла знову під адмінуправою, тобто на його старому місці, притому живим і здоровим, козацтво ще більше оніміло, натомість від управи почулося щось схоже на грубе сичання:

— Сссучий сссину, Калатайле, я тебе так фисну-свисну, що полетиш вслід за тими бузьками, що в небі...

— Поку-ка-льський? — зозулькою кукнув здивований Зеник, прислухавшись до сичання, що чулося з адмін-горба.

— Ади, яке стерво живуче! — й собі зчудувалися Митро, Штефко, Зеник і газда Николюк. — І шо робити з цим іродом незнищеним?

— Тра знов бити! — зітхнув приречено Ільо.

— Воно то тра, але що то дастъ, коли тому перекинчику хоч кілля на голові теші, а він — своє робит! — забувши про тещу, перекинулись козаки увагою на підлого перекинчика Покукальського.

Тільки один пан Мірча з причин недобачання і недочування продовжував

ДЕБАТИ З МАРУСЯКОВОЮ ТЕЩЕЮ, але вже про доцільність водних процедур на свіжому повітрі

— Агій! Допилися! Віршами говорять! — очумавшись після високої поезії, уже валувала на повні груди Марусякова теща, замість того, щоб захопитися безсмертним шедевром, переосмислити факти і залишити ко-зацтво сповнити свої обов'язки перед Ойкуменою. — А бодай би вас... Ви хоч би дітей повмивали, абись вас кип'ячою смолою вмивало, а то бродять бур'яна-ми, чорні та темні, як їх мами по світах чужих!

— Ади! Та же вона заодно з Покукальським, коли не підслана спеціально для дезорганізації війська! — глянув свіжим оком на тещу уродженець урочища Перкалаба.

А пан Мірча аж за серце ймився з дива:

— Яке — повмивали? Господь з вами, матушо! Та же літо! Підуть до ставка — та й си вмиють, аби здорові були! Нашо з того шкандал робити? — й далі чудувався пан Мірча, діти якого вирости якось попри нього, самі по собі, правда, тоді ще Катріна була. — А чи я, матушо, так вже й винен, що моя там? — кивнув кудись позад себе. — Он чули-сте, що не так вже й зле в тій Іспанії-Італії, якщо сам пан отаман мріяв би туди переїхати, та довги перед вітчизною тут примают?

Ой Боже-Боже, за що вона, моя Катріна, сарачєтко, там, в тій Італії, зачепиласи, що вже десят літ не мож'

звідти вірватис? Та вже й дітей повівчала на юристів-економістів... такі вже мудрі, як пан Варцаба. Та де! Ви собі, пане Варцабо, єк хочте, але і за вас мудріші!.. Вже й хати їм покупляла в самих Черновцах... А не віртаєси... От шо вже дурна до тої роботи – то дурна!

– Чули-сте, тето, що чоловік каже? То йдіт собі здорові, бо, хоч я Бога й боюсь, але й він не спинит... – почав заводитись Ільо Парасчин, що по молодості літ найбільше переймався своїм солом'яним вдівством.

– Ти ще мені, лайдаку, грозишси? Ти ще на мене будеш голос підймати!

– Тето, кажу вам, йдіт здорові, бо хоч в мене вже не лиш голос не підймаєси, але, кажу, що йдіт, бо біда буде. Я гет уже через це жітє вар'єтом став... Камарати – свідки! Чи, може, ви думаете, що я тут з добра вісиджу? Шо мені більше нема що робити? Йой, тето, та в мене на оборі ще кіт не валявси. Від Великодня не прано. Город не полений... В хаті миші, як коні, гасають, а в городі вовки виуют. Йой, тето, йдіт собі, куди йшли, Христом Богом молю, бо я за себе не одвічаю! – мало не ридав Ільо, пориваючись встати.

Та камарати-товариши його стримували, як могли. Почалася гадранина, мало не бійка.

– Пустіт! Бо вже не годен!

– Не пустимо!

– Кажу, пустіт, най чиркну по венах – та й по всьому! Нашо мені таке жітє та ще й віслуховувати!

І невідомо, чим би й справді ся скінчила та тещина провокація, коби той самий воскреслий Калатайло, на якого мовчки дивилося оніміле козацтво і сичав змієм з-за дверей управи Покукальський, та не поцікавився:

– А що сі стало?! Ци вже война, що тривога із самого розсвітку? Ци міліцію кликати?!

Відчувши солідарність із боку незлопам'ятного сільрадівського сторожа, корчма отямилась, але – не Марусяка теща!

Навпаки, той шуцман взявся в боки до самого Калатайла, хоч і битого, та все ж другого після голови чоловіка в селі! От і дай раду з цими бабами!

– Люди добрі, хоч вас тут і нема, поміж цих пияків! То це ще власть на мене буде писок розтуляти, як на

яку остатну шлепарку, замість того, щоби взяти бука та й пігнати цю жереботу з корчми на поля? – зачала теща з притиском, як у Верховній Раді, але геть чисто не свідома сучасної ані політичної, ані, тим паче, економічної ситуації, дивуючи обмеженістю інтересів не лиш корчму, а й Калатайла, який у свою чергу спитав її і мав цілком резон:

– А що їм там робити, на тих полях? В реп'єхах пастиси, єк зайці, чи з китайціми борікатиси? Чи що? Не поняв!

– Ма-а-а-ати Бо-о-о-ожа! – аж приском пирскнуло від розпеченої Марусякової тещі. – А орати? А сіяти? Та же...

– А чим?! – поклав знову тещу на лопатки сільрадівський секюріті в один голос із корчмою.

– І це ви, власті, мене, народ, питаете? – визвірилась до влади та, ігноруючи корчму, як щось непотрібне. – А для чого я вас тоді вибирали? Пити-гуляти?

– А це ви себе питайте, а не мене, бо що я маю до ваших віборів, як і до влади, коли мене на чати поставив пан голова Покукальський, от його й бийте!

– То ти таке корчмі радиш, юдо іскаріотський? – аж звереснув з-за дверей управи Покукальський. – Маєш щісте, що я в підпіллі!

На що Калатайло, не здригнувшись, відрубав:

– А чого мене разом з вами кожен раз безневинно бито корчмою, ніби я в чомусь винен або за щось відповідаю?! Та я собі стою щоночі на чатах, а більше мене не торкаєсі!

– Не торкаєсі?! – гадаючи, що то з нею веде дебати Калатайло, залементувала Марусякова теща. – А що вас торкаєсі, лайдачиська, що вас торкаєсі? А най би вас...! А бодай би вас...!!!

– Політика – от що торкаєсі! Тому йдіт собі, матушо, і не заважайте вібори готовувати!

Доки ожила після недавньої прочуханки сільська власті із народом дискусію вела та стосунки прояснювали, корчма до решти заспокоїлась, стала наливати з горя по... третій, нє, по... от біда! Це ж треба: через ту дідьчу Марусякову тещу та недобитого Калатайла з рахунку збитися і тепер не знати, чи казати тост:

“Аби всі наші вороги поздихали”, чи – “Аби усі дівки поскисали, що нам колись не давали”, а чи “Щоби пилось і лилось, щоб хотілось і моглось”, чи просто – “Віват!” і “Будьмо!”, яке вже так спрісніло, що під нього вже й не лилось і не пилось. Одноманітність, як відомо, братчику, може вбити бика, не лиш козака.

– Так що, пермітець се трек, або дозвольте пройти, як кажуть брати-молдовани. От прийде голова, то й кажіт йому, – викрутився дипломатично Калатайло, забувши, що ту голову символічно стято казацькими шаблями і викинуто в бур’яни!

– Ади! Шо з тим Калатайлом?! Пам’єть згубив у буренах, що городит таке, гейби не було над ними перемоги, тим більше не бито їх з Покукальським до фіолетового??!

– Може від биття звередився?

– Нє, то така аморальна влада, що й сторожа безневинного фальшивим зробила, забравши розум!

– А шо нам вартує назад його вставити Калатайлу? Гай, вставаймо та й ходімо знов бити! А шо робити, як по-доброму не розуміє чоловік!

І, напевно би, знов почалася січа-битва за перемогу, якби в цей час тривожний не почулися ще триважніші крики-зойки рідних дітей-напівсиріт, які голі-голісінські бігли зграйкою від озер у напрямку корчми.

Що кричали козачата, не чутно було, але корчма насторожилася, бо такого ще не було, щоб хтось полохав безневинних козацьких дітваків.

– Ва-а-айльо-о-о... А я що казав?! – першим забив тривогу, вдаривши руками об полі сардака, пан Мірча.
– А видите, пані тещо, до чого доводит малих дітваків те купанечко-вміванечко! Полнубутеси!

Але теща Марусякова вже сама бігла навпереди пеперудженим козачатам, плутаючись у довгій спідниці та хапаючись за серце.

– А моя думка, що то вони, довго жінок молодих не видівши, феміністок ся напудили, – зробив психологічний висновок колишній директор школи пан Черчіль.

– А моя думка, що то – лиш підступи тої фіолетової золотої орди... О, чуєте? Рди-рди-рди-рди... – чатовий Шмаль був конкретнішим.

Тим часом козачата добігли в супроводі тещі до корчми і повскакували на веранду, наче з води на берег, справді, дирдиркаючи не що інше, як:

– КРОКО-КО-КО-ДИР-ДИР-ДИР-ДИЛ!

**Та-та...та...там! В оз..ззз...ререр... – крокодил!
Отакий! Отакенний! Страшний! Здоровенний! –
лепетали перелякані сердешні козачата**

– Та же в яких озерах, коли та кракадила тут! – не проминув зайвий раз штрикнути Марусякову тещу пан Мірча.

Але більшості у корчмі було не до жартів, надто коли пан етнограф зробив припущення, що та рептилія не інакше, як китайцями завезена і пущена у наші чисті природні водойми для розмноження як бактеріологічна зброя проти корінного населення.

– Не знаю, чи китайці, але що за тим крокодилом стойть Покукальський, то нема сумніву, – не мав сумніву Штефко.

– Слава Йсу! – перехрестився на церковцю Калатайло, у брамі якої сиротою стояв одиноко отець Миколай, гадаючи, що страшна рептилія, точніше, звістка про неї врятувала його із Покукальським від чергового козацького погрому.

– То чого ми ще тут, коли знаємо всю правду?! – рвався до січі Ільо, якому руки свербіли розмалювати заново писок невмирущого перекинчика природною фіолетовою барвою.

– Та то вам привиділось! – намагався заспокоїти переляканіх дітей пан Черчіль. – Де в наших паралелях і меридіанах та ще й в помірному кліматі може вз'єстися крокодил?!

– Та ні! Крокодил! Справжній! Отакенний! Страшений! – ображалися козачата-напівсироти, травмовані виглядом рептилії і недовірою батьків. – На наших очах феміністку проковтнув!

– І гвардійця-ординця!... Я сам видів!
На підтвердження святої дитячої правди з боку озер

вітер доніс крики, стрілянину, а відтак і глухі вибухи підводних мін. Уже чітко було видно, як у погоже переламутрове небо злітали фонтани бризок, в яких бліскотіли сріблом карасики і дзеркальні коропи.

— Коли так, тоді пан етнограф мають резон — то лиш китайці!

— Подоймайте військо, пане отамане! А то чого доброго та крокодила й до корчми дорогу проторує, як деякі гнобителі своїх зятів! — закричав Ільо.

— Відбій! Ані руш! Бо той крокодил нам на руку! I не думайте, пане отамане, посягати на нього, доки він не перековтає ординців і гвардійців, інакше історія нам не простить! — став на чати рідної історії Самовидець пан Варцаба.

— Сама природа дика на козацькім боці! Може той крокодил — наш останній шанс позбутися яничарів?! — закричали здогадливі козаки.

— А що вам завинили, пане Самовидцю, безневинні жінки, хоч вони й феміністки? — все ж не проминув штрикнути Самовидця Самописець Нечитайлло, якого чернечі пости корчми часом доводили до чистого скazu. — Якщо ви той... самі знаєте, хто... то причім тут молода козацька генерація? Бийтесь собі зі старими тещами, стійте в дозорі ідеї, а нас відпустіть на волю!

— Я теж на боці Марка! — став пліч-о-пліч із Самописцем Зеник, а за ним Штефко, Митро, Дьоргій і Николайчик з Васьом. Навіть що вже ідейний вигнанець з червоної Молдови чел маре Паприкашу і той заворушився у бік молодших.

Що то спільна загроза життю! Як ніщо, вона єднає і згуртовує народи і окремих їх представників в один моноліт!

— Впершод, на кракаділу! — рубанув завжди готовий до бою москаль Кульяпкін і військо, замалим не стоптавши Марусякову тещу, яка не годна була, бідна, щось второпати у цім рейвасі, зірвалося з місця і кинулось в напрямку озер.

— Куда! Урррроди! Какая кракаділа?! Мудакі! Ето же новий піар-фінт такий — с кракаділой! Завлеч апазіцію на азьора і там утапіть! — заволав з Інтернету піарщик Джі Ай, вистромивши на світ Божий опухлу від пива фізію.

– Брешеш! Ми тобі не віримо!.. Не вірте йому! Він фіолетовий! Стукач! Сидить під боком опозиції, а працює на коаліцію! – закричали все, що думали про підлого піарщика, обурені його образами козаки. – Сам добрий крокодил!

– Во дают піпли... – запечалився піарщик. – Ти з ними спікін як мен з меном, підказуєш, направляєш... все-таки, як-не-як, сусіди по корчмі, брати по нещастю, а вони: “Брешеш! Стукач! Крокодил!” Между прочим, ваші сіреневі зняли гасло про зняття депутатської недоторканості, і тепер вам, разухабістіє мої, стаття кримінального кодексу світить: за преднамерений разбой і групове покушеніє на жізнь драгоценную депутатську Покукальського й Калатайла! От так! I років шість тюряги! Як не довічне...

– А я шо попереджав?! – зблід пан Мірча:

“НЕ БІЙСЯ КРОКОДИЛА – БІЙСЯ ЗРАДНИКА!

– О, про вовка річ... а він – навстріч! – вдав, що здивувався, Калатайло, побачивши, як з дверей адмінуправи виходить її голова Покукальський, живий-здоровий, навіть ще здоровіший, як до січі був. Чи це його, стражденного Калатайла, глукі-галюоники напали, чи любов до узурпатора Покукальського, через якого не раз битий?

– А вам, пане голово, мордобій на користь! – ляпнув перше, що скочило на язик.

– Як ти, бевку, не стулиш писка з тим мордобоєм, то матимеш ще гірше... – просичав лютезно Покукальський, метаючи очима близькавки на принишку ворожу корчму, але наляканий імовірністю галюцинацій Калатайло не злякався реальності:

– А що то за сувій у вас у руках, пане голово? Чи не послання до турецького султана? Або президента польського? Бо ми ніц нічо не чуємо й не бачимо без радіва й газет, хіба щось по телевізору побачит, якщо його має, але за клопотами та за цими тещами хіба щось розбереш, що там у світі робиться?.. Може, вже до Афроазії приїдналися? Чи до Москви?

— Стули, кажу, писок, дурню, про ту Москву, бо ті пияки з корчми тільки чекають зачіпки... — цідив крізь зуби Покукальський, синіючи.

І справді, побачивши неушкодженого Покукальського без слідів минулої січі на лиці та почувши про Москву, корчма на своїм горбі принишкла і застигла, мов той витязь на роздоріжжі, в нерішучості: чи пере-прошувати Покукальського, як радить піарщик, чи всипати йм з Калатайлом ще раз по саму зав'язку, долу-чивши до екзекуції і самого піарщика, щоб не збивав із вектора, куди і як іти, чи спершу на озера чи зразу ж на Київ, щоб, нарешті, хоч світа побачити та, може, яку молодицю по дорозі...

Не зійшовся ж світ на одних феміністках! Але ж як ото кинути на поталу фіолетову рідне гуляйполе?! Та тоді ж по всьому і хоч назад не вертайся: з тим Покукальським крокодили не лиш в озерах, в кожній кри-ниці заведуться! Та й вибори, вважай, програні! А це однозначно значить, що дорога на Європу перекрита ще на рік!

— Пане отамане, що маєм робили? — пошепки спитав команди пан осавул Черчіль, в очах якого теж горіло бажання швидше рятувати феміністок від крокодила, аніж вибори — від Покукальського. І почув суворий наказ:

— Лиш чекати! Инакшим чином нам не видіти ні пе-ремоги, ні дороги в ту саму Європу!

І хоч фіолетова фана, що тріпотіла над адмінупра-вою, свідчила радше про бездоріжжя, однак ідея при-єднання до Європи все одно непереможно витала в повітрі, скрашуючи не тільки чутки про крокодила, а й звістку про повернення перекинчуку й хамелеону По-кукальському недоторканності... притім, най 'го бісур-каня вхопить, у масштабах держави!

І Покукальський те відчував, роздував воло, розпус-кав хвоста, величався, гад, як печеніг на кістках воїв-русичів... Про настання нелегких часів під орудою різних покукальських свідчили і дурні запитання Ка-латайла, з якими той сікався до свого безпосередньо-го начальника:

— То що то за сувій у ваших руках, чи не компромат на крокодила? Бо я чув, ніби те чудисько зовсім не

прогризали дірки крізь магму земну аж з Австралії, а його феміністки з Русії віписали і за собов возят, аби відлякувати козаків, ніби вони комусь задурно треба.

— Манолію, як будеш такий фист мудрий, то я тебе розщитаю з тою крокодилою у два щоти, бо ти людям лиш голову каламутиш політикою, як пан Варцаба історією. А я, властъ, мус за все відповідати і з усіх боків битим бути? — питав Покукальський вже голосно, аби корчма чула, що він властъ і нею буде доти, доки схоче. А тому нема на нього управи, а надто в адмінуправі.

І корчма це чула, а тому допитувалась із свого горба:

— То шо там з тов Русієв? Кажіт, пане голово, не сопромтесь, бо ми знаємо все, навіть більше, і не лиш про крокодила, а деяких урядників, питомих зрадників...

Але Покукальський корчму ігнорував, вдаючи, що перейнятій безпорядками на озерах.

— Видите, де їм, тому адмінресурсу, рідний народ? — нагнітав благородний гнів народу, як колись його баба на Мандариновім Майдані, Парасчин Ільо.

— А я так думаю, пане отамане: доки той недобиток на преславне козацтво не подав у Європейський суд, мус вже розробляти свою тактику і стратегію!

— Та ми тілько й те робимо, що розробляємо те, що ви кажете, пане Мірчо! А толку?!

— Гай, лишіт ті дебати застарілі та поковтайте в Інтернет до того пірщика, який він вже не є чорноротий, най поділітси новітніми політтехнологіями!

— Чьо вонт, разухабістие? — тої ж миті вистромився з Інтернету на козацьке ковтання нечесаний Джі Ай.

— За порадою... — зам'ялося військо. — Як здолати адмінресурс?..

— На халяву? — здивувався піарщик.

Козацтво ще більше зам'ялося, звісно, з огляду на кричущу відсутність фінансів, і пошукало очима кошового скарбника та спонсора-мецената Mrкчтяна, але його, як завше, не було й близько.

— Контрибуцією поділимось... — несміло пообіцяв, затуживши в душі за справжньою контрибуцією, пан отаман Каправка, повівши бровою на адміністративний горб.

— Ви свої передвиборчі обіцянки-цяцянки на вуха іншим лохам вішайте! А мене не “розводьте”! Ясно?! —

визвірився нормальною мовою піарщик, але тут же подобрішав. – Ладно! Записуйте політтехнології: перша й остання – компромат! Чим більше компромату нашкребете на суперника – тим більше шансів у вас на перемогу! Чао, мушкітьори!

“Бреше пірщик, бо якби той компромат так вже впливав на долю покукальських, то при владі були б одні святі Капрівки, а так – навпаки”, – подумав гірко пан Капрівка, однак, махнувши рукою на стрільбища ординські на озерах, наказав війську вертатися на свої позиції, а пану Варцабі погортати сторінки передостаннього тому “Рідної історії”, який охоплював період з тих часів, коли східні сепаратисти рвалися відділитися від України, а західні, навпаки, виокремитись у якусь Крайню Крайну, а тому дуже нагадував посібник з кримінології.

– Але, пане отамане, я й без того бачу, що випадок з Покукальським настільки унікальний, що йому нема аналогів навіть у нашій історії, – розвів руками пан академік. І мав рацію. І козаки те розуміли, і лижітхали, знаючи, що, за великим рахунком, тільки за одну фальсифікацію щорічних дестрокових виборів Покукальському без суду і слідства можна було пріпаяти довічний строк. Звісно, якби була така стаття в Кримінальному кодексі. Але ж – нема! А тому, як тільки Покукальському висували таке звинувачення, він відбивався власним контраргументом, приміром:

– Не коліт мені очі тими виборами, бо я лиш виконував Конституцію! Чи ви би хотіли, аби я в тюрмі сидів за порушення Конституції і ваших громадянських прав на свободу вибору?

Але цього разу Покукальський вибрав іншу тактику і, замість контраргументів, наказав Калатайлу голосно, аби корчма чула:

– Жени борзо, Манолію, на пост до дайшників на Турецьке перехрестя Козацького шляху та попроси свистка!

А далі гукнув у бік корчми, маючи на увазі Зеника:

– А ти, Зенику, як наймолодший, збирай дві команди та й у неділю будемо грati на толоці футбольний матч на кубок пробудженого сурка!

На ці слова влади козацтво на своєму горбі чисто зчудувалося, не второпавши: чи це передвиборний “хід конем” лукавого адмінресурсу, чи щире бажання влади рухати людський фактор до Європи, чи результат недавнього козацького повстання?

— Ади, відей, май частіше треба бити наших голову по дупі, аби вони щось думали й рішали, — першим знайшов відповідь найстарший козак — полковник пан Мірча. Але наївний зелепух Зеник як не чув:

— А м'яч? — спитав, ногами перебираючи, ніби той матч уже починався.

— Вже купив. Учора. Спеціально в регіон їздив, — відповів Покукальський колишнім зверхницецьким тоном, що вельми стривожило корчму. Першим стрепенувся пан етнограф Дерипаска, зачувши непевне з тим футболом:

— А! В регіон! Он воно що! Наче ближче нема м'ячів! Знаємо ми той футбол! Якби не козацтво, ви б і гуляполе, і решту рахманних теренів перетворили на стадіони! А де Співоче поле? Де рідна країнська пісня? Чому рідний гопак в занепаді, а чужоземний брейк вибрикує, куди не глянь?!

— Авеж! — одностайно підтримала патріота-етнографа корчма, готова до нової січі. — Чому нема коштів на перевидання 15-томної “Рідної історії” пана Варцаби, а на м'ячі є?!

— ... Чого ферми молочнотоварні не відбудував, і цукрові буряки не сієте з Калатайлом, як обіцяли на минулих виборах, щоб наші жінки-матері мали роботу та вертали до своїх дітей-напівсиріт з тих клятих Америк та Африк?!

— ... А замість того, щоб виконувати свої фіолетові програми, тичите в очі футбольний матч на кубок якогось сурка, гейби нема в нас своїх країнських розбуджених зайців чи хом'яків, на честь яких матчі проводити?!

— Та же світова олімпіада з Пекіна наближається... — спробував затулитися Китаєм від звинувачень правдивих рідної громади Покукальський.

— А я що казав, що він з кітайціми злигавси?! І, певно, не задурно! — здогадався пан Мірча. — Бігме, вони єму крокодилами плате!

— А може, й сам уже розводит... за нашу крівавицу!

— Та же я мав на увазі “Евро-3000”! — уже кричав зі свого горба Покукальський, нібито демонструючи свій європейський вектор, але йому ніхто вже не вірив.

— Ади, як бреше, перекинчик непевний, намість того, аби чесно признатись, як голоси фальшивить на кожних виборах! — атакував козацький горб — адміністративний. Але Покукальський не здавався, шукаючи нових аргументацій:

— Та причім тут вибори, коли йдеться про нашу репутацію у світі! Тобто про футбол! Бо якби не він, то б ніхто і про Шевченка не знав... А ми ще до Європи премось! Най би лиш до Австрії — ті звичні. Або до Румунії — там ще гірше. Чи до Польщі — ті теж голі, хоч і впустили американців. Або навіть до Італії чи Іспанії — на конець хоч діти наші мамок своїх побачать... А це — до цілої Європи! А в ній — всілякі народи, з-поміж яких є і фист культурні! Не знаю, як кому, а мені французів стидно...

Причину встиду перед французами Покукальський не встиг пояснити через Марусякову тещу, котра, забувши про крокодила, безцеремонно обірвала роздуми про інтеграцію в європейську цивілізацію пана голови, заголосивши, як на цвінтари:

— Про що ви тиркочете, пане голово і решта вар’єтів, про яку Європу? Он за сільрадою теля в нужник впало, три дні рує, нікому поретувати! Школа валиться... а їм футбол в голові та Європа! Коби я себе не шанувала, то я би вам сказала, де ви, в якій... опі!

Запала мовчанка. Стало тихо на всіх трьох горbach, лише вітер доносив від озер ледь чутний чи то сміх, чи то плач жіночий.

— Не, таки мудро, що жінок не допускають до влади на всіх рівнях, бо таки не знаю, щоб то було... — задумливо озвався колишній сільський інтелігент пан Черчіль.

— А я знаю: строєм на роботу і з роботи! І гальба пива — на вроčисті свята. Ото й усьо, що було б! — зареготав з адмінгорба навіжений Калатайло і корчма внутрішньо здригнулася від такої ганебної перспективи.

— А тепер кажіт: хто нам більший воріг — Покукальський чи та бабота, що повіялася по світу? —

резонно спітав фермер Цімборський. – Він єкий вже не є, а чоловік, притім кинутий напризволяще жінков...

– І де той клятий Марусєк ходить? – застогнав з розпуки Ільо Парасчин. – Чи не в пивниці?! Бо чого б то – теща тут, під корчмов, а Марусєком і не пахне? Тето, чуєте, а що ви сподіяли з бідним Марусєком, кажіт правду, бо дивіться, аби ще в суді не прийшлося свідчити...

– Абись ви, пияцюги прокляті, та перед Страшним судом свідчили! – схлипнула від безсилої люті Марусякова теща і пішла, шпортаючись, геть, аби її серце не трісло, бо ще ж внуки – малі діти Марусякові на її руках!

Корчма переможно дзень-дзеленькула у слід теці чарками, а голова Покукальський із чатовим Калатайлом зацюкали молоточками, прибиваючи до дверей адмінуправи “Об’яву про футбольний матч, який відбудеться в неділю на толоці”. Відтак Покукальський, відійшовши на два кроки, зміряв оком, чи рівно прибив оголошення, подумав і дописав олівцем: “на честь Івана Купайла”. Вийшло непогано: і по-народному, і по-державному.

На горбі коло корчми козацтво шпарко обговорювало майбутню спортивну подію, а біля церкви святого чудотворця Миколая, що сяяла золотими банями на третім горбі над селом, печально стояв отець Миколай, не стільки стривожений гамором коло корчми, як власною одинокістю у храмі Божому.

Життя в Козацькій Корчмі входило у своє звичне русло. Але всі знали, що то було

ЗАТИШШЯ ПЕРЕД БУРЕЮ,

**якої не відав, як уникнути бідолашний
у своїй самотності отець Миколай**

– Господи, ти бачиш, як важко долати духовну кризу навіть з Твоєю Божою поміччю, – зітхнув благочинний, звівши до Неба очі. От уже котру Божу годину печально дивився він із церковної паперти на свою

паству, що зібралася із самого досвітку у корчмі, і гірко жалів, що відмовився від місця у тюремній церкві на зоні. Адже там би його мирян строєм водили у храм Божий, а тут...

Господи, і за що йому така кара? Він про таку вольницю козацьку читав хіба що в Кулішевій “Чорній раді” та “Ярошенкові” Осипа Маковея, коли ще вчився на філфакці у Львові. І думав наївно, що то давні легенди і рудименти рідної історії. Аж ні! Біда знов суне Країною, як тайфун Америкою... Лиш вже не хлопи від панів на Січ та в гори тікають, а їх жінки – до панів... Отака біда, спаси і помилуй нарід свій, Господи!

Паства теж, вирішивши все з матчем, дивилася на панотця, жаліла його і раду радила, чи кликати в корчму, а чи йти самим до церкви, бо дуже вже жаль було молодого наївного священика. Особливо панові отаманові Капрівці, військо якого вже давно перейшло під омофор рідного країнського патріархату і з тяжкими, мало не кровопролитними боями вже сім витків революції поспіль виборювало з церкви чужих попів. А як, нарешті, вибороло, то й церкви стало не треба. Отака ганьба, але що робити, коли з ворогами воювати набагато легше, як із самим собою?..

Місцева влада у складі голови Покукальського та сторожа Калатайла дивилася то на церкву, то на корчму і не знала, з кого починати.

Настоятель Миколаївського храму, помітивши таке коливання обох горбів, потупав-потупав по паперті, пошукав очима у Небі правди та й пішов свічки гасити, думаючи, що це ж вони могли би свічки гасити удвох із матінкою Ярославою, яка десь мучиться без свого панотця вчителькою музики у Львові, і все чекає, коли він покличе її у Козацьку Корчму. Але панотець не кличе, бо й сам боїться цих здичливих без жінок і війни відчайдухів. Чого лиши один Марусяк вартий!..

І отець Миколай перехрестився, пригадавши страшну повість українського класика позаминулого століття, чи то Леся Мартовича, чи Марка Черемшини, бо він їх плутав, про ватага опришків Марусяка й попадю, яку читав уже семінаристом, готовуючись на парафію в горах. Та Бог милував його тоді: послав у зону... Проте, якщо

вірити чуткам і Марусяковій тещі, що часом заходить сповідатися, місцевий Марусяк не ліпший за літературного...

Тож нічого не заставалося одинокому у своїх страстях-тревогах отцю Миколаю, як просити свого небесного патрона створити чудо і навернути цих заблудлих у перманентній революції овець до храму Божого. А відтак від печалі великої за недосконалій рід людський заспівати вперше на повені голос власний псалом про країнську дійсність:

*Ой три гори, як три царі –
Брати-єдинокровці.
А що на першій на горі –
То золота церковця.*

*А що на другій на горі –
То корчма чортом диха:
Там вояки й плугатарі
Товчуть об землю лихом.*

*А що на третій – то жура
Півнеба ніччю вкрила.
Ой то, братове, не гора –
To лицарства могила.*

І заспівати вперше без страху, загадуючи, що за цей псалом ледь не поплатився парафією, а редактор часопису “Незборима нація”, де вірш був надрукований, Марко Нечитайлло – посадою лиш тому, що узурпатор Покукальський, випадково прочитавши його, побачив у ньому натяк на себе і на адмінуправу – як на “лицарства могилу”. Тож панотцю довелося тричі службу правити, аби вгамувати місцеві прояви реакції на свободу слова, поетичної думки та віросповідань. І Господь серед мільярдоголосого хору волаючих справедливого заступництва, що підіймається до Неба від землі густою пекучою парою, почув молитви отця Миколая, розшукав у людському мурашнику дрібоньку, як мікроб, голову сільського голови Покукальського, поправив у ній якусь шестерню і...

ЦАР ІРОД ЗГАДАВ ПРО БОГА

... І якось навесні, лих зійшли сніги, поріг церкви несміливо переступив голова Покукальський. Знічено кахикнувши, місцевий Ірод підкреслено побожно перехрестився на іконостас, завірив полохливо очі на грізного Саваофа на стелі, і, кивнувши отцю Миколаю, вийшов на паперть, всім своїм виглядом показуючи, що має до нього секретну, навіть від Бога, бесіду. Настоятель, вибачившись перед Саваофом, вийшов слідом, готовий прийняти хресні муки задля спасіння потопаючої у гріах людської отари. Та лиш прокашлявся до казання, як Покукальський, дивлячись у землю, пе-ребіг його.

– Вибачайте, панотче, але бачу, як ви позираєте на корчму, звісно, не з гріховних побуджень, а в плані її залучення до віри і церкви... Але прошу вас, не приставайте до тих опришків, а ліпше об'явіт, аби вони у хор церковний записувались. О! Чуєте, як співають?! Най хор Вірьовки ся сховає! Бо я вже всі методи випробував і жоден не годяний. Тож оце подумав просити вас, може, хресний хід організувати чи висвятити Козацьку Корчму разом з тою корчмою, що при дорозі на горбі? Або який акафіст їм, тій корчмі, читати бодай раз на тиждень, аби вони втямили, що кожна влада – від Бога, і щоб не йшли супроти неї лиш тому, що вона не того кольору, якого їм хочеться... Але, панотче, вже мус діяти, бо лих об'являт вибори, буде пізно... І ще одне хочу просити, чи пустите мене в церкві сховатися на той випадок, якщо ті козаки почнут войну і всіляку експропріацію з контрибуцією, а в мене діти – неповні сироти, без мами ростут і потребують живого батька...

– Господь з вами, сину... брате Покукальський! Та ж Всевишній не допустить до того! – вжахнувся панотець не так плутаного прогнозу Покукальського про грядущий передвиборчий армагедон, як змови проти рідного народу, на яку одверто його штовхав голова. – Тим паче до братовбивства!

Але Покукальський, прости йому Боже, грішному, не дуже надіявся на Бога, бо й далі домагався політичного

притулку в храмі святого Миколая, ілюструючи трагічну історію свого подвижницького життя яскравим синцем під лівим оком:

— До вбивства — так, але до биття тих самих братів, то будьте певні, отче, дійде, бо я вже не перший рік головую, і не раз був битий за жертовну працю свою. Тож почнемо рятуватися, отче, з організації церковного хору, може, як я вже сказав, хоч це поможе...

... І от вже минув не один місяць від тої розмови. Вже відцвіло у церковнім садку все, що мало, вже й вицвіло на церковній брамі п'яте запрошення записуватися у хор, а до церкви як не йшли ні власті, ні народ, так і не йдуть, і про хресний хід не згадують. Зате — ось, футбольний матч затівають на саме Різдво Івана Предтечі! І нема ради ні на тих, ні на інших...

Не встиг отець Миколай печально зітхнути, як перед ним зненацька, мов із-під землі виріс, щойно згаданий голова Покукальський.

— Панотче, — сказав Покукальський, — чи не прийшли би ви благословити наші змаги футбольні, що мають бути на Івана... на толоці? Видите, отче, таке життя настало, що треба починати все з футболу, а відтак, як дасть Бог, і про духовне згадаємо: про хор церковний і хресний хід... І про козаків, бо до них, як ви самі стали свідком, вже бояться рідні жінки вертатися...

— Авжеж, — сказав панотець, тамуючи в серці зворушення. — Богу вгодне діло — спорт! Бо в здоровому тілі — і дух здоровий... хоч... кхм, хоч про спорт в Біблії нічого не сказано, та все одно прийду.

І тої ж секунди ніби святі Козацьку Корчму перелетіли, торкнувшись крильми храмових дзвонів, і вони сповнили тишу над селом і притихлу кожну людську душу ледь чутним золотим благовістом. Наразі просвітленим козакам перехотілося битися-сваритися, захотілося брататись-миритися з усім світом-миром, й родичатися з ним, і бути з ним рівним, а не лиш, вибачайте за правду, йому служити та дупи мити! А щоб і він нас за людей мав, і перед нами, як ми перед ним, капелюха здіймав, поштиво кланяючись:

БОНЖОРНО, СЕНЬЙОРИ!

— Бонжорно, сенъйори! Бонжорно, сенъйоре Іллучо! — срібним дзвіночком озвалося з вулиці у ту саму історичну мить, коли верхи й низи Козацької Корчми шукали консенсусу і прокладали футболом шляхи у Європу в обхід турків, румунів і навіть Австрії, яка, крім добра, нічого поганого місцевому люду не зробила, а сам цісар, коли вірити пану Варцабі, так любив козаків, що виманив їх з-під Хотина, ба навіть з Козацької Корчми, де їх сотня осіло, аби вони йому не лиш каву варили, а й Відень від італійців боронили, бо, відей, фрау їхні першими зачали штрикати до тої Італії, як нині наші, інакше, що було ділити тій Австрії з тою Італією, щоб аж війну починати, про яку ще Федькович писав??!

Але мова йде не про історію, най пан Варцаба з нею справу має, а про те, що саме в ту хвилину під корчму під'їхало таксі і з нього вийшла... нє, не жінка! І не топ чи поп модель. Сенъйора! А що фігурова! Тц-ццц! А що фризура суперова! Та куди тим зіркам голлівудським!

Корчма закам'яніла з келішками коло самого рота — оце жінка! Або сниться... Нє — не снилося, бо одне й те всім не може снитися. Ну, може, звісно, отака приєнтина, але той пан череватий, що біrbілив за нев плаєчком д'горі, навряд! Хіба лиш в гарячці чи кошмарнім сні.

А та цариця-сенъйориця все приступала ближче й ближче, сяючи закордонною вродою так імпортно-фудульно, мов по небу йшла. І прийшла, і стала перед корчмою. А за нею — череватий пан.

— Бонжорно, сенъйоре Іллучо, — пролебеділа трепетно, але з гідністю, пишна пані цариця-лебедиця до роззвяленого з дива Парасчиного Ілья, — я приїхала за дітьми. Мой, Ілю, ти чуєш, що кажу?! Я приїхала за дітьми! Вони згодні. Он вони! (З таксі й справді повилазили незвично чисті й причесані Ільові хлопчиська, які ледве школу доконали, чекаючи тайно від тата, коли вже мама приїде та забере їх до Італії). А це, познайомся, сенъйор Карло Дияволучкі, їхній вітчим. Ілю, лиш не переживай і не роби дурниць: нашо

тобі ці діти? Ти ж сам собі ради не годен дати, Ілю... То нашо тобі, Ілю, ще й діти? А тепер тобі буде добре, будеш зовсім свободідний. А до нас будеш їздити в гости – сеньйор Дияволуччі не лиш багатий і добрий, а й прогресивний у питаннях сексу. Хоч, Ілю, нашо тобі та Італія? Що ти там не видів? Ліпше ми будемо сюди приїхати, бо сеньйор Дияволуччі збирається тут бізнес робити: ставки наші взяти в оренду, аби на продаж рибу розводити – на глибинах, а на міліні – устриці, скойки по-вашому, а при березі – білі лілії, а на березі, у вербах, підпеньки. Страви з них якраз входять у моду в Італії. Так що не бануй, скоро побачимось.

І вже попрощавшись, сеньйора лебедиця-дияволиця (шлек би трафив ту Півоньку Ільову!) спохопилася:

– Йой, мало не забула! А вам, сеньйоре Мірчо, ваші колишня дружина сеньйора Катріна краватку передали. Казали одягати до сорочки тої, що в смужечку, якщо ви її ще не запрали на чорно.

Порившись у золотій, діамантами розцяцькованій торбинці, витягла червону краватку в целофані й повісила на ажурну огорожу корчми. Череватий сеньйор Дияволуччі при тому смішно розкланявся і поторохав слідом за своєю сеньйорою до таксі з усиновленими Ільовими напівсиротами.

М-да! І цим усе сказано...

Корчма стала потроху приходити до пам'яті лиш за годину (такий був струс!) по всьому, коли вже, напевно, таксі з Ільовими італійськими родичами під'їдждало до найближчого аеропорту.

Першим очумався, як і належиться, голова Покукальський:

– От вам і бом жорно, сеньйори! Ще де та інтеграція в Європу, а Півонька Ільова вже туди протиснулася настілько, що звідти притарабанила, най не кажу, інвестора! Мало нам було окупації Австро-Угорщини з Румунією, німців, так нате вам ще й Італію! Але абись знали: того не буде! Най ліпше ще одне монголо-татарське іго, а лиш не Дияволуччі! Мало їм наших жінок, так ще риби й підпеньків захотілося?! Видно, що не читали ті макаронники “Рідної історії” пана Варцаби! Тож най лиш піткнуться, ми їм таку вже оренду

влаштуємо, що довго будуть помнити наші печериці ще
й іншим охочим до них заказувати! Ади, які мудрі,
порозявлялися на наше добро, як ті крокодили!

Але корчма на той несподіваний патріотизм Поку-
кальського не відреагувала. А що було говорити?! Пити
теж не хотілося. Співати – й поготів. Навіть актуаль-
них і цілющих для душі емігрантських чи рекрутських
пісень на радість столичному етнографові. Тож стали
розходитись, хоч до вечора ще було та й було. Лиш Ільо
зостався. Перехилив півлітра бузинівки з горя, а тепер
спав, упавши головою на стіл та пускаючи на картату
церату з-під вусів тоненьку цівку сlinи.

– І де той Марусек ходить? – дивлячись на сплячого
Іля, спитав гірко Митро. Чи Васьо?..

– Не чіпайте, най спіт, може, біду свою переспит.
Біда, як жінка, чи то пак мрія про лілові ночі й золоті
помаранчі Гвадалквіру, з нев тра переспати... –
зітхнув пан козацький отаман Капрівка тужно, поволі
оживаючи та гадуючи, чи вбирати на завтрашній матч
парадний кабат чи то пак мундир, шитий на замов-
лення на місцевій українсько-німецько-італійській фаб-
риці “Полонина”, чи йти в одних трусах, як пророк
Шева? А куди ж тоді ордени причепити? Але то зале-
жатиме від того, яку ролю йому прописав пан Поку-
кальський на тому матчі. Та же, певно, що не штрикати
за тою каглою, як дурний, по полю! А лише сидіти собі
в затінку десь на трибуні і судити! До того зобов’язує,
врешті решт, поважне звання пана Капрівки! Та й
заслуги перед Країною не перечать. А коли вже на те
пішло, отамани козацькі, перепрошую, на дорозі теж
не валяються, щоб ними футбола ганяти!...

*– Як пришла ми каррр-та!..
Ex, била-м би лиха година таке жітє!*

– не заспівав, а тихо зойкнув хтось у корчмі... Чи не
пан Мірча?

*Наїхали бусурмани, віпустили чортა...
Було колись файне село,
зосталась лиш корчма...*

— доточив речитативом хтось за корчмою. Чи не Марусяк?..

Тим часом перламутровий день скотився поволі за рідний небокрай, починався фіалковий вечір, за ним ішла ніч, цього разу Купальська. Над Козацькою Корчмою стояла тиша, тільки з корчми доносилося тихе хлипання. То сеньйору Ілуччо снилося, нібіто він жениться на старій Варгулисі. А кругом — ніде нікого, тільки та карга-відьма регочеться на весь свій беззубий рот та приказує, пританьковуючи:

*Повсихали на горбичку
Молоді ялиці,
Нема в селі ані дівки,
Ані молодиці.
Йой єк файно нині стало
старим бабам жити!
Кожен хоче стару бабу
Під вінець водити!*

Може ті бісуркані привиділись би не одному сеньйору Ілуччо, а й решті козакам, коби ті спали. Але ж де там! Такою порожньою і осиротілою корчма ще не була, як тої купальської відьомської ночі. Зате на озерах ще ніколи так щасливо не балювали, так весело не реготали вічно сердиті на чоловіків і заклопотані гендерною політикою феміністки...

І тільки троє з достойників і очільників Козацької Корчми у цю ніч переймалися державними справами.

— Як то важливо вчасно помиритися, доки не перебилися, — думав пан Каправка, дивлячись зі свого козацького горба на два інші, на котрих те ж саме думали Покукальський — в адмінуправі сидячи, та в церкві молячись — отець Миколай.

А на розсвіті, коли зійшло сонце, усі троє чоловіків вийшли одночасно привітатися один з одним, а далі розійшлися по “своїх парафіях”: отець Миколай — у дзвони бити, сповіщаючи про Різдво Івана Предтечі, а пан голова з паном отаманом — підіймати козаків на

ФУТБОЛЬНИЙ МАТЧ

Але піднялися козаки тільки підобід, і не з корчми, а від затуманених озер, окрім, звичайно, пана полковника Мірчі. Та все ж першим передислокувався під адмінуправу пан отаман Капрівка, вразивши Покукальського далеко не спортивним виглядом. Вимучене безсонням через різні проблеми та нестабільну ситуацію отаманове лице під синім великуватим кашкетом з кокардою і малиновою “околицею” було схоже на суху маківку, лиш з вусами. Штывний однострій гарно відтіняла бузкова теніска під сподом і зовсім не псували дрес-коду зелені парусинові кеди ще радянських часів, що визирали з-під штанів з лампасами замість звичних генеральських чобіт. З усіх відзнак пан отаман залишив тільки міцно пригвинчену до мундира “Срібну Зірку козацької доблесті”, решту ж завбачливо зняв лише з однієї причини: щоб не брязкотіли, коли йому, не дай Боже, доведеться власною персоною доукомплектовувати котрусь із команд через малу чисельність гравців.

Пообідді під адмінуправу підтяглася і решта населення. Хто (з молодших) бадьоро, прибраний з нагоди матчу, як і належиться футболістам, у квітчасті нові сімейні труси. Дехто (із старших) – в чім попало і в брилях, як годиться публіці.

Сполохані масовою мобілізацією батьків на спортивні змаги, поз’їджалися на роверах і скутерах діти-напівсироти, і поставали в підніжжі владного горба, демонструючи один одному придбану за мамині гроші техніку – в кого “крутіша”.

Щоб не переобтяживати читача зайденою інформацією про подальші спортивні події, наведемо дві коротких інформації про епохальний матч, надруковані у двомовній “Фіолетовій правді” і в часописі “Козацька слава”, та написаних приблизно одним почерком.

МАТЧ ДРУЖБИ

Братерською нічиєю завершився футбольний матч між фіолетовою коаліцією і місцевими бузковими

козаками в адмінодиниці Козацька Корчма, довівши тим самим, що влада і народ – одне нерозривне ціле, і нічого цей моноліт ділити різним сепаратистам! І самим ділиться за кольором пропорів. Однак мимоволі життя, а точніше приїзд в Козацьку Корчму з Італії однієї з місцевих жінок, вніс свої відтінки у суспільну сегрегацію (поділ населення за кольорами). Тепер козаки, в яких жінки Роксолани-гастарбайтерки, між собою стали величатися сеньйорами, а ті, хто овдовів або ніколи не женився, просто панами. Цей невинний жарт теж стирає ідейні межі і єднає в широку демократичну коаліцію, не гірше, як будь-який матч дружби.

*Марк Трахтенштуцер
Газета “Фіолетова правда“*

***

*Часопис “Козацька слава”
Марко Самописець – спеціально для “KoCu”*

МИРНА ТАКТИКА БУЗКОВИХ

7 липня. Всеукраїнське свято Івана Купала підступні фіолетові сили хотіли використати собі на користь, а козаків навпаки – деморалізувати, організувавши так званий футбольний матч дружби імені якогось Сурка. Оскільки виховане на традиціях бойового гопака козацтво було байдуже до нових традицій, запроваджених владою, а саме – грati у футбол, а в команді представників влади взагалі було тільки два гравці (воротар – Калатайло, нападник – Покукальський), то матч закінчився нічиєю, хоча на останній секунді посланий ногою Покукальського м'яч збив із ніг суддю пансеньйора Мірчу. Але оскільки той забій стався у дружній спортивній борні, то обидві команди вирішили, що причини для січі нема, тому розійшлися мирно, хоча провладна двомовна “Фіолетова правда” за підписом якогось Трахтенштуцера надрукувала неправдиву інформацію про нібито братання фіолетової

влади з бузковим електоратом. Це козаків обурило, і ледь не підняло в похід, але згори поступив наказ агітувати на виборах за претендентів у президенти мирним шляхом. Одночасно козацька розвідка в особі сеньйора Шмаля донесла, що таємно від опозиції владна коаліція дала своїм наказ негайно розпочати перепис китайців й інших мігрантів, число яких у наших бур'янах, за неофіційними даними, давно перевишило офіційне число автохтонного титульного населення, тобто козаків. Бузкові підозрюють, що це робиться спеціально для перемоги фіолетових на грядущих виборах, адже згадаймо, як вони на останніх виборах ганебно змусили голосувати за себе навіть “мертві душі”, тобто тих, хто відійшов у вічність за останнє століття. Тому у свою чергу вирішили відрядити негайно свою соратницю по опозиції, лідерку блоку “Серце, тобі не хочеться спокою” пані Жанну Дарську у Європу, щоб вона там переписала всіх наших жінок і кожній вручила портативну урну з проголосованими за кого треба бюллетенями. Інакше нам чесної перемоги на виборах не бачити. Зважаючи на піdstупи фіолетової коаліції, в рядах козацької опозиції оголошена мобілізація сил на підтримку щойно спущеного “згорі” гасла, яке звучить приблизно так:

ЧЕРЕЗ ДЕМОКРАТИЧНУ СЕГРЕГАЦІЮ – ДО СОБОРНОСТІ!

Від автора:

Як бачимо, термін “демократична сегрегація” – поділ електорату (людського фактора, народо-населення) за кольоровими брендами (прапорами й іншою виборчою символікою) політичних партій – першим вжив козацький писар і журналіст – індепідент Марко Нечитайлло-Самописець. Він же спостеріг і всебічне нарощання у козацьких масах передвиборчих ревнастороїв. Та все-таки більш розлого і деталь-но динамічний процес кольорової (пардон за тавтологію) сегрегації описав незалежний історик Варцаба-Самовидець у своїх безсмертних “Безсонниках”. Отже,

заради достовірності рідної історії варто зачитувати віймково деякі нотатки про перебіг вікопомних подій.

7 липня. Може цей футбольний матч і увійшов би в історію Великої Перманентної Революції як матч єдинання, або спроби широкої коаліції, коби фіолетовий симпатик, той підступний фіолетовий прихвостень Покукальський та не перетворив його на матч смерті, мало не вбивши м'ячем пана полковника Мірчу.

Але все ся скінчило, слава Богу, щасливо. Правда, пан полковник досі в комі і, як журиться корчма, на ньому (як на сеньйорові) вже можна ставити крапку. Але вся надія на міцне здоров'я пана полковника та на його загартований довгими плотськими постами і душевною цнотою організм.

Зі страху за життя побратима корчма записалася у церковний хор, щоб своїм співом вимолити в Бога здоров'я пану полковнику. Як гарно звучать під склепінням корчми козацькі голоси! Мов янгольські! Отець Миколай часом аж плаче від радості і з вірою, що настане колись той день, коли козаки, нарешті, дійдуть і до храму Божого...

19 серпня. Спаса. Знаменито, що саме це величне свято стало спасенним для пана полковника Мірчі. Нарешті Бог почув наші молитви і пробудив пана Мірчу з небуття. Перше, що спітав цей воскреслий козацький Лазар:

– Чия перемога?

– Та звісно, Гарібальді, сеньйоре, – невдало пожартував сеньйор газда Николюк, тим самим повергаючи пана Мірчу знову в шок, хоч і не смертельний.

20 серпня. У корчмі життя, вибите з колії невдалим ударом Калатайла по полковнику Мірчі, увіходить у звичну колію. Mrкчтян передав через дистрибуторів провіант і цистерну пива, що зайвий раз підтвердило, що скоро вибори і почався безличний підкуп електорату. Корчма порадилась і вирішила “подачки” від усіх брати, але голосувати – лиш за бузкових. У зв'язку із зціленням сеньйора Мірчі відпала потреба співати в церковнім хорі, тому хор поміняв духовний репертуар на світський, тобто на рекрутські та повстанські пісні. Отець Миколай не перечить, тим більше, що його об-

рано всенародно на екстреній Раді козацьким капеланом, або – кошовим попом.

22 серпня. Під час зцілення з полковником Мірчою сталися дивні метаморфози: озивається тільки на звертання “сеньйор”, бачить майбутнє, від якого жахається і починає говорити по-китайськи, але одну і ту ж фразу, яка звучить приблизно так: **цінь-хуань-гонь**. Часом її показує ритмічним речитативом задом наперед, часом співає на невідому панові етнографу Дерипасці, але явно азіяtskyу мелодію. Що це значить, ніхто не знає. Але сеньйор Ілуччо (сірич Парасчин Ільо) радий, що не по-італійськи, бо він того дияволу не витримав би. Попри те, корчма свідомо бузкові, а Покукальський з Калатайлом нахабно і все густіше фіолетують, особливо після того, як під сільрадою розвантажилася здоровенна фіолетова фура, розмальована антрацитовими бантиками. Дочекавшись ночі, козацька розвідка дещо з того перенесла на козацький горб, а саме: бочівку солонії съомги, два ящики “Артемівського шампанського”, п’ять упаковок піротехніки.

24 серпня. Вперше по-державному відзначали

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ КРАЇНИ

Тобто усім кошем-громадою радилися, як далі жити, складали бізнес-плани на майбутнє, а також ходили парадом і навіть, за народним звичаєм, водили козу.

А як же інакше?! Адже тільки при згадці про це величне свято, виборене у віковічній борні нашими прадідами, батьками, та й особисто нами, козаками, на чолі з паном Каправкою, душу сповнює божествenna радість і гордість. Свято почали із самого ранку з підняття над корчмою державного прапора під грім тулумбасів. Чим розбудили в адмінуправі сторожа Калатайла і примусили його зробити те саме, наставивши на управу музеину канону (гармату).

Калатайло, як видно було з козацького горба, довго шукав державну фану, а не знайшовши, погнав д’хаті Покукальського.

Скоро прискакали обидва і, певно, під страхом розправи й собі вивісили фану державну, але поряд з фіолетовою. Хоча це трохи іритувало козаків, але вирішили не псувати собі свята. Одягнувши однострої козацькі і стрілецькі, пройшлися парадою по всіх вулицях Козацької Корчми (села) під грім тулумбасів і вигуки: “Слава, ух, Країні!” та “Героям – Слава”!

Вигук “ух” козацтво додає зумисно, щоб показати свій протест проти скорочення святої споконвічної назви “Україна”, водночас не порушуючи головного закону все-таки незалежної Країни – Конституцію. Було фіст файно! Що вже Марусякова теща і та вийшла помилуватися на параду. Прикатуляла зі своєї Ординівки і стара Варгулиха, офірувавши козацтву сулію “бузинівки” власного виробництва і бербиничку козячої гуслянки на похмілля.

З нагоди великого свята Мркчтян зробив козакам прийняття, але сам на нім не був. Але то не применшило ані вроочистості, ані веселости.

Козацтво віншувало і віватувало кожного героя одвічної нашої боротьби за Соборність і Незалежність, імена яких я начитував з власної “Рідної історії”, а кочшовий отаман пан Каправка – з козацького реєстру.

Під вечір згадали і про владу, і про те, що корчма не лише козацький кіш, а ще й територіальна громада, і паства Божа, миряни чи віряни сього храму, що на горі. Отож і Незалежність вартувало би відсвяткувати, як належить, усім (ух)країнським миром-собором, з Божим благословенням, по-християнськи. Тому стали кликати панотця Миколая з благословенням і Покукальського з Калатайлом.

Кликали хором.

Панотець, почувши глас волаючої у духовній пустелі заблуддої своєї пастви, заспішив до корчми, на радощах згорнувши у поділ ряси все церковне начиння на всі випадки життя разом з розкуреним кадилом.

Як зізнався панотець згодом пану Варцабі, по дорозі просив Бога, щоби Творець повернув у голови своїх творінь, сірич козаків, не лише історичну пам'ять, але й мислі благочестиві про БОЖЕ.

І Бог змилостивився: козаки, на чолі з отаманом Кап-

равкою, стояли, виструнчившись, на веранді корчми смирні і тверезі, і дивилася на свого панотця чистими, як в дитини, очима. Посуворішали ті очі лише тоді, коли побачили Покукальського з Калатайлом, котрі по довгих роздумах теж вирішили соборно відсвяткувати державний празник, а тому перейшли зі свого горба на козацький і не з порожніми руками, що налаштувало всіх на мирний лад і духовне єднання попри всі політичні сегрегації. Тож, коли всі зібралися, пан козацький отаман Кправка звернувся урочисто до козацького попа Миколая:

— Отче, благословіть на патріотичні рушення!

Але тут, збивши усю церемонію, виступив уперед Ільо Парасчин:

— Стійте, панотче! Бо я не зрозумів — на які рушення: до лісу чи по дрова? Тому пропоную: якщо вже зібралися і тверезі ще, то давайте говорити, що далі робити, бо я вже не годен! Чи чекати, доки наші жінки зрадливі звезут сюди із усього світу своїх дияволучів чи ще гірше — зовсім не приїдуть?! Щоби менше було балачки, кожен подавайте на розгляд свій бізнес-план! От ви, очільнику всенародно обраний Покукальський! Де ваш план розвитку адмінодиніці Козацька Корчма? Де? Не бачу паперів!

— Та на план — не трудно. От на гроші — сутужно. Бо все залежить на тому, хто на виборах переможе... Фіолетові обіцяли... — зам'явся Покукальський, при тім сторожко зиркаючи довкіл себе, чи не обступають його бити, бо чула личина перекинчика, що наступає на болючий мозіль громади. Так і вийшло.

— Вони вже рік обіцяють! Брехуни! Популісти! — обурився із задніх рядів Дъоргій чи Митро.

Але пан Варцаба-Самовидець, себто я, знаючи перфектно з рідної історії, чим зазвичай закінчуються масові зібрання (ради, віча, конгреси і мітинги) припинив цю провокацію, мирно врегулювавши гостру ситуацію напівжартом:

— Ша галасати! Бо й справді, як вже звела до купи нас наша свята Незалежність, то, відкинувши всі політичні кольори, в тім числі й вибори, бо ми вже не раз могли пересвідчитись, який з них хосен, давайте раду

радити, як далі жити! От, приміром, ви Митре з Васьом (чи ти Цилько, Васю?), чого би-сте прагли?

— А не будете ганьбити? — спитали ті дуплетом. — Коли ні, то ми — за колективне господарство, щоб усім селом, як перше було, разом орати, сіяти і день вро-жаю справляти коло клубу, а не коло тої руїни, що від нього зосталася... Як наші діди... Але це лиш наша думка, а мем робити, як громада рішить...

— Авжеж, гони знов до калхозу! Мало там наші пра-шури нарobiliся! А ви чого, пане Варцабо, не вису-ваете як незаперечний для нас усіх науковий автори-тет контрапрограментів проти тої кагали, в яку вже хочуть голови впхати деякі з несвідомих? — накинувся на мене сеньйор Ілуччі, в недалекому минулому Ільо Парасчин.

— Нащо тоді кому здалися були ті революції, на яких гинули такі герої, як мої світлої пам'яті баба Параска, коли дехто навіть через сто років гине за колгоспом?!

— Твої, Ілю, баба, гуторять люди і почерез століття, не зовсім гинули, сараку, а й орден в мандариново-апельсинових заробили, і гроші на олійню з крупорушкою. Лиш ти, лайдаку, то все за вітром пустив, включно із жінкою своєю. А тепер лікті собі кусаєш та всі тобі винні, що вона з тим старим дияволиськом воловодиться по світу! Я би на її місці ще гірше робив!

— Ще слово і по тобі, Зенику! Бо таке не прощається! — спалахнув сеньйор Іллучо.

— Тихо ша! Розпірхались, як когуцє! — кинувся між розпалених хлопаків, як прозивається з нього корчма, екс-фермер Цімборський. — Не переводьте на пси таку урочисту академію!

— Най шос кажуть пан отаман! Лиш не віршами про той свій Гвадалквір! — й собі втратив політкоректність сеньйор полковник Мірча. — А кажіт, що мем робити, бо на те ви — отаман! І вібачайте, коли, може, гостро ставлю питання.

Звернувши, як і всі в цю мить, свій зір на пана отамана, я прочитав на його лиці приблизно те, що не раз чув од нього у хвилини гіркого чоловічого одкро-вення: “А Боже, і хто його видумав, ці революції разом з віборами? Скрізь люди, як люди, живуть собі, шось роблять, не чіпляються до своїх отаманів, ані

президентів з прем'єрами, а тут мус одвіт тримати перед народом, що невідомо чого хоче від тебе, лиш тому, що ти чільник і провідник!

А що тобі самому сниться день і ніч Гвадалквір, то всім байдуже! Прип'яли тебе ланцами обов'язків до корчми, обтяли крила і прирекли на муки, як Прометей!"

Але до честі пана отамана Каправки він заговорив зовсім інше, і то так мудро й розважливо, чисто як древній наш філософ Сковорода.

— Високодостойне і поважне козацтво! Соборний (ух)країнський народе! Вгамуйтеся, бо що я один гoden, хоч я й отаман! Я лиш, як бджолина матка, — ядро, а бджоли — ви, а тому — сила. Вам гуртом і мед носити, і ворогів жалити, бо ви вже бачите, що кругом, а найбільше вгорі, ми ніц нікому не тра, хоч пропадай... Тож мус вертатися до голови по розум і щось робити, як я вже сказав вище, гуртом, громадою, і не лиш обух сталить, а й рало гострить та й заходиться орати рідні перелоги усім козацьким кошем!

— Мудро... мудро... гуртом... кошем... громадою... — дружно загули, як ті бджоли-трудівниці, козаки.

— А доки дійде до рала й орала, почнімо з корчми! Реприватизуймо! І то вже! Доки тому буржуєви Мирикичитяну козацьку кров цідити взамін поганої його "казъонки" двохсотлітньої давності? — знов вискочив, як Пилип з конопель, Ільо, бабопарасчині гени якого не змогло облагородити навіть звання — "сенйор".

— Оце бун! Мали б реальний дохід! — першим підтримав Ілів бізнес-план монархіст чел маре Паприкашу, голуба кров якого, розпалена коло корчмарської плити, давно червону клекотіла, пригнічена експлуатацією того глитая.

— Та куди вже тих корчмів стільки! — обурився газда Николюк. — Най ліпше вже пасіка! Виніс вулики в поля чи ліси і горя нема — бджола сама порядок знає! А ти лиш мед качай та на базарі продавай, та нові рої прикупляй, та...

— А нам си здає, що більший хосен, маю на оці прибутоқ, від гуральні... — загикнувся несміло вуйко з Перекалаби, але вже без крисаньки, позаяк віддарував її

Ніколайчику з Васьом, певно, аби ті підтримали його, бо ті справді вперше вголос проявили ініціативу:

— Оце мудро! Оце по-газдівськи! Але гуральня мус бути громадська і конче при корчмі! А то вмре Варгу-лиха та й по всьому, в тім числі традиціях і святах...

— Ади! Ожили! — здивувався пан Черчіль і, згадавши, що він недавній директор школи, пригрозив: — Я вам дам, двійочники, гуральню! А не хотіли-сте бібліотеки?

— Мой, пане Черчіль, чи ви — сер? Лиштси зі своїми пережитками! Тут о справі йдеться, а ви — про бібліотеку! А коли так, то я би пропонував заодно й броварню! — став на захист бізнесових ідей Ніколайчика з Васьом теж добрий колись двійочник Дъоргій, а нині — справдешній сеньйор (читай: солом'яний вдівець. — *Авт.*) і то лиш почерез свою гріховну пристрасть до пива.

Але, як любить казати Мркчтян, любов — хороша, коли неть ні гроша, тому любімо — гроші! І, схоже, це вже почала розуміти й корчма. Отож, подумавши, Рада вирішила, що гуральня і броварня при корчмі — добре діло, яке варт схвалити.

— Але де баняків, чи то — котлів узети, а головно — грошей на них? — резонно спитав Зеник.

— Що ви мислите вчорашніми економічними категоріями, відставши від Європи на триста років! Сенйори! — обурився, як завше, з'єритований реальністю Самописець-Нечитайло. — Та читайте газети! Дивіться телевізор — що люди круг вас роблять! Та щось самі робіть!

— Сенйоре Ілуччі, турмане! Що ти за чоловік такий, що проміняв жінку на дармову чарку, а тепер ще й ставки наші віddaєш її йо... майо, тому курдуぺлю?! А чи ми самі не подужаємо на тих озерах собі розважальний комплекс звести та й мати самим щось із того? Думайте, сенйори, думайте, доки вас ще якось не назвали! Бо то вже справді буде фертик і по всьому!

— О, це теж по-нашому, по-козацьки, — загуло віче, — бо доки ми різних заброд будемо інвестувати?! Маємо дбати про свого місцевого виробника!

— І конче в тому комплексі має бути пив-бар і кав'ярня “Кава по-козацьки”... — розмріявся Зеник. —

І варенична “Вареники по-козацькі”, і пиріжкова “Із сиром пироги”, Інтернет-кафе “Інтерсеньйорита”...

– Ні слова про них! – скричав, як ужалений, сеньйор Ільо Парасчин..

– А можна риболовецьку артіль “Карась”, грибоушкальську “Лисички-печерички”... – не звертаючи жодної уваги на екстреміста Ілуччо, мріяв нежонатий Зеник.

– А чи не ліпше зорганізуватися у футбольну команду та й продатися тим самим італійцям чи кудись в Африку, близче до наших Роксолан?! І робити тяжко не треба – брикай собі, як козел, по полі, а гроші – грубі!

– А я би, хоч я й не місцевий, але, як етнограф, радив би створити гурт “Козак Дармограй” або “Гуляй-поле” і почав заробляти тим, що нам, козакам, найбільш притаманне – автентичним співом, інкрустованим іскрометним гопаком. Успіх гарантовано! Гонорари теж, і – немалі. Почали би гастролі з американської діаспори, доки вона ще не вимерла і своїм корінням цікавиться.

– А, може, спершу все-таки бур’яни розоремо та чимось засімо... бодай гарбузами... – не втрачав мрії зайнятися землеробством екс-фермер Цімборський.

– А я кажу, що без іноземного інвестора ми не подуємо своїх бур’янів! – обірвав навіть натяк на розвиток вітчизняного землеробства продажний Покукальський, на що вмент відреагував уже Лешек Войтек.

– А я шо ми казали?! Цьому Покукальському аби лиш нас спродати з потрухами тим олігархам, а тепер ще й латифундистам!

– А ще які є бізнеси, але щоб без тих інвесторів, бо як згадаю, як то своє віддавати? – поцікавився заторможено контужений Калатайлом сеньйор Мірча, вдаючи, ніби йому теж конче треба того бізнесу, вибачайте, як комусь прища на однім місці...

– А моя думка – розвивати народний туризм! Побілимо хати, заклечаємо калиною та й будемо здавати туристам! – подав раціональну ідею хазяйновитий газда Николюк.

– І туристкам! – як звично, спробував перевести на пусте, вистромившись зі свого Інтернету, Джі Ай.

— А чом би й ні? Запропонуємо їм екологічно чисте молоко від Марусякової корови і від Варгулишиних овець! Городину від газди Николюка... А там, дивись, їм то ся сподобає, то, може, й лишутися...

— А секс? — жалібно поцікавився явно травмований недавніми сімейними драмами сеньйор Ілуччо.

— От так завжди! Лиш зачнеш про щось мудре, як переб'ют дурним! А тоді питаютъ, де економічний розвиток, газ, електрика й інча цивілізація? Та який секс у біса, Ілю, коли почався революційний підйом на 101 виток виборчого перманенту?! А як хочете щось з того мати і добре жити, то робімо махом з корчми виборчий штаб, зливаймося з рідною владою, в одній моноліті йдімо до виборчих урн і нічого не мінямо, бо нема на що! — нарешті розкрив свої приховані підлі плани фіолетовий Покукальський.

— Та лиштеся, пане голово Покукальський, з тов політиков! — втративши політичну пильність, замахали руками на голову розм'яклі від сяючих перспектив будучини козаки. — Маємо ще час до того витка і підйому... От коби нам хоті зо п'єть тих туристок, то вже би був підйом!

— Ви собі, сеньори, як хочете, а я би сам зо три кобіти пригрів, і роботою забезпечив, бо ж відколи моя газдинька повіялася по світах, на городі і в полі в мене — непіднята цілина! — розмріявся і газда Николюк.

— А коли б моя воля, то я би одну зробив куховаркою і завкорчмою! Намістъ домнула Паприкаша, бо хоч він і майбутній господар Молдови, але з тих немитих тарілок я вже не годен їсти!

— А я би котрусь, май бойову, намістъ того москаля зрадливого Культяпкіна на воєнні склади начальником поставив! І кулемет у руки дав — най порядки з тим наводить! А заодно і корчму стереже від нальотів різних орд і гвардій антрацитових!

На загальний подив, ідея не розлютила войовничого Культяпкіна, а навпаки, відбилася в очах цього доморощеного червоноармійця Петьки світлою тugoю по Анці-кулеметниці.

— А я би... як етнограф, створив жіночий народний гурт “Козачка” і відправив би на гастролі в американську

діаспору, доки вона ще жива і цікавиться рідним корінням.

— Шо це ви, пане етнографе, за експлуататор такий, аж страшно! А я би... я би тих зозульок ані на крок з корчми, най собі в теплі на кухні начиння миют, а у вільну хвилину просив би їх під милу душу, най танцюють і співають, але — лиш нам, козакам, як будемо в корчмі сидіти!

— А на полі хто робити буде, монсеньйоре Мірчо? — здивувався пан Черчіль, що досі був тихо. — Що ж до вас, пане Дерипаско, то я вашу ініціативу з тими гуртами теж критикую, бо ви собі нап'єтися донесхочу з наших чистих народних джерел, та й поїдете назад у свою столицю, а нам що зостанеться — знов руїна, і знов серед неї животії?

— То що робимо? — все ще намагався повернути громаду явно на свій фіолетовий вектор Покукальський.

Але громада не піддавалась.

— Най скаже вирішальне слово пан отаман! Бо що то за Рада, коли отамана не чути? Кажіть, пане генерале Каправко!

— Та що казати, коли ви й так знаєте, що моя мрія перевести козацьке військо на контрактну основу і пристати до НАТО поки що нездійснена, як і мрія про Гвадалквівір... Тому пропонував би згуртувати ряди, монолітно рушити на вибори, а там — як Бог даст... — завершив Раду, як завше, мудрою порадою пан кошовий отаман.

— Мудро... мудро... лиши так, а не інак... монолітно... — загуло одностайно козацтво, втомлене балячками про бізнес — таке пусте, що й слова доброго козацького не варте, не лиш нервів.

— Тож на що благословляти, браття... раби Божі?.. — спітав овець своїх до решти розгублений отець Миколай. Але раби Божі вже соборно розливали по горнятках Мркчітанове пиво та фондоване Покукальським “Артемівське шампанське”, порціювали съомгу, яка виявилася тарањкою, що було ще ліпше.

— Господи! Укажи рабам твоїм правильний вектор! — перехрестив козацьку громаду панотець Миколай, не знаючи, приставати до всенародного святкування Незалежності чи вертатися у свій безлюдний храм?

Переважило перше.

Увечері над Козацькою корчмою і прилеглими до неї теренами та гуляйполем кружляли гвинтокрили, випускаючи різnobарвні кульки та розсипаючи привітальні листівки, про які наївний сеньйор Мірча в сутінках подумав, що то паперові гроші, і закликав козаків іти в бур'яни їх збирати, аби вони не дісталися китайцям і ті не розбагатіли на нашій кривавиці.

І, може, б і пішли, якби вітер сам не приніс трохи тих папірців із привітаннями від усіх гілок влади, зокрема і чинного президента, прізвище якого до цього більшість або не знали, або плутали з прізвищем попереднього. А далі посыпалися з неба й листівки від усіх претендентів на цей пост.

Піднесені козаки на радошах почали салютувати з гармати снарядами, які прихопив із собою Культяпкін. Гвинтокрили як вітром здуло за небокрай, натомість пригули важкі, мов ситі джмелі, військові бомбовози з НАТО, і були би біdnі від козаків, якби не вискочив із свого Інтернету переляканий Джі Ай з криком:

– Уроди, мазер вашу, бль-блъ, фазер...блъ-блъ.., що ви робите? Перестаньте пуляти – в державі через вас оголошена воєнна тривога і вже сюди йдуть з Брюсселю танки-миротворці!

Зчудовані такою реакцією Євросоюзу і НАТО на козацьку ясу, козаки перестали салютувати, підняли поряд з державною фаною білу скатерку, і бомбовози відлетіли, як і прилетіли.

Щодо танків то, якщо Джі Ай не бреше, вони зупинилася на кордоні до вияснення ситуації із стріляниною.

Однак попри непорозуміння із закордоном козаки святкували Незалежність цілу ніч, співаючи та милуючись феєрверками, які їм влаштували під корчмою рідні діти-напівсироти, перед цим провівши рейдерські рейди по китайській діаспорі, що нелегально осіла в бур'янах.

На тому свято ся скінчило. І я завершу на сьогодні свої записи. 5 година ранку. 25 серпня. Почалися звичні передвиборчі будні. В чим і розписуюсь –

X. Варцаба-Самовідець.

Від автора:

У зв'язку з тим, що у “Безсонниках” пана Варцаби мають місце тривалі перерви між записами, щоб відновити в народній пам'яті плин подій **101-го ВИТКА ВЕЛИКОЇ ПЕРМАНЕНТНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ**, мусимо звернутися до актуальних репортажів іншого літописця епохи – незалежного журналіста Марка Самописця-Нечитайла. Зокрема заповнити прогалини в перебігу подій найвідомішим його аналітичним матеріалом під назвою

ПО ГАРЯЧИХ СЛІДАХ ПЕРЕДВИБОРЧИХ ПЕРЕГОНІВ

Репортаж з адмінодиниці Козацька Корчма

Нарешті – сталося! Ще й свято не скінчилося, ще прaporи державні продовжували майоріти на електричний стовпах вздовж Козацького шляху, ще бралися козаки з москалями в особі Культяпкіна, ще не завершили переговори про стратегію і тактику спільної праці на економічний розвиток очільники Козацької Корчми пан отаман з паном головою, як серед соборної тиші пролунало по телефону: “Всі на вибори!”

І тої ж миті знов усе стало, як було: розкол і диструктуризація, формування бузкової опозиції до фіолетово-го Покукульського, який у свою чергу даремно намагався перекупити козацтво, кинувши на стіл товстенний пуллярис нечесно зароблених рублених центиків – козацтво не куплялось. Навпаки! До його честі воно тої ж секунди реприватизувало калитку, мотивуючи це майбутніми витратами на виборах, а Покукальського вигнало з корчми в плечі разом з Культяпкіним.

Мркчтян, хоч і будучи православним, та все-таки представником східних цивілізацій, так і не з'явився, певно, ставши на позиції прихованого терору. Про що застеріг військо козацьке зв'язковий Шмаль.

З інородців зостався з народною опозицією тільки бармен чел маре Паприкашу (в перекладі – Дуже Великий Перець), а насправді, збіглий з Молдови

опальний тіньовий монарх і, за неофіційними чутками, воєвода гайдуцького (паприкашного) повстання, яке готовувалося певними прогресивними міжнародними силами на теренах колишньої Валахії. Його не вигонили, таємно сподіваючись, що в його особі козацтво буде мати міжнародну підтримку і закордонне спостереження за ходом виборів, що було на часі, оскільки фіолетовий адмінресурс, репрезентований Покукальським, показав уже своє справжнє обличчя і на що воно здатне.

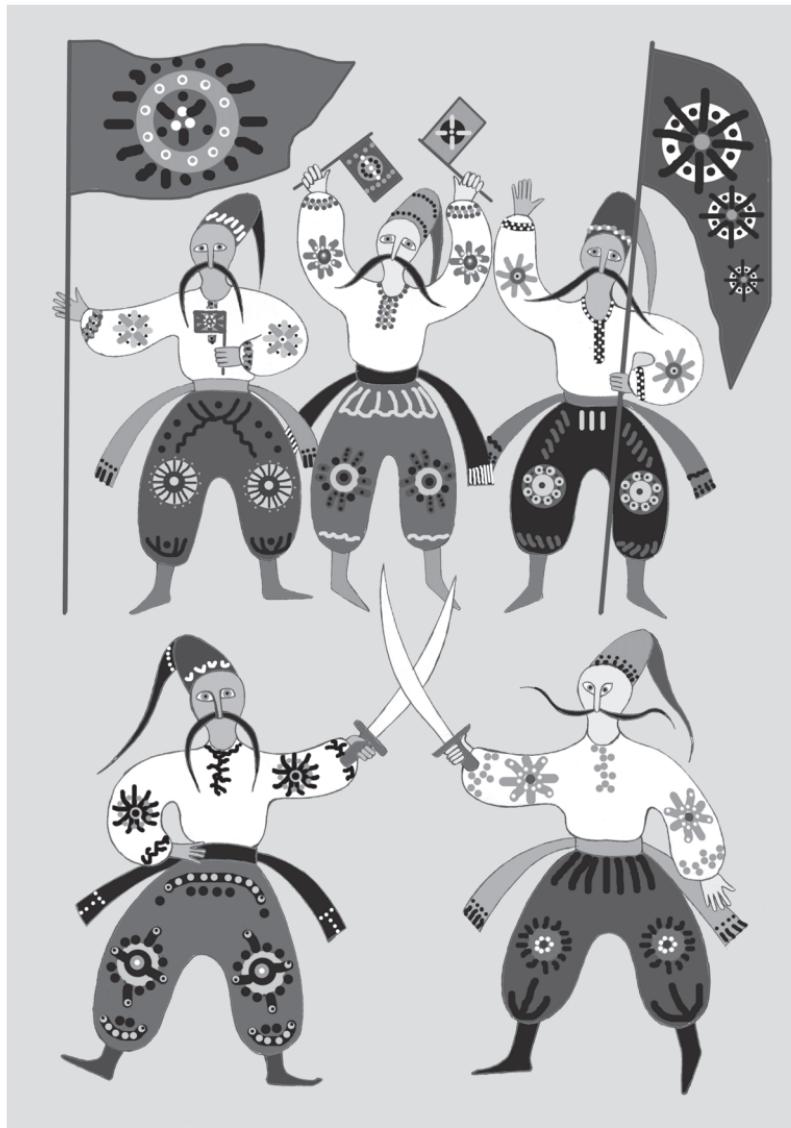
Оглянувши опозиційні ряди, ідеолог патріотичного козацтва, “сірий кардинал” місцевих бузкових опозиціонерів пан Варцаба-Самовидець з метою збільшення їхньої ідейної потуги запропонував їм спочатку розділитися на партії, а відтак об’єднатися у єдиний монолітний блок, як це зазвичай робиться вгорі перед кожними виборами. Що й було негайно зроблено.

Слава Богу, в Країні патріотичних партій було стільки, що стачило на кожного, а декому й по дві перепало, наприклад, тому ж сеньйору полковнику Мірчі, який розривався між консервативно-республіканською та прогресивно-демократичною, тож тепер мав нагоду щасливо злитися воєдино з обома, а до вечора, віддарувавши свою італійську краватку на червоне знамено Культяпкіну, влився у Козацько-визвольний блок на чолі з отаманом паном Каправкою, як і переважна більшість у корчмі.

Довго мучився з партійною невизначеністю, чи то пак визначеністю сеньйор Ілуччо, все бігав в Інтернет-кафе виясняти в піарщика, які є партії, і вибрав найрадикальнішу... “Чорний скинхед”, з таємною надією, що саме ця партія, за його підтримки прийшовши до влади, зініціює закони, через які оголосить персоною нон-грата пузаня Дияволуччі, і він, Ільо, нарешті возз’єднається з Піоною та дітваками.

Не став у ряди повсталого козацтва лише Марусяк, так приневолений тещею, що й звістка про стартування виборів його не розворушила й кайданів на нім не порвала, бо іншої причини не пристати до свідомого електорату в того опришка просто не було.

Національно-повстанську партію очолив відомий націонал-патріот Зеник, у яку ввійшли тут же Митро і

Калатайло, який згодом передумав і перебіг зрадливо назад до фіолетових, оскільки так зрісся зі старою владою, що не міг уявити своєї служби вірної новій.

Апофеозом початку виборчої компанії і нового витка Великого Перманенту мало стати блокування і воз'єднання під бузковими штандартами усіх прогре-

сивних сил в державному масштабі, але воно затримувалося з поважних причин, оскільки фури з бузковими знаменами разом з іншою символікою, портретами претендента в президенти, листівками, зимовим обмундируванням та провіантам у вигляді чипсів і пива “Чорнобильське світле” захопили під Києвом фіолетові і тримають досі.

Це надихнуло Культяпкіна на створення “Единого Союза Ущемленных”.

– Промедленіє смерті подобно! – рвався він в останній і “решительний бой”, вимахуючи червоною італійською краваткою пана Мірчі. Але козаки не втрачають надії, що ущемльонний Культяпкін буде мати совість і, врешті, помахавши краваткою, приєданається до корчми і поділиться з нею армійськими НЗ (непрікосновеннимі запасами, нахабно ним приватизованими), зокрема бушлатами та брезентом для намету, бо скоро підуть дощі, а там і сніг з морозами, щоб не довелося радше боротися із стихією, а не фіолетовими. Але і це в рядах бузкового козацтва не гасить бойовий дух і віру в перемогу.

*Марко Самописець
Газета “Незборима нація”*

Від автора:

До честі піарщика Джі Ая, він з власної ініціативи взяв на себе обов’язки чогось середнього між екзит-полом і політтехнологом, водночас виконуючи роль інформаційного агентства.

Звичайно, Ільо Парасчин підозрював, що за тим стоїть чийсь товстий гаманець, цілком імовірно, фіолетовий, але читати Інтернет-новини про те, що про країну козаків і їхні безперервні вибори пишуть у світі, було цікаво всім, навіть Николайчуку з Васьом.

Ба! Навіть що вже толерантний Зеник і той дивувався: чи то світ той такий дурний, чи ми нерозумні?

От, приміром, не встигли старт виборів оголосити, як таке вже про них у тім світі понаписували – хоч стій хоч падай. Звісно, якщо не бреше, Джі Ай вивісив на дверях свого Інтернет-кафе своє Інтернет-видання “Fig vam and pofig nam” з роздруківкою відгуків у

зарубіжних засобах масової інформації про “порзачергові дестрокові вибори в Країні Козакій”:

“**Associated Press**”: Знову – Африка в центрі Європи!

“**Times**”: Демократія, яка перманентно себе знищує і відроджує.

“**News from Canada**”: (У)країнська діаспора Саскутина закликає своїх земляків на Великій (У)Країні нарешті перемогти в борні і почати будувати соборну Україну.

“**Комсомольська правда в Країні**”: По привычке в Краине все еще винять во всех бедах москалив, хотя во всем мире, особенно в Российском государстве давно уже забыли и что это слово значит, и кто граничит с ним на западном рубеже, то есть – хахлов.

“**Neues Deutschland**”: – Даремно ми воювали... Якби дружили, то давно би в Країні був порядок і не було би щорічних перевиборів, – сказав під час зустрічі в столиці Кримського ханства із канцлером Німеччини 56 президент Країни.

“**Новости Красной Молдовы**”: Органам безпеки республика Молдова стало известно, что одним из зачинщиков перманентного демократического хаоса, который царит в наших северных соседях (или соседей?) является криминальный авторитет Молдаванки (одеской) так называемый чel mare Паприкашу, который издает (или выдает?) себя за наследника молдовского и румынского престола, то есть того, чего не было в природе.

“**Dolce vita Italiano**”: До уряду Італії звернулися Громада козачок Італії, вихідців із країни Країни, яка розташована в центрі Європи і межує з Польщею, Румунією, Угорщиною (на заході), Російською монархією (на сході та півночі) і Туреччиною – на півдні з проханням втрутитись і, нарешті, приєднати цю роздерту чоловічими міжусобицями країну до Італії, в яку за останнє століття переселилося майже все країнське жіноче населення.

“**Dzenik Warszawzki**”: Матка Боска Ченстоховська! У наших сусідів країнців знову вибори! А то значить, знову треба чекати хвилю емігрантів. Правду писав

маршалок Марек Довідзенський: “Колись ми їх воювали, а нині вони нас без бою полонили”.

“Женьмінь Жібао”: У найдальшій провінції Піднебесної, так званій Країні, знову демократичний переворот місцевих мандаринів. Уряд Китаю занепокоєний. Кормчий Піднебесної Мао Хао Цінь Гонь закликав тамтешніх підприємливих демократів-мандаринів розпочати виробництво сачків та авосьок, виробництво яких, на жаль, різко припинилося на території СРСР після його розвалу, і негайно організовувати наступ на зайців, які, як скаржиться наші земляки в провінції Країна, скоро можуть витіснити з плодовитих тамтешніх рахманів самих китайців. Для підтримки патріотичної народно-державної партії “Жень-Шень Бао Мінь” кормчий посилає в Країну із власних запасів піротехніку для святкового феєрверку, паперові ліхтарики, літаючі змії і дракони (40 млн. шт.) і наказує вручити персонально кожному місцевому жителю!

Від автора:

Звісно, усі відгуки на чергові дострокові перевибори на рідних рахманах козаки сприйняли споглядано і по-філософськи, окрім останнього.

Найбільше інформація “Женьмінь Жібао” вразила молодих, особливо сеньйора Ілуччо Парасчано, раніше відомого як Ільо Парасчин. Схопившись за голову, Ільо спітав:

– Шо-шо та женьмінь прожібабила, крррва мама її була?! Яка далека провінція? Що?! Я вже не в Європі, а в китайській найдальшій попі? Йой-йой-йой! За що мої бідні баба лиш кров проливали на витку мандариновім? Аби оце надо мнов панували якісь китайські мандари?! Мой, Марусяче, ти чуєш?! А коли чуєш, то де ти в дідька ходиш, лайдаку, коли Країна гине?!

– Аво-о-оська... жіба-ао... – жебонів пан-сеньйор Мірча, жахаючись не так китайської експансії і привиду комунізму, який, виявляється, досі блукав по Азії, як його атрибути і символу – “авоськи”, що в перекладі з китайської на здогад означає

ТАЙСТРА ДЛЯ НАРОДУ...

І має вигляд тої самої брудно-жовтої сітки з товстих ниток, яку на зорі далекої юності і сімейного життя пансеньйор Мірча, як і кожен рядовий член населення країн комуністичних режимів, мусив постійно носити в кишені з надією, що “авось повезьот” вплювати батон ковбаси, брикет масла і бляшанку шпротів...

Академік пан Варцаба, враховуючи узаконену влас-тivість історії розвиватися по спіралі, у свою чергу остерігався, щоби привид комунізму та не повернув тою спіраллю із Азії назад у Європу, у самісінький її центр, що знаходиться буквально за пару днів ходу від Козацької Корчми.

Навіть пан отаман – знаменитий стратег і тактик стривожився, позаяк, по-перше, китайці не вписувалися у плани тотального титульного відродження; по-друге, вектор на Гвадалквівір, хоч той і виявився невеличкою річкою, як писала Фіалка Хризантемівна, набагато перспективніший, як на Китай, хоч він і держава, бо перший у Європі, а другий – в дідька на белебні; по-третє, військо явно засиділось і рвалось до бою, звісно, рукопашного, що зовсім непевно, з огляду на ті всякі кун-фу та дзюдо китайські, і ще не відомо, чи не приволокли вони із собою атомну бомбу у наші бур'яни... Бо то вже – цілком шлюс...

І невідомо, чим би та тривога ся скінчила, якби не прозрів Марко Нечитайлло, що був справжнім зухом з різних політтехнологій та іншого обовванювання рядового населення. Ще раз перечитавши уважно міжнародні відгуки, Самописець гнівно обурився, мовляв, кого ви слухаєте? Яке жібао?! Та ж то приколи урода Джі Ая!

Корчма захвилювалась: а якщо – правда?! А коли й брехня, чи то пак прикол підлого піарщика, то теж – що робити, але наразі вже з тим клятим піарщиком?

– А що – бити! Указкою по руках! – підказав оптимальний виховавчий прийом місцевий Макаренко-Сухомлинський пан-сер Черчіль.

І окрилена корчма кинулася до дверей Інтернету, але вони були заперті ізсередини і не відчинялися навіть під натиском розпаленого війська. Піарщик теж не

озивався, ніби крізь землю провалився! А більше питати не було в кого і з кого, та позаяк усе-таки щось треба було робити і то конче, то вирішили почати

ВІЗВОЛЬНЕ ПОВСТАННЯ

Про те, як усе відбувалося, свідчать найкраще

“БЕЗСОННИКИ ПАНА ВАРЦАБИ”:

5 жовтня. Перша повстанська ніч. Забарикадувалися в корчмі. Покукальський під виглядом енергетичної кризи обезточив корчму: вимкнув у селі електрику і запаяв трансформатор.

10 жовтня. Закрили школу. Директор, він же осавул Черчіль разом з педколективом в особі єдиного вчителя Флоріана Франковича остаточно приєдналися до повстанців. Школярі, розділивши на нінзів і хунвейбінів, граються в осінніх конопляних джунглях у війнушку. Сухостій тріщить, ніби його кулеметами косять. То тут, то там по козацькій слободі лунають скандування: “Слава Вел-Пер-Рев! Нінзя – так! Хуни й біни – ні!” . Не знаю, що думати, тим більше – дітям роз’яснювати...

11 жовтня. Неділя, ранок. Нарешті, певно, після довгих бесід із своїм небесним патроном і тезкою Святым Миколаєм, приєднався до козаків отець Миколай. На радощах пан отаман, за моєю порадою, офіційно видав Указ про призначення його капеланом, або козацьким попом. Увечері відбувся на чолі з панотцем хресний хід довкіл адмінгорба. Обкурюючи його ладаном, у красномовних казаннях отець Миколай намагався переконати фіолетових, що вони не від Бога, а від... його антипода (не хочеться згадувати того дідька серед ночі), тому мус покаятися за всі злодіяння зумисні і гріхи мимовільні, і не йти супроти Божої волі і рідного народу.

Але Покукальський святих молитов не чув, бо саме дзвонив у головний штаб фіолетових – просив підмоги.

Про це просигналила з адмінгорба чесна й віддана вільним ідеям совість Калатайла, хоч захланна плоть його все ще була на боці аморального режиму і в неволі “лакомства поганого”.

12-е ж-я. Ранок. Щойно до адмінгорба прибула фіолетова підмога на трьох фурах від несвідомих гірників Південно-Східного регіону, як було видно й без Калатайла по антрацитових штандартах, що несвідомо розвівалися на вітрах свободи при кожній кабіні.

Північ. Чекали, що й нам щось прибуде... Не дочекалися, але – *контра спем сперо...*

Хоч у довільному і навіть фривольному перекладі сеньйора Мірчі цей вираз ззвучить переконливіше, тобто – контра все сперла. Звісно, з натяком на Покукальського.

13.Х. 12.00 ночі. Приступом взяли кабінет Mrкчтяна. Тепер тут виборчий штаб. По телевізору, який, виявляється, працював у той час, коли решта корчми була відключена від електромереж нібито через енергетичну кризу, яку нам влаштували нібито москалі, а насправді Mrкчтян з Покукальським, почули несподіване: щойно возз’єднана антивладна опозиція розділилася навпіл! А далі ще більше – на четверо.

У корчмі почалася паніка: до кого приєднуватись? Пан-сеньйор Мірча наполягав пристати до блоку Жанни Дарської “Серце, тобі не хочеться спокою”, але передумав, випадково дізнавшись із передвиборчих листівок фіолетових, що насправді вона по життю – переодягнений бойовик кавказької національності. У зв’язку з цим викликала сумніви життєва орієнтація, в тім числі й політична пана Мірчі. Зокрема цей сумнів висловив сеньйор Ілуччо, налаштований через свою сімейну драму взагалі проти будь-яких жінок, навіть якщо вони направду загримовані польові командири в очіпках, спитавши полковника Мірчу з усією одвертістю:

– І чого се ви, мосьціпане ци, пек вам, пан-сеньйоре Мірчо, так вчіпилис-те в totу леді Жу, коли всім відома ваша індиферентність до жінок, через що, шіпочутси, і пані Катріна до Італії emігрували вже хтозна-скілько років назад? Ци се ви собі таку сатисфакцію робите на

старість коштом козацтва, в глибині душі плануючи по-класти на його чолі бісурканю в очіпку? Коли так, то я за тих, що відкололиси і об'єдналиси у блок “Напад та оборона”, скорочено “НО”. А як і далі мете відивляти на танках toti очіпки та віхвіцувати за спідницами, то не дивуйтесь, коли увидете півкорчми у мега-блока “Тріумвірат регіональних партій революціонерів-рейдерів” – скорочено “ТРПРР”. Або ще гірше – в легіоні “Молода гвардія – Золота орда”.

– Вайльо! Ільо правду мовит! Там такі батєриська зуховаті, мой, зібралиси, що від феміністок лиш пір’є полетит, єк прилетет! – підтримали Іля Зеник, а за ним і Дьоргій, Шмаль і Васьо з Митром.

– А я кажу: не нокайте і не тпрукайте – не запрягли! І взагалі, йдіт собі на всі штири сторони світу: з фірі трісце – коням щістє! І дайте мені чисту годину з тими своїми феміністками, коли йдетси о соборну козацьку державу! – відбивався щосили пан Мірча.

– А що мене тичеться, то приставати ліпше лише до козаків, а як кого висувати на президента, то лише пана Гетьмана Скоровстанського, най бере булаву і стає на чолі, бо що це за така Країна Козакія, коли нею кірує-вірховодит якас, най не кажу, горботка! – вчасно зупинив у козацьких лавах сепаратизм пан отаман.

Однак деякі, а точніше, солом’яні вдівці та молода голота під проводом чатового-зв’язкового Шмаля все ж взяли сторону доморощеної Жанни д’Арк і головно через те, що в тяжку годину для країнських чоловіків, полишених власними жінками напризволяще, не дала їм вимерти, як тим мамонтам, а зібрала, розпорощених, по цілій Країні, нагодувала-напоїла і поставила на сторожі справедливості й демократії.

Аргументи були настільки обґрунтовані, що прихилили до леді Ж і решту корчми, не певної, чим взагалі скінчиться вибори, і чи не прийдуть до влади ті, що, не приведи Господи, поженуть козацтво етапом на лісоповал аж у Сибір, бо в Країні вже й лісу нема щоб валити.

15-е ж. Вже третій день адмінресурс п’є-гуляє, смажить на антрациті шашлики з благородної вепрятини замість традиційної зайчатини, демонструючи зневагу

до повсталого голодного народу, і до символу Великої Перманентної Революції – цього разу у вигляді сніжно-білого бузька на ніжно-бузковій стрічці витка, а також розписває “Советское” шампанське, змішуючи його з винами одесько-староарнаутського розливу та пускаючи в осіннє небо темно-фіолетові кульки, схожі здалеку на пасхальні крашанки.

Повстале козацтво, засівши в корчмі, мужньо терпить одверті знущання влади. Асоціації кульок з яйцями свідчать про наближення голоду.

Першою не витримала наруги Марусякова теща. От який шуцман, як каже полковник Мірча, а прийшла з кавалком ще теплої кулеші у фартусі. Стало затишніше, але затівати перемир'я з нею не наважувались, лиш подякували...

20 ж-ня. Безсонна ніч роздумів. Минуло перших десять днів першого витка **ВПР**. Дзвонив особисто у Бузковий штаб. Ніхто не відповів. Мовчить і Центрвиборчком. По телевізору показують – усі на Майдані. “Наступ і оборона”, до якої примкнули половиною корчми, теж не кує й не меле. Після шести телеграм з проханням прислати гуманітарну допомогу, бо сидимо голодні у ворожій обсаді, нарешті побачили на небокраї фургони під бузковими пррапорами з вишивками на них бузьками. Стали назустріч маяти своїми фанами, та за дурної голови пана етнографа стріляти з музейної гармати. На що фургони з півдороги завернули на озера, де, не зважаючи на осінь, феміністки досі не скінчили своїх гендерних студій.

Корчма в жалобі. Паприкашу зварив останнє кіло бульбокузьки. З боку озер осінній легіт доносить щасливий регіт нахабних феміністок.

Зате аморальний режим на своєму горбі і далі п’є-гуляє, і в голові не має. Але кульки вже не пускає, видно ся скінчили. Добрий знак.

Корчма терпить, хоч революційна ситуація нігнітається з кожною хвилиною. Вирішили телефонувати у штаб жанидарчиків і отримали сердечну обіцянку вислати допомогу.

21-е ж. На козацькій раді половина корчми вирішила від’єднатися від блоку “НО” і приєднатися до блоку

“ЖД”, оскільки кістлява рука голоду от-от стисне козацьке горло. Про що повідомили у штаби Жанни Дарської і “Наступу й оборони”. У відповідь почули, що вже послали гуманітарну допомогу на підтримку повсталого козацтва. У корчмі знову піднесення, осяяні сподіваннями на краще. Зранку поперемінно співали старий гімн “Ще не вмерла Україна” і новий “Живи, ух, Країно, щаслива й багата”. В обід міняли в дітей-сиріт козацькі ордени на, образно кажучи, тютюн і люльку. Тютюн пахнув гостро рідним гуляйполем і конопляним зеленлистом. Стало веселіше. Під вечір послали Марускову тещу до феміністок випросити щось із гуманітарки, а Николайчука з Васьом-Цильком – наловити карасів. Козацтво вчиться самотужно виживати у непридатних для життя нинішніх виборчих перегонах.

Посланці повернулися на другий день з радісною звісткою, що кандидати в президенти пішли в народ і не сьогодні-завтра визирнуть із-за небокраю і прийдуть у корчму.

24 ж. Чотири дні дурно чекали. Натомість антинародний режим в особі перманентного перекинчика Покукальського, його вірного пахолка Калатайла та перебіжчика зрадливого Шмаля, що першим не витримав голокосту, п’є-гуляє і горя не знає під своєю фіолетовою фаною. Не витримавши випробувань, під покровом ночі таємно перебіг до фіолетового адмінресурсу із своїм комп’ютером піарщик Джі Ай, а також схудлий пан етнограф Дерипаска. То й добре! Не буде кому чіплятися: заспівайте та заспівайте, бо ж воно звісно всім, як співати на голодний кендюх.

25.Х. Перманентний перекинчик Покукальський, як теменний диявол, спокушав бузкове козацтво вепрятиною, бузинівкою і бербеницями з гуслянкою, яку прикотили з Карпат нелегали, а фіолетові у них конфіскували як контрабанду. Піddався на спокусу змія фіолетового Покукальського і яскраво виражений представник нового меркантильного покоління епохи Перманентних виборів М. Самописець, він же Нечитайло, і, як виявилось, Марк Трахтенштуцер, Марко Пекельний, Козак Мамай, Павка Морозов, Гайдук і навіть – Москаль Чарівник! Один перелік цих псевдів

говорить, що то за непевний чоловік той, хто видавав себе за індепендента і питомого патріота козака-автохтона! Перебіг Самописець теж під покровом ночі, залишивши ще ганебнішу за вчинок цидулку: “Ну вас на фіг з вашими ідеями, мені жити хочеться!”

26 жовтня. День народження пана Каправки і Нестора Івановича Махна. На зло ворогам святкували великих людей фіст розкішно! Гайдук-монархіст чel mare Паприкашу фондував ящик контрабандного “Білого аїста”, який беріг замість оберегу у пивниці за мішком модифікованих лікуватих, а тому малостівних буряків, отець Миколай – пляшку церковного кагору, прaporщик Культяпкін – торбу телячих консервів з “НЗ” Першої світової. Марусякова теща – вареники з капустою із власних скромних запасів.

Діти-напівсироти, настараючись в китайців піротехніки, а на складах Культяпкіна – патронів, палили баґаття і тішили пана отамана воєнними салютами та святковими феєрверками. Співали ”Хепі бездей ту ю”, “Многая літа” та інші пісні, думи та гімни-славні на честь преславного і вже майже легендарного козацького витязя свободи.

Правду каже старійшина козацька – сенйор полковник Мірча, що при бажанні можна вижити і в концтаборі. А тут, слава Богу, ще свобода і демократія, ще й надія на гуманітарку...

1 листопада. Зранку йшов дощ, тепер дріботить мжичка. Почалася пізня осінь... Брррр! Холодно. На обід – холодна каша з бичками (рибними) в томаті. Ве! Сумно! Надійшла гуманітарка від блоку Жаннидарської у вигляді її портретів з автографами, бузкових кульок з білими бузьками, прaporців та свистків. Доки сенйор Мірча медитує-сублімує, дивлячись на портрет лідерки в очіпку і вишиванці, інші козаки – свідомі країнці за підтримки молдовських повстанців в особі чel mare Паприкашу нарешті не витримали і розгромили винно-горілчані погреби Mrкчтяна.

У корчмі зразу потеплішало і повеселішало. Життя кращає щохвилини! До вечора під акомпанемент тулумбасів співали пісню на слова пана отамана Каправки (музика народна):

*Най стріляють гвери, кріси і гармати,
Нас їм не збороти і не подолати
край рідної хати, (тричі)
На рідних рахманах
З нашим отаманом,
Слава ще й віват!*

Тим часом Покукальський загітував на свій фіолетовий бік решту несвідомого населення, в тім числі і ту старозу, те старе рам'я Варгулиху через її нерозуміння політичної ситуації.

На сім перериваю свої писання, бо з-за небокраю, хоч він іще по-нічному темний,чується якийсь гул... Чи не викликав Mrkчтян на козаків танки з НАТО або кінну поліцію з Коломиї?

3 листопада. Зимно. Політична ситуація загострилася ще й тим, що “Наступ і оборона” у Києві поділилася відповідно на два табори – “Наступ” і “Оборона”, відповідно висунувши уже двох кандидатів на пост президента, але таких схожих між собою, що навіть пан отаман не годен був розібрati, хто з них Бездонний, а хто Безверхий.

Почувши таке по телевізору, корчма й собі проявилася внутрішні давні протиріччя і поділилась, але вже на троє, враховуючи, що дехто, як, приміром, сеньйор Мірча, залишився симпатиком блоку Жанни Дарської. Минуло майже півтора місяці з початку нового витка ВПР (ВелПерРев), а гуманітарку продуктами ніхто не везе. У морозильниках Mrkчтяна скінчилися запаси зайчатини і напої місцевого виробництва.

Трусить перший сніжок. Режим не здається. Дзвонив особисто у штаб бузкових. Хтось відповів не понашому: – Гоу ту на фіг, казззьоль!

Певно, попав не туди.

2 лист. Зранку валить сніг. Фіолетові регенерго (регіональні електромережі) відключили світло і газ. Запаси Mrkчтяна скінчилися. Місцеве виробництво зупинилося. На обрії рискають невеличкі і поки що невідомі загони невеличкіх на зрист людей у чорному. Є підозра, що то оспівані інтернетною “Женьмінь

Жібаю” китайці вручають випадковим перехожим паперові ліхтарики від свого Хао Мао.

Опівдні сніг розстав. Холодний осінній вітер носить рідними рапманами пучки вовни: у зайців линька. Чекай знов снігу.

Під вечір Джі Ай прочитав на сайті інтернет-видання “Крайнська правда”, що за небокраєм, себто в столиці ще гірше. “Наступ” і “Оборона” подрібнилися на окремі незалежні осередки: “Наступ зліва”, “Наступ справа”, “Наступ+Оборона”, “ОборонаНаступ”, “Самооборона” і т.д. Фіолетові навпаки – об’єднались у мега-біг-блок “ТПРР – ТРАХ”.

Пан етнограф Дерипаска як столичний зух, намагається пояснити це намаганням обох противників ширше охопити народні маси агітацією. Ale те, що відповідно у геометричні прогресії примножилось і число претендентів у президенти, не годен пояснити навіть такий знаменитий стратег і тактик, як пан отаман Варцаба... Тим більше, що корчма від нерозуміння моменту теж ділиться на очах, як амеба під мікроскопом, супроводжуючи це протистояння сваркою. Я як “сірий кардинал” і чи то політтехнолог, ледве умовив побратимів триматися купи і підтримувати гетьмана Скоровстанського, хоч той і не збирається в претенденти в президенти. Зате така думка об’єднала ко-зацтво наміром чекати до побідного кінця.

3 листопада. День Свободи. Почали святкування із віншування Парасчиного Іля – правнука баби Пара-ски – легендарної героїні Мандаринового циклу Великої Перманентної Революції і основоположниці традиції щорічних дострокових і позачергових перевиборів. Ільо пишався і поводився, як справжній сенійор, кланявся на всі боки і говорив про мирне врегулювання збройного конфлікту у секторі Газа (Палестина) та на Кавказі.

З нагоди свята у корчмі відбулося скромне прийняття. Усі козаки віватували один одного, пили за козацьку вольницю і рідне гуляйполе, свободу слова, не зважаючи на п’яні вигуки Культяпкіна, що долинали від складів і були явно підривного змісту на кшталт: “На хрена попу гармонь, коли єйо не слушат?!” А також,

як звично, вульгарні частушки на кшталт: “Ах свабода-рассвабода-раздалбаевна”, які чергувались із “тягучими” піснями невідомого походження, наприклад: “Ах ты полюшко-поле, ах ты волюшкаволя, ты кручинушка-доля”, які свідчили про відсутність у тих, за кого він себе видавав, потягу до свободи, а зовсім навпаки – до віковічного рабства під п’ятою царату.

5 листопада. Діти – сироти і напівсироти підірвали один склад із боєприпасами на території Кульляпкіна. Після чого стало тактично, що було чути, як Кульляпкін, стоячи над вирвою, давав інтерв’ю ескімоському радіо по супутниковому телефону і просив передати в Москву, щоб Кремль прислав по нього гвинтокрил, бо це – теракт і розправа за його критику тутешньої свободи. Відтак почулися матюки, очевидно, щоб не встрювати в країнсько-московські стосунки, толерантні ескімоси обірвали з варіятом зв’язок.

6 лист. Почувши по ескімоському радіо про вибухи на Кульляпкінських складах, прибули хлопці з міністерства з надзвичайних ситуацій і феміністки-мироносці. Перші привезли тележурналістів з камерами, другі – мариновані фіги в слоїках, вітаміни і жіночі романі.

Спершу хлопці з “надзвичайки” звинуватили Кульляпкіна за підрив авторитету діючого фіолетового президента, але, відстеживши події, кваліфікували їх як терористичні акти опозиції.

Висновки опозицію обурили. Пан Каправка виголосив ноту протесту, надзвичайники її вислухали, підігнали під корчму бетеери і вивантажили мариновані фіги разом з феміністками. Фіги – фффіст, хвалить фрукт заморський маринований вуйко з полонини Перекалаба. А феміністки... як феміністки. Спершу для годиться помаринували козаків, а відтак...

О тім, що було відтак, не відаю, бо саме нотував ці історичні нотатки.

Правда, казав Зеник, що дуже ті феміністки вівкують в непідходящий момент і поняття не мають, що таке вареники і з чим їх ліплять, а при згадці про холодець шукають холодильника, що в наших краях велика рідкість. А так – жінки як жінки...

7 лист. Із самого ранку пан Варцаба, тобто – я сам, на правах “сірого кардинала” і політтехнолога зробив перед корчмою коротку історичну довідку, в якій розповів, що саме в цей день 1917 року почалася Велика Перманентна Революція, яка продовжується на наших теренах ще й досі, хоч уже світ про неї давно забув. І ще розказав багато цікавого, зокрема про Леніна, Троїцького і Бухаріна.

Козаки дивувалися з партійних кличок вічних революціонерів, надто з Бухаріна, однозначно вирішивши, що придумували ті хлопці собі назви лиш у корчмі, перед тим набухарившись із суфражистками Ленами “тройного” одеколону.

Надзвичайники, аж фіолетові від ліквідацій різних, кричали: “Не трож Ленина!”, аж доки не поснули “на пні”, себто сидьма за порожніми вже столами.

Козаки навпаки – цілувалися з феміністками, палили коло корчми ватри-кострища і всі разом співали давно забуту пісню давно забутих піонерів: **“Взвейтесь кострами синие ночи, мы пионеры – дети рабочих”**.

Увечері їли фіги, розучували зі слів сеньйора Мірчі “Марсельезу”, каталися на бетеерах. Фіолетовий гад Покукальський від заздрості викликав кінну міліцію з Коломиї, але вона теж стала на бік бузкової опозиції... Жаль.... Довелося ділитися з тою кавалерією фігами і феміністками.

10 лист. Надзвичайники передислокувались на військові склади. Поліція відцокотіла копитами в напрямку Коломиї. Феміністки зосталися. Покукальсько-го віддубасили. Одна з них мироносиць пішла його доглядати, признавшись, що не знала більшого жіночого щастя, як на цім витку Революції. Якщо це стосується фіолетового гада Покукальського, то най його з усім шляк трафит! Але – дідько з ними, тими бабами – їм не вгодиш!

15 лист. Теща Марусякова, що остаточно перейшла на бік корчми, вчила феміністок варити вареники і холодець із зайчатини. Знову каталися на бетеерах. А вночі очей не склепив через те вівкання. Добре, що роботу мав – писав для нащадків літопис Революції.

На світанку стався інцидент: пан Каправка, ледве на ногах тримаючись від перевтоми і постійної віддачі Революції, вимагав не порушувати давніх січових традицій і повигонити з корчми геть бабів.

Феміністки обурювались, обзвивали, соромітниці, пана отамана якимсь, най не кажу, *сексистом* і погрожували комісією з гендерної рівності.

Козаки виснажено мовчали. Дехто готовий був хоч уже оженитися, не зважаючи на живих жінок в закордонних наймах, або хоча б виспатись.

Феміністки були проти традиційних пут Гімінея і доводили правоожної жінки на життя вільне і безпутне.

Учинився такий шум-гам, що годі було щось путнього написати...

Покукальський від заздрості викликав з Одеси берегову охорону, а з Криму – морських піхотинців.

17 лист. Охорона не доїхала. Може, через хуртовини, а може, й через китайців, що, незважаючи на хуртовини, будували на самісінському небокраї нову взуттєву фабрику, але на старий копил... чи то пак, зі старими копилами 13 розміру. На зайців, чи що?! Аж зло бере, хоч іди і переконуй на власному прикладі, що людей з ногами таких дрібних розмірів у Європі нема! Тим паче на наших теренах рахманних!

З досади знову відмолотили Покукальського. Доглядати його лишилися ще дві феміністки.

Діти-сироти підірвали ще один склад, цього разу з підвідними мінами і хлопцями з міністерства надзвичайних ситуацій. На щастя, тривога виявилася даремною, на той час ті катали феміністок на бетеерах, а Ільо – на полуторці.

Ображений на ненаситних феміністок, які деморалізували військо, пан Каправка написав Відозву до президента та Ухвалу до козацтва і читав їх Марусяковій тещі.

Життя бує! З адмігногорба доноситься бадьюорий спів Культьяпкіна: “Нет у революции начала, нет у революции конца! Гоп-ца-ца! Гоп-ца-ца! Гоп-ца-ца-ца!!”

18 лист. Дзвонив у Центр. Почув коротку відповідь не по-нашому: гоу ту... гоу ту... і ще коротші гудки: гу-гу-гу...

Наближається другий тур виборів. Революційна ситуація наростає. Феміністки зовсім пустилися берега, вимагають на підмогу козакам спецназ.

Єдино святий чоловік отець Миколай, нарешті, згадавши про матінку Мирославу, що десь у Львові в'яне без любові й ласки, лякає феміністок Содомом і Гоморрою, але ті не бояться.

28 листопада. Покукальський до морських піхотинців викликав спецназ. Круті хлопці три дні виясняли ситуацію, а на четвертий, прихопивши, нарешті, несамовитих феміністок, які вже почали вимагати сауни, гарячої води, цивілізації і скликання міжнародного форуму з гендерної політики, розтанули разом з ними в густих снігопадах в невідомому напрямку.

Втомлені козаки не мали сили навіть провести дорогих гостей до хвіртки.

1 грудня. Дочекалися. Поки що – зими. Корчма ловить дрижаки. Пробуджений морозом Культяпкін, відправивши надзвичайників, пожертвував на революцію три мішки амуніції часів Другої світової війни, в тому числі рулон брезенту і три одиниці рухомого складу, тобто два радянські бетеери і один німецький (фашистський) мотоцикл, не рахуючи полуторки часів розвиненого соціалізму, яку тут же вирішили подарувати власним дітям-напівсиротам, які невідомо як виростали без материнської ласки матерів-заробітчанок, що мали би, проголосувавши за кого треба, привезти додому хоча б наповнені бюлетнями урни. Але – від них діждешся...

Отож довелося в гордій хлопській самотині влаштовувати полігони та стрільбища з бетеерів на забілених сніgom рідних теренах, лякаючи захабнілих китайців, линяючих зайців і фіолетового Покукальського. Вночі шукали на озерах феміністок, але знайшли тільки сліди від костищ, порожні консервні бляшанки та вмерзлу в молоденький лід, але, слава Йсу, живу берегову охорону з Одеси. Визволені з вічної мерзлоти і відпоєні “гарячительними напитками” залишки морської піхоти із вдячності перейшли на бік бузкової корчми і вирішили тут виконувати свій конституційний обов’язок – голоувати за гетьмана Скоровстанського.

3.X1. Яккажемоскаль Культяпкін, а я його цитую: тривога була ложной! Зате радість справдешньою! Нарешті з-за небокраю у маєві різnobарвних прапорів визирнули довгоочікувані претенденти в президенти! Вони з'явилися зі Сходу в промінні світанкового сонця і рухалися просто на Козацьку Корчму. З висоти своєго горба козаки могли спостерігати цю грандіозну дефіляду, або, як другого дня написали:

“Парад претендентів на булаву” – Марко Пекельний, “Козацька слава”;

“Масований похід у народ” – Марк Аврелов, “Фіолетова правда”;

“Стовпотворіння вавилонське, галасання єрихонське” або –

“НАШЕСТЯ МЕСІЙ”,

Марк Трахтенштуцер, тижневик “Нехай їм!”

Останнє визначення мусимо визнати найвлучнішим, хоч дещо тенденційним, що не дивно для газети подібного спрямування.

Однак, щоб не залишити нащадкам після себе жодної білої плями в рідній історії, а навпаки – істинно об’єктивну і правдиву картину різnobарвного політичного спектру нашої епохи, а також на випадок люстрації в результаті остаточної перемоги демократії, мусимо навмання, не називаючи прізвищ і часописів, процитувати фрагменти згаданих репортажів, статей і навіть есеїв.

Фрагмент № 1

Першими з-за небокраю замаяли, звісно, фіолетові знамена владної коаліції, але їх скоро, на радість козацьким старійшинам-пенсіонерам в особі пана полковника Мірчі, перегнали, різко вирвавшись уперед, білі прапори опозиції – Жанидарського блоку (БЖД). Обганяючи на шаленій швидкості шикарні “лексуси” супротивника, кавалькада скромних “мерседесів” головної опозиціонерки в супроводі швидкісних

бетеерів-амфібій укліп ока підлетіли до корчми. Так само укліп ока повискаувала з бетеерів охорона в білих комбінезонах, розшитих бузковими “поцілуночками”, а з “мерседеса” – метка молодичка в очіпку, вишиванці і горботці (домотканій спідниці). Махом випурхнула на бетеер і солоденько-ніжно зажебоніла до корчми:

– Високодостойне козацтво, голосуйте за мене. Развом ми переможемо! Ми повернемо вам ваших любих жіночок і приголубимо ваших любих діточок. А якщо нам завадять перемогти, то не дамо працювати жодній коаліції, жодній владі, жодному президенту, уряду чи парламенту, які хочуть перетворити наше барвисто-променисте перманентне революційне свято перевиборів у сірі будні, у щоденну важку працю тупих грекосій! Ім це не вдастся! Адже тепер, окрім щорічних дострокових перевиборів, мій блок проводитиме щороку ще й всенародні референдуми! Нарешті ми свого добилися! Тепер у вас буде замість одного перманентного свята – аж цілих два, які ми з’єднаємо в одне, суцільне, вічне і неперервне! Слава мені і всім нам! Щирі аплодисменти! – заплескала в долоньки грядуща наша цариця-рятівниця (не плутати з Ільовою Півонькою, яка радше цариця-дияволиця. – *Авт.*)

Але козацтво мовчало, зачароване небесним голочоком та стрункими ніжками грядущої цариці-рятівниці обездоленого країнського козацтва. Зовнішній вигляд відважної боркині назавжди врізався в пам’ять цих суворих, покинутих у лиху годину власними дружинами, воїв, хоча зміст же її гасел пролітив набагато вище над задертими д’горі головами...

Фрагмент №2

Тим часом фіолетові наступали! Тож, не дочекавшись адекватної реакції від козаків, що соляним часто-колом стриміли на веранді корчми, цариця-небелиця, змахнула вишитими рукавами, як жар-птиця, пірнула у чорний мерс-самоліт і полетіла далі, щебетати рідному народові про щасливу будучину. А за мить, проскочивши зачаровану корчму, коло адмінгорба різко зупинився “лексус” фіолетового претендента, де його уже стрічав хлібом-сіллю високо достойний голова

Покукальський і його команда, під нетверезі крики, які доносилися з боку корчми, типу: “Перекинчикам різних мастей і орієнтацій – ганьба!”, “Віват – патріотам!”. Однак злютovanа борнею команда Покукальського не зважала на хуліганські дії опонентів. В урочистій обстановці усі дали клятву стояти до переможного кінця і докласти всіх зусиль, аби президентом став тільки фіолетовий претендент. Відтак відбулося прийняття, на якому, кажуть ті, яким пощастило на ньому бути присутнім, окрім щедрого застілля, роздавалися ще й конверти і чималі пакети...

Фрагмент №3

Доки до решти дезорієнтоване місцеве козацтво тішилося, як йойлик китичкою, цяцянками-обіцянками Жаннидарської, мовляв, любіть мене голу-босу й у вінку, чи то пак – в очіпку, реальний претендент у президенти Путята Дон-Донський, прийнявши з рук щасливої місцевої влади запашний коровай, власно-ручно, взявши лопату, їздив фірою попід хати і під кожні ворота скидав по міні-терикону добірного антрациту, бажаючи неймовірно втішеним автохтонним країнцям, аби ці купи вугілля, видовбані мозолистими руками горлівських шахтарів, стали символом єднання Сходу і Заходу.

Ясно, що після цієї гуманістично-енергетичної акції місцеві автохтони в особі Варгулихи масово переходили під фіолетові фани, обминаючи претендентів від інші партій і блоків, які того дня взяли участь у масовому поході в народ.

До речі, видовище варте пера геніального стародавнього сатирика Гоголя, або більш сучасного – Жванецького, бо нинішніми словами важко то все описати, хіба що перейшовши на суцільний мат, або залишити то все на совісті Самовидця пана Варцаби, хай собі клейть з них “Рідну історію”, лох невіправний”.

А ось як обізвався на вікопомні події знаменитий історик сучасності пан Варцаба-Самовідець у своїх ще знаменитіших

“БЕЗСОННИКАХ”

З груд. Якби ми жили у справжньому, а не штучно створеному, середньовіччі, я б достеменно викликав пана писаря Самописця, як каже Культяпкін, а я його з горя цитую, “зарвавшегося юнца” – на дуель. Не хочу згадувати ту образливу назву, якою той Недо... чітко обізвав мене, відому в краї і навіть в Країні людину, але, коли чесно придивитися до нас двох і нашого внеску в розбудову Країни і рідну історію, так-так, саме в рідну історію, то зразу стане видно, хто з нас – невірний лох! Але... все одно серце обливається кров'ю: і це, перепрошую про мене, совість і честь Козацької Корчми?.. Клятий журналюга!! Тож зрозуміло, що, прочитавши таку брехню про реальну дійсність, а на себе – пасквіль, я, пан Варцаба-Самовидець, змушеній чесно описати цей доленосний для Країни день у Козацькій Корчмі.

Отже, не встигла відчалити від корчми майбутня цариця – жар-птиця, всіявши подвір'я корчми календариками з власними чарівними портретами та білими прaporцями з “поцілуночками” напомаджених густо власних штивних вуст та розписаними написами “kiss me!”, як приторожкав претендент від партії “зелених” – на фірі, вимощеній пахучими бур'янами з Гуляйполя, та запряженій чвіркою (четвіркою) вороних. За ним бігли розбуджені криками: “Я прийшов! Зустрічайте!” – діти – сироти і напівсироти, ловлячи явно фальшиві зелені долари, які той розвіював щедро по вітру. Але молоді-зелені козачата все одно тішились...

– Пане отамане, – звернувся сенійор Ільо-Ілуччо до пана Каправки, дивлячись на “зеленого, долярового, діамантового”. – Чи ми цього фірмана кликали, що він так радо нам про свою візиту з фірі сповіщає?

– Та де! Я й до сеї секунди не відав чи він є на світі, а ви – кликав! – розгнівався пан отаман. – Але шо робити, коли – вибори і кожен має право на агітацію!

Але тим ся не скінчило із “зеленим претендентом”. Побачивши чорно-рябу корову Марусякової тещі, яка мирно собі крокувала теж в гордій своїй жіночій

одинокості вулицею на толоку пастися, той борзо зіско-
чив із фіри, вхопив припасену бодню, кивнув охороні
в зелених кашкетах, ті вхопили чорно-рябу за роги, і
всі присутні з жахом паралізуючим мусили спостерігати
страшну картину, на якій гіпотетичний президент став
дойти бідну, вже видоєну до остатної краплі, скотину!
Та рула і хвицалася всіма чотирма ратицями, але то її
не рятувало від ошалілого претендента! Аж доки, дай
Боже снаги Марусяковій тещі, та мужня (хоч і прикра
буває) жінка та не кинулася в рукопашну періщти
бучком тих зелених месіанців, буквально відриваючи
їх від коров'ячих дійок!

Скільки житиму, стільки й жахатимусь тих спогадів
про чорно-рябу корову і зеленого претендента! Най Бог
милує не лиш нас, крайнів, а й усі країни світу від та-
ких президентів!

А десь наполуднє в село першим увірвався на
тачанці претендент-“оборонець”, а другим – на
післявоєнній “полуторці” – “наступовець”, схожі між
собою, як дві краплі води, лих один – у “будьоновці”, а
другий – в окулярах, перекресливши свою невиразністю
усі досі відомі козакам воєнно-політичні стратегії і тактики.

– Прошу пояснення, за кого голосувати? – намагався
перекричати побідний грім тулумбасів і дзвін литавр,
який створювали довкола претендентів перебрані під
самодіяльних скоморохів відомі заслужені й народні
артисти, пан отаман Каправка, стоячи на веранді
корчми.

– А хто з вас Безсмертний, а хто – Невмирущий?..
Чи то пак – Безкровний і Безверхий? – тільки й встиг
гукнути услід пан Мірча, як ті двоє погнались туди, звідки
явились – за небокрай.

Про все це яскраво розповів Марку Нечитайлу на
шпальтах газети “Козацька слава” Ільо Парасчин.

Ось уривок цієї змістової бесіди під заголовком:

**“Як нам вибрати з поганих претендентів гарного
президента?”**

– Кажу вам, вам пане Марку, що скілько живу – такого
числа месій, готових віддати себе президентській

посаді, не видів. І гадаю, що мої світлої пам'яті легендарні бабуня Параня – теж, хоч надивилися, як зізналися мені перед смертю. Найбільше враження, звісно, попри того зеленого нападника на Марусякову корову, справляли претенденти від дрібоньких партій. Один з них, від власників газових труб, разом зі своїми поплічниками перекопав усі в селі вулиці, нібито маючи на меті завтра провести до села одну з тих труб. Ади, вже який день, а труб нема, лиш одні ями! То як не вірити піарщику Джі Аю, що то він навмисно порив дороги, аби інші агітатори не приїхали?! Може й так! Але вони тепер ідуть пішо! Від чого ще більша маруда, бо деякі на перепочинок зупиняються в корчмі і вже далі не йдуть! А оськльки це претенденти дрібних і навіть злиденних партій і блоків, то мус з ними ділитися останнім, щоб нам, як остерігає мудрий пан Варцаба, не пришили по виборах якогось голокосту чи погромів. А погромів хочеться, бо вже не годен від тих месій! Дзвонили до Мркчт яна, просили рятунку. Замість прислати міліцейського “бобика”, прислав “швидку допомогу”, тепер вона (а це три мордатих санітари і водій) теж в корчмі столується, лише час від часу дає лупки якомусь із месій, що вже дуже заривається. А вчора, не повірите, сам ось цими руками помагав в’язати месію від Асоціації любителів халяви пана Халявського Вікентія Сидоровича, до виборів, не повірите, головного санітара цієї самої “швидкої допомоги”! Але справжнім людомором виявився претендент від багатотисячної армії вільнонайманих робітників і селян. Ледве відправили його з корчми останнім возом, яким евакуювалися з озер вже трохи приморожені молодим осіннім морозцем морські піхотинці разом з розпаленими до червоного феміністками. А щоб не повернувся, натякнули тим іродіадам, що цей пан – найбільший гнобитель жіноцтва у цих краях, торговець живим товаром і власник мережі елітних бардаків-борделів, які процвітають під вивісками різних казино і найт-клубів. Інформація спрацювала махом: месію волонтерів феміністки пов’язали і повезли етапом просто в якусь Гаагу нібито на Європейський суд.

Так що відповіді на запитання:

”ЗА КОГО ГОЛОСУВАТИ?” –
в мене поки що нема. А як у кого є, то най поділиться.

Від автора: Оскільки сеньйора Ілуччо повело трохи в бік, то мусимо за достовірністю фактів знову звертатися до віймок

I3 “БЕЗСОННИКІВ ВАРЦАБИ-САМОВИДЦЯ”

4 грудня. Цілу ніч мело, як вдуріло. Удосявіта несподівано привезли урни та американську журналістку з телебаченням. Сказали, що сьогодні перший тур виборів. Як швидко летить час! Особливо під час Революції! Тут же проголосували. Марусякова теща підігріла у ще теплій рінні вчорашніх багать вареники з капустою. Паприкашу дістав з під стойки ще один оберіг – ящик контрабандного “Чорного аїста”. Співали славні гімни Революції, підбивали підсумки виборів. давали інтерв’ю американці, впевненні свято у перемозі.

О 12 ночі Калатайло оголосив несподівані результати. За його підрахунками переміг фіолетовий президент, набравши на одному адмінгорбі у складі п’ятьох виборців понад тисячу голосів за приблизними підрахунками само Калатайла.

Першим озвірів від такої брехні газда Николюк і з криком:

– За мнов, газди!! – кинувся на фіолетового противника. За ним – решта. Зав’язався нерівний бій з перевагою на боці бузкових. Ворог був повержений: деморалізована обслуга Mrкчтяна розбіглася, Калатайло і Джі Ай перейшли на наш бік. Контру Покукальського віддубасили до темно-фіолетового кольору, але лишили на горбі, щоб не порушувати його конституційне право на вибори.

Повернулися з контрибуцією – консервами московського виробництва і залишками алкогольних напоїв артемівського розливу. У корчмі потепліло. Козацтво співає, святкує першу перемогу. Діти – сироти і

напівсиrotи освоюють бойову техніку на засніженім гуляйполі, лякаючи зайців з китайцями.

6 грудня. День країнської армії і другий тур виборів 101 витка Великого Перманенту. Отакий історичний збіг! Хотіли починати святкували, але привезли урни і бюллетені для голосування.

Фіолетова влада через Покукальського лякала майбутніми бузковими (в разі перемоги бузкових) репресіями, безробіттям, інфляцією, корупцією в медицині і занепадом культури й духовності. Нічого нового, тим паче страшного.

Незалежні спостерігачі, екзитпол, які тут же розділили погляди повсталого козацтва, разом із козаками співають а-капельно ректорські та стрілецькі пісні.

Покукальському теж чомусь окремо привезли урни, фіолетові прапори і кульки, певно, й провіант, бо знов запахло в повітрі благородною вепрятиновою!..

Одна з феміністок – полонянок Покукальського, перебігши на бік козацтва, доповіла, що порідлі ряди своїх прихильників фіолетові примножують репрезентантами східних цивілізацій із довколишніх базарів і артистами, які з невідомих причин відстали від претендентів у президенти. Але того ж дня, пообідавши в Покукальського, усі ці волелюбні вільнонайманці перейшли на бік повсталого козацтва.

Корчма повеселішала. Палили багаття. Співали хором давні козацькі думи, радянські пісні, молдовські дойни, а саме: про Козака Мамая, “Засвіт встали козаченьки”, “Раз, два, три, калина!”, “А я шагаю по Москві” та “Фое вєрде папушой”, що в перекладі означає “Лист зелений кукурудзі”.

9.X11. Ура! Відголосували другий тур.

8-а вечора. Під наглядом Іля, Зеника і Шмалія Покукальський підрахував голоси. Вийшло, що переміг фіолетовий претендент та ще й – з перевагою у 3789 голосів. Від одвертої фальші і фальсифікації нахабного адмінресурсу, який у тисячі разів перевищив не лише голоси, а й виборців Козацької Корчми, озвіріли навіть артисти з нелегалами. Почалася січа...

Того ж дня, але опівночі. Січа була короткою: контролі Покукальському розмалювали фіолетового писка, щоб

не порушував конституцію, і відпустили в нічні снігові простори, щоб не порушувати кримінальний кодекс.

Адмінуправу спалили разом із фіолетовою фаною, сфальсифікованими голосами і підробленими протоколами. На вугіллі смажили вепрятину, поливаючи “бузинівкою”. До ранку співали народних пісень, били в бубни, водили хороводи. Пан Капрівка читав власні філіппіки на безчесний бандитський режим.

На світанні. Бандитський режим Покукальського відреагував: підірвав решту боєприпасів на території приватизованих Кульляпкіним складів, а бетеери віддав китайцям, тим, що зостались у зимових просторах, і які, причепивши до них ззаду волокуші, тепер роблять на наших теренах свої снігозатримання.

10 грудня. 9 год. ранку. По радіо передають, що країнці незадоволені виборами, бо вийшло так, що в регіонах, запанованих бузковими, вибрали фіолетового президента, а там, де вплив мають фіолетові, навпаки, бузкового. Отож почалися масові протести проти фальсифікацій і поодиничні виступи з вимогою до кандидатів знайти консенсунс, уступити один одному, або об'єднатися задля Країни, але ті й слухати не хотіли, вимагаючи третього туру виборів. Дані ж різних екзит-полів взагалі лякали, позаяк жоден із опитаних виборців не голосував за переможців першого туру!..

12-а ранку. ЦВК оголосив третій тур виборів.

Бандитський режим на чолі з Покукальським увірвався в корчму, побив телефон і пана отамана. АРтисти забарикадувались у пивниці. Пана Капрівку госпіталізовано в кабінеті Мркчтяна. Доглядати зголосилась Марусякова теща, навчена феміністками.

Революційна ситуація не спадає. Козаки тужно поглядають на засніжений небокрай, за яким в напрямку Коломиї зник спецназ разом з феміністками і залишками продовольчих запасів.

11 грудня. Напередодні третього туру зголоднілому Джі Аю вдалося по Інтернету сповістити усьому світові про бузкових козаків, які, не скорившись фіолетовим і голоду, продовжують боротьбу за демократію.

Першими сенсацію почули у Вашингтоні. За годину над корчмою вже кружляв гелікоптер, з якого по мотузяній

драбинці спускалася американська тележурналістка, оператор з камерою і невідомий з чорною течкою. На засніженній веранді їх зустрічав отаман повстанців генерал Каправка, весь перебинтований, у засніженній шапці-вушанці і в оточенні польових козацьких командирів.

Та найбільше козаків здивував третій незнайомець, який виявився rerепатріянтом із сектора Газа Авіком Маркитаном, нащадком основоположника форпосту “Козацька Корчма” запорозького козака Мойси Маркитана і єдиноутробним братом нинішнього власника корчми Кавіка Мркчтяна, про якого всі думали, що він кавказької національності. Авік же навпаки – скидався на білоруса і білим чупером, і соціалістичними поглядами, оскільки, як пояснив присутнім, повернувшись на рідну, хоч і неісторичну батьківщину з надією на торжество миру і соціальної рівності, які обіцяла Велика Перманентна Революція і не передбачав сектор Газа.

Оскільки скромні матеріальні і високі моральні запити rerепатріята збігалися з козацькими, то його прийняли з розпростертими обіймами. Крім того, тут же експромтом відбулося урочисте прийняття, на якому найстарший патріарх корчми пан-сенйор Мірча згадав притчу про Каїна й Авеля, пан Варцаба зробив відчit про непросту політичну ситуацію в обох країнах, маючи на увазі наші перманентні вибори і їхні нескінченні бойові дії, а пан отаман Каправка, підбиваючи підсумки, подарував Авелю музейні вила, які його брат Каїн купив разом із регіональним етнографічним музеєм, який перепрофілював борзо на бістро “Швидка Настя”.

Американці ж, з огляду на їхню багату батьківщину, отримали в дар бузкові прапорці з намальованими на них білими бузьками, якими тішились, як дехто китичкою...

Розділ четвертий

СВІТЛЄ МАЙБУТНЄ

ТРЕТЬЯ І, ДАЙ БОЖЕ, НЕ ОСТАННЯ ІСТОРИЧНА ЗГАДКА ПРО КОЗАЦЬКУ КОРЧМУ, яка потрясла світ

Від автора:

12 грудня того ж року світ здригнувся від потрясіння. Усі світові засоби масової інформації: газети, радіо і телебачення, що висвітлювали події чергового, на цей раз бузкового-фіолетового витка Великої Країнської Перманентної Революції, у своїй репортажі зі столичного Майдану Свободи вклинили сюжет про унікальне поселення в глибокій глибинці, як усі підкреслювали, “цієї ще недавно terra incognita, населення якої складається виключного з одних чоловіків різного віку, котрі ось уже котре десятиліття ведуть боротьбу за свою незалежність, а цього року повстали проти антинародного фіолетового режиму”.

У репортажах, які транслювалися на цілий світ по супутниковому телебаченню, згадана вже американська тележурналістка захоплено розповідала на телекамеру, як вперше потрапила в це дивовижне чоловіче поселення під романтичною назвою “Козацька Корчма”, порівнюючи цей форпост бузкової революції на західних кордонах Країни то з чоловічим монастирем, то із зимівником сибірських мисливців, то із стійбищем клондайківських золотошукачів, то з воєнізованим табором болівійських заколотників і навіть з міражними піщаними оазами ловців Алькайди.

Синхронний переклад цих передач звучав приблизно так:

– Ці чоловіки заради перемоги демократії і справедливості покинули десь далеко в горах і степах свої сім'ї, жінок, дітей і отaborилися у невеличкій корчмі (так у них називають щось середнє між пивбаром, нічліжкою і армійським штабом), яка знаходиться на підвищенні

край інтенсивної магістралі. Тут вони сплять, їдять, борються, переважно автохтонним співом, час від часу перериваючи його скандуванням:

— Фіолетових (тобто владу) – з хати (тобто з країни)!
Бузкових (тобто населення, яке засіло в корчмі) – не здолати!

А-а взагалі-то, спектр кольорової символіки тутешньої внутрішньої політики а-а, дуже заплутаний-переплутаний, як і вектори а-а, економіки, тобто одні а хочуть під метрополію Російського царалу, другі а-а – під юрисдикцію Євросоюзу, а треті, а-а, так, ви не повірите, треті – оголосили себе а-а-а незалежним регіоном Сполучених Стейтів Америки! Єдино а-а стабільні і незмінні тут а виборчі програми усіх, хто хоче прорватися до влади, як вони самі жартують, а-а-а “на один копил”, що в перекладі означає – одне і те ж. А... що я хотіла акцентувати... а-а-а... що у брендових кольорах політичних партій і блоків теж важко розібратися навіть місцевим аборигенам, тим більше, що а кольори а часто повторюються, але з протилежним політичним а-а змістом... Наприклад, століття

тому мандариновий а-а колір символізував боротьбу за свободу і демократію, а нині його взяли на озброєння нелегали а-а з Азії, які сповідують а давньокитайську мандаринову ідею геополітичного а панування а Піднебесної. Так само а мирний зелений колір любителів рідної а-а природи перехопили а-а-а азіатські а-а терористи, прикріпивши до зелених прапорів малюнок а-а-а ятагана (а кривої а-а турецької а-а-а шаблі) а у вигляді білого півмісяця. Ускладнюює розуміння а-а кольорової політичної гами і те, що низові а партійні осередки а протиборчих а-а партій і блоків а називають себе відповідно до а місцевості діалектними а означеннями кольорів. Наприклад: рястовими, фіалковими, ліловими, ліліяковими, бузиновими і навіть а-а-а сіреньовими... залежно від... а-а-а перепрошую... ні від чого не а-а-а... залежно а-а-а незалежно... Просто, а-а-а... так вони а-а-а вважають або а-а-а хотуть! Але все одно їх важко здолати, адже, що цікаво, таких сuto чоловічих майже а-а-а реліктових поселень зараз в Країні справді багато. Чоловіки об'єднуються в групи, так звані а-а-а сотні, паланки, полки, коші, а себе називають козаками, або ще титульними країнцями. Цей унікальний феномен нагадує а феміністичний рух в кінці а позаминулого і на початку минулого століття, лише тепер він а-а маскуліністичний, а тому його ще вважають відродженням а-а-а традицій Запорозької Січі, яка, як свідчить а-а-а їхня історія, складалася теж з одних чоловіків, які боролися за демократію, свободу слова і вибору президента, якого називали... а-а-а... так – гетьман! Але зараз а-а-а усе відійшло в минуле і перед собою ви бачите нашадків давнього, дуже воївничого, а-а-а... зараз майже вимерлого народу... а-а-а... великого, саме так – великого народу, від якого зсталася зовсім мало. Але ми віримо, вони не а-а-а-а порушать свою чоловічу, тобто козацьку клятву, і а-а-а переможуть заради дітей своїх малих, а-а-а навіть часом дуже малих дітей, що а-а-а час від часу, як ви бачите, забігають у корчму, а-а-а де тепер знаходиться... а-а-а... і виборчий штаб, з криками: **“Татуїсти!”**. Чому а-а-а діти називають “татуїстами” своїх батьків, а-а ми ще не вияснили, тому розкажемо вам завтра, а сьогодні

а-а-а-а-а ви просто можете помилуватися цими дітьми, ради щастя яких а-а повстали а-а їхні батьки!

Помилувавшись немитими личками веселих дітей, камера переповзла на здерев'янілі суворі обличчя повстанців на фоні бузкових штандартів і засніженої корчми, зупиняючись на кожному, але найдетальніше – на орденах і медалях очільника повстанців, під яким титри написали: Otaman Kozak Kapravka.

– Як ви помітили, серед цих а-а мужніх чоловіків є а-а герої минулих перемог Великої Перманентної Революції, яка продовжується уже а-а-а а-а-а багато літ, але вони готові знову вмирati, а-а-а аби тільки жила у їхній країні демократія, свобода і справедливість, – раділа далі тележурналістка. – Але, а-а-а як завжди буває під час кожної революції (інакше б їх просто не було), населення цього а-а поселення, як і все а-а суспільство вільної Країни, розділене а-а навпіл. Он на сусідньому підвищенні, горі, як а-а тут кажуть, ви бачите а-а-а обгорілий будинок, над яким а-а майорить темно-фіолетове знам'я, або флаг тоді, а-а як над корчмою – ясно-бузкове знамено, або а-а фана! І все тому а-а, що а-а на тім горбі – а-а управа а-а-адмінодиниці, як вони зараз називають свої а-а дуже змалілі і майже а безлюдні села, тобто владна структура, в якій а-а-а засіли прихильники а старої влади, так званий а-а-а-а-дмінресурс. Вождь місцевих фіолетових, ви бачите його на подвір'ї (Head Pokukalski – написали титри) відмовився а-а-а з нами спілкуватися, сказавши, що йому (цитата) “по фіг і фіолетово, що ми... а-а-а-а... американські... а-а-а імперіалісти, але щоб ми забиралися (дослівно) “на фіг з пляжу, бо будемо... а-а-а сині”. Приблизно так ця фраза звучить в перекладі, але що вона означає: лайку, прислів'я, прокляття чи пароль а-а-а – невідомо. Однак, щоб уникнути можливих а-а-а конфліктів, а також терактів з боку “пофігістів”, а-а як тут називають прихильників претендента від фіолетової влади, ми а-а знову повертаємося до а-а-а наших повстанців і... а-а-а-а...

– А ви хто будете? Бо я – пан Варцаба, незалежний літописець Перманентної національно-визвольної революції? – кокетливо вліз в американську камеру

поважний пан в окулярах і плямистій бузковій жилетці, одягнутій на солдатський бушлат болотного кольору часів Другої світової війни.

— А-а-а? — зраділа журналістка. — Індепендент? О, ми теж (кинула наперед себе, певно, на оператора) індепендент: а-а незалежна а-а телекомпанія “Freedom”.

— Так! Фрідом! Свобода! — і перевела камеру на молодших:

— У цього молодого... а-а-а... козака... п’ятеро дітей і він... а-а-а... батько-одиначка... а-а-а... одинак, як тут ка-жуть, а-а-а... Що ви скажете мільйонам ваших сим-патиків і прихильників у різних ... а-а-а... точках світу?

— А нас точно покажуть на цілий світ? — недовірливо запитав журналістку молодий повстанець (senior Іло Paraschin — написали титри). — Коли так, то чи можна передати сервус моїй жінці?

— О, так! — зраділа журналістка. — Звичайно! О’кей! Пліз — прошу!!!

— Лиш... чуєте, не перекладайте, — застеріг строго молодий повстанець сеньйор Ільо Парасчин.

— О, так! Обіцяю: без синхрону! — запевнила радісно журналістка. — Розумію: а-а це бути секретне а-а-а кохання — послання чи зашифрований код?..

— Такий шифрон, що, най его шлек трафит, і хрону не тра! — підтверджив повстанець, грізно перекосив лице, прискалився і сказав у камеру з таємничим підтекстом:

— Сервус мой законній жоні в Італію! Мой, Півонько, сеньйоро чи хто вже ти там є, най ті качка копне, ти чуєш? Віртайси, крррво, домів і другим передай, бо ти видиш, до чого вже дійшло, але то ще не край, бігме Боже!

І коби цим разом однов революційов ся скінчило! Бо то лиш початок того перманенту, най го шлек трафит! Ти чуєш?!

А за то, що мене, дідъча дівко, почerez тебе ще й синьором ганьблять, то окрема мова і рахуба! Ти мене чула? Я всьо сказав!

Повстанці за кадром теж грізно й войовничо загули, вигукуючи жіночі імена: Катріна! Верона! Аниця! Марія! Фіалка!..

Американка заблімала очима:

— Ви чули... а-а-а-а... як повстанці... а-а-а-а... закликають... а-а-а-а... своїх дружин... а-а-а-а імена яких нагадують а-а-а назви а-а-а американських торнадо... а-а приєднатися до революції... а-а-а-а... і, як ви зрозуміли, по інтонації, негайно!

На цьому журналістка, спішно розпрощавшись, високочила з корчми, одночасно урвався на екрані і репортаж про повсталих козаків із глибинки, і диктор оголосив:

— А зараз ми запрошуємо телеглядачів подивитися радісне буйство демократії на Майдані Свободи у столиці Країни Києві, а також представлення народу його новообраного президента.

— Ти видів? — спитав Зеник Митра, лиш журналістка покинула разом із своїм оператором корчму. — Одні кости!.. Хоч би грам лою! Ти би таке хтів?! Я й за дурно — нє, хіба мільйон дали...

— Та де? Я би й за три мільйони не поласився! Ну коби вже на всім світі лиш я та вона... то ще може. А так?.. Та де?! Най би звікував без тої біди!

— А я про що?! Тепер вже й ми виділи і знаємо, що то — світова геополітика. Бо тій Америці з Європою і Москві з Італією не так нас усіх треба, як наших жінок... От вони й купили отих усіх фіолетових олігархів разом з міністрами й депутатами, а нас довели до такої клямки, що вже нас рідні жінки видіти не хтє! А нас самих показують, єк медведів, по тілівізору на цілий світ і ще розкажут невідомо що, гейби ми якісь папуаси!

— Як то — невідомо! Коли всім відомо, що ніц нічо доброго не кажут, лиш як про якісь релікти! От до чого довели нас олігархи з Покукальським, штрикало би їх попід боки вздовж і впоперек! — схопився нестримний, як вітер степовий, Шмаль, готовий йти бити контролю Покукальського.

Корчма теж посхоплювалась, загула, похапалася за стільці, а дехто і кілки верболозові став з огорожі виривати:

— От і маємо знов — руїну! Все завалили *тут* та ще й жінок виманили — *туди*!

— А що я кажу тій крррв, вібачейт... жоні своїй, Півонці? Хіба не то?! — спитав Ільо Парасчин, все ще розпалений тим спонтанним своїм інтерв'ю на цілий світ. — А я що кажу??!

— Ти правду кажеш, Ілю! Доста! Світами віятись! Пора — домів! Ци ми дурно вістоювали у тих революціях та боролися на віборах, най їх лихе озме?!

— А ти, Ілю, хоч і сенйор, але ше добрий зух і ше той фраєр! От кому варт Героя Країни дати!

— А як же інакше?.. Лиш так... — запишався Ільо.

Тим часом невтомний козацький писар Марко Самописець строчив свої знамениті

РЕПОРТАЖІ САМОПИСЦЯ-НЕЧИТАЙЛА, для часописів “Незборима нація”, “Козацька слава”, “Нехай їм!” та ін., які ще з більшою достовірністю, ніж історичний літопис Самовидця Варцаби передають напругу виборчих перегонів

12 грудня. Духовний центр і штаб бузково-бузькової опозиції — “Корчма”. У всіх одне на умі: чим завершився третій тур виборів? Питали Покукальського. Не признається навіть під тортурам. Не віримо, що не має інформації. Тому й не розходимось. Дзвонив до Центрвіборчкуму. Ніхто не відповідає.

Учора від’їхали американські журналісти. До траси Козацький шлях їх відвезла на санях Марусякова теща, бо інший транспорт — бетеери і полуторку — забрали із собою агіатори, спецназ і нелегали. Пан осавул Черчіль казав, що останні нібито до того захабніли, що вже оруть ціліну за Козацької Корчмою. Скоріше б ті результати третього туру, та укріпляти кордони, та щось робити!

13 грудня. Зимно. Сумно. Нічого не чути ані про результати виборів, ані про президента. Ільо пише листа сенйорі Піоні Дияволуччі. Зеник, Штефко, Шмаль, Лешик Войтек і Ніколайчик з Васьо рвуться до бою.

— Лиш боротись — значить жити! Може щось по революції і зміниться, бо вже мені той режим Покукальсь-

кого – от де! – каже Зеник, черкнувши долонею себе по шиї. – То може хто ввімкне нарешті телевізор, щоб не втратити, як пан Мірча кажут, орієнтацію на вектор... Де той Аурел?

Але через енергетичну кризу в Країні, штучно викликану політичною блокадою Москви, телевізор не вмикався, що змусило козацтво звернутися про допомогу до піарщика Джі Ая. Взявши в обсаду його Інтернет, стривожене військо вимагало чіткої і детальної інформації про події, що відбувалися

У СТОЛИЦІ НА МАЙДАНІ

**– Що день грядущий нам пророчить? – питав
віршами пан отаман Каправка, відомий поет і
полководець, спрямувавши світлий погляд за білий
небокрай**

– Якщо казати чисту правду – то повний апофігей! – урочисто сповістив, висунувши нечесану голову з Інтернету вредний Джі Ай. – А за териконами вовше! А лічно мені настільки фіолетово, що хочеться, як виражається стішками на сайті віртуальної хакерсько-рейдерської ліворадикальної організації “Молода орда” чи “Золота гвардія” якийсь мудило модерновий Бурлюк Урлюков: *“на фіг здиміть за бузіново-антракитовий горизонт донецькіх степей ілі же бузіковиє карпатскіє вершини, всенародно послав усех кандидатов на ісповідь до Папи Римского!”*

– Слухай, Джі Аю, по-доброму просимо – не свисти, а кажи правду, що там у Києві?! Бо будеш синій... Чи тобі це не аргумент? Або ше ліпше – запечатаємо тебе в тому Інтернеті, єк дідька в бочці, і там тобі й фертик! То ліпше кажи, яка обстановка в Києві?! – напосідало справді по-доброму козацтво.

Але того, що робилось у Києві, – не лише піарщик, а й сам Інтернет не міг зрозуміти.

Тому інформ-новини, які Джі Ай узміг ока роздрукував і пришипилив на дверях Інтернету, були короткі, як повідомлення з фронту:

17 грудня.

5 година ранку. Хоча вибори оголошенні завершеними, Майдан не розходитьсья. І досі розділений на різного кольору табори, веде бої з перемінними успіхами і перемогами! У Центрвиборчкомі та ж ситуація, з різницею, що б'ються уже самі претенденти на булаву.

6 год. ранку. Б'ються!

8 година ранку: ведуть перемовини!

9 година ранку: стріляють!

10 година ранку: стінка на стінку!

11 година ранку: підписали Універсал!

12 година ранку: рвуть Універсал кожен на очах у свого електорату!

13 год. Прийшли бетеери!

14 год. Пішли бетеери!

15 год. Підписали Меморандум.

16 год. Анулювали Меморандум.

17 год. Закликають кожен зі своєї сцени до непримиренної боротьби. Схоже, у боротьбі забули, кого і куди вибирають, бо президентські вибори перетекли у вибори до рад усіх рівнів. Центрвиборчком у розпачі.

З трибун звучать заклики: “Хай живе парламентська республіка!”, “Геть руки від президента!”, “Доторкнемося до депутатів!”

18 год. Останнє гасло різномастій Майдан зрозумів буквально і три години поспіль доторкався до депутатів у буквальному розумінні цього слова.

Втрутилась кінна поліція. Депутатів відвозили в каретах “швидкої допомоги”.

Зрозумівши помилку, претенденти в президенти з усіх сцен змушені були нагадувати виборцям, кого вони вибирають. Від чого розпечений до гарячого народ на Майдані став некерованим і замість того, щоб розійтись по хатах, перемішався, і тепер не розбереш, хто де і хто – кого.

Серед народу – паніка, серед депутатів – дезорієнтація.

19 год. Протистояння на Майдані набувають непредбачуваних масштабів.

20 год. Кровопролиття зупинили бетеери, які надійшли з двох боків Хрещатика.

21 год. Народ братается.

22 год. Укладена братко-козацька угода і створена фіолетово-бузкова коаліційна більшість.

Але хто ж усе-таки став президентом – ще невідомо. З усіх сцен обіцяють оголосити це з хвилини на хвилину.

23 год. А поки що – переміг мир. З бетеерів роздають фіолетових курей, бузкові кульки і горілку – “бузинівку”. Всеноародне гуляння. Країнці й далі активно брататься: козаки браткуються, братки козачаться.

24 год. Північ. На головні, хоч і протиборні подіуми Майдану виходять вервечками художні колективи, але з невідомих причин у китайських чи в'єтнамських, чи навіть японських народних костюмах. Мабуть, прийшли нас привітати посольства цих іноземних держав зі своїми земляцтвами...

Із трибун і таблоїдів оголошують, що представлення нового всеноародно обраного президента відбудеться з хвилини на хвилину, хоча урочиста інавгурація перенесена на 9 березня – день народження Пророка, знаменитого тим, що сотні років тому спітив країнців, тоді ще малоросів: “Чи діждемось ми Вашингтона?”, тобто маючи на увазі свого, країнського, президента, але офіційний Вашингтон, тобто США, зрозумів це запитання буквально.

На Майдані ми бачимо сотні незалежних спостерігачів і журналістів, що, як і всі присутні, з нетерпінням чекають, коли ж на одній з головних трибун країни з'явиться той довгожданий країнський Вашингтон.

Від автора:

Звісно, зібравшись у корчмі та читаючи подібні Інтернет-новини, козаки Козацької Корчми не знали, як бути далі: бити Покукальського чи брататися з ним, бо ж не відомо було, який новообраний президент – фіолетовий чи бузковий? Якщо бузковий, то можна починати вже урочисту дефіляду, кликати з бур'янів китайців з феєрверками і розливати “бузівку”. Коли ж навпаки – фіолетовий, тоді – Покукальський мав би виставляти свою “бузинівку” ...

Доки корчма шукала соломонове рішення, ререпатріант із сектора Газа витягнув зі своєї валізи щось схоже на портативний телевізор завбільшки з фоліант “Рідної історії” пана Варцаби. Щось там помаракував і на екрані зацвів вогнями велелюдний столичний Майдан Незалежності, головна його трибуна, а на ній, як сповістив за кадром жіночий голос, – усі 143 претенденти в президенти, члени Центрвиборчому, лідери партій, коаліції й опозиції, олігархи і футbolісти, латифундисти й артисти, і ще сила-силенна невідомих козакам VIP-персон. У густо-бузкові сутінки розвесневної надіями корчми хлюпнула бурхлива хвиля радісного всенародного піднесення.

– Тепер зовсім інчий ватерпас! Тепер хоч знати будем, що далі, а то сидимо, єк опришки в скалі!

– Авжеж! Тепер – мой, май інче діло!

– І що би ми робили без вас, жидів, пане-друже Авелю?! – не міг уявити собі пан-сенйор генерал Мірча.

– А що?! – відповідали йому замість друга Авеля побратими. – Сиділи би-м, запановані тими ліліяковими москалями покукальськими – без чарки і без правди, єк дики!

– Жиди – не москалі... І подільчиві, а що мудрі, а що винахідливі і підприємливі, то най усі, скілько їх там є, доморощені наші претенденти в президенти ся сховают! – віватувало козацтво ререпатріанта, щасливе, що, завдяки його портативному телевізору, знов у вихорі революції і на вістрі подій.

– Але, перепрошуємо красно, коли так, то якої тоді нації ваш, пане Авелю, брат, най не кажу, Каїн, що тримає тутешнє козацтво в чорнім тілі, а нині, єк виджу, зовсім відказавси? – здивувався Васьо, визирнувши з-за козацьких плечей і тут же за них сховавшись.

– Ади! – розизираючись за Васьом, і собі здивувалася корчма. – Шо вже безсловесна челядина і до такої міри малограмотна, що не годен віяснити, єк ся називає: Цилько чи Васьо, а правди хоче?

– Мой, Васю-Цильку, ци як там вас, легінику? А хіба серед нас мало каїнів, що ми деінде їх шукаємо, в тім числі і по інших народах? Візьмемо того ж Покукальсь-

кого – та він гірше за всіх чужорідних Іродів і Пилатів разом взятих! Але щоб то зрозуміти, треба було до школи ходити. А ви куди бігли?.. В бур'яни! – запечалився колишній директор колишньої місцевої школи пан Черчіль.

– Та лишітси з тими каїнами і тим більше школою! Подивітись ліпше, що на Майдані ся діє! – наразі скрикнув стривожено Самовидець-Варцаба. – А чого це ані жовто-синіх, ні бузкових прaporів чи навіть фіолетових транспарантів на тій трибуні та й на Майдані й близько нема?!

– Вайльо! А таки так! Жодної знайомої і навіть державної фани!! Мой-мой! А то шо за нова біда?! – захвилювалася корчма, побачивши, що натомість звичного спектру партійних штандартів на Майдані поспіль майоріли білі простирадла, вишиті чорними жуками та червоними й зеленими драконами.

Корчма напружилася у чеканні тепер уже точно невідомо чого.

І тут на екрані телевізора вдарили барабани, але сурми не заграли, бо замість славню: “Ще не вмерла...” чи “Многая літа” – над Майданом на всю Країну раптом... зацінькала-загонькала, як вода зі стріхи, невідома мелодія: “Гонь-гонь, гонь-гонь-гонь-гонь, гонь! Цінь-цинь! Гонь!” – і на трибуну вийшов всенародно обраний... Агій!

ОТ ТОБІ Й ГОНЬ!

або, як сказали б мої баба Параска,
по всьому та й решта! –
ахнув з дива Ільо Парасчин,
кам'яніючи разом із корчмою...

Преславне козацтво не повірило власним очам, але, як не кліпало і не трясло головами, яскраво виражений представник східних цивілізацій – із трибуни не щезав. Він стояв на тлі білої фани, розшитої чорними жуками-павуками та малиново-трав'янистими драконами, дрібненький, у якомусь френчі-халаті кольору хакі, в

чудернацькому трикутному капелюшку і... і... Господи, воля твоя – з гетьманською булавою у правиці!

Корчма одубіла, затужила, заквилила, як підстрелений журавлиній ключ, а чоловічик на екрані навпаки – приязно заусміхався, мружачи й так косі очки та чекаючи скінчення музики. А дочекавшись, сказав:

– Васа Цінь Хуань Гонь – васа казака сіц, вольніца, сво-бо-да, гуляйполя – концілась. Усьо! Січас я – васа Цінь Хуань Гонь і васа Мао-Хао – Прі-дзі-день-ць! Вас вітай!

Народ на Майдані ревонув:

– Слава президенту! Мао-Хао – так! Xao-Mao – так-так-так!

А далі заскандував мільйоноголосо, пританьковуючи, але теж не по-тутешньому:

– Mao – так! Xao – так! Xao – так! Mao – так! Bayauay, цінь-цинь-цинь! гонь-гонь-гонь! Хунь-хунь-хунь! Так-так-так! – і замаяв звідусіль, всуціль і поспіль білими, розшитими червоними і зеленими дракончиками і чорними жучками-павучками прапорцями.

А далі... ма-а-амко моя! Далі спалахнули на стовпах і фронтонах будинків китайські ліхтарики, а в небі – загриміли салюти, розквітли феєрверки і почалися, ва-аильо... всенародні китайські гуляння....

— Твою мазер, дзінь-гонь-хунь, на кого ж я тоді піарив? — матокнувся по-китайськи, вистромившись зі свого Інтернету, вражений побаченим Джі Ай.

— Я теж не поняв: цей гонь, япона його мать, — китаєць чи камбоджа?! — таке бачачи, навіть потомствений воїн-інтернаціоналіст Культяпкін розгубився.

— А шлек ті не трафить, скурвій сину-мандарину?! — прокинулась у душі сеньйора Іля геройня Мандаринового витка Перманентної Революції баба Параска, пробуджуючи й решту козацтва.

— Йомайо! Мені снитси ци я вчедів? — схопився за голову Зеник.

— Я теж гадкую собі, що того бути не може, що нам привиджується! Певно, від перенапруги галюцинації почалися, — як міг рятувати військо від паніки пан отаман Каправка.

— Або палестинська провокація, не інакше, маю на увазі не державу, а цього пана, що підсунув нам телевізор тоді, коли в Країні суцільна криза! — знайшов винного зденервований чатовий Шмаль. І враз його думку поділили екс-фермер Цімбарський і Митро.

— Бей маркітанов — спасай Рассю! — заревів Культяпкін і кинувся бити безневинного Авеля, брата Каїна.

Але на захист ререпатріанта став до цього безсловесний Васьо і ... А Боже! Хто би подумав! Авеж — та сама личина невідомого азіатського походження, що й далі собі гонькала та цінькала горобчиком з екрана телевізора, прискаливши косооко на козацьке військо, наразі сказала з таким притиском, що не в одного козака по спині побігли китайські павучки-мурашки, а чупер дібом став, як, прости Господи, у китайського дракона:

— Я ті дам сіца-дріца, казака-мудзака! Я сказала — я васа Плі-дзі-день-ць! Хваціць — цінь-цінь (самурай на сцені зімітував спів, смішно витягнувши губи) і хватіць гонь-гонь (характерним пияцьким жестом показав на горло), плацаваць нада (вдав, ніби лопатою копає).

— Він шо — ше й ба-а-ба?! — вжахнувся пан-сенйор Мірча. — Молодица, маю на увазі?!

— Казака-мудзака! Я сказала: меньса — гонь-гонь водка! Більса — пла-цюй!

— Та ви шо-о-о-о... цей гонь-гонь у крисанці в'єтнамській — справді президент?!.. — не йняв віри вуйко з урочища Перкалаба, мацаючи по голові за власним капелюхом.

— Йо...майо!!! А я... я за що тоді боровси? За цього підпенька?! Та най ліпше по венах чиркну, аніж жітє з таким мадзедуном! — вжахнулися Митро, а за ним — Штефко та Дьоргій із Шмалем, а газда Николюк з фермером Цімборським взялися за голови та, хилити-ючи ними, лиш прицмокували гірко, накриті зверхом дванадцятибальним матючищем теж враженого подіями в саме серце Культяпкіна.

Але “мадзедун” у болотно-зеленій хламиді по той бік телевізора на емоційну козацьку реакцію з приводу його персони, не розгніався, а навпаки — заусміхався, за-ківався в різні боки, як іван-покиван, зацінькав-задзінькав радісно, як дзвіночок:

— За своя Плі-ці-дзень-ць, казака-вояка боловся! Казака знай — халасо маць Плідзіденці-ць Мао-Хао! Будісь маць многа ліс, много суші, цай і міцубіші! Лаботаць будіс — кусяць будіс, халасо будіс! Слусатъ будіс — умний будіс!

— Будіс-будіс-халасо-халасо-халасо! — підхопив ти-сячоголосо Майдан, скандуючи та витинаючи китайські хороводи з ліхтариками у високо піднятих руках.

— Япон твою маззе-ер! — шарахнувся від телевізора Джі Ай. — Він чує! Оце то техніка! Японська!

— Так це — япо-о-онець?! — втішився Лешек Войтек.

— А ти що — теж звідти, що такий радий??!

— Я радий, що не — кореїць... Бо тогда була би-м біда цалком! Бо то вже не лиш зайців, а, вібачейте, й собак позбулис би! Та же, кажут, що вони в тому Гоньгоңзі хоч і живут сито, а собак їде, єк з голодухи! Так що японець — то ще куди не йшло!

— Маєте слухність, чоловічку, японці м-у-у-удрий нарід! А винахідливий!... Тц-ц-цц... і телевізор, і комп'ютер... усе вони! — і собі схвально закивався в різні боки китайським іваном-покиваном пан Черчіль.

— Не знаю, як хто, а я теж схиляюсь радше до японців. Може, хоч гуманітарку телевізорами і комп'ютерами будуть слати, а не як та Америка — одні лахи

запрані та стегенця Буша... Де вже той Буш, а вони все пруть і пруть ті куркобушки... – нарешті, сказав усе, що думав про Америку, глобаліст Джі Ай.

– Та най хоч дідько лисий, лиш би не москаль! А що троха мішігіне і холітаєши, єк йойлик, на всі боки, то байка! Слава Йсу, що по-нашому говорє... Правда, троха, але понімає фист і то, бра-а-ччику, через тисячі кілометрів! Бігме, я до него вже звик! І не хочу інчого! Най буде! От тільки мус, Джі Аю, просити його, най лишит наші державні штандарти недоторканими, а коздепів – навпаки, доторканими, бо, перше, народ тих чудиськів на хоругвах буде пуджетис, єк і подібних – в парляменті, а друге, через зміну штандартів конче мус міняти Конституцію, а це – знов перевібори! А нашо йому тої гризоти, а головно ризику бути перевібраним? – вклинився з порадами новому президенту газда Николюк.

– Да и я не против, тем более, что матушка Расея давно уже Сибир им отдала и не жалеет: хоть там паярдок! – хилився в бік японця навіть шовініст Культяпкін. – А ты как думаешь, Мирча, может и нам подумать?

– А чого нам думати, коли й так єсно, єк білій день, що те епонське засилля не довго триватиме, хіба би той пан в телівізорі був справжнім камікадзом, якому вшиско єдно, чи бути президентом в нашім Гуляйполі, чи харакірі собі тричі на дню робити. Тому я й не журю пустим...

Однак оптимістична відповідь пана Мірчі не опритомнила корчму. І тільки один етнограф Дерипаска не піддавався на азіатську агітацію, за якою бачив явну асиміляцію, а тому хапався за голову, приповідаючи:

– Япона його мутер, з цим хунвейбіном! Вам, видно, однаково за кого битися... А як я тепер житиму у супроводі чужого мелосу і фольклору? Та жоден патріот того не переживе... Ой, япона його мазерррр...

– Не нада спомінаць моя мутер-мазер! Нада помніць своя, казака-цудака! – погрозив пальцем з екрана чайнкайші кольору хакі.

– То він... що, справді, чує через цю штуку палестинську? – не на жарт стривожилася корчма.

– А коли, не дай Боже, так, то прошу пречесне войсько вже стулити писки, бо нашо нам до нашої

некінченої революції ще й война з Японієв і її самурайським потенціалом і воєнною технікою?! Чи, може, це фокуси Каїнового брата? Зізнавайтесь, пане Авелю, чесно, бо ж ми вас маємо за порєдного чоловіка, – не знав, що думати пан отаман. Але за бідного єvreя заступився глобаліст Джі Ай:

– Причом тут єvreї? Кажу ж вам, дікіс моі, – революція в електронікє! Апофеоз! Япошки – во пацани!!

– Авжеж! Лишіть бідного Аеля! Мало йому брата Каїна, так ще й ви причмокались. Тим більше, що нам треба укріпляти військо потомственими козаками, інакше китайська експансія нас поглине і розчинить в собі, як сіль у воді, – грізно присік прояві ксенофобії і спробу погрому бідного Аеля пан Варцаба. – Тим більше, що я цей апокаліпсис ще передбачав на 22-му витку...

– Правду кажете, такого апофігею і пофігісти не придумали б, – зробив гіркий висновок від дверей корчми хтось голосом Покукальського. – Але тоді постає питання: за що і за кого я бився на цім витку, та ще більше сам був битий дурно-пусто, але жорстоко, і то ніким іншим, як вами, пречесна громадо?!

Громада озирнулась: у дверях корчми справді стояв Покукальський, теж, певно, уражений і спантелічений непередбачуваним ходом виборів. Але промовчала, бо битий Покукальський був не за те, що думав, а за підступну свою натуру. Однак голова те мовчання розцінив, як сигнал до примирення, а тому покликав знадвору теж такого самого Калатайла. За Калатайлом потягнулися ще кількорі нелегалів китайсько-в'єтнамсько-корейського вигляду та араб з ефіопом, себто весь фіолетовий електорат з усіма його фальшивими багатотисячними голосами. Іншим разом, звісно, усі б вони за порушення Конституції отримали від козаків доброго наголоватня, але не тепер, коли світ перевернувся! Бо якщо у Києві вже Пекін чи Токіо, то мус конче міняти стратегію, а головно, вектор: з Європи – на Азію! Та ще вважати, бо невідомо що на те скаже Америка, Росія чи та ж сама Європа, якій стільки років морочили одне місце... Так що не до перекинчиків було козацтву.

– Ви чуєте, пане голово? А як з вектором бути, вже

міняти чи ждати рішень згори? – як чоловій чолового заклопотано спитав пан Каправка пана Покукальського по хвилі мовчання.

– Авжеж, що робити? Шо робити?.. – зашептало військо, озираючись на всевидяшого дрібонького мандарина, що вдавав із себе на столичному Майдані всенародно обраного президента, тим часом пильно стежачи з телеекрана за корчмою примурженими очками.

– А нічо! – зорієнтувавшись блискавично у непростій політичній ситуації, бадьоро вигукнув Покукальський. – Лиш чекати і... нашого Президента всім миром віватовувати! Віват пану президенту ще й вовіки слава!

І махом стуливши долоні та примурживши свої вирли, Покукальський закланявся дрібно-дрібно по-японськи у бік телевізора.

– Що то професійний перекинчик... – зітхнув невизначено Марко Самописець-Індепендент, мимоволі й собі стуляючи долоні та нахиляючи голову.

І в цю ж хвилю новий президент на екрані теж вклонився, випускаючи з рукавів у погоже зимове небо хмару дрібненьких, яскравих, як метелики, дракончиків.

Корчма суголосно з усією Ух-Країною полегшено зітхнула. Слава Богу, знову усе ставало на свої місця, а головне, – починається новий виток титульного відродження і демократії, байка, під яким проводом!..

Тільки один ререпатріант із сектора Газа Авель Маркитан, дивлячись на те все, гірко зітхнув:

– Бачу, що невчасно я повернувся на рідну батьківщину... треба повернутися назад – на історичну... Нехай їм... цим виборам з їхньою справедливістю, коли я, чесний країнський єврей, з роду козак, замість свити й шашоворарів маю френч якогось чанкайші напинати на себе!

– Не поріть гарячку, пане з Палестини, бо лиши з вами та ще пан Мірча знаємо, що то справді треба бути камікадзе, щоб з доброї волі та напоротися на харакірі, яким є наше Гуляйполе... – пошепки намагався розраяти ререпатріята знавець рідної історії пан Варцаба.

Але той, махнувши рукою на телевізор, обліплений козаками, пошарудів до виходу, однак в порозі передумав, сів під стіною на свою порожню валізу і заснув.

Стало тихо-тихо. На Козацьку Корчму опускалася з оксамитним шурхотом болотно-зелена, як френч-халат у всенародно обраного президента, ніч. Угорі поблимували дрібненькими китайськими ліхтариками зорі, при землі кружляли, поцінькоючи, як китайські синиці, лапаті сніжинки.

Завершувався 26-й виток Великої Перманентної Революції. До рахманих теренів колишнього козацького Гуляйполя наблизався рік червоного болотного Дракона...

ЗАМІСТЬ ХЄППІ ЕНДУ

Від автора:

...На цій трикрапці можна було б і завершити повість про Великий Перманент, якби не діяв закон спресованої спіралі, чи то пак – жорен. Але, як усі абсурдні закони, він – діяв, і правив світом, і за ним тривало життя-буття і в нашій коханій корчмі, і в адмінодиніці Козацька Корчма, і в самій Країні. А тому саме в ту мить, коли автор мав покласти три крапки, на засніженій веранді корчми почувся тупіт, ніби її брали штурмом. Корчма здригнулася, повернула голови: на порозі стояв Марусяк!

– Де ти всі ці роки був, що тебе ніде не було, батере Марусече? – спитав Парасчин Ільо і безгучно заплакав. За ним змахнула скрупу сльозу і решта війська. І знову стало тихо, лише було чути, як скrapують у по рожню чарку Ільові суворі чоловічі сльози: цінь-цинь, гонь-гонь...

Марусяк зблід:

– Мой, Ілю, що з тобов? Спиш і говориш, як та сно вида! Агов, чесна громадо! Лицарі-вої! Козацтво преславне, панство вельможне, брати-товариши, прокидайтесь-просинайтесь! А то не лиш вибори – Україну проспите-проп’єте!

– А мені си здає, що то вже си стало... – першим озвався пан Варцаба-Самовидець, прозираючи не так Марусяка, як за його плечима невідомих, припорощених снігом людей, що входили в корчму на чолі з господарем Кавіком Мркчтяном.

Але й не це стривожило літописця, а радше потужний зловісний гул, що наблизався Турецьким путівцем до Козацької Корчми і нічого доброго не віщував.

– Невже война!.. – стемнів церею пан отаман Капрівка.

– Китайці, москалі чи НАТО?!! – з криком рвонувся до прибульців Ільо, перескаючи круглими очима з Марусяка на Мркчтяна та на тих, що стояли за ними: дрібоњского азята, рудого здорованя, схожого на варяга, та хлопців у камуфляжах. – Кажіт!

Та пан Варцаба прикрив Ільові рота ліктем, аби не

ліз поперед отамана в пекло і не збивав об'єктивний хід рідної історії.

— Хто тут за старшого? — спитав, ігноруючи цікавість корчми до війни і НАТО, як чужий — чужих, недавно ще рідний корчмар.

— Та же я, генерал Каправка! — ступивши наперед свого війська, з гідністю полководця заявив пан отаман.

— Прекрасно! А це: мій адвокат і — судовий виконавець, — кивнув корчмар водночас на крихітного і дебелого, які холодно-поштиво поклонилися й надули **вола**, мов індики.

— А там далі, — кивнув корчмар позад себе на камуфляжі, — спецназ. Прашу любить і жаловать! А тут, — зважив на руці товстеньку течку, — ваші акти на землю, чи, як ви базарите між собою, земельні паї, а також рішення суду про те, що вони вже — мої. Ясно? Будуть запитання?

У корчмі запала гробова тиша. Тільки чутно було, як за вікном реве-свище завірюха.

Але мовчання тривало недовго. Бо, як напише згодом у думі **“Про переможну битву козаків під Корчмою”** пан отаман-боян Каправка:

*Страшним був гнів козацький,
і обуренню не було меж,
як постали козаки та проти
олігархів-бусурманів
і їх хана Мерзотяна — теж...*

Отож охоплені гнівом праведним козаки обурено загули:

— Та що? Та як? Ні слухом ні духом... Але ж ми! Боролися! Ніч і день не спали! Мерзли! Голодували! А де обіцянки-цяцянки? Дерибан! Рейдер! Геть рейдера! Ганьба Мрк... ччч... ть... тьху! Най ти сказиси, варісте, з таким прізвиськом!

— Тихо! — підняв руку дебелій судвиконавець. — Прошу не матюкатись і не ображати присутніх! Якщо не хочете туди, де козам роги вправляють. Якийрейдер? Який дерибан?! Коли ви самі власноручно усі ці роки своїми земельними паями розраховувались за

столування у корчмі пана Мркчтяна?! Паприка! Неси список боржників!

І тут, бий його лиха годино, з кухні, з-за шпаргата, як дідько з бовдура, вискочив намісник молдовського престолу з тую паперовою руркою в руках і і одним скоком подав її рудому урвітлю.

Судовий виконавець розгорнув довжелезний сувій і став зачитувати козацькі борги:

— **Ільо Парасчин**, він же сеньйор Ілуччо — за ... е... довгі роки безперервного харчування у корчмі заборгував її власнику 120 тисяч рублених центиків, якраз стільки, скільки коштують пай — його, його жінки Піони та двох неповнолітніх дітей.

Мірча Мунтян — добровільно здав у фонд розвитку корчми свої родинні чотири фальчі бур'янів, чим сповна розрахувався за те, що з'їв і випив.

Панові отаманові Капрavці як такому, що не володіє землею, рішенням суду присуджений примусовий відробіток впродовж двох років на ланах пана Мркчтяна.

Митрові, який віддав в оренду свої пай газді Николюкові, забрати їх назад і віддати за борги панові Мркчтяну...

Фермер Цімборський — п'ять фальчів орної землі і дві — толоки...

Дъоргій — заборгував панові Мркчтяну 3 фальчі поля або 4 гектари...

Зеник — 2 гектари...

Штефко... — пайв не має. Тому підлягають конфіскації обора і город — понад 2 га...

Шмаль... — панові Мркчтяну переходить у власність його город із саджавкою-копанкою... Всього — п'ятдесят сотих.

Ніколайчик з Васьом... А хто Цилько? Цилько — хто? Нема такого? Слушай, Кавік, тут адін лішній записаний... Нет, не умер. Просто в одного два імені. Окі! Два га — вичзорківаем! О! Іще один лішній і не записаний... Хто такий? Директор заповідника — урочища Перкалаба? А-а, от ти де переховуєшся?! Кавік, це той, що всім брехав, ніби ти заповідну гору Перкалабу прихватизував! Хай живе? Живи, тільки

більше під ногами не плутайся! А то... Пішли далі...

Газда Николюк! Це ви? І де це ви стільки нагорнули під себе землі – аж 10 га? Зважаючи на те, що ви, газдо, недавно примкнули до корчми, то й продули в ній лише половину. Відповідно зостається 5 га, які вже можете віддати в оренду панові Мркчянові, щоби не заважали йому ріпак на дизпаливо сіяти. За ці пай будете мати відповідно 10 літрів бензину річно. Згоджуєтесь, бо й того не буде...

І не протестуйте, якщо не хочете бути на все життя головним ворогом відродження й економічного розвитку Країни, яку, як клянетесь за дармовою чаркою, широко любите!

Далі – Лешек з Войтеком! Черчіль і остальниє – все до одного в об'язательном порядке должны добровольно здать свої земельні акти хазяїну, в чьом і розписаться у відомості... Motoхара, давай бомагу!

Мотохара слухняно протягнув рудому “бомагу”.

– Отже, прошу розписуватись і покинути приміщення корчми за 24 хвилини, а територію адмінідиниці Козацька Корчма – за 24 години, – чемно запропонував корчмар.

– Усім? А **Марусек?** Де Марусек?! Тільки що він тут був! Я сам видів! – захвилювався, роззираючись по корчмі Ільо.

– Такого у списках нема, – уточнив Мотохара.

– Та же я тут! Ось він – я: **Марусяк!** Живий! – гнівно озвався Марусяк, ставши грізно перед корчмарем і його паходками.

– Як то не числиться? – допитувався Ільо, не зважаючи на Марусяка.

– А так, що він у нас в інших списках записаний... – туманно пояснив Мотохара, скорботно завіривши вузькі очки на стелю. – Як фантом... Дух...

– Ти, нінзьо заморська! То ти мене, нензо, за фантома маєш? – аж зубами заскрготовав від пекельної образи і безсила Марусяк, намагаючись вхопити того самурая за його харакірі. Але той стояв незворушно.

– Пожалуста, освободіте поміщеніє, – наказав стримано рудий здоровило, теж не звертаючи увагу на зблідлого на смерть Марусяка.

— Та як?.. А ми? А село? А хати? — заремствували козаки.

— А споконвічні традиції? А рідна мова калинова і пісня солов'їна?! — нагадав хрипким від хвилювання голосом етнограф Дерипаска, готовий кинутись навкулачки з ординцями, але йому закрив рота сам Mrkчтян своїм бізнес-планом.

— Успокойтесь, гражданє... — і наразі вилупив здивовано очі. — Слушай, братва козацька! Ви що — почкованієм размножаєтесь? Коли не прийду — якийсь новий оболтус у корчмі сидить... Ну, хлопці, на вас усіх не напасешся...

— Прошу пана не ображати військо і в тім числі вченоого етнографа зі світовим ім'ям та нашого побратима з урочища Перкалаба, якщо ви їх маєте на увазі! А то я вже докладу рук, аби про ваші безчинства дізналася прогресивна громадськість світу! — став на захист честі згаданих побратимів писар Марко Нечитайлло.

— Хто-хто, а ви, пане індепендент, добре знаєте, де я мав вашу прогресивну громадськість... — печально похитав головою Mrkчтян, явно на щось натякаючи панові Самописцю. — Не, не там, де ви подумали, а ось тут — у кишені, — і поляскав нахабно себе по дебелому стегні. — А ви пане, автограф, чи як вас там, не переймайтесь так піснею солов'їною — усьо буде! На території адмінодиніци ми построїмо розвлекательний комплекс “Козацька Корчма”, в якому кожному з вас знайдеться робота. А хто не хоче працювати вантажником, муляром, столяром та чорноробочим, може створити собі гурт “Козацькі забави” чи ансамбль “Козак Дармограй”, чи ще якусь... автохтонно-титульну фігню і нею заробляти собі на пропітаніє. Дармового провіанта і гуманітарки загранічної для лентяєв — ня бу-дєт! Ясно? Окі! Тоді — до праці! Фантазії вам не бракує, як і таланту, судя з останніх років вашого, так сказати, пребивання на зимніх квартирах у мойом трактіре. Так што будеєтє виступати сначала перед строїтелямі, а потом — веселіть народними перлінами іноземних туристов, — мавпувався брат Авеля, явно знущаючись над козаками.

— А рідні рахмани?.. Гуляйполе?.. — гірко затужили-заридали козаки в одвіт.

— Не здавайтесь, пани-брати! Стійте за своє на смерть!!! — намагався протиснутися у списки живих оголошений духом-phantomом Марусяк. Але його ніхто не чув і не хотів бачити.

— Не переживайте за Гуляйполе! — відмахнувся корчмар, притім теж — нуль уваги на Марусяка. — Йому раду дадуть китайці. С етотою цілью ми їх спеціально притримували у ваших рідних бур'янах... Работягий народ... І без претензій.

Так що нічого страшного не случилось. Наоборіт, скоро відкриються нові робочі місця... і будем строїть рідну, ух, Країну!

А поки що — по-харошому прошу освободіть трактір! 24 мінuty уже давно істекло!

— А я сказав: ані руш! — палав гнівом Марусяк.

— Авжеж! Не маєте права! Посеред зими!... — клекотало-квилило козацтво.

Тільки один не реагував на потопт війська Mrkчтяном — його брат Авель Маркитан, лиш тяжко зітхав увісні, сидячи хрящем під стіною на порожній своїй валізі.

— А я причом до погоди?! — резонно здивувався корчмар. — Мені ще, к вашому свіданню, господін Господь свої небесні пай не спродає!

Нахабна згадка корчмаря у таку хвилину трагічну про Господа Бога стала останньою краплею у переповненій чаші козацького терпіння.

— Глітай, або ж павук! Каїн! Рідного брата заслав у Палестину!

— Ко-о-ого?! — не зрозумів Каїн.

— А он того, що, зморений пустелями юдейськими, спить під стіною, леда добившись до рідної сторони!

— Оцей бомж? — ще більше здивувався Каїн, не признаючи брата Авеля.

— Убивець! Геть звідси! — тепер уже увірвався терпець Парасчиному Ілю, і він першим кинувся з корчми у снігову завію.

— Вперед! Але ми ще повернемось! — загримів слідом і пан отаман Капрівка, а за ним і решта нескореного війська.

...Колючим крижаним вітром вдарила буря в розпечені гнівом козацькі лиця, запорошила снігом очі, перепинила дорогу заметами. Козаки від несподіванки спочатку охололи, а відтак, трохи потупавши у снігу, зрозуміли тактичний маневр свого головнокомандувача, але не знали, як діяти далі на полі брані в таких складних погодних умовах.

Однак жорстока реальність підказала, оскільки саме в цю непевну годину Турецьким путівцем до Козацької Корчми наближалося з гуркотом щось схоже на колону бульдозерів, а, під'їхавши під козацький горб, стишило двигуни, наставивши на фортецю споконвічну місцевого козацтва страшні свої ножі.

— Ади! Вони справді хочуть знесті корчму і зрівняти її з землею? — застогнав Зеник.

— Серед ночі, як таті!

— А я стою на тім, що треба стояти на смерть! — стояв на своєму Марусяк, але його ніхто, крім Mrкчтяна, не почув. А той, почувши, грізно застеріг:

— Тихше з лозунгами, пане Марусяк! Вибори, мушу довести до вашого відома, ся скінчили! Разом із вашою вольницею і свободою слова!

— Де Марусяк? Мой, Марусяче? Де ти? — заметався за Марусяком Парасчин Ільо, а не знайшовши, закричав:

— То для вас ся скінчили! А для нас — лиш починаються!

— Атож! Слава Україні! Героям — слава! — підхопили одноголосно козаки, проминаючи колону бульдозерів, що, як бойові слони, дихали важко, готові рознести ущент разом з горбом гірку козацьку славу.

— Вернітися! Агов, вертайтесь, панове-братове! Згадайте Сагайдачного! — кричав Марусяк що було сили, але його голос танув безсило у завірюсі.

Тільки пан отаман Капрівка йойкнув крізь сльози, уявивши собі, як вгризається велетенський ніж залізного монстра у замерзлий рідний горб з корчмою на вершині:

— Ой, Ойкумено!

— Ой, Ойкумено! — відлунив його зойк плачем-голосінням хурделиці-метелиці.

— Слухайте, пане отамане, де ви взєли сю, сказати б, приказку ні в тин ні в браму — “Ой, куме, на”? Кілько питаю, допитатиси не годен? Чи се тост? Але ж, вібаччіте, ми звичні до “Віват!” і “Будьмо!” — спитав раптом теж ні в тин, ні у ворота крізь скрегіт бульдозерний переважно безсловесний Васьо.

— А я би, коли на те пішло, так би віватнув тих рейдерів разом з їхнім Мирчиканом, що жоден їм кум і маодзедун не поміг! Ади, що з Васьом зробили — приказками від стренсу цікавиться, чисто пан Дерепаска!

— Дурне тобі в голові, Зеновію, але не Хмельницький. Ти би, коли такий фист мудрий, був спитав того корчмаря, хто нині у нас президент? Чи вже й по ньому, як і по правді і демократії?

— А направду — чим ся скінчили ті вібори? Мой, голово Покукальський, де ви? Та же перше, ек іти кудис світ за очі з сеї клятої корчми, то хоч знаючи під якими штандартами і президентом на чолі! — наразі запанікував пан Мірча, найгостріше відчуваючи занесений над головою демократії дамоклів меч японського самурая.

— Та де мені в голові те, що ви питаете, коли таке нашестя на Корчму! — єритувався Покукальський. — Та й невідомо, з чийого боку той Mrкчітан? Якщо з фіолетового, то нашо він підняв руку на вчорашній його форпост — адмінуправу? Коли ж із бузкового — то чого на корчму?

— Ти видиш, які... самураї! На самоврядування руку підйимили!

*Йоййй... Прийшла орда з Чингізханом,
викосила ятаганом, оййййй...
народ християнський... ойййй...*

— зачав давню повстанську пісню пан етнограф.
Обурене військо підхопило:

*Ойййй, веди нас отамане
на ординці, на погани, ойййй...*

Тільки пан Варцаба-Самовидець, що в цю ворохобну хвилину єдиний із козацтва уважно спостерігав за боротьбою бульдозерів із козацьким горбом, був налаштований по-філософськи.

— Нема щастя без трясця, — зізнався. — От ви журиєтесь нинішнім, а я — вчоращенім, аби знати, що чинити із завтрашнім... Скілько ж то ж я літ згризався, мізки сушив: а що в сім горбі — скіфський курган чи козацька могила? А може, й справді, як тим альтернативістам привиджується, наша українська Троя?

Скілько ж літ бив чолом об пороги високі та випрошував дозволу на розкопки! Та де?! Кого нині там, угорі, цікавить коріння, тим більше, гіркий досвід рідної історії? I от, нарешті — дочекався... подарунку долі! Тілько б не прогавити історичну мить, коли горб зріжут до основи... Чує моя душа, що то буде ще та сенсація!

— Божжжє праведний, що то біда робит з чоловіком... Тц-ццц... навіть з порєдним! Ади! Гет чисто стратив гизунд, а з ним і фернунфт... — Ймився за сиву свою голову пан полковник Мірча. — Ся тішит, що козаки погибелі дочікалиси...

— Пане Самовидцю, — стривожився, таке чуючи, і пан отаман, — ви даєте собі відчit o тіm, щo... плямкаєте отсе?! Чи ви хворий? Bo вiходит, щo ви разом з нами на сім горбі не один виток революцiї на смерть стояли лиш для того, аби, врештi, най пан Бiг простит, його знести з церi... цари... а точнiше — з лиця rідної Kраїни?

— I то разом з на-а-ами! — хлюпнув оливи у вогонь газда Николюк. — З цілим войском, бо, видите, инакше не вiходит тому псяюрi Mrкчт... тьху на нього, убiйника лютого!

— Требую сатисфакцiї за поганьблену честь і славу! — не збагнувши, що й до чого, скiпiв зв'язковий Шмаль.

— A я стою на тім, що лиш — битися! — стояв на своєму Marusяк.

— A менi, коли чесно, таку ганьбу переживши, вже усьо фiолетово, — схлипнув Zеник.

— Mi теж — чисто ковбки, бо чого кiватис задурно, коли ти — нiхто, тьху, пусте мiсце!.. — зiтхнули Zеник i Dьorgiй з Vasьом.

— Шо-шо? Мой, Зенику, і ви, Цильку з Дьоргієм? Шо я чую?! Скиглій нещасні! Та же мої баба застрілилися, таке від козаків чувши! Та позривали би з вас очіпки разом з кісъми, що ви претаєте під шапками-ушанками! — заклекотав гнівом Ільо Парасчин.

— А як на мене, то, направду: без недолі не знали би-м волі! — подав тихонький голосок щойно збіднілий на цілий заповідник, а головно — гору Перкалабу, вуйко у крисані.

— А чоловік правду рече! Ади, які перли мече! Нарешті — ми вільні і вольні робити лиш те, що треба, а не те, що нам кажут згори якісь манкурти і мирkitяни!

— А я шо кажу: вайльо! Наконець ми ся вивільнили і з кайданів Мирkitяна! Тепер — вільні, як сей вітер степовий, і хоч уже можим обух сталити та заходиться вже будить!

— Ми їм так не спустим! Супостатам! Відплатимо за ганьбу! До Суду Європейського... та де! До самого Страшного Суду дойдемо! Позивати будемо доти, доки наша правда не восторжествує! — загуло з новою силою козацтво, аби той клятий Мркчян бозна собі що не подумав про себе величного, а про військо козацьке — навпаки.

— Але спершу, шановне козацтво, любі товариші-побратими, доки суд та діло, куди йдемо, бо я в цій завії нічо не виджу, лиш чую, що скоро задубію на кригу та й по всій боротьбі!

— А справді, куди?! Тихо ша кричати! — стишив козацтво пан отаман. — Пане Варцабо, який вже ви не є прикрай з тими вашими поглядами на козацький горб і рідну історію, але полистайте її в умі та скажіть, де колись давно ретувалися наші предки славні козаки в разі поразки у кривавій січі, щоби зберегти рештки сил і настарати нових, а відтак всипати бусурманам по саму зав'єзу?

— А де?! Бувало — в лісах, часом — у байраці, а то йшли аж за Босфор або перечікували на Січі Запорозькій, чи в гирлі Дунаю, а бувало, що й у Парижі чи Відні, — без ентузіазму став згадувати козацькі тили-криївки поганьблений за свою наукову пристрасть Варцаба-Самовидець.

– А коли того, вами перерахованого, й близько нема та ще й хурделить так, що не лиш Відня, а й адмін управи не видно?

– Тоді – в церкві! Авжеж, як свідчить історія – лиш у церкві! До речі, я там зможу написати нарешті усю правду про вибори і надіслати в ОБСЄ! – зрадів Самописець-Нечитайло.

– О! Діло каже писар! Тим не менше, що давно панотець кличе, а нам все ніколи за тов революцій з її витками!

– А тепер най лиш посміють ті бусурмани руку підоймити на храм Божий чи бульдозером на храмовий горб зазіхнути!

– Де наш капелан? Де панотець Миколай? – загуло підбадьорене козацтво, роззираючись по споночілому на ту пору каламутному від снігової бурі довкіллю.

– Я тут! У храмі! Ходіть на дзві-і-і-ін! – почулося звідкілясь згори, наче з неба, невидимого через густий снігопад та ще й хурделицю. – Ходіть на благовіст – і прийдете!

І над засніженими рахманами козацького Гуляйполя, де вже лиши вітер-печеніг гуляв-свистав та цінькали синичками з кучугур нелегальні втікачі зі східних цивілізацій, рознісся розлого могутній благовіст:

– Бам! Бам! Дзень-дзелень-дзень! Дзень-дзень-дзень!

– Ми ще повернемось! – пригрозив комусь у каламутну темінь Марусяк. Але – кому??!

Від автора:

Та про те ніхто ніколи не дізнається, бо кому воно буде треба... Як і ця зима-завія і вибори посеред неї... Зате всі будуть колись читати в “Рідній історії” академіка Варцаби-Самовидця, як той самий Марусяк зухвало затягнув під передзвін благовісту улюблену народну пісню про мужнього опришка Довбуша, котрий, хоч і не був козаком, проте давав перцю всім, хто був того вартий:

*Га-а-айді, хло-о-опці, бігом – бі-і-го-о-ом,
Гайда, хло-о-п-ці бігом-бігом,*

*Заміта-а-ає стежжу сні-і-ігом,
Заміта-а-а-ає сте-е-жжу сні-і-іго-о-ом!
І не бути нам під ігом, –*

а Ільо Парасчин, зареготавши, ще зухваліше завершив:

– во віки віків! А-а-амінь!

– Господи! Нарешті отари Твої заблудлі знайшли стежку до Тебе! – заридав від щастя отець Миколай, прозираючи у білій віхолі, схожій на первісний космічний хаос у перший день сотворіння світу, козацьке військо, попереду якого, як Дорошенко у теж улюблений народом пісні, йшов пан Каправка, а позаду – схожий на Сагайдачного Ільо Парасчин, а в самім кінці плентався нащадок Мойсея, але не того, що голодних євреїв по безводній пустелі водив, а того, що козаків запорозьких у корчмі напував-годував, нічого взамін не бажаючи, на відміну від другого свого нащадка... Каїна.

Над Країною Козакією гуляла-шаліла хурделиця-сніговиця, наче п'яна з горя відьма-удовиця, ридала-реготала завірюха-метелиця, як молоденька-білесенька дівка-бісурканя, ходила плясом-вихилясом довкіл козаків, скуботала-лоскотала гострими-колючими кігтиками-нігтиками попід кабатами-кунтушами, сардаками-кожухами, цілуvala в обледенілі вуса, в гарячі вуста, манила у блуди, а коли вони не спокусились на лакомство погане, пробиваючись уперед, заридала услід чи то голосом літописця пана Варцаби, чи опришка Марусяка:

– Ге-ей, ви куди?! Козаки! Пане отамане! Ілю! Митре! Штефку! Пане Мірчо! Газдо Неколуче!.. Назад! Вертайте назад! Вибори визнані недійсними! Ви чуєте?! Оголошені позачергові перевибори! Вертайтесь, най вас шлек трафит! Пора Країну рятувати!

– Пане отамане, чули-сте? Пан Варцаба волають!

– Та де? Марусек! Бігме Боже, Марусек! – зрадів Ільо. – Чи то мені причулоси, що знов перевібори?!

– Агов! Пане отамане! Чуєте?!! А коли правда про перевібори, то що мем робити?! Шо скажете? – кричав

у вухо панові Каправці стривожений голова Покукальський, виринувши неждано з білого снігового хаосу.

— А лиш те, що най вони, там, нагорі, — маєтє собі голову шміром без нас! — безтурботно відмахнувся від жорстокої реальності замість отамана Каправки — Каправка-боян.

— А що мені в Інтернеті світовій громадськості сповістити? Що козаки сховалися чи втекли? — резонно поцікавився, виткнувшись із хурделиці глобаліст Джі Ай.

— Світови сповістіть, а Марусєкові перекажіть, що ми пішли за пороги. На силі стати. І що скоро будем назад.

— Тоді і я за те! Бо то вже не годен — ані вгадати ту всю політику, ані здолати її! А тим більше битим бути!

— Гей-гой, пани-брати! Зачекайте! А як же ж рідна історія? Вайльо! Пождіть! І я з вами!.. Пробі! Гевойт! Рятуйте! — закричав, спохватившись, щойно прикутий до горба цікавістю пан Варцаба-Самовидець.

Але за козаками вже зачинилася церковна брама, залишаючи літописця Самовидця на пару з фантомом опришка Марусяка серед білого хаосу ночі віч-на-віч із рідною історією, яка от-от мала вийти на новий виток...

СЛОВНИЧОК

архайзмів, діалектизмів, жаргонізмів, новотворів, іноземних слів та ненормативної лексики, використаних у щойно розказаній історії

Агій! (*варіанти: угій! ігій!*) – вигуки, що, залежно від ситуації, означають радість, гнів і навіть погрозу.

Академія – тут: урочисте зібрання на пошанівок когось, чогось того вартого.

Анциуг – піджак.

Ая! – вигук здивування.

Банувати – журитися, сумувати.

Батяр – опришок, шелехвіст, розбишакуватий легінь.

Баят – хлопець.

Бербеничка – бочечка, діжечка.

Безличний – той, хто немає лиця, тобто совісті.

Бест лайф – те ж, що й фіст жітє.

Бізнес – щось робити.

Бісурканя – відьма, чортиця, підступна жінка.

Бірбилити – прошкувати.

Бимбелити – говорити.

Бодня – діжка, велике відро.

Боян – поет.

Брати на патички – брати на крини.

Бриндушки – першоквіт, схожий на сон-траву.

Броварня – пивзавод.

Бугай – музичний інструмент.

Бульбокузька – модифікована картопля з геном колорадського жука.

Бун – добре.

Бушкокурка або **куркобушка** – начинена гормонами імпортна курятина.

Вайлло – неповороткий телепень.

Вайльо! – варіант вигуку “Агій!”, тільки трагічніший.

Валувати – по-дурному кричати

Ватерпас – інструмент для рівняння чогось.

Ватра – кострище, багаття.

Відати – знати.

Вівкати – щось середнє між півкати і верещати.

Віватувати – віншувати-прославляти.

Вислід – дослідження, висновок.

Вурдити – робити з молока кисляк, гуслянку.

Відей – певно, мабуть.

Галасати – по-дурному кричати.

- Галюники** – те ж, що й глюки (*здвиг по фазі, галюцинації*).
Гарувати – тяжко робити.
Гевойт! – тут: пробі!
Гизунд – здоров’я.
Гратулювати – вшановувати.
Го – тут: його.
Гоблін – міфічна людина.
Господар – тут: молдавський цар.
Готар – межа, кордон.
Гуслянка – звурджене молоко.
Гуральня – маленький спиртозавод.
Гуторити – говорити, подейкувати.
Дефіляда – ходити строєм, парадувати, дефілювати.
Дикунок – окоп, криївка.
Добдати – топтати.
Довги – борги.
ДіПі – дрібні підприємці.
Дискурс – приблизно, щось подібне до обserвації.
Діти-напівсиroti – які виростили без мам.
Мати до чинення – мати справу з кимсь.
Дрес-код – форма одежі.
Жос – те саме, що геть, ганьба, лиш по молдовськи.
Захланний – жадібний, ненаситний.
Звіzди – зорі.
Зero – нуль.
Зицирувати – те саме, що машерувати.
Зіхер – напевно.
Зоріти – світити.
Зуховатий – відважний.
Іритуватися – єритуватися, тобто нервуватися.
Ірод – те ж, що й кальвін і каїн.
Ймити – хапати, ловити, мати.
Йойлик – емоційний дурник.
Кабат – мундир.
Калігули з неронами – власті імуші.
Кальвін – те ж, що й каїн.
Камарати – товариші.
Келішок – те ж, що й чарка.
Кобіта – жінка.
Ковнір – комір.
Ковтати – стукати.
Контетний – задоволений.
Корець – солом’янник на центнер.
Кошуля – сорочка.

Крайка – витканий пояс.
Кранець – кінець, кордон.
Кришка – крихта.
Кррвва – те ж, що й повійниця, непорядна жінка.
Кулема – густий куліш з кукурудзяного борошна.
Кунтуш – гетьманський одяг.
Кичера – безліса гірська вершина.
Лаби – лапи, кінцівки.
Лабонатий дідько – ногатий чорт.
Лайдак – лінівий, непутячий чоловік.
Ланці – цеп, кайданки.
Легінь – парубок.
Леда – ледве.
Лапати – хапати, мацати.
Лектура – навчання, тут: лекція.
Ліліяковий – ліловий.
Лужко – ліжко.
Мавпуватися – грати вар'ята.
Май – тут: у значенні – *трохи*.
Маржина – худоба.
Мастити голову шміром – робити, що на голову налізе.

Мати фацу – мати лице у значенні – *совість*.
Матуша – жінка, тітка.
Машерувати – те саме, що зицирувати.
Мід – мед.
Мунтян – те ж, що й кептар, тільки довший.
Мітіней – довгі тонкі котлетки.
Мішігіне – те саме, що йойлик.
Міщулик – мішечок.
Мозіль – мозоль.
Мой! – вигук-звертання.
Ненза – біда, тут: марудна людина.
Ніц – нічого.
Нуй – нема.
Ньюрокати – нити, жувати шмарки.
Обора – подвір'я.
Обсада – облога.
Обсервація – те ж, що й вислід.
Окі! – те ж, що й О'кей.
Олива – олія.
Офірувати – дарувати, давати за поману.
Пазити – доглядати, стежити.
Пацста – свині.

Перфектно – прекрасно і фахово щось робити, знати чи вміти.

Пивниця – погріб, льох.

Піпл – народ.

Плац – майдан.

Плецок – коржик.

Плутократ – скоробагатько при владі.

Пилуватися – поспішати.

Плай – стежка.

Погідний – погожий.

Помана – давати на Боже.

Порція – чарка, сто грам.

Поступовці – помірковані борці.

Присок – жар.

Промоції – просування когось кудись.

Пудити – лякати.

Пулярис – гаманець.

Путилова – тут: назва населеного пункту.

Путнія – відро.

Пущувати – мити.

Рало – плуг.

Рахуба – приблизно те, що й рахунок.

Резигнація – тут: сумніви-переживання.

Ріжниця – різница.

Ровер – велосипед.

Рублені центики – грошова одиниця в майбутньому.

Рус – реве.

Ружо – рушниця, гвер.

Сардак – чоловіча свита, оздоблена кутасиками.

Сатисфакція – тут: дуель, відомщення за кривду.

Свічадо – дзеркало.

Сервус – привіт.

Скапати – уникнути.

Сорочиця – домоткана сорочка.

Спуне конкретно – говори конкретно.

Староза – те ж, що й – старе рам’я.

Стрих – стріха, горище, дах.

Сублімувати – займатися чимось другоряднішим за кохання.

Сулія – те ж, що й флешка, пляшка.

Сухомлинський – педагог-вихователь.

Тайстра – торба.

Тета – тітка.

Тилє – теля.

Ti – тобі.

Тогід – торік, минулоріч.
Трепета – осокір.
Траяска – най жиє!
Туск – смуток.
Убійник – убивця.
Урррод – виродок.
Урльоп – відгул, вакації, відпустка.
Фак – лайно.
Файно – гарно.
Фана – прапор.
Фані – шанувальники-вболівальники.
Фаца – лице.
Фернунфт – розум.
Фертик – конець, гата, все.
Фіра – віз, підвoda.
Фист – дуже.
Флешка – флешка.
Фурфур – гармата.
Хлоп – чоловік.
Хосен – користь.
Хотин – тут: назва населеного пункту.
Цара – край, країна.
Цера, церя – обличчя, лице.
Цоркіт – цокіт.
Цугундер – мотуз, воловід.
Цуйка – горілка.
Чел маре – дуже великий, найбільший.
Челядина – людина з народу.
Чічка – квітка.
Чорба – юшка з курки.
Чупер – чуб.
Шанець – рів, окоп.
Шереги – шеренги.
Шленарка – неохайна жінка.
Шлюс – те, що й фертик: кінець.
Шпаргат – плита коло печі.
Штрикати – стрибати, штурхати.
Шувар – просіка, якою скочують зрубаний ліс із гори.
Щогід – щороку.

**ЗНАК СКОРПІОНА,
або
Жива і мертвa вода в сатирі Галини Тарасюк**

Зваблені спокусливими грантами, молоді (та й старші!) наші таланти пишуть про що завгодно – тільки не про справжнє українське життя. “Справжнє” не в розумінні одиничного реалізму, а в значенні художньої сторінки про нашу сучасність в історії хоча б свого народу, якщо не Європи чи й світу. Списана переважно з історії медичних хвороб усіляких збоченців та дебілів, наша “нова література” не тільки нічого не додає до реального образу нинішнього українця, а й невпізнанно спотворює його суть, перетворюючись на підступний наркотик масового чтивла, на видання якого хтось кидає грубі гроши. Мета дуже проста: витіснити, притлумити соціальну літературу, щоб під її впливом люди не замислювалися хоч би над тим, хто ж це їх обібрав під машкарою ринкових реформ?

На жаль, проблема блокування, усунення нашої справжньої літератури від суспільних процесів ще не залунала на весь голос. А це ж проблема життя і смерті не літературних уподобань, не манер і стилів, а, передовсім, нашої духовності. Це навіть не гамлетівська, а фаустівська проблема. Бо ж наші нащадки гідно пошанують тільки того нинішнього письменника, котрий залишить їм образ та гірку правду, можливо, вже й останнього Відродження України. Але поки що в цій Україні дають найвищу державну премію з літератури за примітивний нарис із життя психічно нездороної жінки, нібито вона їй уособлює усіх наших матерів, дружин та сестер! Що ж, ідіотів і досі не бракує – Достоєвських нема. Достоєвських влада боялася їй боятися.

Тому істинно по-імперськи й по-радянськи загнано в нас і сатиру, бо вона кожному, як сіль ув оці... Та попри все поволі, через гостро правдиві новели, а відтак і через свої “жіночі романи” піднялася на цей високий соціальний редут і Галина Тарасюк. Власне, в усіх її останніх творах вперто пробивалося це життєдайне джерело сатири – то з живою, то з мертвою водою сьогодення.

Близкуче, на рівні класики, озвався сатиричний талант письменниці, зокрема, в її міні-романі “Гвадалквір і далі”, написаному ще 1994 року, саме в розпал нашої національної ейфорії. Але гостре око авторки вихопило з тієї веремії очманіліх від свободи та Незалежності патріотів невмирущий типаж українця, що, як Вічний Жид – Агасфер, виживав серед приречених під будь-яким східним чи західним ігом. Тож пригадаймо, як він уперше постав перед нашими очима...

“...Була глупа ніч, майже пришелепкувата, без кінця і краю, без жодної зірочки, без ліхтаря, навіть надії на них. Але... те безпросвіття суконне не мало ніякісінського значення для пана Каправки, який

сидів собі на лавочці посеред теплого літепла ночі, на площі Усіх Свобод, під монументальною фігурою Усім Героям, – так, ніби довкола був день білий, і безтурботно наспівував надзвичайно романтичну та несподівану о такій порі пісню: “Гвалдаквір, Гвалдаквір, я кращого не знаю...”

...Пан Капрівка не драматизував ситуації, а й далі співав собі про Гвалдаквір замість того, щоб запитати себе нериторично, чого він тут, на нічному майдані Усіх Свобод, співає, коли переважна більшість о цій порі давно переходить десятий покіс сну. Проте пан Капрівка і не думав переривати свій трепетний солоспів такою питальною нісенітницею, бо мав гонор не належати до переважної більшості сплюхів, а до вибраної меншості свідомих борців, правдоподібно готових вмерти кожної миті, аби лише жилося краче усій решті, в тому числі й переважній більшості.

Та, власне, коли придивитись пильніше (затягує нас у свою інтригу роман. – Л.П.), то “пан Капрівка не був геть зовсім одиноким безсонним Бояном під фігурою Усім Героям, оскільки в даний історичний момент вибрана меншість, до якої мав гонор належати пан Капрівка, розбившись на кілька десятків партій, а ті в свою чергу – на опозиції, групи, угруповання, крила і т.п., зчиняла неймовірний патріотичний колот на темному у зв’язку з енергетичною кризою майдані Усіх Свобод. Якщо вірити вухам пана Капрівки (бо очі його все одно нічого не виділи), то ідейно подрібнена вибрана меншість непримирених борців безнастанно рухалась і галасувала при тому, викликаючи тим самим вітер, на якому лопотіли невидимі в темряві штандарти, ясно, що різної барви, бо інакше в даний історичний момент не могло бути. Запеклий клекіт борні глушив надто чуттєву пісню пана Капрівки, але той не зважав, бо мислив себе в епіцентрі боротьби...

– Гвалдаквір, Гвалдаквір, лілова ніч мигдалю...

– Де це? – зненацька спітала зовсім поряд пані Гортенза, що, виявляється, теж сиділа в цей історичний момент на лавочці під фігурою Усім Героям, заховавши під спідницю білі гетри, що були єдиною світлою плямою в темені поголовної кризи...

Згодом... “пані Гортенза зірвалась із лавочки і ринулась у теменний вир опівнічних змагів на майдані Усіх Свобод, і, о диво, гетри її просто-таки засяяли, як дві тоненькі люмінісцентні лампи, а згодом нагло погасли, і всім на лавочці стало очевидно, що вона проходить насkrізь борців на майдані, щоб зайти з голови та очолити однодумців і одноборців звідти...”

“І хто зна, чим би все це скінчилося, яким поворотом історії, – м’яко іронізує письменниця, – якби ще один пан, котрий теж сидів на лавочці (що вже пильний та зіркий!), не здивувався, вдивляючись у темряву:

– Вони даленіють! Вони даленіють, і на чолі їх – білі гетри пані

Гортензи. Як два довгих світлячки, як дві тонюніх свічечки!

І всі заговорили навпередбій, збуджені і натхненні:

— Це перемога! Жінка врятує світ... Жінка у білих гетрах..."

Однаке пропустимо всі колізії та заглянемо у фінал твору!

“І наразі над майданом Усіх Свобод біля фігури Усім Героям стало тихо, як у вусі верблюжому в пустелі Сахара. І запахло! Спочатку смаленим, а потім смаженим... Кому чим... пану Каправці – мигдалем. І тоді в зовсім протилежному кінці майдану спалахнуло квадратне світло, і всі, не змовляючись, з гімном на вустах рішучим кроком ринулись на нього, свято переконані, що то світло в кінці тунелю, і вони перші прийдуть туди, навіть раніше за щезлих за горизонтами ночі борців. Але скоро, як тільки усі дійшли, квадратне світло виявилось зблизька вимитим вікном рестораторії, за яким, неначе золоті риби в акваріумі, плавали під ледь чутну згадвору музику шикарно екіпировані красуні в обіймах респектабельних, вмітих і причесаних мільйонерів..."

— Світом править абсурд! – вочевидь скажемо і ми разом з паном Каправкою, котрий “занімло й знеможено опустився на мокрий асфальт, осяянний квадратним світлом рестораторії... Інші й собі повсідались, аби не витрачати на стояння залишків життєвої енергії, а використати її на чекання майбутнього...”

Чи не знайомий цей настрій усім учасникам оранжевого Майдану?

Але (після трьох виборів!) уже є і “майбутнє”. Воно – в новому романі-памфлєті Галини Тарасюк “Цінь Хуань Гонь”, скорочений варіант якого опублікував журнал “Березіль”, починаючи 2008-й рік, під назвою “Гуляй Троя”. І знайомий вже нам пан Каправка покинув звичні для себе ряди обивателів-спостерігачів на Площі Усіх Героїв, а перебрався близче до патріотів, у адмінодиніцю Козацька Корчма і в новій ролі – кошового отамана. Так, гірко іронізує авторка, за 17 років нашої Незалежності багато чого змінилося в українському інтер’єрі та екстер’єрі, не змінилася тільки суть нашої унікальної української вдачі – дивовижна здатність забалакати, а то й пропити, пустити за вітром усе, за що щойно кров проливали. От як маракує на цю тему щиросердній герой роману Ільо Парасчин:

“— Та ци я тобі, чоловіче, президент, най здоров буде, ци, приміром, пан отаман Каправка, щоби всі toti, єк він мовит, політичні спектри в голові тримати, коли я забув, яке нині знамено розвівається над управов, хоч стрельни в мене? Ідучи сюди завидна, думав: най, думаю, ся подив’ю, ека нині фана над управов! І що ви думаете?! Єк увидів, так і забув! Лиш знаю, що скоро вибори. Ото ї усьо! І вгадайте, поважне товариство, звідки знаю?

— Та що тут угадувати, коли вони не кінчаються! Леда не щорік! Лиш тра вгадати, в котру пору з двох: восени чи весною, хоч трапляєсі і в зимі.

— Єк то леда не щогід, коли залізно – щогід! Так і в Конституції записано: щогід! Інша річ вгадати, кого вібираєм: знов у козацькі депутати пана Хамуленка, най шлек 'го трафит, чи вже президента, най здоров буде?..

... — Ще один правди волає! Таке кажу, єк до порєдних: шукаймо вже пана отамана, бо, може, як казав світлої пам'яті той самий, вже не пригадую хто, — “час і пора!”, а ми не готові! І знов буде те саме, що й тогід на минулих і позатогід на позаминулих віборах – доки пан Каправка розібрався, яку фану вивішувати над корчмов, як вже й по віборах! І ми знов, перепрошую поважне товариство, зосталиси, єк на цідилку. Ні тобі жодної посади не посіли в жодній управі, а відповідно – жодної копійки не перепало: ані інвестицій на розвиток економіки, ні субвенцій – на духовність! Якби не корчма, то вімерли б! Угій! Лиш билиси задурно...

— Зате як би-и-ились! Донині боки болят!

— І що, скажіт мені, пане сотнику, те москальське каліцтво нам дало, коли врешті виявилося, що опозиція – не хто інший, як свій, тут рожденний, автохтонний, як пише пан Варцаба, титульний країнець Покукальський! Той самий, котрий не раз отут-о, братчику, в корчмі, чарку з козаками хилив, горівочку пив, а поза корчмов лигався з китайцями по буренах, аби за їхні шанхрайські гроші сісти на управі!“

Невже ніщо нам не нагадує цей фрагмент? Так, помінявся суспільний щабель у пана Каправки. А все інше? Хіба ж це не знайомі нам із радянських часів “кухонні” балачки, за котрими якшо й були якісь дії, то переважно з боку КДБ? Тепер свобода. Але свобода бути пустопорожнім балакуном при всіх суспільних регаліях, бо народні гроші щоразу опиняються в інших руках. Тож і слово письменниці в цьому творі нараз обертається до нас якимсь своїм прихованим боком, як-от листя осики від різкого пориву вітру, і тоді густа тінь неприродної барви охоплює все дерево. Отаке сьогодні й наше суспільство – як осика, розколошкана відземним буревієм, з неприродно заломленим вгору гіллям. Подивімось ж разом з письменницею: усе у нас неприродне – від слова до діла!.. Неприродні козаки, що ані на йоту не схожі на справжніх, колишніх. Неприродні патріоти, що ворогують між собою більше, аніж зі справжніми ворогами України. Неприродна влада та її чиновники, що вже остаточно відірвалися від народу. Неприродні й наші багачі та грабіжники, що мали б сидіти по тюрмах, а сидять в депутатських кріслах і президіях...

Так, Галина Тарасюк іронізує, навіть глумиться гарним буко-винським діалектом (ніби це робить сам народ!), сміється і насміхається, і зопалу може здатися, що над святынями, якими маємо гордитися (але ж насправді не гордимося!), які слід плекати у кожній родині та соціальній групі (але ж не плекаємо!), котрі мусимо

увічнайти в усіх містах і селах (але ж віддаємо їх, як і весь інформаційно-культурний простір, на поталу чужинцям та недругам України!). Вже навіть державна мова стає у нас, на відміну від усіх країн Європи, не обов'язковою для всіх державних чиновників! То чого ще треба для занепаду замість національного Відродження? І ніякі пристрасні заклики, ніякі реляції, ніякі Укази тут уже не зарадять – тільки сміх, якомога ширший, всенародний, навіть над самими собою може ще врятувати нашу Україну. Згадаймо, що казали по часі про дошкульного Мольєра, чий ущипливий сміх долинав і туди, куди не діставали ні королівські едикти, ні мудрі філософські повчання. Навіть у тогочасній медицині: “Насміхаючись над клістером і пусканням крові, він врятував життя більшій кількості людей, аніж Дженнер щепленням від віспи”.

Тож і в Галини Тарасюк не спав тієї ночі й останній романтик борні та (за добровільним сумісництвом) кошовий козацький отаман адмінодиніці Козацька Корчма Західного регіону, а віднедавна ще й очільник Козацько-визвольної партії пан Каправка. Задумливий та невеселий, сидів він непомічений (через суцільну темряву) рештою свого воїнства на західному кранці Духовного центру «Корчма», вдивляючись у глибину віків і просторів рідного Гуляйполя, що спочивало під хисткою габою весняного фіолету. Яко кожен великий полководець та державний достойник, пан отаман час від часу між баталіями, чи то пак січами-виборами, жадав усамітнення, щоби з висоти його споглядати минулу козацьку славу, обсервувати теперішнє та зазирати краєм ока у будучину. Звісно, в товаристві збудженого очікуванням грядущих перевиборів козацтва абстрагуватись було непросто, та й цоркіт келишків тлумив у душі брязкіт шаблюк, навіваючи резигнацію: марним здавалося не лишень щось робити, а й думати про те...

Хоча, як на козацький розум пана отамана Каправки, куди вже далі відроджуватися, коли й так скрізь і повсюдно поголовне відродження! А віднедавна – ще й суцільна революційна ситуація, яка на Третьому витку 24-го циклу Великого Перманенту розгорілася у справжню інтелектуальну війну через букву У, що нібито випала з назви “Україна”, коли депутати парламенту вдесяте переписували Конституцію...

Принагідно мушу зазначити, що й віртуальний хронотоп роману “Цінь Хуань Гонь”, згідно із законами сатиричного жанру вимагає конституювання деяких понять, і авторка люб’язно подає їх сама. Однак звернемо увагу лише на деякі з них:

АДМІНОДИНИЦЯ – так після адмінреформи на абрикосово-буряковому витку ВелПерРеву почали називатися всі села, хутори, аж до селищ міського типу.

АДМІНУПРАВА – сільська рада адмінодиніці Козацька Корчма і раз на рік – виборчий штаб владної коаліції.

ВЕЛИКИЙ ПЕРМАНЕНТ або **ВЕЛИКА ПЕРМАНЕНТНА РЕВОЛЮЦІЯ** (скорочено – ВелПерРев) – національно-визвольна боротьба населення (застаріла назва: український народ!) за свободу, демократію і відродження, яка почалася ще в 20-му столітті й триває досі, хоч уже давно 21-ше.

ГУЛЯЙПОЛЕ або **ГУЛЯЙТРОЯ** – термін, який був занесений на наші рахмани вітрами Відродження із південних степів і тут прижився настільки, що став символізувати новий ракурс революційного розвитку країнського суспільства, а надто його предковічну суть. Тобто те саме, що рідні рахмани, рахманні терени і лани широкополі, себто розпайовані на зорі Великого Перманенту поля колишнього колгоспу “Радянське життя”.

ОЛІГАРХИ – політично-бізнесова еліта, яку ще називають (залежно від того, хто називає, з якою метою і підтекстом): батьки нації, меценати, цвіт Країни, любі друзі, братва, а вуже згаданій вище Корчмі – ”ті, по кому тю... тю... дурню, Мірча плаче!”... І т.д.

І це ще всі позначки нашого реального світу, побаченого письменницею у гротесковому дзеркалі сьогодення. Як натренована міліцейська вівчарка, роман-памфлет неухильно іде слідами історичних подій, а де вловлює неминучу тенденцію, то й випереджає їх, подаючи в іронічному чи й насмішкуватому свіtlі справді абсурдні наслідки. І цей документалізм письменниці, зливаючись із сучасним постреалізмом, навіть сюрреалізмом нашого сьогодення, переростає в модерний художній метаконструкт, стаючи поряд із найкращими зразками сучасної абсурдної літератури світу, котра все-таки не вмирає навіть зі смертю Йонеско та всього нового французького роману. А сьогоднішня українська дійсність дає таку поживу непересічному талантові, таке тематичне та образне різнобарв’я, чого не знайти вже в пісні та прісній Європі навіть зі свічкою. І наші сатиричні романісти, зокрема П.Загребельний, В. Баранов, Г.Тарасюк, О.Чорногуз, навіть В.Слапчук, у цьому багатстві – як риба в воді. Більше того, на уламках чи й руїнах “психічного фундаменту” (К.Юнг) нашого нинішнього суспільства, власних спостережень та травматичного досвіду всієї нації Галина Тарасюк, як невтомний художній селекціонер, прищеплює в нашій літературі зовсім новий соціально-психологічний типаж, що його починають потрохи розкрадати з її новел безталанні колеги в свої “ринкові” повісті, здобуваючи навіть вагоміші премії, ніж справжній Автор.

Пан же Каправка, вочевидь, із тих численних українців, котрим судилися “високі пориви”, а от здійснити щось ніяк не вдається, незважаючи ні на суспільну кон’юнктуру, ні на власну кар’єру:

”...Пан Каправка став заново думати про поспільне відродження на ріднім вільнім Гуляйполі, що не становило жодного труду, оскільки те саме Гуляйполе гуляло-клекотало зовсім поруч, на веранді корчми, розхлюпуючи веселоші разом із фіалковим

літеплом ночі на далекі небокраї.

— О, а я що казав! — усміхнувся пан отаман, наслухаючи, як за кілька кроків клекоче-цоркоче келишками вольниця козацька. Коли не знати, де ти на сей момент перебувася і як дзенькоять повні чари, то можна подумати, що десь далеко під Хотином гrimить січа, дзвенять шаблі, і свистять кулі, із пістолів вилітаючи... Час від часу з бойовиська чутно сповнені снаги молодечі вигуки: “Віват! Слава! Ганьба!.. За отамана-гетьмана! Будьмо! Абись були моцні!”

Слід зауважити, що художній сарказм, на відміну від житейського посміху, висміює не стільки форму того чи іншого явища, скільки його суть, як правило, доведену до абсурду чиновницьким формалізмом. Прагнення подолати цей алогізм нашого життя, піднятися над ним, знешкодити його висміюванням (адже з посміху й люди бувають!), вочевидь, і привело Галину Тарасюк до гротеску. Бо ж сьогодні просто сказати правду неможливо – вона неминуче загубиться в яскравих потоках брехні, що ллються з усіх телеканалів у загарбаному в нас інформаційно-культурному просторі. Ще ж Геббелль зауважував, що люди охочіше вірять найнесусвітеннішій брехні. Тим часом гротескний катарсис стоїть на осмисленні розумного в нерозумному, природного – в спотвореному, глибинного – в дріб’язковій буденності. І всупереч облудним телевізійним шоу гротескова проза Галини Тарасюк подає життя неймовірним тільки зовні, загострює колізії узвичаєні, навіть зовсім банальні, щоб коли розвістеться ця іронічно-комічна ілюзія, читач побачив чи хоч би вгадав справжню правду життя і серед неї – себе, малого, затурканого, спокушеного нездійсенними обіцянками, ледачого чи й взагалі нездатного до індивідуального опору та протесту. Це завжди болючий процес, як грип чи мігрень, але інакше розжитися на соціальний імунітет не вдавалося ще никому. Тому й живуть та досі рятують нас сатира і сміх.

“Стули, чоловічку, писок і не пискуй на чоловіка, бо він нам вже котрий год за тата рідного!

— І я про те ж, бо він хоч і олігарх, а за нарід дбає!.. Ади, у кожнім селі – корчма, а по містах – ще й казино з рестораніями! А що має, то лиш тому, що робит! Як віл!.. Ади, ми собі леда киваємося у корчмі, а він-десь, бідачку, оре! Та пазит кожну копійчину, аби ми в теплі і при чарці про Країну думали!

— І де ви, пане Мірчо, чи дідько вже зна в цій темені хто, того Мирчикитяна за плугом бачили, чи в плузі, чи де в шахті якій на Донбасі, цікавий я знати?!

— А хіба стількома корчмами заправляти – то менший труд?! Я от, сидячи тут, – втомився! А він, біднятко, гарує, ек наші Катрінки та Півоньки по тих Італіях-Канадах! А тепер вже й Африках...”

Відомий дослідник гротеску Юрій Манн зауважує, що гротеск виникає як прагнення до граничного узагальнення, “підбиття

підсумків”, до образного виявлення певного сенсу, концентрату явища, часу, історії. Тож, як і в Свіфта, сатирична двоплановість так чи інакше просякає всі колізії та характери й роману Галини Тарасюк. Занепад моралі, розбещеність, жадібність, жорстокість, байдужість, тупість, зневага до загального блага й іншої людини – власне, це вічні вади суспільства та окремих людей, котрі гротеск тримає під постійним прицілом, незалежно від державного прапора.

Нагадую: і в найкаламутнішій суспільній субстанції гротеск, під карикатурним кутом зору, виловлює її найприхованішу суть і весело чи в’їдливо виставляє її на люди. Сатира – це універсальний інструмент людства для самоочищення. Всі інші інтелектуальні потуги, навіть із кібер- та нанотехнологіями, тут просто безсилі. Бо дуже сумнівно, що колись запанує на землі кібернетичний гумор та сміх. Тому письменник-сатирик за законами світу зовнішнього мусить творити власний, віртуальний світ художнього твору, котрий стає, власне, експериментальним аналогом нашого звичного життя, своєрідною спробою пожити так чи інак, хоч приблизно побачивши, до чого це може привести. І ця роль справжньої, глибокої літератури, мабуть, не зміниться ніколи – ні для суспільства, ні для окремої і, зазвичай, непомітної людини. Так, зрештою, і в Галини Тарасюк:

“– От і зараз, прошу, – обсерував далі сучасну ситуацію пан отаман Каправка. – Що тут діється!.. Дивишся, як козаки, тобто свідомі і питомі титульні країнці, будень чи неділя, то тут, то там по корчмах у десятки, сотні, курені та коші єднаються, до виборів готовуючись, – очам не віриш: козацтво відроджується! А довкола – відповідно – степ дикий, неораний, несіянний... По травах некошених – лиш вітер вільний, заєць дикий та китаєць нелегальний гуляє, сюрчать коники, свистять ховрашки та перепели підпадьомкають: цін-цинь-гонь-гонь.. Во-о-оля, браття, воля! А краса яка, куди оком не кинь, одне національне, чи то пак, титульне відродження!.. А ще ж сто років тому було так лише у музеї просто неба, і то на вроčисті свята. А тепер – скрізь! Яка б не була інфляція чи криза, а неспроможні вони збороти дух відродження. Горить він у серці...”

За висловом Михайла Бахтина, найвидатнішого дослідника сміхової культури та зв’язаних із нею сатири й гротеску, зокрема, такий твір і відтворений в ньому світ входять у реальне життя і збагачують його, а реальне життя входить у твір та у відображеній в ньому світ як у процесі його написання, так і в процесі його постійного оновлення у творчому сприйнятті читачів чи слухачів. Цей процес обміну, зрозуміло, хронотопічний: він відбувається, передовсім, в історично мінливому соціальному світі, але й без відриву від мінливого історичного простору, наголошуючи вчений, автор-творець вільно рухається в своєму часі – він може почати свою розповідь з кінця, з середини і з будь-якого моменту

зображеніх подій, не руйнуючи при цьому об'єктивного плину часу у відтворенні події. В цьому яскраво проявляється відмінність зображеного та зображеного часу, що ми бачимо ледь не на кожній сторінці “антиутопії”, як жанрово визналила авторка свій памфлет. Абсолютно ототожнити себе, своє “я”, із тим “я”, про яке я розповідаю, так само неможливо, як підняти себе за волосся, застерігає Михайло Бахтин переважно тлумачів такої літератури. Між зображенням реальним світом і світом, зображеним у творі, пролягає чітке й принципове розмежування; про це ніколи не можна забувати, постійно наполягає він у своїй аналітиці цього феномену. І роман Галини Тарасюк також не став винятком.

Що ж, здається, письменниця скористалася всім арсеналом сатиричної прози: тут і дошкульні монологи-діалоги, і фрагменти журналістської та наукової публіцистики, і щоденникові записи та мемуари – навіть живі спогади в красномовних репліках її окозачених персонажів:

“...Пили не цоркаючись і без тостів, як на поминках, і мовчали. Кожен про своє. А найбільше про те, що вже, нівроку, 26-й виток робить Революція, а ще жодна з козацьких дружин вінчаних не вернулася д’хаті, хоч і всі як одна клялись та били себе в груди, що зароблять грошей та й ся вернут...

– А колись їх було півсела... – зітхнув пан Мірча. – Отих, по кім душа плаче...”

На жаль, будь-яка сатирична річ, навіть легковажний анекдот, не любить, щоб її переказували скорочено. А ще як її прибрано переважно в монологічно-діалогічну форму, коли інколи за незначною фразою постає ціла соціальна панорама низового чи владного життя, як у новому романі Г. Тарасюк. Що пропустити, на що звернути увагу, у чому “сіль” всього твору?.. На це читачі, вочевидь, відповідатимуть по-різному. Мені ж передовсім хотілося б простежити еволюцію пана Каправки, бо таких каправок сьогодні як бліх по всій Україні, бо з їхньої мовчазної згоди ми й маємо те, що маємо.

Гротеск, як, власне, і вся сатира – це не розвага, не літературне поп-шоу, хоч він може бути й комічно-веселим. Це, передовсім – діагноз: яку карикатуру на себе викликає суспільство, таким воно і є. Однак, впливаючи на читачів, насамперед, на еліту нації чи держави, на людей, здатних на самооновлення, на соціально-психологічне одужання, гротеск діє то як жива (стимулюючи здорові паростки), то як мертвa (вбиваючи метастази виродження) чудотворна вода, освячена не тільки талантом письменника, а й усією національно-суспільною аурою, яка й робить певний народ народом, а не «конгломератом дебільних білкових тіл». Тож зрозуміла реакція Козацької Корчми, коли нараз оголосили в телевізорі несподівані результати чергових виборів:

Корчма напружилась. Наразі на екрані телевізора вдарили барабани, але сурми не заграли, бо замість славню “Ще не вмерла...” чи “Многая літа” – над Майданом на всю Україну... зацінькала-загонькала, як вода зі стріхи, незнайома мелодія: “Гонь-гонь, гонь-гонь-гонь-гонь, гонь! Цінь-цінь! Гонь!” – і на трибуну вийшов всенародно обраний...

...Корчма не повірила власним очам, але як не кліпала, як не трясла головами, китаєць із трибуни не щезав. Він стояв, дрібненький, у зеленому френчі-халаті, чодернацькому трикутному капелюсі – на тлі білої фани, розшитої драконами і жуками-павуками, посміхався, мружив косі очки, чекаючи скінчення музики. А дочекавшись, сказав:

– Васа Цінь Хуань Гонь – васа казака сіц, вольніца, сво-бо-да, Гуляйполя – концілась. Усьо! Січас я - васа Цінь Хуань Гонь і васа Мао-Хао – Плі-дзі-день-ць. Вас вітай!

Народ на Майдані ревонув:

– Слава Президенту! Мао-Хао – так! Хао-Мао – так-так-так!

– А шлек ті не трафит, скурвій сину-мандарину? – прокинулась в Ільовій душі героїня Мандаринової революції баба Параска...

– Я теж гадкою собі, що того бути не може, що нам привиджується! – сказав упевнено пан отаман Каправка, – То лиш палестинська провокація. Не інакше, маю на увазі не державу, а цього пана, що підсунув нам телевізор тоді, коли в Україні суцільна криза!

І тут личина у френчі, прискаливши косооко з телеекрану на козацьке військо, процигонькала з таким притиском, що не в одного козака під кошулькою побігли китайські павучки-мурашки:

– Я сказала: я васа Плі-дзі-день-ць! Хваціць «цінь-цінь»... І хваціць «гонь-гонь»... Плацаваць нада, – вдав, ніби лопатою копає. – Лаботаць будіс – кусаць будіс, халасо будіс! Слусаць будіс – умний будіс!

– Та най хоч дідько лисий, лих би не фіолетовий і не москаль! – нараз обізвався газда Николюк...

“Цінь Хуань Гонь” Галини Тарасюк – це духовний енерготонік для нашого пасивно-інертного суспільства, котрий з’явився саме вчасно, поки не спрацював зловісний Знак Скорпіона, що зависав над Україною упродовж багатьох століть, щодня, якщо не щогодини, провокуючи її на етнічне самогубство жalom-отрутою власної байдужості, завваженої ще в знаменитій пісні: “Нехай ідуть турки і татари, – а я собі й вусом не веду!” То й їздять та їздять по Україні не тільки турки й татари, а, передовсім, усілякі псевдоукраїнці, загиджуючи нам і нашу культуру, і нашу землю, руйнуючи навіть наші цвинтарі й пам’ять. То хочу надіятись, що Галині Тарасюк, народжений саме під зодіакальним знаком Скорпіона, своєю сатирою, як профілактичним уколом, вдастся прищепити нам хоч

би малесенький імунітет до найстрашнішої хвороби українства – хронічного комплексу меншовартості та самовбивчого самоїдства. Всі інші недуги минущі. Тому нехай жива і мертвa вода гротеску хоч трохи візродить наші душі до Відродження справжнього, і ми казатимемо “Слава Україні!” не в хмільних шинках чи на демагогічних мітингах, не устами куплених-перекуплених чужими й нашими олігархами капправок, а з власної волі шепотітимемо щоранку, як найщирішу молитву. І, може, тоді Бог справді почусє нас.

Леонід Пастушенко

**ББК 84.4УКР6
Т 19**

Літературно-художнє видання
Галина Тимофіївна Тарасюк

ЦІНЬ ХУАНЬ ГОНЬ

Роман-антиутопія

Біла Церква, КОТО «Культура», «Буква», 2006, – 216 с.

Редактор Галина Гай
Художник Олеся Сандига

Комп'ютерна верстка і дизайн Ю. А. Гая

ISBN 978-96666-7195-79-3

Підписано до друку 09.03.2008
Формат 60x84 1/16. Папір і друк офсетний.
Гарнітура Times New Roman. 16 ум. друк. арк.

КОТО «Культура»,
МП Видавництво «Буква»:
09100, Біла Церква, вул. Підвальна, 28-А.
Тел./факс 8-263-6-20-92
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи
ДК № 1564 від 11.11.2003 р.

Надруковано у ВАТ «Білоцерківська друкарня».
м. Біла Церква, бульв. Перемоги, 22-А